

EKONOMİK

FORUM

**81 İLDEN
TİCARET
VE
SANAYİ
İNÇİN
YOL
HARİTASI**

Yurt içi ve yurt dışı üst yapı ve alt yapı inşaatlarında
38 YILLIK DENEYİM ...

38 Years of Experience in National and International Construction Projects

Çayhane Sokak No: 46, Gaziosmanpaşa 06700, Ankara / TURKEY
Tel : +90 (312) 446 27 01 pbx • Fax : +90 (312) 446 8574 • www.akerinsaat.com

Yakıt tüketimi şehir içi / şehir dışı / karma: 8,7-8,4 / 6,5-6,0 / 7,3-6,9 l/100km;
CO₂ emisyonu karma: 170-159 g/km.

SUV ailesinin yeni üyesi GLC Coupé. Göz Alır... Her zeminde.

Daha atletik ve sportif tasarım isteyenler için Mengerler Ankara'da.

Mercedes-Benz

The best or nothing.

Mengerler Ticaret Türk A.Ş. Ankara Şubesi - Ankara Motorlu Mercedes-Benz Türk A.Ş. Bayi
Üğur Mumcu Mahallesi Fatih Sultan Mehmet Bulvarı No:314, Yenimahalle Ankara, Telefon 0312 252 70 80 Faks 0312 252 70 90
Erler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:390/A-B (Koru Kavşağı), Etimesgut Ankara, Telefon 0312 227 84 44 Faks 0312 227 83 33

EKONOMİK FORUM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

EKONOMİK FORUM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM

TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HISARCIKLOĞLU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ender YORGANCILAR

SORUMLU MÜDÜR

Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR

Eser SOYGÜDER YILDIZ
eseryildiz@duyuni.com
Telefon : (0212) 440 27 67

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR

Hakan GULDAG, Recep ŞEN,
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM

Eylem AKSÜNGER

FOTOĞRAF

Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA,
Pınar SEZER YANIKGİL

EDITORIAL HAZIRLIK

Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahalleli Müdürlüğü
Bağcılar/İSTANBUL
Telefon : (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK

- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON

Mehtap YILDIRIM

Telefon : (0212) 440 28 39

BASKI

Gezegen Basım Ltd. Şti
www.gezegenbasim.com.tr

Tel: 0212 325 71 25

DAĞITIM

Tele Kurye Dağıtım ve
Kurye Hizmetleri AŞ
Merkez Mh. Kağıthane Cd.
No: 29/1 34407 Kağıthane

İSTANBUL-TÜRKİYE

YAYIN TÜRÜ

Süreli, her ayın 15'inde yayımlanır

Sayı: 267

Ekonomin Forum'da yer alan
yazilar, aksi belirtildiğince,
TOBB'un resmi görüşünü
yansıtmasız, İmzalı yazılarla
belirtilen görüşler sadece
yazarlarına aittir.

Ekonomin Forum dergisi ayda
bir yayımlanır. 15 bin adet basılır.
Dergi aylıklık özel seçilmiş
adreslere gönderilir. Abonelik için
yeni taleplerin yayin@tobb.org.tr
adresine yapılması gereklidir.

6 Başyazı

8 Geçtiğimiz Ay Türkiye

12 Geçtiğimiz Ay Dünya

16 Ayın Sözu

38 TOBB Ulusal

"Kamu ve özel sektör arasındaki
işbirliğini üst düzeye çıkarmalıyız"

46 TOBB Uluslararası

"TOBB'un Rusya ziyareti
'vize'nin önünü açtı"

52

Başbakan Binali Yıldırım
tarafından açıklanan
2017-2019 Orta Vadeli
Program'da yatırım avantajlarından
yeni çıkarılacak kanunlara kadar birçok
değişiklik yer aldı.

AMBALAJ SEKTÖRÜ VERİMLİLİĞE YÖNELDİ

56

2023 yılında 10 milyar
dolar ihracat, 30 milyar
dolar pazar büyülüğu
ve 300 dolarlık da kişi başı tüketim
hedefi bulunan ambalaj sektörü,
yüksek teknolojili katma değerli
ürümle küresel pazardaki rekabet
gücünü artırdı.

18

TİCARET VE SANAYİ İÇİN YOL HARİTASI

81 ilden 365 oda ve borsa başkanı, 9. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'na katılarak, özel sektörün sorunlarını ve çözüm önerilerini iletti. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahipliğinde, Başkan Binali Yıldırım'ın başkanlığında yapılan Şura'da aktarılan sorunların çözümü için ilgili bakanlıkların çalışma yapacağı belirtildi.

74

DÜNYADA GÜZEL YILLAR SONA MI ERDİ?

Allianz'ın 50'den fazla ülkede hane halkının varlık ve borç durumunu mercek altına alan 'Allianz Küresel Varlık Raporu'na göre finansal varlıklarda güzel yıllar artık geride kaldı. Rapor'a göre, Japonya hariç Asya dinamik olan tek bölge. Türkiye de bu dönemde net finansal varlıkta Çin'i bile geride bırakarak en yüksek artışı gösteren ülke oldu.

DOĞU'NUN PARLAYAN YILDIZI: **VAN**

68

Doğu'nun yıldızı parlayan kentlerinden Van, Marka Kent olma yolunda başarılı projeleri hayata geçiriyor. Oda ve Borsa temsilcileri bu yolda ortak akla ve işbirliğine dikkat çekerken, ekonomik ve sosyal temelli kentleşme sürecine de vurgu yapıyor.

78 Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın yaptığı araştırmaya göre Türkiye'nin cari açık kaynaklı ekonomik kırılganlığıyla mücadele edebilmesi için yenilenebilir enerji kaynaklarına daha etkin bir biçimde yönelmesi gerekiyor.

Karikanomi
65 Nakit Yönetimi

TOBB ETÜ MED
86 "Ortak Eğitim Modeli ile iş hayatını tecrübe ettim"

TOBB ETÜ
88 TOBB ETÜ'lü Ceren'e CERN'den tam not

Sektör Meclisleri
91 Sektör Meclisleri'nden haberler

Teknoloji
104 Eğitim teknolojileri nereye gidiyor?

Sağlık
106 Her unutkanlık bunama mıdır?

Ekonomi Tarihi
108 16 haneli Bük Köyü'nden Karabük'e...

Göstergeler
123 Select News

ANALİZ

Stiglitz, yazısında dünyanın en büyük üçüncü ekonomisi olan Japonya'nın geleceği için iki farklı program öneriyor.

98

GÖRÜŞ

Sachs, yazısında başta ABD olmak üzere dünyanın onde gelen ülkelerin kaynaklarını Küresel Eğitim Fonu'na aktarması gerektiğini belirtiyor.

100

YÖNETİM

R. Bozkurt, yazısında fikir ve fizibiliteye dayanan proje bazlı tartışmaları öne çıkarmamız gerekiğine dikkat çekiyor.

102

115

Odalar ve
Borsalardan
haberler

- Ege Bölgesi Sanayi Odası'ndan 'su fakiri olmayalım' uyarısı
- Gemi Acenteliği Yetkili Personel Eğitimi
- Kırklareli TB öncülüğünde 'Canlı Hayvan Borsası'
- Gümüşhane TSO "5 yıldızlı" oda oldu
- Aydın TB'nin projesi desteklenmeye uygun görüldü
- Mersin TSO ev sahipliğinde MEDITOUR 2016
- Selçuk TO'da borç yapılandırma toplantısı yapıldı
- Van TSO'da girişimciler sertifikalarını aldı
- 11. Biga Fuarı büyük ilgi gördü
- Kastamonu TB'den 'gurur verici' proje
- Oda ve Borsalar Muğla TSO'da bir araya geldi
- Tarsus TB'de mesleki eğitim verildi
- Erdemli TSO'da mesleki eğitim ve istihdam seferberliği

▲ İMEAK DENİZ TO FETHİYE ŞUBESİ

▲ MERSİN TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ KIRKLARELİ TİCARET BORSASI

▲ SELÇUK TİCARET ODASI

▲ GÜMÜŞHANE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ VAN TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ AYDIN TİCARET BORSASI

▲ BİĞA TİCARET VE SANAYİ ODASI

EKONOMİYE DUYULAN GÜVEN ARTIRILMALI, YATIRIM ORTAMI DÜZELTİLMELİ

Ekonominin asıl ihtiyacı olan, yatırım artışını tetikleyecek şekilde ekonomiye duyulan güveni artırmak ve yatırım ortamını düzeltmek. Kalıcı ve yüksek bir büyümeye oranı yakalayabilmek için yatırım ve tüketim artışının birlikte olması gerekiyor.

Orta Vadeli Program (OVP) açıklandı. Hem dünyada hem de Türkiye'de artan belirsizliklerin yansımıası olarak büyümeye aşağı doğru revize edildi. Gözüken o ki daha uzun bir süre düşük büyümeye patikasında kalacağız.

Ekonomideki yavaşlamanın daha belirgin hale geldiği günlerdeyiz. Yavaşlamanın sinyalleri 15 Temmuz öncesinde de vardı. Sonrasında yaşananlarla birlikte aritti. Hükümet buna karşı önlem arayışı içinde ve bir takım adımlar atmaya başladı. Bunların önemli bir bölümü iç tüketimi ve banka kredilerini artırmaya yönelik. Ancak ne kadar işe yarayacağı belli değil. Zira teşhis ve tedavi birbirile uyumlu gözüküyor.

Her şeyden önce rakamlar ekonomide yavaşlamanın tüketim harcamalarındaki azalmadan kaynaklanmadığını gösteriyor. Hatta son üç çeyrekteki özel tüketim harcamalarının artış oranı son 10 yıllık ortalamaların bile üzerinde.

Ekonomideki yavaşlamanın asıl kaynağı özel yatırımların artmaması ve ihracatın büyümeye net katkı vermemesi. Özellikle reel sektörün yatırımları neredeyse dört yıldır aynı düzeyde takılıp kaldı. Bu durum gelecekteki üretim ve ihracat kapasitemizi olumsuz etkileyecək.

Yatırımlardaki azalmanın iki temel gerekçesi olabilir. İlk finansman sıkıntısı. İçeride mevduatın krediye dönüşüm oranının yüzde 120'leri geçtiği bir dönemde ilave mevduat artışı sağlamadan kredi artışı mümkün gözükmüyor. Dış borçlanma koşulları da giderek daha zor ve pahalı hale geliyor.

Özel kesime açılan kredi toplamının milli gelire oranı da önemli bir göstergede ve tüm kredi verenler

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

buna bakıyor. Zira bu oranın aşırı yükselmesi risk algısını artırıyor. Türkiye burada dünyada yedinci sırada ve tehlike sınırı olarak gösterilen seviyenin üzerinde.

Yatırımların artmamasının ikinci nedeni, ileriye dönük beklenelerin bozulması. Yatırım ortamı ve ekonomiye duyulan güven ile ilgili sorunlar yatırım iştahını azaltıyor. Reel faizlerin neredeyse sıfıra yaklaştığı bir dönemdeyiz ama yatırım miktarı reel faizlerin daha yüksek olduğu dönemlerin bile altında. Demek ki sadece faizlerin düzeyi ile çözülecek bir konu değil.

Bu çerçevede hükümetin iç tüketimi daha da artırmaya yönelik adımları, ekonomideki yavaşlamayı önlemek bir tarafa, cari açığı ve enflasyonu artırma riski içeriyor. Ekominin asıl ihtiyacı olansa yatırım artışını tetikleyecek şekilde ekonomiye duyulan güveni artırmak ve yatırım ortamını düzeltmek.

Kalıcı ve yüksek bir büyümeye oranı yakalayabilmek için yatırım ve tüketim artışının birlikte olması gerekiyor. Sadece tüketim artışına dayalı bir büyümeye kalıcı olmayacağı gibi ilave birçok soruna da yol açar.

İki avantajımız var; hükümetin mali disiplini cittidir alması sayesinde düşük seviyesini koruyan bütçe açığımız ve kamu borç stokumuz. Dolayısıyla yatırımlar için ilave imkân sağlama seçeneğimiz mevcut. Ama yatırım yapılacak alanların doğru seçilmesi şart. Yapısal sorunlarımızın başında gelen düşük ve kalitesiz eğitim düzeyimizi artırıcı yatırım harcamaları ilk sırayı alabilir. Ayrıca öğretmenlerimizin niteliklerini artıracak yeni bir sistem kurabiliz.

Başa dönersek, OVP'ye göre 2017'nin, 2016'dan

daha iyi bir yıl olması bekleniyor. Ama bunu sağlamak için pek çok şartın gerçekleşeceği varsayılmış. Bunlar; "küresel belirsizliğin azalacağı, küresel büyümeyenin tedricen artacağı, ticaret ortaklığımızın ılımlı büyüyeceği, finansal piyasaların dalgalanmaların ve geopolitik risklerin azalacağı, Fed'in faiz artırımlarının sınırlı olacağı, büyümeyen finansmanına yurt外i tasarruflarla birlikte yabancı sermaye girişinin katkı sağlayacağı, enerji ve altın hariç dış ticaret hadlerinin görelî bir iyileşme olacağı varsayılmıştır."

Bunlardan sadece ikisi kendi kontrolümüz altında. Yurt外i tasarrufları ve yabancı sermaye girişini artırmak. Bunu sağlamak için daha koordineli ve birbirileyle çelişmeyecek tedbirlerde ihtiyaç var. Hem yurt外i tüketimi hem de tasarrufları artırımayız.

İç tasarrufu artıracak yeni özel emeklilik sisteminin devreye girmesi bu noktada doğru bir adım. Kamuda tasarruf artıracak ilave önlemlerle bu adım desteklenmeli. Kamu idaresinin bina ve inşaat gibi yükü harcamaları önceliklendirilerek belli sınırlar içinde tutulmalı.

2017'yi, 2016'dan daha iyi yapmak bize bağlı. İstersek yapabiliriz. Hemen işe koyulmak şartıyla. Önce sakinleşeceğiz. Ekonomi başta olmak üzere belirsizlikleri azaltıp, normalleşmeyi bir an önce sağlayacağız. Yerlerde sürünen yargıya itimadı yükselticeğiz ki, kurumlara ve kurallara güven duyulsun. Risk algısı düşsün. Böylece herkes kendi işine odaklanabilisin. Dolayısıyla Türkiye kendi iradesiyle içinde bulunduğu şartları değiştirebilir. Geçmişte bunu başardık. Kurtuluş Savaşı'nda hangi zorlu koşullardan başarıyla çıktığımızı her zaman hatırlayalım.

TÜİK: Gelir eşitsizliği arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması 2015 yılı sonuçlarına göre, gelir eşitsizliği bir önceki yıla göre artış kaydetti. Buna göre, Türkiye'de Gini katsayısı bir önceki yıla göre 0,006 puan artarak 0,397'ye yükseldi. Gelir gruplarına göre incelendiğinde, en büyük artış yüzde 14,8 ile en yüksek yüzde 20'lük gelir diliminde oldu. Diğer gelir gruplarındaki artış oranları yüzde 12,1 ile yüzde 12,6 arasında değişim gösterdi. Gelir türleri itibarıyla, ortalama yıllık eşdeğer hane halkı kullanılabılır fert gelir artışının en yüksek olduğu gelir türü yüzde 17,5 ile müteşebbis geliri oldu.

Özel sektörün kısa vadeli borcu düştü

Ağustos sonu itibarıyla, özel sektörün yurtdışından sağladığı kredi borcu gelişmeleri incelendiğinde, 2015 yıl sonuna göre uzun vadeli kredi borcu 12,3 milyar dolar artarak 207,9 milyar dolar oldu. Kısa vadeli kredi borcu (ticari krediler hariç) ise 2,4 milyar dolar azalarak 18,1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, borçluya göre dağılıma bakıldığından, uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak, bir önceki yıl sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmaları 1,2 milyar dolar, tahvil ihracı biçimindeki borçlanmaları ise 1,1 milyar dolar arttı.

Türk futbolu 10 yılda 5 kat büydü

Aktif Bank'ın, Türk futbol ekonomisinin harıtmasını çıkardığı EkoLig - Futbol Ekonomisi Raporu'na göre, Türk futbolu 10 yılda 5 kat büyüp, gelirlerini 2 milyar TL'ye çıkardı. Türk futbol ekonomisinin içerisinde en büyük pay, dört büyükler olarak adlandırılan Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor kulüplerine ait. Sadece bu kulüplerin gelirleri 2015-2016 futbol sezonunda 1,3 milyar TL'ye ulaşmış durumda. Türk futbolu gelir yönünden Avrupa'nın en büyük 6. ligi olduğu belirtilen raporda, futbolun en önemli üç ana gelir kaleminin ticari gelirler, maç günü gelirler, naklen yayın gelirleri olduğuna dikkat çekildi.

"Bu yıl 37 milyar \$ açık bekleniyor"

Cari işlemler açığını öncümüzdeki ayarda kademeli bir hızla genişlemeğini bekleyen JP Morgan, 2016 sonunda açığın 37 milyar dolar ile GSYH'nın yüzde 5,1'i seviyesinde gerçekleşeceğini tahmin ettiğini ifade etti.

JP Morgan, Türkiye'de cari işlemler açığını bu yıl 37 milyar dolar olarak tahmin etti. JP Morgan, enerji fiyatlarındaki zayıflığın azalmaya başlaması ve turizm gelirlerinin düşük kalmasına bağlı olarak Türkiye'nin dış dengelerinin beklenilere paralel olarak zayıflamaya başladığını bildirdi.

2017 yılında ise cari işlemler açığının 43,1 milyar dolar ile GSYH'nın yüzde 5,5'i seviyesine yükselmesini bekleyen JP Morgan, Rusya'nın Türkiye'ye seyahat yasağını kaldırmasının ve ikili ilişkilerde iyileşmenin turizm gelirlerinden beklenenden erken bir toparlanma sağlayabileceğini de vurguladı.

Yürüyelim arkadaşlar

Yanınızda Akbank var

KOBİ'ler ihracat yapıyor, Türkiye kazanıyor.
Akbank, ülkenin dört bir yanında ihracatla büyümek isteyen herkese
sonuna kadar destek oluyor. Haydi, yürüyelim arkadaşlar!

444 23 23

AKBANK

sizin için

Milli Piyango'da teklif tarihi ertelendi

Bu yıl içinde özelleştirilmesi planlanan Milli Piyango'da teklif tarihi ikinci kez ertelendi. Resmi Gazete'de yer alan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ilanına göre, ihalede ön yeterlilik son başvuru tarihi 14 Ekim'den 10 Şubat 2017'ye, son teklif verme tarihi ise 8 Kasım'dan 10 Mart 2017'ye ertelendi. İlana göre, ihale kapsamında, bilgi sitesi ve bilgi odası son başvuru tarihi 16 Eylül'den 20 Aralık'a, bilgi sitesi ve bilgi odası erişiminin son tarihi 23 Eylül'den 5 Ocak 2017'ye, ortak girişim grubunda değişiklik yapılması için son başvuru tarihi de 27 Ekim'den 20 Şubat 2017'ye uzatıldı.

Perakende satış hacmi yüzde 3,1 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), ağustos ayına ilişkin Perakende Satış Hacim Endeksi'ne göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sabit fiyatlarla perakende satış hacmi, ağustosta bir önceki aya göre yüzde 3,1 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 1,1, otomotiv yakıtı satışları yüzde 1,4 azaldı, gıda dışı satışlar ise (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 8,3 artış gösterdi. Gıda dışı sektörlerin bir önceki aya göre değişimi incelendiğinde bilgisayar, kitap ve iletişim aygıtları satışları yüzde 12,3, elektrikli eşya ve mobilya satışları yüzde 3,6, tekstil, giyim ve ayakkabı satışları yüzde 16,9 arttı.

'Özel sektörde maaşlar 2017'de ne olacak?'

Korn Ferry Hay Group'un bu yılın ağustos-eylül döneminde 52 sektörden, bin 572 şirketten insan kaynakları yöneticisiyle birebir görüşmeler sonucu gerçekleştirdiği "2016 Ücret ve Yan Haklar Araştırmaları"ndan derlenen bilgilere göre, Türkiye'deki özel şirketler 2017'de maaşlara ortalama yüzde 9 zam yapacak. Araştırmaya göre en yüksek maaş artışının yüzde 12,2 ile çağrı merkezlerinde olması bekleniyor. Araştırmaya göre, Türkiye'deki şirketlerin ücret artışlarını belirlerken dikkat ettikleri en önemli parametreler "artan yetenek savaşı", "asgari ücret artışı" ve "enflasyon oranı bekłentisi" oldu.

Yatırıma destek 'kalıcı' hale geliyor

Yatırımlarda devlet yardımları hakkında kararda değişiklik yapılmasına dair Bakanlar Kurulu kararı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, yıl sonuna kadar başlanacak yatırımlar için geçerli olan vergi indirimile sigorta primi işveren desteğinin kalıcı olarak uygulanacağını söyledi. Zeybekci yaptığı yazılı açıklamada, "Yaptığımız bu düzenleme ile 31 Aralık 2016 tarihine kadar başlanılacak yatırımlar için halihazırda geçerli olan avantajlı vergi indirimini oranları ile sigorta primi işveren hissesi desteği sürelerinin kalıcı olarak uygulanmasını sağlayacağız" dedi.

Afili

Önceliğiniz, ayrıcılığınız...

Türkiye'nin her yerinde
pazar kahvaltlarında
%30 indirim

İstanbul Atatürk ve
Ankara Esenboğa
havalimanlarında
Ücretsiz lounge

İstanbul, Ankara, İzmir,
Antalya havalimanlarında
otopark ve vale
hizmetlerinde
%50 indirim

Hafta sonu
tiyatro ve sinema
biletlerinize
%30 indirim

DenizBank bir Sberbank Grubu kuruluşudur.

f - /DenizBank | www.afilideniz.com | 0212 340 21 21

Otopark hizmeti İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya havalimanlarında, vale hizmeti İstanbul, Ankara ve İzmir havalimanlarında bulunmaktadır. Havalimanı otopark ve vale kampanyasında aylık indirim en fazla 200 TL'dir. Pazar kahvaltısı kampanyasında haftalık indirim en fazla 50 TL, aylık indirim en fazla 200 TL'dir. %30 indirim uygulaması Cumartesi ve Pazar günleri Türkiye'deki tüm sinema ve tiyatro salonlarında, gişeden yapılacak ödemelerde geçerlidir. Kart sahipleri tek seferde en fazla 40 TL, bir ay içerisinde en fazla 200 TL indirim kazanabilecektir. Ücretsiz lounge hizmetinden faydalansabilmek için kartınızın bir önceki ay içerisinde en az bir defa kullanılmış olması ve en son kesilen ekstre tutarınızın 2.000 TL ve üzeri olması gerekmektedir.

Avrupa'da sanayi üretimi sevindirdi!

ABD'de perakende satışlar düştü

The Johnson Redbook'un hazırladığı indikatöre göre, ABD'de büyük mağazalarda satışlar ekim ayının ilk haftasında bir önceki ayın aynı dönemine göre yüzde 0,2 azaldı. Redbook'un verilerine göre satışlar aynı dönemde mevsimsel etkilerden arındırılmamış verilerle geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,5 artış gösterdi. Ekim ayının ilk haftasında satışlar geçen yılın aynı haftasına göre ise yüzde 0,5 yükseldi.

İsviçre'de 15 banka kırmızı listede

Isviçre finansal regülatörü Finansal Piyasalar Düzenleme Kurulu (FINMA) Başkanı Mark Branson, İsviçre'de 15 bankanın kara para aklama şüphesiyle kırmızı listeye alındığını söyledi. İsviçre basınına konuşan Branson, kara para aklama suçuna bulaşan bankalara FINMA'nın büyük para cezası uygulamada yetersiz kaldığını kaydetti. Branson, yüksek para cezasi riskinin bankaları yasaları çiğnemekten alıkoymayıacağini savunarak, "Bazı mevkidaşlarımızın bankalara son derece büyük cezalar vermesine rağmen yine de ihlallerin devam ettiğini gördük. Sonucta bu cezaları banka yetkilileri değil, hissedarlar ödüyor" değerlendirmesinde bulundu. Branson, bu 15 bankanın ismini vermekten kaçındı ancak bu bankaların içinde küçük ve büyük ölçekli bankaların bulunduğu dile getirdi.

OPEC'in petrol üretimi arttı

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) günlük ham petrol üretimi, ekimde bir önceki aya göre 220 bin varil artarak 33 milyon 93 bin varile yükseldi. OPEC'in "Petrol Piyasası Raporu"na göre, küresel petrol arzi, OPEC ve OPEC dışı ülkelerdeki üretimle yükseldi.

Ekimde küresel petrol arzi, bir önceki aya göre günlük 1 milyon 460 bin varil artıla 96 milyon 400 bin varile çıktı. OPEC'in üretiminin artmasına rağmen, ekimde bir önceki aya göre küresel petrol üretimindeki payı yüzde 34,6'da sabit kaldı. Söz konusu ayda OPEC içinde ham petrol üretimi en çok Irak'ta artarken, Suudi Arabistan'da azaldı.

HERKES İÇİN

AİLELER ANNELER BABALAR ÖĞRENCİLER GENÇLER ÇİFTÇİLER DOKTORLAR
ÖĞRETMENLER ECZACILAR İŞÇİLER YÖNETİCİLER ASKERLER YAZARLAR
TURİZMCİLER KOBİ'LER ARKEOLOGLAR GİRİŞİMCİLER SPORCULAR
MÜHENDİSLER REKLAMCILAR TAKSİCİLER ÇİNİCİLER AMBALAJCILAR
OKUTMANLAR SOSYAL HİZMET UZMANLARI MOBİLYACILAR JİMNASTİKÇİLER
ŞOFÖRLER REHBERLER SİGORTACILAR BERBERLER MANAVLAR
SEKRETERLER EMLAKÇILAR STİLİSTLER PİLOTLAR ÇEVİRMENLER MEMURLAR
NAKLİYEÇİLER DEMİRCİLER KURUYEMİŞÇİLER NALBURLAR ANALİSTLER
DİYETİSYENLER OPERATÖRLER FUTBOLCULAR ESKİCİLER FIRINCILAR
BOYACILAR ASİSTANLAR DONDURMACILAR AŞÇILAR KASAPLAR MODELLER
BAKKALLAR MODACILAR BİLİM ADamları YÜZÜCÜLER GURMELER
ESKİCİLER SES TEKNİSYENLERİ SANAYİCİLER GAZETECİLER RESSAMLAR
IŞIKÇILAR HEMŞİRELER TAHSİLDARLAR KAPTANLAR MUHTARLAR BESİCİLER
POLİTİKACILAR KUAFÖRLER PANSİYONCULAR DANSÇILAR BENZİNCİLER
MAKİNSTLER KOSTÜMCÜLER SAĞLIKÇILAR MİMARLAR HIRDAVATÇILAR
CANKURTARANLAR AYAKKABI TAMİRCİLERİ KİMYAGERLER AVUKATLAR
TABELACILAR DEKORATÖRLER HARİTACILAR ESTETİSYENLER ÇİÇEKÇİLER
KÖŞE YAZARLARI BORSACILAR EV HANIMLARI REKLAMCILAR MÜZİSYENLER
İNŞAATÇILAR YARGIÇLAR METİN YAZARLARI CERRAHLAR YAYINCILAR
TEKNİKERLER KAYNAKÇILAR TAMİRCİLER İŞLETMECİLER PSİKOLOGLAR
LOSTRACILAR ELEKTRİKÇİLER BİLİŞİM UZMANLARI EV HANIMLARI GRAFİK
TASARIMCILAR MANİFUTURACILAR BAHARATÇILAR KOREOGRAFLAR
TEKSTİLÇİLER MADENCİLER POLİSLER TESİSATÇILAR HOSTESLER
VEZNEDARLAR İPLİKÇİLER KASİYERLER KEBAPÇILAR SARRAFLAR
PAZARLAMACILAR KIRTASIYEÇİLER ARAŞTıRMACILAR FOTOĞRAFÇILAR
KURYELER DOĞRAMACILAR SENARİSTLER DALGIÇLAR MUHASEBECİLER
BÜROKRATLAR BALIKÇILAR SANATÇILAR NOTERLER DANIŞMANLAR
ÇOBANLAR USTALAR EKSPERLER MUFETTİŞLER MUHABİRLER OYUNCULAR
MATBAACILAR TORNACILAR ÇANTACILAR KAPICILAR MÜBAŞIRLER
KAMERAMANLAR KÖMÜRCÜLER MÜFTÜLER OYUNCAKÇILAR SPİKERLER
KABZIMALLAR MÜTEAHHİTLER SOSYOLOGLAR SİMİTÇİLER SUCULAR
CAMCILAR KARİKATÜRİSTLER GALERİCİLER TESVİYECİLER ARŞİVCİLER
ELEŞTİRMENLER BANKACILAR ŞAIRLER PAZARCILAR HAKEMLER
BAKİCİLER KÜTÜPHANEÇİLER TATLİCİLER SAATÇİLER OVERLOKÇULAR
MÜŞAVİRLER DEFTERDARLAR SAHAFLAR TEZGAHTARLAR ANİMATÖRLER
EDİTÖRLER BİLGİSAYARCILAR TEMİZLİKÇİLER BAHÇİVANLAR
ÇİLİNGİRLER KOMEDYENLER BULAŞIKÇILAR ANTRENÖRLER
POSTACILAR İTFAİYECİLER İŞLETMECİLER ZABITALAR EMEKLİLER İÇİN

BİR BANKADAN DAHA FAZLASI

Ziraat Bankası

Çin, milyarderde birinciliği kaptırmadı

Şanghay merkezli iş, ekonomi ve araştırma dergisi "Hurun Report"un açıkladığı verilere göre, dünyanın ikinci büyük ekonomisi Çin, 594 dolar milyarderi ile 535 milyardere sahip ABD'yi yine geçerek bu yıl da zirveye oturdu. Raporda ayrıca, Çin'in 2015 "zenginler listesi"nde "Dalian Wanda Group"un sahibi ve emlak kralı olarak bilinen Vang Cianlin'in geçen yıla oranla mal varlığında yüzde 2'lük azalma olmasına rağmen 32 milyar dolar servetiyle zirvedeki yerini korudu.

Euro Bölgesi'nde yatırımcı güveni arttı

Euro Bölgesi'nde yatırımcı güveni Büyük Britanya'nın referandum sonucu Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılma kararı alınmasının ardından temmuz ayında gördüğü son 1,5 yılın en düşük seviyesinden yukarı çıkmaya devam ediyor. Endeks Ekim ayında gösterdiği artış ile birlikte son 3 aydır artış yönünde seyrediyor. Sentix tarafından 6-8 Ekim arasında yapılan ve 261'i kurumsal olmak üzere bin yatırımcı tarafından yanıtlanan anket sonuçlarına göre, yatırımcı güveni endeksi 5,6 puandan 8,5 puana çıktı. Piyasa bekłentisi endeksin 6,0 puana çıkacağı yönündeydi.

Avrupa otomobil pazarı yüzde 8 büydü

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD), 2016 yılı Eylül ayı Avrupa Otomobil Pazar Değerlendirmesi Raporu'na göre Avrupa otomobil pazarı, bu yılın ilk 8 ayında yüzde 7,7 artış gösterdi. AB (28) ve EFTA ülkeleri toplamına göre otomobil pazarı 2016 yılı Ocak-Eylül döneminde 2015 yılı aynı dönemine göre toplam 11 milyon 607 bin 266 adet seviyesine ulaştı. 2015 yılı aynı döneminde ise 10 milyon 776 bin 740 adet satış gerçekleşmişti.

2016 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,2 ile Hollanda'da ve yüzde 3,1 ile İsviçre'de düşüş yaşandı.

Almanya'da şirket iflasları azaldı

Almanya Federal İstatistik Ofisi'nin (Destatis) şirket iflasları istatistiklerine göre bu yılın temmuz ayında bin 805 işletme iflas ederken, geçen yılın aynı ayına kıyasla iflaslar yüzde 17,5 geriledi. Avrupa'nın lokomotif ülkesi Almanya'da ifaslardan en çok etkilenen sektör, motorlu araç bakım ve tamiri dahil ticaret sektörü oldu. Bunu sırasıyla ekonomi alanında profesyonel, bilimsel ve teknik hizmetler sektörleri ve otel işletmeciliği izledi. Şirketlerin ifasla talepleriyle ilgili olacaklırlara ödemesi öngörülen borç temmuz ayında yaklaşık 1,7 milyar Euro seviyesinde belirlendi. Söz konusu borç, geçen yılın aynı ayında ise 1,4 milyar Euro tutarındaydı.

QNB Finansbank olduk, gücüümüze güç kattık.

30 ülkede hizmet veren, dünyanın en güvenli 50 bankasından biri* olan QNB ailesine katıldık. “İşimiz rakamlarla değil insanlarla” felsefemizi beraberce geleceğe taşımak için, vakit kaybetmeden kollarımızı sıvadık. Şimdi çok çalışmamız lazımdır. Çünkü, herkese finansçı lazımdır.

*QNB, 2013 yılından beri, Global Finance dergisinin “Dünyanın En Güvenli Bankaları” sıralamasında yer almaktadır.

Herkese finansçı lazım
qnbfinansbank.com 0850 222 0 900

**Birlik ve beraberlik
ölümden başka her şeyi yener.**

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK
(19 MAYIS 1881 - 10 KASIM 1938)

Halk ister Halkbank yapar.

Halkın yüzünü güldürmek için tüm gücümüzle çalışıyoruz
her zaman yanlarında olmaktan gurur duyuyoruz.

IX. TÜRKİYE TİCARET ve SANAYİ ŞURASI

6 EKİM 2016 - ANKARA

IX. TÜRKİYE TİCARET ve SANAYİ ŞURASI

6 EKİM 2016 - ANKARA

81
İLDEN

TİCARET VE SANAYİ İÇİN YOL HARİTASI

81 ilden 365 oda ve borsa başkanı, 9. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'na katılarak özel sektörün sorunlarını ve çözüm önerilerini传递. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahipliğinde, Başbakan Binali Yıldırım'ın başkanlığında yapılan Şura'da aktarılan sorunların çözümü için ilgili bakanlıkların çalışma yapacağı belirtildi.

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

9

. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahipliğinde, Başbakan Binali Yıldırım'ın başkanlığında, Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Gümruk ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik ile 365 oda ve borsanın yönetim kurulu başkanları ve meclis başkanlarının katılımıyla TOBB Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Şura'da, 81 ilden 365 Oda/Borsa başkanı özel sektörün sorunlarını ve çözüm önerilerini, Başbakan Binali Yıldırım ve bakanlara iletti.

Başbakan Binali Yıldırım Şura'da yaptığı konuşmada, sanayi ve ticaret odası başkanlarının ifade ettiği sorunları şuraya katılan bakanlarla birlikte büyük bir titizlikle not ettiğine dikkati çekerek, "Bunların hepsine çözüm bulmak, ülkemizin ve milletimizin muasır medeniyetler yolculuğunda en önemli paydaşlarından biri olan siz sanayi ve ticaret erbabının öünü açmak, yolunu aydınlatmak, 65. Hükümet olarak bizim en önemli görevlerimizden biridir. Bundan emin olabilirsiniz. AK Parti iktidarı olarak geçtiğimiz 14 yılda hep bunu yaptık. 'Her şeyi biz biliriz, biz yaparız' zehabına kapılmışmadan, memleketin bütün paydaşlarını, her alandaki sivil toplum kuruluşlarını işin içine dahil etmek suretiyle vatandaşımızın, milletimizin beklediği en uygun, en ideal çözümü üretmeye çalıştık" ifadesini kullandı.

"Tek tek takip edilecek"

Anlatılan sorunların yüzde 60-70'inin uygulamaya ilgili sorunlar olduğuna dikkat çeken Başbakan Yıldırım, "Yasalar var, altyapı var ama uygulamaya gelince maalesef keyfiyelik yüzünden vatandaşımız, yatırımcımız, sanayicimiz zaman kaybediyor, üzülüyor. Bunları da birlikte aşacağız. İnsanın olduğu yerde sorun var ama sorunları çözecek olan yine insandır" dedi.

Başbakan Yıldırım, bu konuda beraber çalışılacağını, daha yakın temasta olunacağıını belirterek, TOBB, odalar ve ilgili bakanların her bir konuyu tek tek takip edeceğini, kendisinin de takipçisi olacağını söyledi.

Düzenlemelerin yeterince var olduğunu, asıl meselenin ise uygulamada bulunduğu ifade eden Yıldırım, "Uygulamaya gelince maalesef taşrada, orada, burada farklı farklı durumlar ortaya çıkıyor ve bun-

"Ortak akıl ve empati sağlandı"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

"Sayın Başbakanım, çok değerli bakanlarım; bugün neredeyse tüm gününü bize ayrıttınız, bu önceliğinizden dolayı sizlere minnettarım bütün camiam adına. Sizlerin bu olumlu yaklaşımı iş dünyamızın moralini ve geleceğe olan güvenini de tazeledi. Ekonomide sorunlarımız elbet de var, olmaya da devam edecek. Zaten iş yaptıkça, bir iş çözüldükçe yeni bir problem çıkarıyor, ama bunlar aşılamayacak sorunlar değil. Daha da önemlisi, artık bunları rahat aşma imkanını da yakaladık. Bu kapsamlı diyalog mekanızması sayesinde kamu-özel sektör idaresi arasında ortak akıl ve empati sağlandı. Burada dile

getirilen tüm sorunlar ve öneriler Sayın Başbakanım, ilgili bakanlıkla ve kurumlar bazında tasnif edilip iletilicek size. Bu kapsamında vereceğiniz talimat çerçevesinde, müsaade ederseniz bununla ilgili bir takip mekanızması kurulsun ve buradaki konuşulanların sonuçlandırılması ve tabana duyurulması konusunda talimatınız doğrultusunda biz bunu yapalım.

Arkadaşlarımız, Türk iş dünyası olarak kamu-özel sektör işbirliğinde yeni bir ivme kazandırarak ekonominin büyümeyesine destek vereceğiz.

Şura'ya katılımınızdan dolayı Sayın Başkanım, size minnet borçluyuz, teşekkür ediyoruz, bakanlarımıza, bürokratlarımıza teşekkür ediyoruz."

dan da sektörümüz, sizler zarar görürsunuz. Emin olabilirsiniz ki işimiz bundan sonra takip, daha fazla takip. Sahada ne oluyor, ne bitiyor, yukarıda alınan kararlar sahada hangi oranda uygulama imkanı buluyor. Bunları bütün bakanlarımız tek tek takip edecekler ve gereğini yapacaklardır" diye konuştu.

Yeni OSB'ler yapılması

Başbakan Yıldırım, Şura'da sanayinin daha da geliştirilmesi, yeni OSB'ler yapılması, lojistik merkezler yapılması, birtakım bürokratik engellerin ortadan kaldırılması gibi taleplerin dile getirildiğini aktararak, "Ben burada lükse yönelik, israfa yönelik hiçbir talebe rastlamadım. Hepsini kendi içinde

tutarlı, hepsi de ülkeye katma değer sağlayacak, bölgeye daha fazla yatırım yapmayı temin edecek talepler. Bunlara karşı duyarız olamayız, hiç kimse olamaz" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin mutlak üstünlüğü olmadığını dikkat çeken Yıldırım, "Petrolü yok, doğalgazı yok. Mukayeseli üstünlüğümüz var. Mukayeseli üstünlüğümüz ne? Genç nüfusumuz. Beşeri kaynağımız. Bu bizim birçok ülkede olmayan gücümüz. Bu gücümüzü şimdi kullanma zamanı gelmiştir" dedi.

Yıldırım, bu gücü kullanmak için gençlerin en iyi şekilde eğitimle donatılmasını ifade ederek, "Sizler de bu gençleri alıp önlerini açacağınız, geleceğe hazırlayacağınız" diye konuştu.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci: TİCARETİN ÖNÜNDEKİ ENGELLERİ KALDIRACAK TEDBİRLERİ ALIYORUZ

"Biz ticaretin önündeki engelleri kaldıracak tedbirleri alıyoruz, ticareti kolaylaştırıyoruz güvenli hale getiriyoruz. Hep beraber Türkiye'yi büyütme, ekonomimizi büyütme adına bütün reel sektörün temsilcileriyle beraber Türkiye'yi büyüteceğiz."

"Ticaret ve sanayi odalarımız ticaretin güvenli ve bereketli yapılmasıyla görevli kuruluşlar. Yani ekonomimin, ticaretin gerçek patronları. Kaptan köşkünde olanlar da sizlersiniz ve bizler her firsatta sizlerle bir araya gelerek hasbihal ediyoruz, toplantıyoruz. Sizlerin sorunlarını çözme noktasında neler yapabiliriz, hangi uygulamaları yapabiliriz, sizin öünüüzü nasıl açabiliyoruz, sorunlarınızı hem Hükümete götürme noktasında Bakanlar Kurulu'na götürme noktasında, hem de kamuoyuyla paylaşma noktasında ve çözüm bulma noktasında gerçekten yoğun bir şekilde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanımız ve Yönetim Kurulu'yla beraber koşturuyoruz.

15 Temmuz darbe girişiminden sonra esasında milletimiz hem demokrasiye, hem de ekonomiye sahip çıktı. Kendi tasarruflarının yaklaşık 12 milyar dolarını bozarak bu ekonomiye enjekte etti. Bizim bundan sonra yapmamız gereken daha çok üretmek, daha çok yeni pazarlar bulma ve o pazarlar yönelik üretimler yapmak ve bunun öünüň açmak

Hükümet olarak. Bu noktada da zaten tedbirleri Hükümet olarak alıyoruz, almaya da devam ediyoruz. Bu Ticaret Sanayi Şurası'nın amaçlarından birisi de sizlerin direkt Başbakanımıza ve bakanlarımıza konuları iletme noktasındaydı. Burada da bütün arkadaşlarımız kendilerine ayrılan süre içerisinde konularını ve sorunlarını illerinin sorunlarını ekonomiyle ilgili görüşlerini paylaştılar.

Çözümlere odaklandık

Değerli arkadaşlar, tabi iletilen sorunlar içerisinde özellikle birçok arkadaşımız kendi ilileyi ilgili gümrük müdürlüğü talepleri vardı. Bununla ilgili arkadaşlarımıza zaten bir ölçü koyduk o ölçüyü aşan bütün illerimize bu noktada gümrük müdürlüğü kurma noktasında cimri davranışmayacağız, çünkü biz ihracatın artırılmasını istiyoruz. Dahilde işlemenin hızlanması istiyoruz ve bu noktada gümrükleri de dış ticareti kolaylaştırın bir unsur şeklinde dizayn etmeye çalışıyoruz. Bununla da ilgili gerek sizden gelen talepler doğrultusunda, gerekse dünya uygulamalarıyla beraber bunu hayatı

geçirmeye çalışıyoruz. Biz birlik ve beraberliğimizi sürdürdüğümüz sürece inşallah üretimimizi artıracağız, ihracatımızı da Allah'ın izniyle artıracağız. Yeter ki biz bu noktada ayrılık, gayrılık içerisinde girmeden birbirimizi ezmeden, yıkıcı rekabetten çekinerek birbirimize destek vererek yolumuza gitmemiz lazımdır.

Biz Hükümet olarak tipki Odalar, Borsalar, Sanayi Odaları gibi biz sorunlardan ziyade çözümlere odaklıydık. Nasıl çözeriz onun hesabı içerisinde o şekilde çalışıyoruz ve çalışmaya da Allah'ın izniyle devam edeceğiz. Ben yeri gelmişken çözüm odaklı çalışan bütün odalarımıza, borsalarımıza ve sanayi odalarımıza, sanayicilerimize teşekkür ediyorum. İnşallah tüm dünyaya örnek olan oda ve borsalarımızın ülkemize daha fazla kazanç sağlamak için birlikte çalışmasını, birlikte de üretmesini ve yarılara da güvenle bakmaya inşallah devam edeceğiz.

Ticareti kolaylaştırıyoruz

Akıdaşlar, özellikle ticaretin gelişmesinde dünya e-ticaret elektronik ticaretle ticaret noktasında farklı bir yere gidiyor bizim bundan geri kalmamamız lazımdır. Elektronik ticarette de bizim var olmamız lazım ve gelinen nokta itibariyle elektronik ticaretin sürekli büyüğünü ve geliştğini görmekteyiz. Bu noktada Bakanlık olarak elektronik ticarette güven damgasını oluşturma adına bir çalışmamız var, inşallah kısa zamanda bunu da özellikle meslek kuruluşlarıyla birlikte hayata geçirerek bu ticaretin önündeki en büyük problem olan güven hususunu sağlamaya çalışacağız. Haksız rekabeti önlemeye çalışacağız, haksız rekabet yapan işletmeleri de e-ticaretteki işletmeleri de çeşitli yaptırımlarla haksız rekabeti önleyici boyutta yaptırımlar getirmeye çalışacağız.

Biz ticaretin önündeki engelleri kaldıracak tedbirleri alıyoruz, ticareti kolaylaştırıyoruz, güvenli hale getiriyoruz. Bu süreçte özellikle 15 Temmuz'dan sonra oluşan birlik, beraberlik iklimiyle beraber biz hep beraber Türkiye'yi büyütmeye, ekonomimizi büyütme adına burada bulunan bütün reel sektörün temsilcileriyle beraber Türkiye'yi büyütceğiz."

Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli: GÜNDEMDE GETİRİLEN BÜTÜN TALEPLER DİKKATE ALINACAK

"Gündeme getirilen bütün düşünceler talepler mutlaka dikkate alınacak ve ilgili bakanlıklarımız vasıtasyyla yerine getirilecek. Bunların yerine getirilip getirilmemiği sayın Bakanlığımızın talimatıyla bizler tarafından takip edilecek ve hem TOBB, hem de sizler de bu gelişmeler çerçevesinde o taleplerin hangi ölçüde yerine getirilip, getirilmemiği konusunda bilgilendirileceksiniz."

"Geçen yılı toplantıya da katılmıştım. Ben Gümrük ve Ticaret Bakanı olarak o zaman da aynı şeyleri düşünmüştüm, bugün bir kez daha teyit etmiş bulunuyorum. Bu toplantılar, bu istişareler, görüşlerin bu şekilde ortaya konulması, ifade edilmesi gerçeket son derece anlamlı. Özellikle teoriyle pratiğin buluşmasını sağlama noktasında çok büyük katkı sağlayacak ve o ölçüde de değerli bir durumdur. Bu vesileyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bu şekilde anlamlı organizasyon için bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Şimdi tabi çok şey söyledi her şey hemen hemen gündeme geldi. Öncelikle hemen belirtmekte fayda var, gündeme getirilen bütün bu düşünceler, talepler mutlaka dikkate alınacak ve yerine getirilmesi gereken taleplerde ilgili bakanlıklarımız vasıtasyyla yerine getirilecek. Bütün bu talepler bu kitapçıktır. Bakanlıklar itibarıyle formatlanacak ve ilgili bakanlıklara gönderilecek ve takip edeceğiz, yani sadece göndermekle kalmayacağız kesinlikle bunların yerine getirilip, getirilmemiği Sayın Bakanlığımızın talimatıyla bizler tarafından takip edilecek ve hem TOBB, hem de sizlerde bu gelişmeler çerçevesinde o taleplerin hangi ölçüde yerine getirilip, getirilmemiği konusunda bilgilendirileceksiniz. Bu son derece önemli, yani burada konuşulur, her şey söylenir burada kalırsa hiçbir anlamı yok, hiçbir şeye faydası olmaz ne size, ne bize, ne ülkeye hiçbir faydası olmaz o yüzden bunun bilinmesini istiyoruz.

Kırmızı çizgimiz büyümeye

En önemli önceliğimiz, birinci kırmızı çizgimiz tartışmasız büyümeye, Türkiye sürekli büyümek zorunda olan bir ülke. Bütün ülkeler için geçerli belki, ama bu kural, fakat Türkiye için daha fazla geçerli. Henüz daha gelmesini, kalkınmasını

tam olarak sonlandıramamış, tamamlayamamış bir ülke olarak Türkiye sürekli istikrarlı bir şekilde büyümek zorunda, üretmek zorunda olan bir ülke. Yani durma imkanı yok aynı bisiklet gibi durma imkanı yok sürekli pedal çevirmek durumundayız, sürekli tekerleri döndürmek durumundayız. Ama bunu aynı zamanda düzenli, dengeli, sürdürülebilir ve istikrarlı bir şekilde yapmamız gerekiyor. Yani bir sene yüksek bir büyümeye oranı, sonra düşüş, sonra tekrar...

Büyümek zorundayız, istikrarlı büyümek zorundayız, dengeli büyümek zorundayız ve burada durma imkanımız, durma şansımız, lüksümüz yok. 27 çeyrektir biraz önce Sayın Bakanlığımızda ifade etti Türkiye büyümemesini sürdürüyor, yani son 14 yılda bu noktada istikrarlı, anlamlı bir büyümeye trendi yakalayabilme imkanına kavuştu Türkiye bunu sürdürmek zorundayız. Ve yine son 14 yılda bu büyümeyenin sonucunda 8 milyon kişiye yeni istihdam imkanı oluşturabile durumu söz konusu oldu bu da son derece önemli. Yani tabi büyümeye derken refah diyoruz, istihdam diyoruz bunları hep birlikte anıyoruz bunların olabilmesi için. Türkiye'deki 14 yılda ortaya konulan büyümeye aynı zamanda bir istihdam dostu büyümeye, yani büyümeyi gerçekleştirirsiniz, ancak o büyümeye eğer Türkiye'nin ihtiyacı olan istihdam talebini karşılayamıyorsa orada da sıkıntı vardır, bir eksiklik vardır. Ama hamdolsun o büyümeye noktasında bu açıdan bir sıkıntı yok, çünkü Türkiye istihdamda da dönüşümü henüz daha yapamamış bir ülke. 2002 yılında tarımda çalışanların istihdam edilenlerin oranı toplam içerisindeki payı yüzde 34'tü, bugün yüzde 24'ler civarında. Ama gelişmiş ülkelerde ortalama yüzde 6-7 civarındadır bu oran, bazı ülkelerde 5, yüzde 4 olan ülkeler dahi var. Yani OECD ülkeleri arasında tarımın istihdamındaki payının yüzde 10'un üzerinde olduğu bir ülke yok."

9. TÜRKİYE TİCARET VE SANAYİ ŞURASI'NDA İL SÖZCÜLERİ NELERE DEĞİNDİ?

ADANA

Adana'daki 7 Oda ve Borsa adına

Zeki KIVANÇAdana Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Tekstil sektörünün en temel girdisi olan pamuklu ve suni sentetik iplik ithalatının ek vergi kapsamına alınması
- Rusya ile yaşanan sorunun narenciye ihracatını olumsuz etkilemesi
- Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'nin kamulaştırma çalışmaları

ADIYAMAN

Adiyaman'daki 2 Oda ve Borsa adına

Mustafa USLUAdiyaman Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Mevcut teşvik sisteminin yetersizliği
- Tarımsal sulamaya gerekli önenin verilmesi
- Finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar

AFYONKARAHİSAR

Afyonkarahisar'daki 9 Oda ve Borsa adına

Hüsnü SERTESERAfyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- İthal besi hayvan izninin ESK'nın yanında büyük çiftliklerine de verilmesi
- Tarımda ürün planlamasına yönelik faaliyetlerin hayatı geçirilmesi
- Ankara-İzmir Otoyolu yapımında Afyonkarahisar'a da çıkış verilmesi
- Bölgesel Orta-Yüksek OSB kurulması
- OSB'lerdeki % 75 doluluk oranı kriterinin, il/ilçe merkezi dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi
- Doğal taş madenciliği teşvik kanunu çıkarılması
- Maden ve toprak sanayi saha ruhsatlarının hızlı verilmesi

AĞRI

Ağrı'daki 2 Oda adına

Saim ALPASLANAğrı Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim
Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Ağrı'ya doğal gazın gelmesi
- Ağrı'nın İran ile yapacağı yolcu ve yük taşımacılığında demiryolu sisteminin getirilmesi
- İran İslam Cumhuriyeti ile yapılacak olan ithalat ve ihracatta iki ülke arasındaki anlaşma eksikliklerinden dolayı tacirlerin sorun yaşamaması, kotaların artırılması
- Ağrı, Muş, Bitlis, Iğdır gibi illerin pilot bölge seçilerek yatırımcı cezbedecek teşviklerin uygulanması, uçak seferlerinin artırılması, demiryolu hattının yapılması
- Ağrı'ya yapılan vali, müdür, doktor, memur ve öğretmen atamalarında 4 yıllık mecburi hizmet getirilmesi ve Batı bölgelerine göre daha yüksek maaşa çalışmalarının sağlanması

AMASYA

Amasya'daki 4 Oda adına

Murat KIRLANGIÇAmasya Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Turizm teşviklerinin yeniden yapılandırılarak adil bir rekabet ortamı oluşturulması
- Ege Bölgesi'nden şehrimize yönelik turizm taleplerine yönelik karşılıklı direk uçuşlar olmaması
- Pancar kotalarının kaldırılması
- Gençlerin üretim ve imalat

sektörlerinde çalışmalarının teşvik edilmesi

► OSB'lerin gerek kamulaştırma gereksiz genisleme alanları ile ilgili sorunlarının çözülmesi

► Tarım için elverişli olmayan tarım arazilerinin sanayi parsellerine dönüştürülerek ticarete kazandırılması

AYDIN

Aydın'daki 9 Oda ve Borsa adına

Mehmet Yunus ŞAHİN

Aydın Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

► Turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin, en az bir yıl geri ödemeleri düşük faizli kredi imkanlarının sağlanması

► Termal suyun sağlık sektöründe kullanılması ile Sağlık Serbest Bölgesi'nin kurulması

► Nazilli'de "Uzun Yaşam Köyünün" kurulması amacıyla hazine arazisi tahsis

► Didim'de Kurvaziyer Liman yapımının programa alınması

► Pamuk, incir, zeytinyağı ve kestanenin stratejik ürün olarak kabul edilmesi; incir, zeytinyağı ve kestane üretiminin prim ile desteklenmesi

► Zeytinyağı sektörünün geleceği için, taklit ve taþıþîteki cezai yaptırımların artırılması, sorumluların nitelikli suçlar kapsamında cezalandırılması

► Organize Sanayi Bölgeleri içinde TEDAŞ mülkiyetindeki elektrik dağıtım ile ilgili tüm sistemlerin bedeli karşılığında OSB'lere devredilmesi

► Aydın Serbest Bölgesi'nin ve jeotermal enerjinin kullanılacağı Tarima Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin yatırım programına alınması

► Aydın'a en kısa sürede hizmet verecek bir havaalanının yapılması

► Jeotermal enerji santrallerinin çevreye olan etkilerinde bilimsel bir rapor hazırlanması

► Adnan Menderes Üniversitesi'nin 3'e bölünerek; Aydın merkezde Adnan Menderes, Nazilli'de Sümer ve Söke'de Millet Üniversitesi'nin kurulması

ALİ ÇANDIR

Antalya Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

► Finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar

► Hükümetimizden daha önce İstanbul ve Anadolu yaklaşımı adıyla uygulanan ekonomik desteklerden Antalya'da yerleşik unsurları kapsayan bir "Antalya Yaklaşımı" talebi

► Vergi, SGK ve kamu borçlarının ertelenmesi

► Yeni kredi kaynaklarına erişim kolaylıklarının sağlanması

► Kredilerde karşılık oranlarının düşürülmesi

► Peşin vergi uygulamasının iptal edilmesi

► Her ay yapılan KDV mahsuplaşması yerine, mümkünse birikmiş KDV'lerin ödemesi ya da üç ayda bir KDV mahsuplaşmasının yapılması

Konuşmasında deðindiði konular:

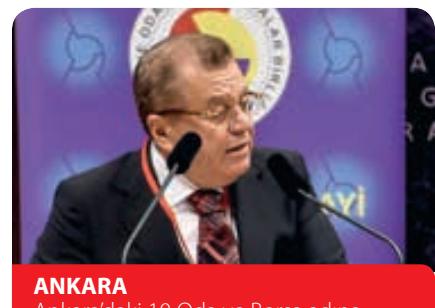
► Artvin'in bölgelik teþviklerde 6. bölge kapsamına alınması

► Turizm altyapı imkânlarının artırılması

► OSB'de mevcut çalışmalar hızlandırılarak, arsa tahsislerinin yapılması ve bölgede OSB'nin işler hale getirilmesi

► Muratlı Sınır Kapısı'nın açılması

► Batum-Hopâ Tren Yolu projesi için TCDD tarafından başlatılan fizibilite çalışmalarının ivedilikle sonuçlandırılması

ANKARA

Ankara'daki 10 Oda ve Borsa adına

Salih BEZCI

Ankara Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

► Ankara'nın, ileri teknoloji üssü haline getirilecek şekilde yeniden konumlandırılması

► Ankara'yı liman kentlerine bağlayacak demiryolu ihtiyacı

► Teþvik sisteminin bölgelik ve sektörle şartlar dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi

► Tarım alanında gümrükleme altyapısının kurulması

► Jeotermal kaynak sularının seracılıkta ve sağlık turizmine kullanılması

► Lisanslı depoculukla çok sayıda, değişik özellik gösteren ürünlerin depolanmasında yaşanan zorluklar

► Üreticilere, tohum ve prim desteği verilmesi

► Esenboğa Havalimanı'ndan yurtdışına doğrudan uçuşların artırılması

► Ankara'nın kültürel turizm programlarına dâhil edilmesi

► Kızılay'ın yeniden canlanması için Saracoðlu Mahallesi'nin restore edilmesi

ARTVİN

Artvin'deki 4 Oda adına

Kurtul ÖZEL

Artvin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

BALIKESİR

Balıkesir'deki 14 Oda ve Borsa adına

Faika Özlem SARIErdek Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Bölgedeki tespitli tarihi yapıların yenilenme ve kazı çalışmaları ile hayatı dönmesi için devletin Kalkınma Bakanlığı ve hibe fonları kapsamı genişletilerek bölgeye özel hale getirmesi
- Bölge sanayisinde ve madencilik sektöründe yaşanan sıkıntılar
- Süt ve süt ürünlerindeki fiyat politikası ve üretim fazlalığı ve okul süt projesinin tam yıl ve devamlı olarak uygulanması
- Lisanslı depoculuk uygulamalarının yaygınlaştırılması
- Tarım ve hayvancılığa yönelik teşvik talepleri
- Zeytin ve zeytinyağı üretimi kalitesinin artırılması
- Coğrafi işaretli ürünlerin teşvik ile desteklenmesi, başvuru ve inceleme süreçlerinin kolaylaştırılması
- Balıkesir'deki mevcut üniversitelerin yerleske alanları ilçelerin önemleri ve kabiliyetleri ile doğru orantıda kampusleşmesinin sağlanması

BİLECİK

Bilecik'teki 2 Oda adına

Mehmet ATEŞBilecik Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Gümrük Müdürlüğü ihtiyacı
- Teşvik sisteminde ilçe veya sektörel bazda; teşvik sistemine geçilmesi
- Orman arazi kiralamasında yaşanan sıkıntılar

Şehrin sorunları:

- Gürbahar Sulama Barajı'nın tamamlanması
- Bingöl; Muş, Tunceli, Bitlis gibi iller ile aynı kategoride gösterilerek 6. bölge illeri olarak daha fazla sektörle kapsam genişletilmesi
- 6 ayı ödemesiz 24 aylık faizsiz kredilerin yeniden Bingöl'deki, üretim yapan KOBİ'lerimize, tüccar ve esnaf vergi mükelleflerine kullanılması
- Kayıt dışı istihdam ve kayıtdışı ticaret sorunları
- Bingöl'de turizm yatırımları açısından sıcak termal su ve orman alanlarında bulunan su kaynakları değerlendirilmesi

BİTLİS

Bitlis'teki 2 Oda adına

Davut TEZCANBitlis Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Finansmana erişimin yatırıma engel olması
- 16 yıldır yapım aşaması bekleyen

havaalanının yapılması

- Huzur ve güven ortamının yeniden sağlanması

BOLU

Bolu'daki 2 Oda adına

Ersin KAŞKA

Gerede Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Karabük/İsmetpaşa demiryolu hattının Gerede-Bolu-Düzce üzerinden Sakarya/Arifiye demiryolu hattına bağlanması
- Bolu Köroğlu Dağı Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi'nin planlama çalışmalarının en kısa sürede tamamlanması
- Gerede Arkut dağı ve kayak merkezinin de gerekli master planlarının yapılması
- İlçelere pozitif ayrımcılık yapılarak teşvik sisteminin değiştirilmesi
- Finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar

BURDUR

Burdur'daki 3 Oda ve Borsa adına

Hasan Yalçın MEÇİKOĞLUBucak Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Burdur yatırım ortamının önündeki engeller
- OSB mevzuatının katılıktan kurtarılarak OSB'ye yakın noktalarda faaliyete başlamış işletmelerin İslah OSB

kapsamına alınarak altyapı eksikliklerinin giderilmesi

- Maden arama ve işletme ruhsatlarındaki prosedürler ve bürokratik engellerin azaltılması, orman bölgelerindeki istimlak bedellerinin düşürülmesi
- Blok mermer satışının sahip olduğu riskler nedeniyle katma değer kaybının önlenmesi için mermerin işlenmesini teşvik edecek özel önlemler ve desteklerin planlanması
- Organize hayvancılık bölgelerinin kurulması için devlet desteğinin sağlanması
- Pancar üretim kotasının kaldırılması
- Burdur'un avantajlı endüstriyel tarım ürünlerinin (anason, susam, haşhaş, vb.) geliştirilmesinin desteklenmesi

BURSA

Bursa'daki 13 Oda ve Borsa adına

Metin ANİL

İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Lojistik kolaylıkların sağlandığı, yer maliyetinin yatırım maliyeti içerisinde minimal ölçekte tutulduğu, üniversite ile yakın işbirliği içinde olan teknoloji geliştirme merkezi-teknoloji transfer ofisi-araştırma merkezlerinin kümelenen sektörler içerisinde faaliyyette bulunduğu, fiber optik altyapısı ve kesintisiz enerji kaynağı ile Sanayi 4.0'a hazır yeni OSB'lerin kurgulanması
- Gemlik tipi zeytin ülkemizde zeytin üretimi, depolama ve satış merkezi haline getirilmesi için, gerekli depolama satış alanları oluşturabilecek Ürün İhtisas Borsası vasıtasyyla bir merkez haline getirilmesi

- Bursa'nın tüm ilçelerini de kapsayacak bir şekilde bütünsel bir yaklaşımla "Bursa turizm master planı"nın oluşturulması

- Bursa'nın, deniz - kara ve demiryolunun bir arada kullanılacağı intermodal taşımacılığa uygun bir lojistik köye sahip olmaması ve Bursa'da denizyolu taşımacılığını geliştirmesi için yeni bir liman ihtiyacı

Hayrettin ÇELİKTEM

Çankırı Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Göçü tersine çevirmek için sektörel kümelenme ve İhtisas OSB'ler kurarak buraların tercih edilmesinin sağlanması
- Bölgesel olarak asgari ücret uygulanması
- Özelleştirilmiş olan enerji dağıtım şirketlerine Enerji Bakanlığı tarafından hatların yenilenmesi konusunda yatırıma zorlanması ve denetimlerin sıklaştırılması
- 10 seneyi aşındır devam eden Ankara - Çankırı yolunun bir an önce bitirilmesi

ÇORUM

Çorum'daki 6 Oda ve Borsa adına

Çetin BAŞARANHINCAL

Çorum Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Alaca veya Sungurlu'da Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi kurulması
- İlçe OSB'lerinin il OSB'lerine göre bir üst dereceden teşvikten faydalınılması
- Ankara dışına çıkan askeri birliklerden bir birliğin il veya ilçelerimizden birine konumlandırılması
- Havaalanı ihtiyacı
- Ticaret ve Sanayi Odası üyelerine faizsiz destek kredisi çalışmasının yapılması
- Kızılırmak ve Yeşilırmak arasında kalan arazilerin, bu ırmaklardan sulanabilmesi için sulama kanallarının açılması ve Alaca Koçhisar Barajı gibi çevre barajlarından sulanması, arazi birleştirilmesi çalışmalarının il veya bölge bazında analiz çalışmaları yapılarak teşvik edilmesi
- İş mahkemelerinde yaşanan sıkıntılar

ÇANAKKALE

Çanakkale'deki 5 Oda ve Borsa adına

Osman OKYAY

Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası
Meclis Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Çanakkale Yat Limanı projesinin Yap-İşlet-Devret Modeli ile ihaleye çıkarılması
- Mania planı ile Çanakkale'nin mevcut yatırım ve kentsel dönüşüm planlarını engelleyen havaalanının imara açılması ve elde edilecek gelir ile yeni havaalanları inşa edilmesi
- Çevreye duyarlı ve katma değeri özendiren terzi işi bir teşvik sistemiyle Çanakkale'nin cazibe merkezi haline getirilmesi
- Yer seçimi kesinleşme aşamasında olan Ezine Gıda OSB yatırım programına alınması
- Çanakkale Gümrük Müdürlüğü'nün tarım ürünleri ithalinde tam yetkilendirilmesi
- Türk denizciliğinde önemli yeri olan Gelibolu'ya Denizcilik Fakültesi kurulması

ÇANKIRI

Çankırı'daki 2 Oda ve Borsa adına

DENİZLİ

Denizli'deki 8 Oda ve Borsa adına

İbrahim TEFENLİDenizli Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- İhracatta Türkiye'nin 8. ili olan Denizli, ürettiği ürünlerini demiryolu ile İzmir Nemrut Limanı'na ulaştıramaması
- Sanayimizin yoğunlaşığı İslah OSB içerisinde ve Çardak OSB içerisinde birer yükleme istasyonu yapılması
- Denizli Çardak OSB'deki parsellerin yatırımcıya teşvik kapsamında tahsis edilmesi
- "Tarım, Gıda İhtisas OSB" kurularak parsellerin yatırımcılara teşvik kapsamında verilmesi
- Şifali Termal kaynak zengini ilimizde termal tedavi, yaşılı bakım, geriatri hizmetleri sağlayacak tesislerin kurulması

DİYARBAKIR

Diyarbakır'daki 2 Oda ve Borsa adına

Ahmet SAYAR

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Sur esnafına, finansmana erişim ve uzun vadeli faizsiz kredi desteği talebi
- Finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar
- Tekstilkent altyapı çalışmalarının

yatırım programına alınması ve OSB'de ek alan ihtiyacı

- GAP sulama kanallarının ve altyapı eksiklerinin tamamlanmasına öncelik verilmesi
- Lisanslı depoculuk kurulması için uzun vadeli faizsiz teşvikler kapsamında; hazine ve kamu arazileri üzerinde bedelsiz veya harcirah esas değeri üzerinden tahsis edilmesi

ELAZIĞ

Elazığ'daki 2 Oda ve Borsa adına

İdris ALANElazığ Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Elazığ Bölgesi'nde ithal besi hayvanının ESK'nın yanında büyük çiftliklerine de verilmesi
- Hükümet tarafından yeni açıklanan teşvik sisteminden dolayı mevcut yatırımların haksız rekabete uğraması
- Cazibe merkezi yaklaşımında desteklenecek sektörlerin yeniden ele alınması

EDİRNE

Edirne'deki 7 Oda ve Borsa adına

Özay ÖZTÜRKEdirne Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Saros Bölgesi'ne yatırımların gelmesi için 1/25.000'lük planların çıkarılması ve uygulamaya konulması
- Hızlı demiryolu projesinin hayatı geçirilmesi ve gündemde olan Edirne ve Kırklareli illerine hizmet edecek bir havaalanı kurulması

► Keşan ilçemizde gıda ihtisası organize sanayi bölgesi, Uzunköprü ilçemizde karma organize sanayi bölgesi kurulması

- Tarihsel ve kültürel süreklilik ile özgün kimliğine uygun kapsamlı bir kentsel dönüşüm bekletisi
- Türkiye'nin en büyük konteyner limanı olan Asyaport'un etkinliğinin artırılması için Uzunköprü Eskiköy Sınır Kapısı'nın aktif hale getirilmesi

► Tebliğlere ilave edilecek madde ile tarımsal üreticilerin desteklerden doğrudan faydalandırılması

- Çakmak ve Hamzadere barajlarının tamamlanarak, öncelikle 25 yıllık ekonomik ömrünü tamamlamış olanlar olmak üzere sulama kanallarının yeraltına alınması
- Ergene Nehri'nin temizlenmesine ilişkin çalışmaların tamamlaması

ERZİNCAN

Erzincan'daki 2 Oda ve Borsa adına

Süleyman SARAKErzincan Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- İmalat sanayide, yeni yatırım cazibe merkezi iller arasında, merkez il olarak, Erzincan'ın da yer olması
- Erzincan Bölgesi'nde süt tozu üretim fabrikası ve Besi Organize Sanayi Bölgesi kurulması
- Ajans desteklerinin, doğrudan yatırım desteğiyle beraber uzun vadeli kredi faiz desteği şeklinde de uygulanması
- Erzincan Bölgesi'nde turizm bölgesi ilan edilen Ergani bölgесine konaklama yatırımları yapılması

ERZURUM

Erzurum'daki 4 Oda ve Borsa adına

İ. Hakkı HİNİSLIOĞLU

Erzurum Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Cazibe merkezleri projesinde seçilen şehir ve sektörlerin yeniden ele alınması
- Ovit ve Kop Tünelleri ile Artvin viyadüklerinin hizmete açılması
- Banka faiz oranlarının yüksekliği
- Erzurum Ticaret ve Sanayi Üniversitesi'nin kurulması
- Anahtar teslimi fabrika desteği için sektör önerileri
- İş sağlığı ve güvenliği yasasının getirdiği yükler

ESKİŞEHİR

Eskişehir'deki 3 Oda ve Borsa adına

Ömer ZEYDAN

Eskişehir Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Kalitenin artırılması ve buğday cinslerinin makul ölçülerde azaltılması
- Tarımsal kuruluşlarda Ticaret Borsaları'nın temsilcilerine yer verilmesi
- Eskişehir halkın güvenilir et tüketmesi ve sektörün kayıt altına alınması amacıyla bir mezbaha kurulması
- Eskişehir'in IPARD veya IPARD benzeri kapsamlar içine alınması

- Adı Ortaklık işletmelerine K2 belgesi verilmesi
- Besi Organize Sanayi Bölgesi ile ilgili teşvik programının açıklanmaması
- Eskişehir OSB ile Lojistik köy arasındaki 7 Km'lik demiryolu bağlantısına başlanması

GAZİANTEP

Gaziantep'teki 6 Oda ve Borsa adına

Adil Sani KONUKOĞLU

Gaziantep Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Türkiye genelinde mevcut çalışan tesislere de "Üretim Reform Paketi" kapsamında destekler verilmesi
- 350 bin Suriyeli'ye ev sahipliği yapan Gaziantep'in de "cazibe merkezleri" kapsamına alınması
- Gelir vergisi taban uygulaması kademeli olarak yükseltilerek, asgari ücret üzerindeki yükün hafifletilmesi
- SGK prim desteği; yeni alınan işçilerin yanı sıra mevcut çalışanlar için de verilmesi
- Firmaların yurtdışından kendi imkanlarıyla temin ettiği 3 yıldan kısa vadeli nakdi kredilerden KKDF primi kesintisinin kaldırılması
- Irak Merkezi Hükümeti'nin, Türk TIR'larından araç başına vergi alınmanın yanı sıra ton başına da ilave vergiler alması

GİRESUN

Giresun'daki 3 Oda ve Borsa adına

Hasan ÇAKIRMELİKOĞLU

Giresun Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Erzincan - Giresun - Trabzon - Batum arası ve Samsun'dan Batum'a ulaşacak olan her iki demiryolu projesinin de yatırıma dönüşmesi
- Giresun kalite fındık ile levant kalite fındığının arasındaki farkı tüketicileri bilinçlendirme açısından ambalajda hangi fındık var ise o fındığın pakete yazılması
- Son üç yıldır Giresun özelinde yaşanan fındıkta küllenme hastalığının milli ürünümüzü tehdit etmesi
- İş mahkemelerinde yaşanan sıkıntılar

GÜMÜŞHANE

Gümüşhane'deki 2 Oda adına

İsmail AKÇAY

Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Askeri birliğin Gümüşhane'ye kurulması
- Gümüşhane Merkez, Torul ve Kürtün ilçelerimizde küçük sanayi siteleri kurulması
- IPARD (Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu) Gümüşhane İl Koordinatörlüğü'nün kurulması
- Gümüşhane - Kelkit ilçesine Hayvancılık İhtisas OSB (Organize Sanayi Bölgesi) kurulması
- Gümüşhane - Kürtün ilçemizde fındık ekim alanları genişletilip destek kapsamına alınması
- Ön çalışmaları yapılmış olan Erzincan-Gümüşhane-Trabzon-Tirebolu Demiryolu uygulama projesinin başlatılması
- Gümüşhane - Erzincan arasında Pöske Dağı ile Ünlüpınar Dağı tünellerinin hayata geçirilmesi

HAKKARI
Hakkari'deki 2 Oda adına

Salih ÖZDEMİR

Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Esendere Sınır Kapısı'nın ticaretinin kesintiye uğramadan devam etmesi
- Serbest Ticaret Bölgesi kurulması
- Derecik Sınır Kapısı'nın faaliyete geçirilmesi
- İç Gümrükleme Müdürlüğü'nün açılması
- Hakkari iş dünyası için sicil affı sağlanması
- Geri ödemesiz ve faizsiz kredi desteği sağlanması
- Anahtar teslimi fabrika projesinde Hakkari'nin pilot il seçilmesi
- Kişi turizmine yönelik kayak tesislerinin yapılması

ISPARTA
Isparta'daki 3 Oda ve Borsa adına

Şükrü BAŞDEÐIRMEN

Isparta Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Elma ihracatında ton başına 100 dolar teþvik sağlanması
- Tarımsal üretimde ürün desteği modeline geçilmesi
- Isparta'da kozmetik sektöründe faaliyet gösterecek akredite kozmetik laboratuvarının hayatı geçirilmesi
- Isparta yað gülünün "Milli Kültür Ürünü" olarak kabul edilerek desteklenmesi
- Yaðlık Isparta gülü ve ürünlerini üzerinden alınan KDV oranın % 1'e düşürülmesi

yatırımcılara tahsis edilebilir hale getirilmesi

- Tarsus'ta Tarım İhtisas OSB ve Gıda İhtisas OSB ve Mut'ta OSB kurulması

İSTANBUL
İstanbul'daki 4 Oda ve Borsa adına

Erdal BAHÇIVAN

İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- İstanbul'u makro düzeyde planlayan 1/100.000 İstanbul çevre düzeni planında sanayi istihdam payının azaltılmasının hedeflenmesi
- İstanbul'un yeni sanayi vizyonunun, ilgili tüm bakanlıklar, Odalar ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte hazırlanması
- İstanbul'daki sanayinin dönüşümüne imkan sağlayacak iki OSB kurulması
- Ulaşımda denizden daha fazla yararlanılması, toplu taşımayı entegre şekilde deniz yoluna kaydırılması
- İstanbul'da acil olarak kruvaziyer gemilerin yanaþabileceði alternatif bir liman yeri tespit edilmesi

HATAY
Hatay'daki 9 Oda ve Borsa adına

Hikmet ÇİNÇİN

Antakya Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Hassa Tüneli projesi yapım çalışmaların hızlandırılması ve Hassa Organize Sanayi Bölgesi yapımıyla birlikte planlanması
- Narenciyenin en büyük pazarı Rusya ile ülkemiz arasında yaşanan "narenciye ihracat yasağı" bir an önce çözüme kavuþturulup, ihracata açılması
- Hassa'da bulunan yaklaşık 80 bin dekarlık hazine arazisinin sanayi alanı olarak yatırıma açılması

MERSİN
Mersin'deki 9 Oda ve Borsa adına

Hasan Ruhi KOÇAK

Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Çukurova Uluslararası Bölgesel Havalimanı inşaatının yarılm kalması
- Çeşmeli'ye kadar olan otoyolun, Taþucu'na kadar uzamasına yönelik başlama talimatı verilen projenin hayatı geçirilmesi
- Taþucu/Seka Limanı'nın, liman ve geri sahasının özelleştirilmesi sağlanarak ekonomiye kazandırılması
- Mersin'deki 8 turizm merkezinin

İZMİR
İzmir'deki 12 Oda ve Borsa adına

Yılmaz GÜRAL

Menemen Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Teþvik adaletsizliğinin kaldırılması, sektörle teþvik sisteminin hayatı geçirilmesi

- Bölgesel Kalkınma Ajansları'nda hakimiyetin merkezden yerele devrinde İzmir'in pilot bölge olarak seçilmesi
- OSB'lerin kamulaştırma sürecinin çok uzun sürmesi
- Kurvaziyer turizmde sahil sığhiye ve fener ücretlerinin kaldırılması
- İzmir'de jeotermal turizm ve sağlık turizminin teşvik edilmesi, İnciraltı bölgesinin bu alanda değerlendirilmesi
- Mesleki eğitimin iş dünyasına devrinin sahlanması
- Bayındır'da ziraat, orman, veterinerlik ve sosyal bilimler fakültelerinin kurulması
- Sütte fiyat istikrarının sağlanması için, süt ve süt ürünlerinin satışındaki KDV oranının düşürülmesi
- Pamukta kaliteli ve sürdürülebilir üretimin desteklenmesi
- İzmir Çevre Yolu'nun Menemen-Aliağa-Çandarlı Limanı ve Bergama'ya otoyol olarak devam etmesi
- Çiğli Hava Üssü'nün sivil havacılığa tahsis'i

KARS
Kars'taki 2 Oda ve Borsa adına

Fahri ÖTEGEN

Kars Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Cazibe Merkezleri projesindeki desteklere ek olarak özellikle doğalgaz, benzin ve elektrik gibi enerji maliyetlerindeki vergi yükünün hayvancılık, lojistik ve et ve süt ürünleri sanayinde kaldırılması ya da en azından hafifletilmesi
- Hayvancılık sektöründe kaliteli yemlere sübvansiyon verilmesi
- Kars Lojistik Merkezi'nin inşaatına başlanıp bitirilmesi
- Organize Sanayi Bölgesi'nin (OSB) en kısa sürede, modern bir OSB'nin gerektirdiği tüm özelliklere sahip bir hale getirilmesi
- Turizme yönelik pazarlamaya, yatırımlara ve restorasyon çalışmalarına daha fazla bütçe ayırmalı

KASTAMONU
Kastamonu'daki 5 Oda ve Borsa adına

Selçuk ARSLAN

Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- En büyük ilçe olan Tosya ve 6 ilçenin sıralandığı sahil bölgesi ile Kastamonu merkez ilçesi arasındaki ulaşım hattının ivedilikle elden geçirilmesi
- Karabük ve Çankırı'ya kadar uzanan demiryolunu Kastamonu'ya bağlayacak hattın yatırım programına alınması
- "Batı Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi" (BAKAP) adında yeni bir kalkınma bölgesi projesinin uygulanmaya konulmasını
- Teşvik sisteminin revizyonu
- Hacettepe Üniversitesi bünyesinde kurulup daha sonra Kastamonu Üniversitesi'ne devir işlemleri süren tıp fakültesinin bu yıl öğrenci alamaması

KAYSERİ
Kayseri'deki 6 Oda ve Borsa adına

Şaban ÜNLÜ

Kayseri Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Havaalanının genişletilerek gerçek anlamda uluslararası niteliðe kavuþturulması
- Kayseri-Ankara Yüksek Hızlı Tren bağlantısının bir an önce gerçekleştirilmesi
- Kayseri-Mersin demiryolu konteyner ve yük taşımacılıðı sisteminin rehabilitasyonu

- Kayseri-Samsun demiryolu hattının iyileştirilmesi

- Lojistik köyün bir an önce devreye girmesi

- Kapadokya Bölgesi'ne yönelik turizm politikalarının Kayseri'yi de kapsaması

- Kapadokya'yı Antalya'ya bağlayacak olan Yüksek Hızlı Tren hattının projelendirilmesi

- IPARD desteklerinden Kayseri'nin de yararlandırılması

KIRKLARELİ
Kırklareli'ndeki 6 Oda ve Borsa adına

Turhan ALTINEL

Kırklareli Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Dereköy Gümrük Kapısı'nın TIR trafiðine açılması
- Alpullu Şeker Fabrikasının faaliyete geçirilmesi
- Teşvik kanunun yeniden yapılandırılması
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun Kırklareli'nde kurulması
- Kırklareli'nde kapalı devre sulama sisteme geçilmesi
- Arazi toplulaştırma çalışmalarının hızlandırılması

KİRŞEHİR
Kırşehir'deki 4 Oda ve Borsa adına

Selahattin EKİCİOĞLU

Kırşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Kırşehir'in IPARD kapsamına alınması
- Yama Barajı projesinin faaliyete geçirilmesi ve sulu tarımın artırılması
- Glikoz kotalarının artırılması sorunu
- Besicilik sektörüne ilişkin kapsamlı teşviklerin sağlanması
- İthal besi hayvan izinin ESK'nın yanında büyük çiftliklerine de verilmesi
- OSB'nin de içinden gelecek bir demiryolu bağlantısının sağlanması
- Teşvik sisteminin revizyonu

KONYA

Konya'daki 16 Oda ve Borsa adına

Hüseyin ÇEVİK

Konya Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- İstihdam üzerindeki vergi ve prim yükleri
- Zorunlu istihdamlar özel sektörün rekabet gücünü olumsuz etkilemesi
- Konya'nın kuzey ve doğu bölgelerinin suya hasreti
- Mesleki eğitim reformu ihtiyacı

MALATYA

Malatya'daki 2 Oda ve Borsa adına

Hasan Hüseyin ERKOÇ

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Malatya Bölgesi'nde stratejik bir ürün olan kayısının havza bazlı desteklenmesi
- Malatya'da Teknoloji ve Bilişim Üniversitesi kurulması
- Kentsel dönüşüm çalışmalarına hız verilmesi
- Malatya Bölgesi'nde sivil havalimanı ihtiyacı sorununun çözülmesi

KOCAELİ

Kocaeli'ndeki 4 Oda adına

Ayhan ZEYTİNOĞLU

Kocaeli Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Firmaların gelir ve kurumlar vergilerini üretimiğini yaptıkları il içerisinde ödemeleri
- Yalova-İzmit Otoyolu Projesi'nin (Güney Otoyolu Projesi) hızlandırılması,
- Otoyol projesinin 2017 yılında ihale edilmesi
- Kuzeydeki limanların 3-4 yerde demiryolu bağlantısı ve diğer yandan Gebze, Çayırova ve Dilovası'ndaki 8 OSB'ye demiryolu ve Marmaray bağlantısı ile başta personel ve yük taşımacılığının sağlanması
- Kadıköy-Kartal metro hattının öncelikle Gebze'ye sonrasında, Kocaeli'ne kadar entegre bir sistem ile uzatılması gerekiyor
- Körfez ilçesinin 3'üncü otoyola bağlanması
- Petrol dışı kimyasal ürünlerde yüksek teminat uygulanması
- Mesleki eğitimin nicelik ve nitelik bakımından rekabet ettiğimiz ülkeler seviyesine getirilmesi

KÜTAHYA

Kütahya'daki 5 Oda ve Borsa adına

Şeref KAZICIOĞLU

Simav Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Kütahya-Balıkesir yolunun bitirilmesi
- Abide'den başlayıp Simav üzerinden Sındırı'ya uzanan yolu yatırım programına alınması
- Hızlı trenin Kütahya'mızla buluşması
- Termal turizm konusunda 6. bölge desteklerinden yararlanılması
- Bor madeni işleme tesislerinin kurulması
- Organize sanayi bölgelerinin genişleme talepleri
- Özel sektör yatırımlarındaki faiz ve kur farklarının gider yazılabilmesi
- Nitelikli ara eleman bulmakta bütün sanayicilerin zorlanması

MANİSA

Manisa'daki 13 Oda ve Borsa adına

Adnan ERBİL

Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Okullarda kuru üzüm dağıtılmazı
- Tarım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması
- Manisa Bölgesi'nde Gediz Havzası'nın ve nehrinin korunması
- İstihdam sağlanırken yaşanan sıkıntılardan öncelikli olarak erkenden çözümeli
- İzmir-Ankara otobanına Manisa bağlantısının yapılarak ulaşım sorununun çözülmesi
- İzmir-Manisa Tünelinin açılması

KAHRAMANMARAŞ

Kahramanmaraş'taki 4 Oda ve Borsa adına

Serdar ZABUN

Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Teşvik sisteminin revize edilmesi
- Orman vasfını kaybetmiş, belli bir büyülüğe sahip arazilerin organize sanayi bölgelerine açılabilmesi
- Pamuk ipliği ve ham kumaş ithaline de ek vergi uygulanması
- Çırçır işletmelerinin devlet destek ve teşvikleri ile modernize edilmesi
- Pamuk destekleme sisteminin revize edilerek, çiftçiye kütlü pamuk yerine balya pamuğa destek verilmesi
- Adatepe barajının faaliyete geçirilmesi
- Züccaciye sektörünün stratejik sektörler arasına alınarak desteklenmesi
- Afşin-Elbistan termik santrali açık işletme yeraltı suyunun Elbistan Ovası'nın sulamasında değerlendirilmesi
- 'A' termik santrale baca gazı kükürt arıtma sistemi ve kül tutucu elektro filtrelerin yapılması
- Germenicia Antik Kenti ve Eshab-ı Kehf Külliyesi'nin tanıtımının ulusal hedefler kapsamında değerlendirilmesi

MARDİN

Mardin'deki 5 Oda ve Borsa adına

Mehmet ŞAHİN

Kızıltepe Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Mezopotamya sulama kanallarının gecikmesi nedeniyle ürün çeşitliliğinin sağlanamaması
- Mısırın enerji fiyatı 7,5 TL'den 11 TL'ye yükseltilmiş fakat destekleme priminin 4 TL'den 2 TL'ye düşürülmesi
- Tarımda havza modeline geçilmesi
- Mahkemelik olan arazilerin enerji bedellerinin ödenmesine karşı destekleme primlerinden yararlanılamaması
- Sanayicilerin Irak'a yaptığı ihracatta Mardin ya da Kızıltepe TB içinde ekipmanlarla birlikte numunelerin incelenileceği bir yer kurulması
- İpekyolu Gümrük Müdürlüğü'nün Habur'da görev yapması
- İpekyolu Gümrük Müdürlüğü'nün Diyarbakır, Batman, Mardin, Şırnak, Siirt illerine hizmet vermesi, Ekonomi Bakanlığı dahilde işleme izin belgesinin dağıtımında Dicle Kalkınma Ajansı'na yetki verilmesi

MUĞLA

Muğla'daki 6 Oda ve Borsa adına

Mehmet BAYSAL

Marmaris Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- 2017 için küresel güçlere karşı tur operatörlerinin elini güçlendirecek tüm sezonu içerecek teşviklerin ve desteklerin geç kalınmadan bugünden açıklanması
- Turizm alanındaki çarpık yapılaşmanın önüne geçmek için bölgenin imar planlarının bir an önce hayata geçirilmesi
- Devlet bankalarının uzun süreli, sıfır faizli veya çok düşük faizli kredi teminine gitmesi ve mevcut kredi borçlarını yeniden yapılandırarak işletmelerin iflasının veya kapanmasının önüne geçirilmesi
- Turizm bölgesindeki kışın açık işletmelerin personelinin SGK ödemeleri devlet tarafından süspansel edilip

istihdam kaybının önlenmesi

- Turizm alanlarındaki mal müdürlüklerince yüksek uygulanan ecrimisil değerlerinin belirlenmesinde odalardan görüş alınması
- Tarımda "kibutz" sisteminin kendi ülkemizde uyarlanarak kullanılması

MÜŞ

Muş'taki 1 Oda adına

Fatih CENGİZ

Muş Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Mevcut OSB'de yaşanan sıkıntılar
- Hasköy ilçesinde yeni bir OSB kurulması
- Bölgede finansa erişimde yaşanan sorunların giderilmesi
- KOSGEB tarafından geçmiş yıllarda uygulanan faizsiz kredi desteğinin yeniden verilmesi
- Ticaret Odaları üyelerinin de Esnaf ve Sanatkarlar Kooperatifleri gibi üyelerine uygun kredi sağlayacak bir yapıya kavuşturulması

NEVŞEHİR

Nevşehir'deki 3 Oda ve Borsa adına

M. Arif PARMAKSIZ

Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Turizm sektöründeki ecrimisil ödemelerinin ertelenmesinin belediye belgeli tesisleri de kapsaması

- Turizm sektöründe sezon dışında devlet tarafından istihdam desteği sağlanması
- Hava balonculuğunda KDV oranının düşürülmesi
- Antalya-Kapadokya hızlı tren hattının hayata geçirilmesi

NİĞDE

Niğde'deki 3 Oda ve Borsa adına

Şevket KATIRCIÖĞLU

Niğde Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Hasandağı Bölgesel Havaalanı talebi
- Niğde'nin yüksek hızlı tren hattından yararlanması
- Çamardı ilçesinde bulunan Ecemis suyunun bölgeye getirilmesi ve içme ve kullanım suyu olarak değerlendirilmesi

ORDU

Ordu'daki 6 Oda ve Borsa adına

Tayfun KARATAŞ

Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Ordu merkez ve Fatsa OSB'lerinin bir an önce genişlemesi için kamulaştırma çalışmalarına başlanılması
- Ünye OSB kuruluş için yer seçim işlemleri tamamlanmış olduğundan, bu bölge içinde kamulaştırma çalışmalarına başlanılması
- Karadeniz'in İç Anadolu ile bağıını güçlendirmek adına yani İç Anadolu'yu Karadeniz'e açmak için yol çalışmalarına hız verilmesi

verilmesi

- Deniz ulaşımında Ünye - Fatsa ve Ordu'da mevcut limanlardan Ünye ve Fatsa limanlarının genişletilmesi, revize edilmesi, yük taşımacılığına elverişli hale getirilmesi
- Ordu Üniversitesi'nin Fatsa'da yeni fakültelerin açılması
- Fındıkta rekoltenin yüksek fiyatın düşük olduğu yıllarda devletin piyasaya müdahale olması ve bir taban fiyat belirleyerek piyasayı regule etmek amacıyla alımlar yapması
- Fındığın milli ürün olarak tescillenmesi ve kalitesini artırmaya yönelik bölgemizde çalışmalar yapılması

RİZE

Rize'deki 5 Oda ve Borsa adına

Şaban Aziz KARAMEHMETOĞLU

Rize Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Çay kanunun çıkarılması, kaçakçılığın önlenmesi
- Lojistik merkez ihalesinin yapılması
- Doğu ilçelerin doğal gaza kavuşturulması
- Rize-Artvin Havaalanı ihalesinin yapılması

SAKARYA

Sakarya'daki 4 Oda ve Borsa adına

Cevdet METE

Sakarya Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Karasu Limanı'na entegre olan Adapazarı-Karasu demiryolu hattı inşaatının hızlandırılması
- Kurulacak "tarımsal arazi ofisleri" ile parçalı arazilerin toplanarak profesyonel işletmelere kiraya verilmesi
- OSB yönetimlerinde Borsaların da olması tarım arazilerinin korunması ve ihtisas organize sanayi bölgelerinin oluşturulması

SAMSUN

Samsun'daki 10 Oda ve Borsa adına

Göksel BAŞAR

Bafra Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında değindiği konular:

- Samsun'dan Rusya'ya ve Körfez ülkelerine doğrudan uçuş konulması
- Hızlı tren projesinin ivedilikle uygulanmaya alınması
- Havaalanından Yeşilirmak'a kadar olan bölgenin sanayi alanı ilan edilmesi
- OSB'lerin doğalgaza kavuşması ve enerji maliyetlerinin düşürülmesi
- İkinci devlet üniversitesi kurulması

SİİRT

Siirt'teki 1 Oda adına

Güven KUZU

Siirt Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Konuşmasında değindiği konular:

- Ulaşımda ihtiyaç duyulan yolların

tamamlanması

- Tarım ve hayvancılıkta sağlanan desteklerin devam etmesi
- DSİ'nin sulanabilir arazileri tespiti ve altyapı projelerini geliştirmesi
- Siirt fistığının geliştirilmesi için fistıkçılık deneme ve araştırma istasyonu kurulması
- Organize hayvancılık bölgesi kurulması
- Zenginleştirilmiş bakır madeninin mamule dönüştürülmesi için tesis yapılması
- Finansmana erişimin kolaylaştırılması

SİNOP

Sinop'taki 2 Oda adına

Zafer ÖZDEMİR

Sinop Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmasında dejindiği konular:

- Karadeniz Sahil Yolu'nun tamamlanması
- Sinop'un da IPARD destekleri kapsamına alınması
- Turizm tesisi yapmak isteyen yatırımcılara teşvik ve destek sağlanması

SİVAS

Sivas'taki 2 Oda ve Borsa adına

Abdulkadir HASTAOĞLU

Sivas Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Bankaların teminat değişikliği, kredileri geri çağırması gibi yanlış uygulamalarının denetlenmesi
- Ekspertiz sisteminde ehil kişilerin eksper olması ve değerlendirme yaparken piyasa

şartlarına göre daha gerçekçi davranılması

- 1939 yılından itibaren bu konuda birikimi olan Sivas'ın demiryolu sanayisi konusunda desteklenmesi
- 23 ilde uygulanacak yeni teşvik paketi içerisinde Sivas'ın da dahil edilmesi
- Kurmakta olduğumuz Demirağ 2. Organize Sanayi Bölgesi'nde demiryolu sanayi kümlesi oluşturulması, vergi, SGK, enerji ve uzun vadeli ve düşük faizli yatırım kredileri ile bu kümelenin özel olarak desteklenmesi
- DAP desteklerinden Sivas'ın faydalandırılması

TEKİRDAĞ

Tekirdağ'daki 9 Oda ve Borsa adına

Osman SARı

Tekirdağ Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Merkez Süleymanpaşa İlçesindeki planlanan OSB inşaatında yaşanan sıkıntılardır
- Lojistik ihtiyaç OSB projesi
- Tekirdağ'daki üretim merkezlerinin liman ve demiryolu bağlantısı ihtiyacı
- Ergene Nehri havza çalışması
- Çorlu Teknoloji ve Malkara Veteriner Fakültesi ihtiyacı
- Çorlu Havalimanı'ndan yapılan iç ve dış hat uçuşlarının artırılması
- Çorlu ve Çerkezköy Sanayi Bölgeleri'nde meslek yüksek okulu ihtiyacı

TOKAT

Tokat'taki 7 Oda ve Borsa adına

Ahmet ARAT

Tokat Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Turhal Şeker Fabrikası'nın özelleştirilmesi
- Ulaşım problemlerinin çözümü
- Bölgenin tarımsal sulama sorunu

TRABZON

Trabzon'daki 3 Oda ve Borsa adına

Şükrü Güngör KÖLEOĞLU

Trabzon Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Çay kanunu acilen çıkarılması
- Kaçak çay girişlerinin önlenmesi
- Fındıkta istikrarlı bir üretim için devlet mutlaka bazı düzenlemelerin yapılması
- Türk findığının geleceğini üretim bazında tehdit eden bahçelerdeki küleme hastalığı ile topyekün mücadeleye acilen başlanması
- Organize sanayi bölgelerinin doğalgaza kavuşturulması
- Arsin'de çok yönlü olarak planlanan yatırım adasının kısa sürede tamamlanarak, yatırımcıların hizmetine sunulması
- Arap ve körfez turizminden istikrarlı bir şekilde pay alınabilmesi için kalıcı ve kazandırıcı politikalar uygulanması
- Giderek artan, ticaret ve turizm de göz önünde bulundurularak, Trabzon Havalimanı'nın ikinci bir piste kavuşturulması

TUNCELİ

Tunceli'deki 1 Oda adına

Yusuf CENGİZ

Tunceli Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Hakkari, Tunceli, Şırnak gibi bölgelere illere özel bir teşvik yasası çıkarılması; vergi, sigorta, elektrik vb. giderlerde 3 veya 5 yıl süreyle indirim yapılması
- Bölgede huzur ve güven ortamının sağlanması
- Tunceli'nin ulaşım anlamındaki ihtiyaçları
- Köye dönüşler için destek vermesi, özellikle Tunceli'de organik tarım ve hayvancılığın desteklenmesi
- Munzur Üniversitesi'nin eksik kalan etapları tamamlanması

ŞANLIURFA

Şanlıurfa'daki 4 Oda ve Borsa adına

Mehmet KAYA

Şanlıurfa Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Birecik Organize Sanayi Bölgemizin altyapısı ihale aşamasında olduğu için bürokratik işlemler hızlandırılması
- Birecik ilçemizde Altınova sulama projesinin en kısa zamanda hayatı geçirilmesi
- Yeni hizmet binası yapan Oda ve Borsalarla kamu arazilerinin ücretsiz tahsisini ayrıca tüm inşaat, yapı, harç ve vergilerden muafiyeti ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması
- Akçakale ve Mürşitpinar Sınır Kapıları'nın ticarete açılması, ayrıca Habur Sınır Kapısı'nda yaşanan aksaklılıkların ivedilikle giderilmesi
- Finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar
- Karacadağ Kayak Merkezi, Takoran Vadisi ve Fırat Nehri kıyısına turizm amaçlı sosyal tesislerin yapılması
- GAP dahilinde sulama kanallarının en kısa sürede bitirilmesi

UŞAK

Uşak'taki 3 Oda ve Borsa adına

Suat Selim KANDEMİR

Uşak Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Geri dönüşümde kullanılan hurda ürünleri KDV farklılığının giderilmesi
- Geri dönüşüm ürünlerine özel destek ve teşviklerin sağlanması
- Mesleki eğitim sisteminin özel sektörde devredilmesi
- Uşak Bölgesi'nde hayvan park pazar yeri yapımı için Hazine'nin arazisi tahsis yapması

VAN

Van'daki 3 Oda ve Borsa adına

Necdet TAKVA

Van Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Van bir bütün olarak altı yıldır devam eden mücbir sebep halinin kalkmasını buna bağlı olarak ertelenen gelir ve kurumlar vergisi borçlarında yüzde 50 terkin bekłentisi
- Finansmana erişimde yaşanan sıkıntılar
- Van Bölgesi'nde yeni teşvik programının yerelde iş dünyasına tanıtımının yapılması
- Doğu illerinin iklim ve arazi şartları tarımsal desteklerin hazırlanmasında ön koşul olarak değerlendirilmesi

YOZGAT

Yozgat'taki 8 Oda ve Borsa adına

Metin ÖZİŞİK

Yozgat Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Yozgat'ta daha önce mevcut olan askeri birliğin tekrar getirilmesi
- 23 Doğu ilinde uygulanması planlanan reform paketine Yozgat'ın da dahil edilmesi
- Bölgeler arası uygulanan teşvikin öncelikle iller ve daha özellikle Organize Sanayi Bölgeleri bazında sektörel teşvik politikaları ile revize edilmesi
- Yozgat Havalimanı projesinin 2017 yılı sonuna kadar tamamlanması
- Jeotermal olarak zengin olan Yozgat'ın bu kaynağı ev ve sera ısıtma, kaplıca ve sağlık tesislerinde profesyonel anlamda kullanılması için gerekli etütlerin hızla tamamlanması
- Yozgat OSB ile Yerköy arasında yer alan 15 km'lik mesafenin demiryolu ile döşenmesi

ZONGULDAK

Zonguldak'taki 5 Oda adına

Metin DEMİR

Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- BAKAP'ın bir an önce hayatı geçirilmesi
- Sakarya-Bartın demiryolunun inşaatına başlanması
- Ereğli Demir Çelik Fabrikası'nın özelleştirilmesi sonrasında yaşanan sıkıntılar

AKSARAY

Aksaray'daki 2 Oda ve Borsa adına

Ahmet KOÇAŞ

Aksaray Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Uygulama projesi tamamlanan Ulukışla - Aksaray - Kırşehir demiryolu projesinin öncelikli olarak 68 km olan ilk etabı olan Aksaray - Ulukışla arasının öncelikli ihale edilmesi
- Kızılırmak veya başka bir dış havzadan su getirilmesi
- Aksaray-Niğde havaalanı projesinin hayata geçmesi
- Aksaray OSB 550 hektarlık 3'üncü genişleme alanı için genişleme alanının mera vasından çıkarılması
- İthal besi hayvan izninin ESK'nın yanında büyük çiftliklerine de verilmesi

BAYBURT

Bayburt'taki 1 Oda adına

İbrahim YUMAK

Bayburt Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Cazibe Merkezleri projesi kapsamında Bayburt'a doğal taþ ve madencilik ürünlerine devlet alım garantisini getirilmesi
- Kop Dağı Kayak Merkezi'nin hayata geçirilmesi
- Doğu Anadolu'yu Doğu Karadeniz'e baþlayacak demiryolu için güzergah fizibilite çalışmalarına Bayburt üzerinden

geçecek hattin yatırım programına alınması

- Salyazı Havaalanı'nın bir an önce yatırım planına alınarak hizmete açılması
- Et ve Süt Kurumu tarafından kesimhane ve kombine tesisleri kurulması
- Veraset intikal sorunundan dolayı parçalı tarım arazisine sahip Bayburt gibi illerde tarımsal desteklerden yararlanmada yaşanan sıkıntılardır

KARAMAN

Karaman'daki 2 Oda ve Borsa adına

Mustafa TOKTAY

Karaman Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Mısır ve Irak'a yapılan ihracatta araç başına uygulanan ekstra vergiler ve bürokratik belgelerin fazlalığı
- Üretimde kullanılan elektrik ve doğalgaza önceki yıllarda "Destekleme Fiyat İstikrar Fonu"ndan verilen teşvikin kaldırılması
- Bisküvi ve çikolata üretiminde Şeker Kurumu'ndan, ihracat yapma şartı ile temin edilen C şekerinde %50 oranında uygulanan teminatın daha alt seviyelere çekilmesi
- Karaman'ın "Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi" ilan edilmesini için gerekli onayların verilmesi
- Konya-Karaman Hattında çalışmaları yürütülmekte olan "Hızlı Tren" seferlerinin bir an önce başlaması
- Elma üreticilerine doğrudan destek verilmesi ve sürekli hale getirilmesi

KIRIKKALE

Kırıkkale'deki 2 Oda ve Borsa adına

Harun SÜMER

Kırıkkale Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Milli piyade tüfeðinde kesinlikle MKE kurumunda üretimin kalması
- TÜPRAŞ çevresindeki bölgelin ya serbest bölge ilan edilmesi ya da ihtisas organize sanayi bölgesi olması
- Sulanabilir arazi miktarının artırılması

BATMAN

Batman'daki 2 Oda ve Borsa adına

Abdulkadir DEMİR

Batman Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Yatırımlar için bürokratik basamaklarının azaltılması
- İstihdam üzerindeki yükler
- Bölgede yaşanan elektrik sorunun artık kalıcı bir çözüme kavuþturulması
- Faizsiz kredi imkânları sunulması
- TPAO'nun güçlendirilmesi
- Fuar ve kongre merkezi talebi

ŞIRNAK

Şırnak'taki 2 Oda ve Borsa adına

Osman GELİŞ

Şırnak Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Huzur ve güven ortamının yeniden tesis edilmesi

- İş dünyasının finansmana erişimde yaşadığı sıkıntılar
- Irak'tan ham petrol taşımacılığının bir an önce başlatılması
- Yerli kömüre sağlanan teşvikte yaşanan sıkıntılar

BARTIN

Bartın'daki 1 Oda adına

Halil BALIK

Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Yaklaşık 21 Km'lik Bartın Irmaðının 8 Km'lik kısmı için kamulaştırma başlamış olup geri kalan kısımların bitirilmesi
- Yeni çevre yolu projesi uygulanması
- İmar planı yapılmış olan 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin 27 hektarlık kamulaştırılması
- Teşvik sistemi açısından 5. bölgeye alınma talebi

ARDAHAN

Ardahan'daki 1 Oda adına

Çetin DEMİRCİ

Ardahan Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Bölgesel teşvik uygulaması yapısal ve sosyal sorunları kronikleşmiş Ardahan'a fayda sunmaması
- Cazibe merkezinin merkezi olacak ilin tâhakkümüm kurmasını engelleyecek o ile bağlı diğer illerin kendine özgü değerlerini ön plana çıkaracak, iç dinamiklerini gözeten teşvik tedbirleri hazırlanması

- "Kafkasya Ülkeleri Ortak Üretim Sahaları" (Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan'ın) olduğu üretim sahalarının hayatı geçirildiği yeni bir tür Sınır Ticaret Merkezi tipi geliştirilmesi
- Ardahan'a özgü olarak taşımacılık-nakliye desteği sağlanması
- Kişi, kültür ve doğa turizmini geliştirecek bölgeye özel teşvikler sağlanması
- Öğrenciler ve ziyaretçiler için sosyal donatı alanlarının oluşturulması
- Fırsat eşitliği esas alınarak kadın ve genç girişimciliðinin desteklenmesi

İĞDIR

İğdir'daki 2 Oda ve Borsa adına

Kamil ARSLAN

İğdir Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Kars-İğdır-Nahcivan demiryolunun yapım ihalesine bir an önce çıkılması
- İran tarafının ikna edilerek boru alan sınır kapısının açılması
- Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi
- Tarımsal ürün üretiminde yapısal reformların hayata geçirilmesi

YALOVA

Yalova'daki 1 Oda adına

Tahsin BECAN

Yalova Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Yalova Termal Turizm Merkez planlarının bir an önce yeniden yapılması ve 1.700 dönümlük alanın turizme bir an önce

açılması

- Yalova Üniversitesi kampus inşaatının tamamlanması için gerekli düzenlemenin yapılması
- Gemi inşa sektörünün desteklenmesi
- OSB'lerin kamulaştırma sürecindeki sıkıntıları
- Yalova'ya yük limanının yatırım programına alınması

KARABÜK

Karabük'teki 2 Oda adına

Ali Sami ACAR

Safranbolu Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Tarihi ve doğal dokusuyla turistlerin ilgisini çeken Karabük'e yönelik, tüm ili kapsayacak şekilde bir turizm teþvik programının hayatı geçirilmesi
- Ankara, Çankırı, Bolu, Kastamonu, Bartın ve Zonguldak illerinin kesimse noktası olan Karabük'ün, ulaşım bağlantılarının etkin bir şekilde yapılması
- Metal ve Metal Ürünleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması talebi

KİLİS

Kilis'teki 1 Oda adına

Mehmet Erdal ÖNDES

Kilis Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında deðindiði konular:

- Kilis'in Doğu ve Güneydoğu Yatırım Destek paketinin dışında kalması
- Kilis'in güvenlik meselesi

- Kilis için Acil Destek Paketi hazırlanması
- Kilis-Polateli-Şahinbey Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin yatırım programına alınması
- Amanos Tüneli inşaatına başlanması

OSMANİYE

Osmaniye'deki 4 Oda ve Borsa adına

Murat TEKE

Osmaniye Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Bölgедe havaalanı ihtiyacı
- Lojistik köy kurulması
- Hatay'ın Erzin ilçesinin Osmaniye'ye bağlanması
- Zeytin İhtisas Organize Sanayi Bölgesi talebi
- Yüksek Teknoloji Organize Sanayi Bölgesi ve Teknokent kurulması ihtiyacı
- Kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programından Osmaniye'nin faydalana bilmesi

DÜZCE

Düzce'deki 3 Oda ve Borsa adına

Fahri ÇAKIR

Düzce Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Konuşmasında dejindiği konular:

- Demiryolunun Düzce'ye kadar ulaşması çalışmalarının başlatılması
- Düzce'ye Gümrük Müdürlüğü kurulması
- Düzce sanayisinin ülke savunma sanayisinin üretim merkezi olabilmesi
- Akçakoca OSB'de yöresel tarım ürünleri sanayisinin geliştirilmesi

BAŞBAKAN YILDIRIM'IN ZİYARETİ ANISINA ÇINAR AĞACI DİKİLDİ

IX. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahiplüğinde, Başbakan Binali Yıldırım'ın başkanlığında yapılrken, Şura öncesinde ise ağaç dikimi yapıldı.

Şura öncesinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından karşılanan Başbakan Binali Yıldırım, ziyareti anısına TOBB'un bahçesine dikilen çınar ağacının etrafına kükrekle toprak attı.

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

"Kamu ve özel sektör arasındaki işbirliğini üst düzeye çıkarmalıyız"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin hızlı toparlandığını ve yoluna devam ettiğini vurgulayarak, "Bu dönemde kamu ve özel sektör arasında diyalogu ve işbirliğini en üst düzeye çıkarmamız lazım" diye konuştu.

TOBB Yönetim Kurulu Toplantısı'na katılan Maliye Bakanı Naci Ağbal, 15 Temmuz darbe girişimi sırasında TOBB üyelerinin ortaya koyduğu duruşla, verdikleri destekten dolayı teşekkür etti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Toplantısı, Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın da katılımıyla TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi.

Burada konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, son dönemde yaşanan badirelerin Türk özel sektörü için tüm dünyaya Türkiye ekonomisinin ne kadar güçlü olduğunu kanıtlamak konusunda çok iyi bir fırsat sunduğunu belirtti.

Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) darbe girişiminin ardından kamu hizmetlerinde, özel sektör faaliyetlerinde ve yurtdışına taahhütlerde hiçbiraksama olmadığından altın çizen Hisarcıklıoğlu, açıklanan OVP'de 2016 için yüzde 3,2'lik bir büyümeye tahmininin olduğunu hatırlattı.

Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin hızlı toparlandığını ve yoluna devam ettiğini vurgulayarak, "Bu dönemde kamu ve özel sektör arasında diyalogu ve işbirliğini en üst düzeye çıkarmamız lazım. 'Maliye Bakanlığı'nın yüzü soğuktur' derler ama sizin sayenizde sorunlarımızı en açık size anlatır olduk. Sorunlarımıza çözüm bulur olduk. Bu sürecin ilk meyvesi olan, birinci yatırım ortamı paketi hemen 15 Temmuz saldırısı öncesinde Meclis'ten geçti. Birbirinden önemli devrim niteliğinde adımlar attık" diye konuştu.

Şirket kuruluşunun basitleştirilmesinin son derece faydalı sonuçları doğuracağini ifade eden Hisarcıklıoğlu, damga vergisi ve harçlarda sağlanan iyileştirmenin de kendilerini çok mutlu ettiğini bildirdi.

Devlet yatırımcılara sahip çıktı

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yatırımların proje bazlı desteklenmesine yönelik düzenlemenin de önemine işaret etti. Bunların devletin yatırımcılara sahip çıktığının en önemli göstergesi olduğunu dile getiren Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti:

"Sayın Başbakanımız OVP'nin ana hatlarını açıkladı. Burada benim çok önemsiydim bir konu var. Büyüme oranımızı yüzde 5'in üzerine çıkarırken cari açığımızı yüzde 4'ün altına indirecek bir planlama yapılmış. Bu Türkiye'nin sürdürülebilir bir büyümeye patikasına girmesi için olmazsa olmazdır. Ayrıca, Sayın Başbakanımızın açıkladığı reform alanlarından ilk 5'inin Türk özel sektörünün yargısal süreçlerde yaşadığı sıkıntılıları çözmeye yönelik olması da büyük memnuniyet kaynağıdır. İnşallah bugünkü toplantımda da birçok sorun alanını bakanı ileteceğiz ve çözüme yönelik önerilerimizi istişare edeceğiz."

Maliye Bakanı Naci Ağbal'dan TOBB üyelerine teşekkür

Maliye Bakanı Naci Ağbal ise yaptığı konuşmada, Türkiye ekonomisinin, önumüzdeki dönemde yapılacak yasal düzenlemeler, atılacak adımlar ve reformlarla daha güçlü hale geleceğini belirterek, "İhracatımız, büyümeye oranları artacak" ifadesini kullandı.

Ağbal, 15 Temmuz darbe girişimine ilişkin değerlendirmelerde de bulundu ve bu girişim karşısında TOBB üyelerinin, iş adamları ve sanayicilerin ortaya koyduğu duruşla verdikleri destekten dolayı teşekkür etti.

Ağbal, "Son 14 yılda Türkiye ekonomisi hem ihracatını üçe katlamışsa hem sürekli bir şekilde büyümüşse, özellikle

global kriz sonrasında 27 çeyrektir Türkiye ekonomisi büyüyorrsa, bunun bir numaralı kahramanı Türk özel sektörüdür. Ekonomisine, hükümetine, ülkesine güvenen ve inanan özel sektör, her daim kim içeride, dışında ne yapmak isterse istesin ülkesine olan güvenini her zaman teyit etti" şeklinde konuştu.

Gelecek yıl için de iddialı hedeflerinin bulunduğu dile getiren Ağbal, bunun altını dolduracak yapısal reformları da Orta Vadeli Program (OVP) içinde gerçekleştireceklerini kaydetti.

Hisarcıklıoğlu, konuşmaların ardından, Bakan Ağbal'a üzeri işlemeli bir taş plak hediye etti. Toplantı hediye sunumunun ardından başına kaplı gerçekleştirildi.

Sanayide dijital dönüşüm için yol haritası

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlu ile çalışma yemeğinde bir araya geldi.

Toplantıda, Türk sanayisinin dönüşümü, biyoteknoloji, nanoteknoloji, bilgi-iletişim teknolojileri gibi tüm sektörleri etkileyen yatay teknolojiler konusunda Türkiye'nin atması gereken adımlar görüşüldü.

Ayrıca, sanayide dijital dönüşüm için yol haritası konusunda fikir alışverişi yapıldı ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hazırladığı ve görüşe açtığı üretim reform paketi içeriğindeki konular ele alındı.

Toplantıya, Milletvekilleri Nejat Koçer, Erdoğan Özegen ve Harun Karacan da katıldı.

Hisarcıklıoğlu TBMM'nin yeni yasama yılı açılışına katıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 26'ncı Dönem İkinci Yasama Yılı açılışına katıldı.

Meclis Genel Kurulu'na hitap eden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 23 Nisan 1920'den bugüne kadar geçen sürede, TBMM tarihinin pek çok önemli dönüm noktasını olduğunu belirtirken, "İnanyorum ki bundan sonra, 15 Temmuz 2016 gecesinin, TBMM tarihinde de ayrı ve özel bir yeri olacaktır. Darbe girişimi sırasında, derhal bu salonda toplanan ve milletimizin sokaklara dökülkerek darbecilere karşı gösterdiği tepkiyi Meclis'te ortaya koyan milletvekillerimize şükranları sunuyorum" diye konuştu.

Törende konuşan TBMM Başkanı İsmail Kahraman da şu ifadeleri kullandı: "Milletimiz, 15 Temmuz gecesi demokrasiyi özümsedigini, bir daha darbe olamayacağını ispat etti. Camilerden yükselen selalar, ezanlar, gece boyu süren demokrasi nöbetleri ile millet darbeyi yendi; Türkiye'de artık darbe devrini kapattı. En öncelikli konularımızdan biri sade, sivil, demokratik, hürriyetçi ve merkezinde bireyin olduğu yeni bir anayasaya yapmaktadır."

TOBB Başkanı
M. Rifat
Hisarcıklıoğlu
"Muş halkı
teröre, yani
huzursuzluğa
prim vermiyor"
diye konuştu.

"Sen Muşlu'ya malını ver, Muşlu borcunu öder"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Sen Muşlu'ya malını ver Muşlu borcunu öder. Muşlu tüccar ve sanayicimizden korkma. Kredi musluğunu aç" dedi.

Muş Ticaret ve Sanayi Odası'nın yeni hizmet binası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen tören ile hizmete açıldı.

Törende konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 15 Temmuz darbe girişimine deşinerek, "Darbe girişimine ilk tepki veren iller arasında Muş var. FETÖ'ye karşı milli direnişte en ön safta yer aldınız. Demokrasiye ve milli iradeye sahip çıkan ilk illerin arasında Muş yer alıyordu. Demokrasi nöbetlerine katıldınız. Muş'un yiğit insanlarına da yakışan buydu. Hepinize camiam adına teşekkür ediyorum. 15 Temmuz gecesi darbe bildirisi okunduğunda ilk tepkiyi koyan kurum TOBB oldu. Bu süreçte dik duran 365 oda borsa başkanlarımla da gurur duyuyorum. Hepsi de ilk andan itibaren tepki verdiler" dedi.

"Huzur olmadan ticaret olmaz"

İllerde valisi, belediye başkanı, sivil toplum kuruluşları bir ve beraberse o il başarılı oluyor diyen TOBB Başkanı, "Muş'taki başarıyı resmi rakamlar gösteriyor. Türkiye'de açılan şirket sayısı bir önceki yıla göre yüzde 6 azalırken, Muş'ta açılan şirket sayısı yüzde 2 artmış. Türkiye'de karlıksız çıkan çek oranı yüzde 4 iken, Muş'taki oran yüzde 3. Bu Muşluların müthiş ibretlik tablosu. Bu tablo diyor ki 'Sen Muşlu'ya malını ver, Muşlu borcunu öder. Muşlu tüccar ve sanayicimizden

korkma. Kredi musluğunu aç' Bu tablo Muş'taki rahmet ve bereketin en önemli göstergesi" diye konuştu.

Muş'un teröre, huzursuzluğa prim vermediğini ifade eden Hisarcıklıoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: "Huzur olmadan ticaret olmaz. Ticaret olmadan da zenginlik olmaz. Eğer zengin olmak istiyorsan ticaretin önünü açacaksın. Ticaretin de tek bir ilaç vardır. Huzur, huzur, huzur. İşte Muş'ta da bu huzur var. Gece saat 24.00'te Muş sokaklarında belediye başkanımızla beraber gezdim. Muş'a gelmekten korkmayın, Muş'a yatırım yapmaktan korkmayın. Muş'un evi de sofrası da açık."

Başbakan Binali Yıldırım'ın Diyarbakır'da açıkladığı yatırım destek paketine de deşinen Hisarcıklıoğlu, "Sayın Başbakanımızın açıkladığı yatırım destek paketinde Muş da yer alıyor. Cumhuriyet tarihimizin en önemli yatırım destek paketi. Biz Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak yatırım hamlesini istiyorduk. Yatırım hamlesinde kamu alımı garanti olmazsa, Muş'a ve diğer illere yatırım gelmez diyorduk. Bu kapsamında Muş'ta yapılacak yatırımda devlet 'alm' garantisi veriyorum" diyor. Tüccar için, yatırımcı için bundan büyük fırsat olabilir mi? Türkiye'nin en cazip illerinden birisi Muş. Gel burada yatırım yap. Sen de kazan, Muş ta kazansın" ifadelerini kullandı.

Tarım ve hayvancılık sektörünün önemine vurgu yapan Hisarcıklıoğlu, bu sektörde yatırım yapanın kazanacağını dile

getirerek, konuşmasına şöyle devam etti:

"Tarım ve hayvancılıkta müthiş bir potansiyele sahipsiniz. Müthiş bir coğrafya. Müslümanlar olarak şikayet edecek bir şeyimiz yok. Muş Ovası'nın İslahı ve Türkiye'ye kazandırılması lazım. Tarım ve hayvancılık sektörü geleceğin en stratejik sektörü. Son 10 yılda fiyat artan ürünlerin arasında ne var? Diğer ürünlerin 3-4 misli artan ürünler tarm ve hayvancılık ürünler. Bu sektörde yatırım yapmanız doğru yapar."

Kredi Garanti Fonu'nun bir şubesini Muş'a açacaklarını dile getiren Hisarcıklıoğlu, "TOBB olarak krediye ulaşma noktasında bir çalışmamız var. 365 oda ve borsamızdan üyelerinizin krediye ulaşımında bir çalışma yapacağız. Bir mekanizmamız daha var. Kredi Garanti Fonu. Bu Kredi Garanti Fonu vasıtıyla biz size kefil oluyoruz, 21 banka da size kredi veriyor. Özellikle Muş'ta yeni hizmet binamız var. İnşallah Kredi Garanti Fonu Şubesi açarız" şeklinde konuştu.

Cengiz: Hizmetlerimizin kalitesi daha da artacak

Muş TSO Başkanı Fatih Cengiz de yaptığı açılış konuşmasında, görevde geldikleri günden bugüne, hizmet anlayışı, iş yapma teknikleri ve millet için hizmet etmenin hazzını kendilerine aşılaması ile önderlik eden TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun bu mutlu günlerinde kendilerini yalnız bırakmaması nedeniyle teşekkür etti. Cengiz, hizmet binasının yapılmış süreceinde TOBB'un çalışmalarından aldığı ilhamın örnek olduğunu belirterek, "Sayın Başkanımızın, büyük işleri başarabilme cesaretini aldık. Bu nedenle 550 kişilik konferans salonumuza Rifat Hisarcıklıoğlu Konferans salonu ismini vererek teşekkürümüzü sunmak istedik. Kabul etmelerini rica ediyor ve tekrar sizlerin huzurunda emekleri ve yol göstericiliği için kendisine teşekkür ediyoruz" dedi.

Yeni hizmet binası hakkında bilgi veren Cengiz, "Muş Ticaret ve Sanayi Odası yeni hizmet binamızın toplam kapalı alanı 6 bin 500 m²'dir. Yeni hizmet binamızın içerisinde kapalı otoparkı, 150 kişilik meclis ve toplantı salonu, 550 kişilik şuan içinde bulunduğu konferans salonu mevcuttur. Ayrıca hizmetlerimizi açık ofis sistemi ile ve daha kolaylaştırıcı olarak sunacağımız" ifadelerini kullandı.

Hisarcıklıoğlu'ndan Muş Belediyesi'ne ziyaret

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Muş Belediyesi'ni ziyaret ederek, Belediye Başkanı Feyat Asya ile görüştü.

Hisarcıklıoğlu görüşmede, Belediye Başkanı Asya'nın yılın belediye başkanı seçildiğini anımsatarak, bu başarının hem Muş hem de Türkiye için gurur verici olduğunu söyledi. Kamu – özel sektör işbirliğinin en güzel örneğinin Muş'ta yaşandığını dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, özel sektörde yaklaşımından dolayı Belediye Başkanı Asya'ya teşekkür etti.

Belediye Başkanı Feyat Asya da Hi-

sarcıklıoğlu'nun Muş ziyareti dolayısıyla duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Asya, Hisarcıklıoğlu'nun TOBB başkanlığı ile Türkiye'ye yeni bir seviye getirdiğini, Türkiye'nin sosyal ve ekonomik sorunlarını farklı açılardan değerlendirdiğini söyledi.

Ziyarette Hisarcıklıoğlu, Başkan Asya'ya TOBB tarafından bastırılan Dede Korkut Kitabı hediye etti ve belediyenin şeref defterini imzaladı. Ziyarete, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Yahya Toplu, TOBB ETÜ Hastanesi Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Eren ve oda ile borsa başkanları da katıldı.

'Artık ülkeler değil şehirler birbiriyle yarışıyor'

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Muş programı kapsamında Hasköy Belediye Başkanı Mürsel Özgen'i ziyaret etti. Hisarcıklıoğlu ziyarette yaptığı açıklamada, Muş'ta olmaktan büyük mutluluk duyduğunu

ifade etti. Şehirlerin yöneticileriyle ilişkiliğini belirten Hisarcıklıoğlu, artık ülkelerin değil şehirlerin birbiri ile yarıştığını, Belediye Başkanı Özgen'de bunu yapacak vizyonun olduğunu söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Gençlerimiz artık eğitimleri ve yabancı dilleri ile çok daha donanımlılar. Gençlerimiz sayesinde Türkiye'nin geleceğinden umutluyum" dedi.

"Yeter ki icat çıkartın para veren çok olur"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Yıllarca uğraştık ve birçok yatırımcı Türkiye'ye getirdik. Yani bu devirde elinizde iyi fikir varsa, para verecek olan çok. Yeter ki icat çıkartın ne yaparsanız yapın, yenilikçilik yapın" diye konuştu.

Girişimci adaylarını Türkiye'nin onde gelen iş insanlarıyla buluşturan Geleceğin Gücü Girişimciler G3 Forum Anadolu'nun ikincisi Trabzon'da gerçekleştirildi.

Trabzon Ticaret Odası ve Trabzon Ticaret Borsası ev sahipliğinde düzenlenen etkinliğe katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, girişimci adayı gençlerin en çok çekindiği sermaye konusunun günümüzde bir sorun olmamaktan çıktıığını söyledi.

Hisarcıklıoğlu "Yıllarca uğraştık ve birçok yatırımcı Türkiye'ye getirdik. Yani bu devirde elinizde iyi fikir varsa para verecek olan çok. Yeter ki icat çıkartın, ne yaparsanız yapın yenilikçilik yapın. Türk insanının hamurunda cesaret, elinde cevher var; marifet bunu işlemekte" dedi.

"2 milyon yeni girişimciye ihtiyacımız var"

Zenginlik ve refahla giden tek yol olan girişimciliğin ülkeler arası rekabette ve işsizlik sorununu çözme konusunda ana etken olduğunu ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Japonya'da her 100 kişiden 5'i girişimciyken, Türkiye'de bu oran yüzde 2.

Ülkemizi Japonya seviyesine çıkartabilmek için 2 milyon yeni girişimciye ihtiyacımız var. Bu vizyonla, daha güçlü ve zengin bir Türkiye için girişimcilik konusunda önemli bir gündem oluşturduk. Girişimciliği ülke çapında yaymak için 2007 yılında TOBB Kadın Girişimci Kurulu'nu, 2009 yılında TOBB Genç Girişimci Kurulu'nu kurduk. Dün yanının 63 ülkesinden 100 girişimci ve yatırımcı iş kurma aşamasındaki gençlerimizle buluşturduk. Çünkü girişimciliğin gelişmesi için gerekli altyapıyı ancak ülkemizin her

noktasında bu alanda bilinç oluşturarak kurabiliriz. Türkiye'nin müthiş bir genç nüfus avantajı var. Girişimci sayımızı artırabilirsek sahip olduğumuz genç nüfus avantajını zenginleştirmek için kullanabiliriz. Bu nedenle girişimcilik kültürünün Anadolu'da yayılmasına büyük önem veriyoruz" diye konuştu.

"Önce hayal kurmalı"

ABD'de MIT (Massachusetts Institute of Technology) mezunlarının şu ana kadar 32 bin şirket kurduğunu belirten

Hisarcıklıoğlu, "Yılda 2 trilyon dolarlık bir gelir elde eden ve 3.5 milyon kişiye imkân sağlayan bu şirketler birləşerek bağımsız bir ekonomi oluştursalarlardı, dünyanın 11'inci büyük ekonomisi olacaktı. Çünkü sistemi girişimciliği aşılamak ve desteklemek üzerine kurarak, mezunlarını girişimci haline getirmişler. Bütün dünyada başarılı girişimcilerin 5 temel özelliği var. Öncelikle hayal kurmalı, bu hayalinizi mutlaka hedefe çevirmeli, sonra da bu hedef doğrultusunda

çok ama çok çalışmalısınız. Sonrasında sırasıyla cesur, azimli ve yenilikçi olmanız gerekiyor. En sonda da gençlerimizin en çok takıldığı sermaye konusu var. Ancak sermaye de artık bizim gençliğimizdeki gibi sorun olmaktan çıktı. Yıllarca uğraştık ve birçok melek yatırımcı Türkiye'ye getirdik. Yani bu devirde elinizde iyi fikir varsa para verecek olan çok. Yeter ki icat çıkartın, ne yaparsanız yapın yenilikçi yapın. Türk insanının hamurunda cesaret, elinde cevher var; marifet bunu işlemekte. Gençlerimiz artık eğitimleri ve yabancı dilleri ile çok daha donanımlılar. Gençlerimiz sayesinde Türkiye'nin geleceğinden umutluymuş" şeklinde konuştu.

G3 Forum Trabzon'da, Karadenizli girişimciler ve girişimci adayları, TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Ali Sabancı ve yemeksepeti.com CEO'su Nevzat Aydın'ın da aralarında bulunduğu Türkiye'nin onde gelen girişimcileri ile bir araya geldi.

Girişimcilik konusunda farkındalığı artırmak amacıyla tüm dünyada 160'ı aşkın ülke ile eş zamanlı kutlanan Global Girişimcilik Haftası kapsamında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği öncülüğünde, TOBB Kadın ve Genç Girişimci Kurulları tarafından 2011 yılından bu yana her yıl Kasım ayında İstanbul'da Geleceğin Gücü Girişimciler G3 Forum gerçekleştiriyor.

Birleşmiş Milletler (BM) Daimi Temsilciliği'ne atanın Dışişleri Bakanlığı Eski Müsteşarı Feridun Sinirlioğlu TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na veda ziyaretinde bulundu.

Hisarcıklıoğlu Sinirlioğlu'na bir te-

şekkür plaketi sunarken, "Türk iş dünyası olarak, ülkemizin diğer ülkeler ile sanayi ve ticaretinin gelişmesi için, verdığınız emek ve çaba için teşekkür ediyor, yeni görevinizde başarılar diliyoruz" ifadesini kullandı.

Ankara Valisi Topaca'ya "hayırlı olsun" ziyareti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, görevine yeni başlayan Ankara Valisi Ercan Topaca'ya hayırlı olsun ziyaretinde bulundu. Vali Topaca, Hisarcıklıoğlu'na ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade ederek kendisiyle bir süre sohbet etti.

“İş kazalarına karşı elimizi taşın altına koyduk”

TOBB Başkanı M. Rifat

Hisarcıklioğlu, iş kazalarının artması üzerine TOBB olarak ellerini taşın altına koyduklarını ve MEYBEM'i kurduklarını ifade etti.

TOBB - MEYBEM Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezleri, 81 ilde inşaat, metal, makine ve asansör sektörlerinde çalışan ustalara “Mesleki Yeterlilik Belgesi” sınavları düzenlemeye devam ediyor.

10-11 Ekim tarihlerinde Trabzon'da çalışan inşaat ustalarına, Ahşap Kalıççı, Betonarme Demircisi, Duvarçı ve İşkelle Kurulum Elemanı mesleklerinde teorik ve uygulamalı mesleki yeterlilik sınavları düzenlendi.

Uygulamalı sınavın yapıldığı şantiyeyi ziyaret eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, ölümlü iş kazalarının artması üzerine TOBB olarak ellerini taşın altına koyduklarını ve MEYBEM'i kurduklarını söyledi.

48 meslekte çalışanların Mesleki Yeterlilik Belgesi almak zorunda olduğunu anımsatan Hisarcıklioğlu, yakında çok tehlikeli ve tehlikeli tüm mesleklerde bu belgenin zorunlu hale geleceğini bildirdi.

Hisarcıklioğlu, 2016 yılı başından beri oda ve borsalar aracılığıyla 81 ilde tehlikeli mesleklerde sınav ve belgelendirme yaptıklarını, bu zaman kadar bin tanesi Karadeniz Bölgesinde olmak üzere toplam 3 bin kişiyi belge sahibi yaptılarını ifade etti.

“İşçi ve işverene hiçbir yük yok”

2017 yılı sonuna kadar sınav ücretlerinin ıssızlık sigortası fonundan karşılaşacağına degenen Hisarcıklioğlu şunları kaydetti: “İşçi ve işverene hiçbir yük yok. Mesleki Yeterlilik Belgesi ile işçi kendi farkını ortaya koyuyor. Bilgisini, tecrübesini tescil ettiriyor. İstenen

Başbakan Yıldırım, TOBB MEYBEM standını ziyaret etti

eleman haline geliyor. Çalışanı Mesleki Yeterlilik Belgesi alan işveren, 12 ay boyunca SGK sigorta işveren payını ödemiyor. Belgesi olan birini işe alırsa 4,5 yıla varan sigorta işveren payını ödemiyor. Belgesiz işçi çalıştırmanın cezası çalışan başına aylık 500 lira.”

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası'nı üyeerule böyle bir hizmet vermelerinden dolayı tebrik eden Hisarcıklioğlu, tüm girişimcileri MEYBEM'e başvurmaya davet etti.

Bu arada 10 Ekim'de Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası'nda düzenlenen teorik ve müllakat sınavlarına katılan ustaların, meslekleri ile ilgili teorik bilgileri ve proje okuma yetkinlikleri değerlendirildi. 11 Ekim'de düzenlenen uygulamalı sınavlarda ise, meslekleri ile ilgili el becerileri ve iş sağlığı ve güvenliği önlemleri konusundaki pratik yetkinlikleri ölçüldü.

Sınavlar sonunda başarılı olan kişiler, Mesleki Yeterlilik Belgesi almaya hak kazanacak.

TOBB tarafından kuruldu

TÜRKAK'tan uluslararası akreditasyona sahip ve Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından yetkilendirilen sınav ve belgelendirme kuruluşu olan MEYBEM Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezleri (TOBB MEYBEM), tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde, iş kazalarını önlemek ve çalışanların niteliklerini artırmak üzere TOBB tarafından kuruldu.

TOBB'a bağlı oda/borsalar işbirliğinde belgelendirme çalışmalarını yerelde yürüten MEYBEM, inşaat, metal, makine ve asansör ana sektörleri olmak üzere toplam 19 alanda mesleki yeterlilik sınavları düzenliyor.

Başbakan Binali Yıldırım, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu ile TOBB MEYBEM standını ziyaret ederek, mesleki yeterlilik ve belgelendirme çalışmaları ile ilgili bilgi aldı.

Başbakan Yıldırım'a, TOBB'un girişimleriyle kurulan belgelendirme merkezinin, iş kazalarının yoğun olarak yaşandığı tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde belgelendirme faaliyeti yürüterek, bu alanda çalışan ustaların nitelik seviyesinin geliştirildiği, iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalık kazandırıldığı ifade edildi.

OTOMATİK KATILIM GELECEĞİ AVIVASA BUGÜNÜ *Kolaylaştırır.*

— BES'TE OTOMATİK KATILIM'A —
GEÇERKEN **AVIVASA'YI TERCİH EDİN,**
RAHAT EDİN.

Fon büyüklüğünde sektör lideri AvivaSA,* şirketiniz Otomatik Katılım'a geçerken birçok avantaj sunuyor.

Her konuda yardımcı olmak için size özel oluşturulmuş uzman bir ekip bulunuyor.

Otomatik Katılım uygulamasına zahmetsizce dahil olabilmeniz ve tüm işlemlerinizi kolayca tamamlayabilmeniz için sektörün öncü İK çözümlerini sunan platformumuz siz bekliyor.

Siz de gelin, AvivaSA'nın global uzmanlığından ve güvencesinden yararlanın.

Ayrıntılı bilgi avivasa.com.tr'de.

* EGM verilerine göre AvivaSA, fon büyüklüğünde sektör lideridir.

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu beraberindeki iş adamlarından oluşan heyete Rusya'da çeşitli temaslarda bulundu.

TOBB'un Rusya ziyareti 'vize'nin önünü açtı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin M. Rifat Hisarcıklıoğlu liderliğinde yaptığı Rusya ziyareti meyvelerini vermeye başladı. Rusya, Türk işadamlarına yönelik vize kısıtlamalarını kaldırma yönünde adım attı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu öncülüğünde Rusya'da yapılan temaslar meyvelerini vermeye başladı. Rusya, Türk işadamlarına vizeyi kaldırmak için adım attı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Moskova'da işadamlarından oluşan bir heyete birlikte, önce Rusya Bayındırılık, Konut ve Kamu Hizmetleri Bakan Yardımcısı Hamit Maviliyarov ile görüştü. Görüşmede işbirliği imkânları ele alındı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyet, Rusya Sanayi ve Ticaret Bakan Yardımcısı Victor Evtuhov ve Rus heyatiyle de bir araya geldi.

TOBB Başkanı, Türk firmalarının karşılaştığı zorluklar hakkında bilgi verirken, Evtuhov ise iyi ilişkilerin tekrar tesisi için iki tarafın da ortak adımlar atması gerektiğine dikkat çekti.

"Ortak adım atılmalı"

Daha sonra Rusya Sanayiciler ve Girişimciler Birliği'nde düzenlenen toplantıya katılan heyet, önemdeki dönemde gerçekleştirilecek projeler ve işbirliği hakkında bilgi alışverişinde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, beraberindeki iş adamlarından oluşan heyete Rusya Ekonomik Kalkınma Bakanı Birinci Yardımcısı Aleksey Likhachev ile de görüştü.

Hisarcıklıoğlu, Moskova'daki görüşmenin ardından yaptığı açıklamada Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in ekim ayında Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunabileceğini belirtirken, "Söz konusu ziyarette Türk Akımı gibi öncü projelerin yanı sıra, bazı Türk iş adamlarına uygulanan kısıtlamaların da kaldırılması konusunun ele alınmasını bekliyoruz" dedi.

Türkiye ile Rusya arasındaki ticari ilişkilerin hızlı bir şekilde tekrar eski haline dönmemesini arzu ettiklerini vurgulayan Hisarcıklioğlu, Rus sanayicileri ve girişimcileri ile iyi ilişkiler kurduklarını ve bu ilişkileri daha da ileri bir boyuta taşımak istediklerini belirtti.

Rusya'nın, Türk vatandaşlarına yönelik yürürlüğe koyduğu vize uygulamasının Türk iş adamları açısından problem oluşturduğuna işaret eden Hisarcıklioğlu, özellikle iki ülke arasında sürekli seyahat eden iş adamlarına yönelik vize serbestisi sağlanmasını umduklarını kaydetti.

Putin, Türkiye'ye geldi

Bu temasların ardından Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Türkiye ziyareti gerçekleşti. Putin'in bu ziyaretinde Türk

iş adamlarına yönelik vize kısıtlamasının kaldırılma kararı alındığı öğrenildi.

Edinilen bilgiye göre Rusya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı, Türk işadamlarına yönelik vize rejiminin kaldırılması için Rusya Dışişleri Bakanlığı'ndan talepte bulundu. Rus medyasına konuşan Rusya Ekonomik Kalkınma Bakan Yardımcısı Aleksey Likhachev, "Rusya Dışişleri Bakanlığı'ndan, Rus işadamlarının Türkiye'ye mütekabiliyet esasında vizesiz seyahat edebilmeleri için Türk Dışişleri'yle anlaşmalarını talep ettiğim" dedi.

Likhachev, "Ağustos ayı başında Türkiye ile işbirliğinde ticareti ve turizmi geliştirecek ilkelerle dönüş yapılması konusunda Devlet Başkanı Vladimir Putin'den tam olarak net bir sinyal aldık" sözlerini de kullandığı

demecinde şunları da söyledi: 'Vizelerin kaldırılmasının iki ülkenin birbirine doğru atacağı bir adım olacağını anlıyoruz. Zira Rus taşımacılar da Türkiye'ye vize ile seyahat ediyor ve Türkiye vizesi hem pahalı hem de kolay alınmıyor.'

Bu arada TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu da bu çabalardan dolayı Rusya Ekonomik Kalkınma Bakan Yardımcısı Aleksey Likhachev'e teşekkür etti.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Fikri Toros'la görüşme

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve EUROCHAMBERS Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklioğlu Belçika'nın başkenti Brüksel'de Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Fikri Toros'la görüştü. Hisarcıklioğlu ve Toros karşılıklı görüş alışverişinde bulundu.

"Türkiye, yabancı yatırımlar için cazibesini koruyor"

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete, Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in Lüksemburg ziyaretine katıldı.

Lüksemburg Ticaret Odası temsilcileri

ve önde gelen Lüksemburg şirketlerinin üst düzey yöneticilerinin katılımıyla, Lüksemburg Ticaret Odası'nda gerçekleşen toplantıda söz alan Halim Mete, darbe girişimin ardından özel sektör olarak

tüm ekonomik aktörleri bu süreçte bilgilendirmek için aktif olarak çalıştıklarını, Türkiye ekonomisinin çok güçlü olduğunu ve yabancı yatırımlar için cazibesini koruduğunu ifade etti.

Mete ayrıca geçen yıl Ekim ayında Lüksemburg Ticaret Odası ile bir işbirliği anlaşması imzaladıklarını bu kapsamda Lüksemburg ile özellikle lojistik, inşaat ve turizm sektörlerinde çalışmaya isteklerini söyledi.

Halim Mete, Lüksemburg Ticaret Odası'ndaki toplantılarının ardından Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek onuruna ve rilen Çalışma Yemeğine katılım etti.

Halim Mete, çalışma yemeği kapsamında Lüksemburg Başbakan Yardımcısı Etienne Schneider, Lüksemburg Finans Bakanı Piere Gramegna ile bir araya geldi.

TOBB ULUSLARARASI

StartupIstanbul

TOBB Başkanı
Hisarcıklıoğlu¹
"Girişimci
dostu politika
oluşturulması
konusunda
ulusal seviyede
kamu sektörüyle
yakından
çalışıyoruz" dedi.

"İstanbul, uluslararası girişimcilik merkezi olacak"

63 ülkeden 1000 girişimcinin katıldığı TOBB Startup İstanbul'un finali Volkswagen Arena'da yapıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "TOBB Startup İstanbul İstanbul'u küresel bir girişimcilik merkezi yapmanın ilk adımıdır. Girişimcilik ne bilim ne de sanattır. Girişimcilik pratik gerektirir" diye konuştu.

Dünyanın önde gelen yatırımcılarını ve girişimcilerini buluşturan ve 6-10 Ekim 2016 tarihlerini kapsayan TOBB Startup İstanbul organizasyonunun finali Volkswagen Arena'da gerçekleştirildi.

Dünyanın önde gelen yatırımcılarından Abraaj Capital, 500Startups, Andreessen Horowitz, Combinator, Lumia Capital, Wamda Capital, Rubicon Capital firmaları, seçilmiş girişimcileri dinlemek ve yatırım fırsatları bulmak için İstanbul'a geldiği etkinlikte, yerli ve yabancı birçok girişimci oturumlarda söz aldılar.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, final bölümünde yaptığı konuşmada İstanbul'un küresel girişimcilik merkezi olması yönünde atılan adımlara dikkat çekerek, "TOBB ve Etohum'un güçlerini birleştirerek İstanbul'u küresel bir girişimcilik merkezi haline getirmek için çalışmaya başlayacaklarını sizlere açıklamaktan memnuniyet duyuyorum. Startup İstanbul, bu hedefe giden yoldaki ilk adım. Biz, sizleri ileriye gitmek konusunda desteklemekte kararlıyız" dedi.

Hisarcıklıoğlu, "Mark Twain'in dediği gibi, yirmi yıl

sonra yaptıklarınızdan çok yapmadıklarınız sizi hayal kırıklığı yaşatacaktır. O yüzden bağılarınızı çözün, güvenli limanlardan ayrılm; yelkenlerinizde ticaret rüzgarını yakalayın. Araştırın, hayal kurun, keşfedin" diye konuştu.

TOBB'dan ekosisteme katkı

TOBB'un, Türkiye'nin girişimcilik ekosisteminin birincil kurucusu olduğuna vurgu yapan Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Girişimci dostu politika oluşturulması konusunda ulusal seviyede kamu sektörüyle yakından çalışıyoruz. Genç ve Kadın Girişimci Kurullarımız yerel seviyede, 81 şehirde, bögelerinin ekosistemlerini güçlendirmek için çalışıyorlar. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, iş geliştirme ve teknoloji transfer merkezi olan Garaj ile hem öğrencileri hem de akademik personelin kendi şirketlerini kurmasına yardımcı oluyor. Startup İstanbul'un bölgesinin lider startup organizasyonu haline evrilmesini ve dünyanın her köşesinden binlerce başvuru almasını yakından takip ediyorum.

Aynı zamanda bugün bizimle çalışan girişimcileri tebrik ediyorum. Yoğun bir eleme sürecinden

sonra burada olmayı hak ettiniz. Fikirlerinizi doğrulamak, yatırımcılara sunmak ve ağlarınıza genişletmek için çok uzaklardan buraya geldiniz. Ve şimdî, burada, güçlü bir şey yaratarak alışkanlıklarımızı bozuya, düşüncelerimizi ve nihayetinde yaşam tarzımızı değiştirmeye hazırlısınız."

İstanbul neden merkez?

TOBB Startup'a katılanların yüzde sekiseninin yabancı ülkelerden olduğunu be-

lirten Hisarcıklıoğlu, "Belki de hayatlarında ilk defa İstanbul'u ziyaret ediyorlar. İşte bu konferansın başarısı budur. İstanbul birçok çokuluslu şirketin bölgesel merkezine ev sahipliği yapıyor. Birden çok ülkedeki operasyonlarını buradan yürütüyorlar. Neden? İlk olarak, İstanbul, dünyanın en büyük on sekizinci ekonomisinin iş merkezi. Toplam yabancı ticaret hacmi 350 milyar dolara ulaşmış bulunmakta. Doğrudan dış yatırım hissesi 170 milyar dolara ulaştı. İkinci

olarak, coğrafi pozisyonu ideal. Uçakla üç saatte az bir sürede Avrupa'nın her köşesine ve Asya'da birçok merkeze ulaşmak mümkün. Üçüncü olarak, şehir yabancı sakinlerine yüksek yaşama standartları sağlıyor. İstanbul, herkesin kendini evinde hissettirecek bir şeyler bulabileceği çok kültürlü bir şehir" ifadesini kullandı.

Hisarcıklıoğlu konuşmasında Martin Luther King'in "Uçamıyorumsanız koşun. Koşamıyorumsanız yürüyen. Yürüyemiyorsanız sürünen. Ancak ne yaparsanız yapın her zaman daha ileri gitmelisiniz" sözüne de atıfta bulundu.

TOBB Startup İstanbul nedir?

TOBB Startup İstanbul, dünyanın önde gelen yatırımcılarını ve girişimcilerini bir araya getiren uluslararası bir faaliyet. Etkinliğe, başvuruda bulunan küresel girişimciler arasında seçilen 1000 kişi davet edildi. Program kapsamında finale kalan 50 girişimci dünyanın en önemli yatırımcılarına sunum yaptılar. Organizasyon TOBB ve yatırım şirketi Etohum tarafından gerçekleştiriliyor.

Türkiye ile ABD ilişkileri görüşüldü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Çağlar, Atlantik Konseyi Başkan ve CEO'su Frederick Kempe ile İstanbul'da görüştü. Görüşme kapsamında, Türkiye - ABD ilişkilerine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

Washington'da toplantı

Diğer yandan TOBB ve ABD Ticaret Odası tarafından Washington'da, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Apple, Ford, Dow, PhrMA, Cargill, Abbvie, Boston Scientific, Brambles, DHL, UPS gibi ABD'li şirket temsilcilerinin katılımıyla bir toplantı düzenlendi.

Toplantı, ev sahipliği yapan Türk ve ABD iştirakçı kuruluşları adına TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz ve ABD Ticaret Odası Yönetim Kurulu üyesi ve Kidentalı Başkan Danışmanı Greg Lebedev'in açılış konuşmaları ile başladı.

Açılış konuşmaları sırasında TOBB-ABD Ticaret ortaklığını ve birlikte gerçekleştirilen etkinliklere değinildi.

Türkiye'de son dönemde yaşanan se-

çimler, hükümet değişiklikleri, DEAŞ ve PKK ile devam etmekte olan savaş, mülteci krizi ve 15 Temmuz darbe girişimine rağmen Türk ekonomisinin güçlü bir performans sergilediği vurgulandı.

Bakan Tüfenkci ise konuşmasında, Türkiye ekonomisinin son yıllarda pek çok şoka karşı dayanıklılığını ispatladığını dikkat çekerek, güçlü bankacılık sektörü ve mali disiplinin bu dayanıklılığın en önemli temellerinden olduğunu belirtti.

Tüfenkci, Türkiye-ABD ilişkilerinin ekonomi boyutunu geliştirmeye arzusunda olduklarını ve Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmasının ve Türkiye'nin Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklılığı'na dahil olmasının önemine vurgu yaptı.

ABD Ulusal Güvenlik Bakanlığı ile yetkilendirilmiş yükümlü karşılıklı tanıma anlaşması, fikri mülkiyet haklarının korunması, gümrük hedefleme yöntemleri ve

eğitim işbirliği alanlarındaki fikir birliğini aktaran Bakan Tüfenkci, terörizme karşı gümrük idareleri ile özel sektör arasındaki işbirliğini güçlendirmeyi hedefleyen ve ABD tarafında Terörizme Karşı Gümrük Ticaret Ortaklıği, Türkiye'de ise Yetkilendirilmiş Yükümlü olarak adlandırılan programların karşılıklı tanınması anlaşmasına özel önem verdiklerini söyledi.

Konuşmalar sonrasında soru-cevap kısımına geçildi ve Amerikalı şirketler, soru ve yorumlarını Türk katılımcılarla paylaştılar.

Bakan Tüfenkci, ABD ziyaretleri kapsamında TOBB'un Washington ofisini de ziyaret etti ve burada TOBB'un ABD'deki faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Brüksel'de yaptığı konuşmada KOBİ'lerin ülkelerdeki refah ve huzur ortamının yerleşmesindeki önemini vurguladı.

Hisarcıklıoğlu, Brüksel'de Türk iş dünyasının sesi oldu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı ve EUROCHAMBRES Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Brüksel'de konferans ve toplantılarla katılarak Türk iş dünyasının sesi oldu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (EUROCHAMBRES) Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu, beraberindeki heylet Brüksel'e giderek EUROCHAMBRES tarafından iki yılda bir düzenlenen Avrupa Şirketler Meclisi toplantısına katıldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Brüksel'de ayrıca konferanslarda konuşmalar yaptı, ikili görüşmelerde de bulundu.

Göç konusu görüşüldü

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, EUROCHAMBRES AB Genişleme ve Komşuluk Politikası Komitesi'ne başkanlık etti. Brüksel'de TOBB hizmet binasında gerçekleştirilen EUROCHAMBRES AB Genişleme ve Komşuluk Politikası Komitesi'nde AB Genişleme ve Komşuluk Politikası stratejisi ve uygulamalar, göç konusunda Avrupa'da yaşanan son gelişmeler ele alındı. Toplantıya, Avrupa Komisyonu tarafından katılım sağlanarak, her iki konudaki Avrupa Komisyonu çalışmaları ve görüşleri aktarıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Baş-

kanlığında gerçekleşen toplantıya, Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, İtalya, Kosova, Sırbistan ve Türkiye katıldı. Hisarcıklıoğlu, aynı zamanda EUROCHAMBRES tarafından kurulan EUROCHAMBRES AB Genişleme ve Komşuluk Politikası Komitesi'nin Başkanlığını yürütüyor.

KOBİ rekabetçiliği

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB-EUROCHAMBRES işbirliğinde gerçekleştirilen "Batı Balkanlar ve Türkiye'de KOBİ Girişimciliğinin Geliştirilmesi" konulu konferansa da katıldı.

Türkiye'den ve EUROCHAMBRES üyesi ülkelerden iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla TOBB Brüksel Ofisi'nde gerçekleşen toplantıda, "AB Genişlemesi: KOBİ Rekabetçiliği için Fırsatlar" konusu iki ayrı panel halinde ele alındı. İş dünyası temsilcileri ile AB kurumlarının temsilcileri konu hakkında görüşlerini paylaştı. Hisarcıklıoğlu konuşmasında, girişimciliğin, KOBİ'lerin ülkelerdeki refah ve huzur ortamının yerleşmesindeki önemini vurgularken, aynı zamanda doğrudan yabancı yatırımlar açısından iş

yapma ortamının önemine değindi.

Hisarcıklıoğlu, göçmenlerin yaratıcı iş fikirlerini ortaya çıkarma ve uygulamadaki başarılarının altını çizerken, Almanya'daki Türk girişimcilerin başarı örneklerine dikkat çekti.

Konferans'ta AB Slovakia Dönem Başkanlığı, Avrupa Komisyonu'na ilaveten, TOBB, Sırbistan, Kosova ve Arnavutluk Odalar Birlikleri'nin KOBİ ve girişimcilik konularındaki çalışmaları hakkında sunumlar yapıldı.

Konferansa, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Salih Zeki Murzioğlu ve Hakan Ülken ile Isparta TSO Başkanı Şükrü Başdeğirmen, Bolu TSO Başkanı Türker Ateş, Bafra TSO Başkanı ve TOBB AB Uyum Komisyonu Başkanı Göksel Başer de iştirak etti.

Avrupa Şirketler Meclisi

Bu arada EUROCHAMBRES tarafından iki yılda bir düzenlenen Avrupa

Şirketler Meclisi toplantılarında söz alan TOBB Başkanı ve EUROCHAMBRES Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Avrupa Komisyonu'nun Türkiye'yi AB ticaret politikasına daha iyi entegre etmek için neler yapacağını sordu. Etkinliğe, Türkiye'den TOBB organizasyonunda 10 işletme katıldı.

"Ticaret", "Tek Pazar", "Sürdürülebilirlik" ve "Beceriler" ana başlıklarını çerçevesinde gerçekleşen Avrupa Şirketler Meclisi etkinliğinin açılışında, Avrupa Parlamentosu Başkan Yardımcısı Antonio Tajani, Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Jirki Katainen yaklaşık 800 şirkete hitap etti.

Ayrıca, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Salih Zeki Murzioğlu ve Hakan Ülken de oturumlar esnasında söz olarak Avrupa Tek Pazarı'nın işleyışı ve mesleki eğitim konusunda, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Komisyonu temsilcilerine sorular yöneltti.

Sırbistan Büyükelçiliği'nde yatırım toplantısı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve EUROCHAMBRES Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıklıoğlu Brüksel'de

Sırbistan Büyükelçiliği'nde yatırım toplantısına katıldı. Toplantıda karşılıklı yatırım imkanları masaya yatırıldı.

Hisarcıklıoğlu, Avrupa'daki kadın girişimcilerle bir araya geldi

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen Türk kadın girişimciler ile TOBB Brüksel Temsilciliği'nde "TOBB Avrupa Kadın Girişimciler Ağrı" tanıtma toplantısında açıklamalarda bulundu.

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (EUROCHAMBRES) Avrupa Birliği Genişleme ve Komşuluk Politikası Komitesi Başkanı olduğunu bildiren Hisarcıklıoğlu, bölgeden gelen temsilciler ve AB Komisyonu ile "Genişleme Stratejisi Konferansı" düzenlediklerini ifade etti.

Hisarcıklıoğlu, Avrupa, ABD, Latin Amerika, Çin, Rusya, Asya-Pasifik ve Afrika'yı kapsayan dünyadaki global oda platformlarıyla toplantı düzenlediklerine dikkati çekerek, "Onlara, 15 Temmuz ve sonrasında Türkiye ile ilgili bilgilendirme yaptık" diye konuştu.

Tüm Avrupa'dan gelen şirketler ile Avrupa Şirketler Meclisi toplantısına katıldıklarını anlatan Hisarcıklıoğlu, "AB Komisyonu ve diğer Avrupa kurumlarına şirketlerin dört konudaki beklenilerini aktardık, ticaret konusunda iş dünyası olarak ne istiyoruz, Avrupa'nın iç pazarı hakkında ne düşünüyoruz, sürdürülebilirlik konusunda ve mesleki eğitim konusundaki düşüncelerimizi aktardık" değerlendirmesinde bulundu.

Hisarcıklıoğlu, söz konusu toplantıda ilk defa Türk şirketlerin 15 sandalye ile yer aldığına işaret ederek, "Her ne kadar Türkiye, AB üyesi değilse de bugün Türk şirketleri Avrupa Birliği'nin içine girmiş oldu. 15 şirketimiz temsil edildi. Aynı zamanda bütün bu oylamalar sırasında da oy verme hakkını elde ettik ki bu ilk defa oluyor" ifadelerini kullandı.

TOBB Avrupa Kadın Girişimciler Ağrı Başkanı Mülkiye Aytar da amaçlarının modern Türk kadınınnı ön plana çıkarmak olduğunu söyledi.

Kurdukları platformun, Türkiye ve Avrupa'daki kadın girişimcileri bir araya getirip ortak işler yaptığına dikkat çeken Aytar, "Her alanda kadınları lider olarak görmek istiyoruz" dedi.

HABER

2017-2019 ORTA VADELİ PROGRAM NELER GETİRİYOR?

BAŞBAKAN BİNALİ YILDIRIM TARAFINDAN AÇIKLANAN 2017-2019
ORTA VADELİ PROGRAM'DA YATIRIM AVANTAJLARINDAN YENİ
ÇIKARILACAK KANUNLARA KADAR BİRÇOK DEĞİŞİKLİK YER ALDI.

Mehmet KAYA

Yatırım yönünden kamu harcamalarında artışı içeren 2017 bütçesi ve 2017-2019 Orta Vadevi Program (OVP) Başbakan Binali Yıldırım tarafından açıklanıldı.

Programa göre 2017 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranının 1,9'a kadar çıkacağının tahmin ediliyor. Bu yıl sonu itibarıyle revize tahmin ise 1,6 seviyesinde.

OVP içinde, büyümeye hedefindeki revizyon dikkat çekti. 2016 için yüzde 4,5 olan büyümeye tahmini, yeni tahminle yüzde 3,2'ye indirildi. 2017 için büyümeye tahmininde de değişiklik yapıldı. Önceki OVP'de yüzde 5 olan büyümeye, yüzde 4,4'e çekildi.

“Bütçe açığı artışının arkası dolu”

Bu arada Başbakan Binali Yıldırım, merkezi yönetim bütçe açığının 2017'de GSYH'nın yüzde 1,9'una kadar çıkacağını açıkladı. Bütçe başlangıç ödeneklerine göre bu 49,6 milyar TL açık anlamına geliyor. Başbakan Yıldırım, artışın ana nedeninin yatırım bütçesindeki artış olacağını ve “bilerek” planlandığını kaydetti. Yıldırım, “Arkası sağlamsa bütçe açığı vermekten korkmamak gereklidir” diye konuştu. “Yatırımlar için kaynak sorunumuz yok” diyen Binali Yıldırım, “Her şeyin tasarrufu olur, yatırımların olmaz. Altyapı, istihdam oluşturan, büyümeye katkı veren yatırımlar devam edecek” dedi.

“Disiplinden vazgeçilmeyecek”

Aynı konuda Maliye Bakanı Naci Ağbal da “2017 bütçesinin harcama kaleminde de gelirler kaleminde de ciddi düzenlemeler yaptık. Mali disiplinden vazgeçmeyeceğiz” dedi. Ağbal, “önemli düzenlemeler yaptık. Bu nedenle yüzde 2'nin altında tutmayı başardık” dedi.

Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan ise yatırım odaklı bir harcama artışı gerçekleşeceğini belirterek, “Sermaye giderlerinde 67 milyar TL, sermaye transferlerinde 11 milyar TL başlangıç ödeneği planladık. Başlangıç ödeneği itibarıyle yatırım ödeneğini 2017'de GSYH'nın yüzde 2,8'ine yükselticeğiz” dedi.

“Yapısal önlemler hızla hayata geçirilecek”

Başbakan Yıldırım, OVP döneminde yapısal önlemlerin hızla hayatı geçirileceğini vurguladı. Türkiye'nin büyümemesini sürdürdüğünü ancak yeterli görülemeyeceğini belirten Başbakan Yıldırım, büyümeye hızı kaybında ihracattaki gerileme, turizm, 15 Temmuz darbe girişimi ve terörle mücadelenin etki ettiğini kaydetti.

Buna karşılık yapısal önlemleri sürdürdüklərini, işgücü piyasası esnekleşmesi, yeni teşvik paketi ve ihracat desteklerini hayatı geçirdiklerini belirten Yıldırım, yapısal önlemlere devam edeceklerini kaydetti.

Temel amaçlar

Başbakan Binali Yıldırım, 2017-2019 OVP'nin temel amaçlarını; istikrarlı ve kapsayıcı büyümeye, enflasyonun düşürülmesi, cari açıktaki azalma eğiliminin

2016 yıl sonu revizeleri ve 2017-2019 OVP 2017 tahminleri

	2016 sonu revize	2017 tahmin
Büyüme %	3,2	4,4
GSYH (milyar TL)	2.148	2.404
Kişi başı gelir	9.243 bin USD	9.529 bin USD
Enflasyon %	7,5	6,5
İhracat	143,1	153,3
İthalat	198	214
Dış Tic.Deng.	-54,9	-60,7
Cari işl. açı.	-31,3	-32
GSYH/Cari a.	-4,3	-4,2
Bütçe gider (faiz harcamaları)	581,1 51,5	645,1 57,5
Bütçe gelir (vergi gelirleri)	546,5 450	598,3 511
Büt.Açık.	-34,6	-46,9
İstihdam (milyon kişi)	27.216	27.948
İşsizlik	10,5	10,2

2017-2019 OVP dönemi düzenleme başlıklarları

- » İş uyuşmazlıklarını arabuluculuk müessesesine getirilecek. Hangi uyuşmazlıkların arabulucuya gidebileceği belirlenecek.
- » Bilirkişilik müessesesi ve noterlik sistemi yeniden yapılandırılacak. Noterliğe AB standartlarındaki yetkiler verilecek.
- » Finans ve bilişim başta olmak üzere iktisat mahkemeleri kurulacak.
- » Rekabet Kurumu'nun kararlarına yönelik uzlaşma müessesesi kurulacak.
- » İstanbul Finans Merkezi Kanunu çıkarılacak. Mevzuat ve altyapı olarak İFM tamamlanacak.
- » Küçük esnafın işyeri açmasına yönelik işlem azaltılacak. Düşük maliyetli tek durak hizmet oluşturulmaya çalışılacak.
- » Taşınır Rehni Kanunu çıkarılacak. Firmaların makine-teçhizat, demirbaş vb. taşınlılarını teminat olarak göstermesine imkan sağlanacak.
- » Vergi Usul Kanunu ile Gelir Vergisi Kanunu birleştirilecek.
- » Patent Kanunu çıkarılacak.
- » Sanayide yerli üretimin kamu alımları yoluyla destekleyecek programları devam edecek.
- » Sağlık endüstrilerinin yerlileştirilmesine yönelik programlar devam edecek.
- » Türkiye Uzay Ajansı kurulacak.
- » Enerji verimliliğini artıracak uygulamaları yaygınlaştırılacak.
- » Genişbant altyapısı yaygınlaştırılacak.

Eğitim sisteminde köklü değişiklikler öngörlüyor

Başbakan Binali Yıldırım, OVP döneminin kapsayan üç yıl içinde eğitim alanının köklü değişiklikler olacağını açıkladı.

Mesleki eğitimin reforme edileceğini belirten Başbakan Yıldırım, çıraklık eğitiminin zorunlu hale getirileceğini, eğitimde özel sektörün ağırlığının artırılacağını vurguladı.

Genel eğitim alanında, 5. sınıfların zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı haline getirileceğini kaydeden Başbakan Yıldırım, okul öncesi eğitimin de zorunlu hale getirilmesinin gündemde olduğunu belirtti.

Başbakan Yıldırım, eğitime altyapı yatırımlarının artırılacağını da belirterek 2019'a kadar ikili eğitim (sabahçı-öğrenci) eğitimin sona erdirileceğini söyledi.

Öncelikli sektörler

Başbakan Yıldırım, istikrarlı ve kapsayıcı büyümeye başlığı altında, ileri teknolojilere dayalı üretim, havacılık ve savunma, ilaç, bilişim ve kimyasallar sektörlerindeki yatırımları öncelikli gördüklerini kaydetti. Bu sektörlerde yerlileştirme ve millileştirme programlarının devam edeceğini açıkladı.

Büyüme stratejisi

Türkiye'nin büyümeye stratejisinde kalınma planındaki temel unsurların ve 25 öncelikli dönüşüm programının devam edeceğini belirten Başbakan Yıldırım, bu kapsamda 5 ana başlık belirlediklerini kaydetti. Başbakan Yıldırım bunları; beşeri sermayenin geliştirilmesi, işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesi, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve (kamu) kurumsal kapasitesinin iyileştirilmesi olarak sıraladı.

Turizm gelirlerinde sert düşüş

OVP hazırlıkları kapsamında seyahat gelirleri (turizm gelirleri) için bir başlık da açıldı. Tablolarda, seyahat gelirlerinin 2016 yılı sonu itibarıyle 18,6 milyar dolar olacağı tahmini yer aldı. 2015'te gelir 26,6 milyar dolardı. Tahminlere göre, 2017'te turizmden 23,5 milyar dolar gelir bekleniyor. Türkiye turizm gelirlerinde, 2015 seviyesine 2018'de 27 milyar dolar ile ulaşabilecek.

→ İş Bankası'ndan ←

**DIŞ TİCARETE
DESTEK**

İş Bankası olarak kurduğumuz yaygın muhabir ağı ve geniş bir yelpazede sunduğumuz ürünlerle, dış ticarete destek olmaya devam ediyoruz.

- BPO (Bank Payment Obligation – Banka Ödeme Yükümlülüğü)
- İhtiyacınıza uygun kur korumalı döviz kredisi, spot döviz kredisi ve diğer ihracat kredileri
- Kur ve faizdeki dalgalanmalardan koruyan türev ürünler ve çok daha fazlası için sizleri şubelerimize bekliyoruz.

AMBALAJ SEKTÖRÜ VERİMLİLİRGE YÖNELDİ

2023 yılında 10 milyar dolar ihracat, 30 milyar dolar pazar büyülüğu ve 300 dolarlık da kişi başı tüketim hedefi bulunan ambalaj sektörü, yüksek teknolojili katma değerli üretimle küresel pazardaki rekabet gücünü artırdı.

Hazırlayan: İshak SEVGİN

Küresel pazarın önemli oyuncularından biri olan Türkiye ambalaj sektörü, gerçekleştirdiği katma değeri yüksek üretimle Türkiye'nin dış ticaret açmasına panzehir oluyor. 2015'te bir önceki yıla göre ihracatı yüzde 17 artan ambalaj sanayii, söz konusu dönemde ihracatını 3.7 milyar dolara yükseltti. Sektörün ithalatı ise miktarda yüzde 11, değerde ise yüzde 12'lük azalma kaydetti.

2015'te 1.7 milyon ton ürün karşılığı, 3.1 milyar dolarlık ithalat gerçekleştiren sektör, yaklaşık 595 milyon dolarlık dış ticaret fazlası verdi. Sektörün bu yılın ilk yarısındaki dış ticaret fazzası ise 280.2 milyon doları buldu.

2023 yılında 10 milyar dolar ihracat, 30 milyar dolar pazar büyüklüğü ve 300 dolarlık da kişi başı tüketim hedefi bulunan ambalaj sektörünün, yüksek teknolojili katma değerli üretimle küresel pazardaki rekabet gücünü artırması bekleniyor. Söz konusu hedeflere ulaşmak amacıyla son bir kaç yıldır gerek üretim tesislerini geliştirmeye, gerekse makine parkını yenilemeye yönelik çalışmalarla hız veren sektör, bugün itibarıyla sahip olduğu teknoloji bakımından bazı Avrupa ülkelerinin ilerisinde bulunuyor. Sektörün henüz gelişimini tamamlamadığını dikkat çeken uzmanlar, teknolojiye yapılan yatırımin orta vadede gelişimi tamamlamak adına meyvelerini vereceği görüşünde birleşiyor.

Hem üretim hacminin yükseltilmesi hem de katma değerli ürün imalatinın mümkün olan en ekonomik biçimde gerçekleştirilebilmesi için üretimde otomas yona geçilmesinin önemine vurgu yapan sektör temsilcileri, bu noktada özellikle hızlı tüketim ürünleri imalatçılarının kendi operasyonlarına uygun teknolojileri geliştirme ve mevcut üretim hatlarını iyileştirecek, en uygun ambalajlama donanımlarını oluşturmaları önerisinde bulunuyor.

Pazar büyüklüğü 20 milyar dolara ulaştı

Bunun için ambalaj-ambalajlama makinelerinde yenilik yapmanın ve bileşim teknolojileri ile imalat sanayiini ortak platformda buluşturmayı amaçlayan Endüstri 4.0'a geçişin önemine dikkat çeken sektör temsilcileri, son yıllarda Türkiye ambalaj makinelerinin inovasyon, Ar-Ge ve katma değerli üretim konularına ağırlık vererek uluslararası standartlarda ambalaj makineleri imalat ettiğini, böylece hem

sektörlerinin 2023 yılı hedeflerine ulaşmasına hem de Türkiye'nin gelişimine katkı sunduklarını belirtiyor.

Ambalaj Sanayicileri Derneği'nden (ASD) alınan verilere göre, 2015 yılı itibarıyla pazar büyülüğu 20 milyar dolara ulaşan Türkiye ambalaj sektörü, halen 180 ülkeye 1.7 milyon ton ambalaja karşılık 3.7 milyar dolarlık ihracat yapıyor. İrili ufaklı yaklaşık 3 bin firmadan faaliyet gösterdiği sektörde yaklaşık 100 bin kişi istihdam ediliyor. Son yıllarda gerek Türkiye'de gerekse global çapta ambalaja yönelik artan talep ihracata olumlu yansıyor. ASD verilerine göre, 2015 yılının ilk yarısında yaklaşık 791 bin ton olan Türkiye'nin ambalaj ihracatı, 2016'nın ilk yarısında ise miktar bakımından yüzde 24 artarak, 984 bin tona çıktı. Yine yılın ilk yarısında sektörün ihracat değeri de yüzde 9'luk artışla yaklaşık 2 milyar doları gördü.

İthalat miktar bazında yüzde 3 düştü

Sektör ithalatı bu yılın ilk yarısında miktar bazında yüzde 3 düşerken, değer bakımından yüzde 5 arttı. 2016 yılının ilk yarısında değer bazında en fazla ihracat yapılan ilk 10 ülkeyi Almanya, İngiltere, Irak, Fransa, İtalya, İsrail, İran, Hollanda, Bulgaristan ve ABD oluştururken, en fazla ithalat yapılan ülkeler ise sırasıyla Almanya, Çin, İtalya, ABD, Güney Kore, Fransa, İngiltere, Finlandiya, İspanya ve Belçika oldu.

Öte yandan TÜİK verilerine göre, 2015 yılında yapılan toplam ambalaj ihracatından plastik ambalaj ürünleri yüzde 68'lük pay ile ilk sırada yer aldı. Bu ürün grubunu yüzde 21'lük payla kağıt ve karton ambalaj ürünlerini, yüzde 9'luk pay ile de metal ambalajları izledi. Ambalaj sanayiinin bir diğer önemli ihracat kalemini ise cam ve ahşap ambalaj ürünleri oluşturuyor. 2015 yılında Türkiye yaklaşık 32 milyon dolarlık cam ambalaj, 31 milyon dolar da ahşap ambalaj ihracatı yaptı.

Plastik ambalajlar yüzde 37 ile ilk sırada

Plastik, kağıt-karton, metal, cam ve ahşap malzemelerden üretim gerçekleştiren Türkiye ambalaj sektöründe plastik ambalajlar yüzde 37'lük pay ile ilk sırada yer aldı. Ayrıca ambalaj sektörü plastik sanayiinden ise yüzde 40 pay alıyor. PAGDER'den alınan verilere göre, Türkiye plastik ambalaj sanayiinde yaklaşık bin 400 firma faaliyet gösteriyor.

20 MİLYAR DOLAR

TÜRKİYE AMBALAJ SANAYİİNİN 2015 YILI PAZAR BÜYÜKLÜĞÜ

Türkiye'de 2015 yılında 3.5 milyon tona karşılık 11 milyar dolar değerinde plastik ambalaj imalatı yapılrken, 1.7 milyar dolar değerinde ithalat ve 2.2 dolarlık değerinde ise ihracat gerçekleştirildi. 2016 yılının ilk yarısında ise Türkiye'nin plastik ambalaj üretimi 7.7 milyar dolara ulaştı. Yine bu yılın ilk yarısında sektör ihracatı 440 bin tonluk plastik ambalaj karşılığı 1.1 milyar dolarlık ihracat hacmi yakaladı.

Oluklu mukavva istikrarlı büyüyor

Ambalaj sektörünün önemli alt gruplarından biri olan oluklu mukavvada ise son 10 yıldır yakalanan istikrarlı büyümeye 2015 yılında da sürdürdü. Oluklu Mukavva Sanayicileri Derneği'nden (OMÜD) alınan verilere göre, Türkiye oluklu mukavva pazarı, 2015 yılında 2014'e göre tonajda yüzde 3.1, metrekare bazında ise yüzde 5.8 oranında büydü. Böylece 2014'te 1.9 milyon tonu bulan Türkiye'nin oluklu mukavva satışı 2015 yılında 2 milyon tona ulaştı.

Söz konusu dönemde kişi başı tüketimde de artış yaşandı. 2015 yılında Türkiye'nin kişi başı oluklu mukavva tüketimi yüzde 1.6 oranında artarak 25.8 kilograma yükseldi. 2023 yılında kişi başı oluklu mukavva tüketiminin yüzde 83'lük artışla 47.3 kilogram seviyesine yükselmesi bekleniyor. Gerek kişi başı tüketim gereksiz büyümeye oranları bakımından oluklu mukavva pazarının; 2015'te yüzde 4 oranında artış kaydeden Gayri Safi Yurtçi Hasıla'nın (GSYH) üzerinde bir performans gösteridine dikkat çeken sektör temsilcilerine göre, pazar yakaladığı başarı grafiğini önmüzedeki dönemde de südürecek.

Ambalaj sanayiinin temelini oluşturan ambalaj makineleri üreticileri, yaptıkları teknolojik yatırımlarla dış pazarlardaki konumlarını güçlendirdi. Ambalaj Makinecileri Derneği'nden (AMD) alınan verilere göre, Türkiye ambalaj makinesi üreticileri 2015 yılında Cezayir, İran, BEA, Irak Suudi Arabistan, Mısır, Almanya, Libya ve Rusya başta olmak üzere toplam 133 ülkeye 143 milyon dolarlık ihracat yaptı.

Yavuz EROĞLU

TOBB Plastik Kauçuk Kompozit Sanayi Meclisi ve PAGEV Yönetim Kurulu Başkanı

YENİ ÜRÜNLERLE BİRLİKTE PIYASA HACMİNİN GELİŞMESİNİ BEKLİYORUZ

Türkiye ambalaj sektörü son on yılda kayda değer oranda büydü. Bu büyümeye perakendecilik, lojistik, nakliye alanındaki gelişmelere ek olarak değişen yaşam koşulları da etkili oldu. Ailelerin küçülmesi, nüfusun yaşlanması, sağlık konusunda bilincin artması gibi etkenler göz önüne alındığında ambalaj sektörünün gelecek dönemlerde de önemli bir büyümeye potansiyelini sahip olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca diğer malzemelere göre daha kolay ve daha az enerji harcanarak geri dönüştürülebilmesi de plastik ambalajları avantajlı hale getiriyor.

Türkiye ambalaj sanayi donanım olarak gelişmiş ülkeleri aratmadığı gibi bazı AB ülkelerinden çok daha yeni donanıma sahip. İthal yolla piyasaya sürülen yeni ihtiyaç ürünlerinin Türkiye'de üretilmeye başlamasıyla 'yaşam standart göstergesi' de yükselecek. Çünkü Türkiye ambalaj sektörü gerek yapısal gerekse teknolojik açıdan yerli imalat sanayinin gereksinimlerini karşılayabilecek yeterlilikte olmasına karşın bugün ithal edilen ihtiyaç maddeleri kendi ambalajları ile geliyor. Yeni ürünler Türkiye'de üretilmeye başladıkça onların ambalajları da Türkiye'de üretilcek ve piyasa hacmi buna bağlı olarak gelişecek.

Plastik ambalajlar lider konumda

Son yıllarda, içindeki nihai ürünün bağlı bulunduğu üretim sektörlerinde yaşanan ekonomik durgunluk her ne kadar ambalaj sektörüne yansımış olsa da, başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere Türkiye dahil tüm dünyada, ambalaj sektöründe gelişmeler, kalite artırma çalışmaları, kullanılan ana ve yardımcı maddelerde uygulanmaya başlayan rasyonalizasyon ve çevreye uyum önlemleri dünya pazarlarında devam ediyor. Plastik ambalaj mamulleri üretimi, dünyada bu sektörde söz sahibi ülkelerin toplam plastik mamul üretimleri içinden yüzde 40 ila yüzde 53 arasında pay alıyor. Plastik, kağıt-karton, metal, cam ve ahşap

malzemelerden üretimin söz konusu olduğu ambalaj sektörünün Türkiye'deki büyülüğu 16 milyar dolar. Ambalaj sektörü içinde plastik ambalajlar yüzde 37'lik pay ile lider konumda bulunuyor. Ambalajların plastik sektörü içinden aldığı pay ise yüzde 40. Plastikten sonra oluklu mukavva yüzde 27, cam yüzde 14, karton yüzde 8, ahşap yüzde 7, metal yüzde 6 ve kâğıt ambalaj yüzde 1 pay alıyor.

Plastik ambalaj mamullerinde 2016 yılının sonunda geçtiğimiz yıla kıyasla üretimin yüzde 8 artıla 3 milyon 690 bin tona, değer bazında ise yüzde 14 artıla 11 milyar 890 bin dolara yükselmesini ön görüyoruz. Yine yılın sonunda ihracatımızın miktarda yüzde 9 artıla 880 bin tona, değerde ise yüzde 4 yükselişle 2 milyar 307 bin dolara ulaşmasını bekliyoruz. Ayrıca plastik ambalajların yurttaşındaki tüketim miktarının da yılsonunda miktarda yüzde 7, değerde ise yüzde 17 artması bekłentilerimiz arasında diyebilirim.

Teknolojik gelişmeleri ve trendleri takip ediyoruz

Türkiye plastik ambalaj sektörü, değişime ve gelişime açık yapılarıyla genç ve dinamik bir görünümde sahip. Sektör olarak dünyadaki teknolojik gelişmeleri ve trendleri yakından takip ediyoruz. İhtiyaçla yönelik, tüketici memnuniyeti odaklı üretim politikayla global arenada tercih ediliyoruz. Bu özelliklerimiz sayesinde bugün 150'nin üzerinde ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz.

PAGEV olarak sektörde bir mükemmeliyet merkezi kazandırmak için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile mutabakat zaplı imzaladık. Merkezin kurulumuna en kısa süre içinde başlayacağız. Merkezi, Küçükçekmece PAGEV Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi kampüsünde ayrı bir birim olarak projelendiriyoruz. PAGEV Plastik Mükemmeliyet Merkezi, Türkiye'nin milli projelerinin temelini oluşturacak endüstriyel beceri ve yeteneklerin geliştirilmesini sağlayarak özelde plastik sektörünün, genelde Türkiye ekonomisinin gücünü güç katacak.

Reha GÜR

Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER)
Yönetim Kurulu Başkanı

AR-GE VE İNOVASYONA YÖNELİK GİRİŞİMLER HİZ KAZANDI

Plastik endüstrisinin yaklaşık yüzde 40'ını ambalajlar oluşturmuyor. Plastik sektörü üretimi içinde en büyük payı alan ve uluslararası saygınlığı bulunan Türkiye ambalaj sanayi, başarılı bir dönem geçiriyor. İhracatı yoğun bir şekilde devam ediyor. Plastik ambalaj ürünleri ihracatı 2016'nın ilk yarısında yüzde 8 artışla 1.15 milyar dolar oldu. Genel olarak plastik, kağıt, metal ve diğer malzemelerden oluşan ambalaj sektörü de ülkemizde başarıyla faaliyet gösteriyor. 2015 yılında miktar olarak 7.5 milyon tonun üzerinde, değer olarak da yaklaşık 18 milyar dolarlık bir üretimden söz edebiliriz. Sektör verilerine göre ambalaj sektöründe 3.7 ile 4 milyar dolar aralığında bir ihracattan söz edebiliriz. Ayrıca ambalaj sektörü dış ticaret fazlası veriyor. Yani ithalat hep bu miktarların altında gerçekleşiyor. Ambalaj sektörü gelecekte de önemini koruyacak, hatta yeni ihtiyaçlara ve teknolojilere bağlı olarak daha da büyüyecek. Örneğin, gıda israfını önlemek için AB plastik endüstrisiyle birlikte çalışıyor.

2.2 milyar dolarlık plastik ambalaj ihracatı yapıldı

Ambalaj sektörü sadece tüketim fonksiyonları açısından değil, hayat için kritik roller üstlenmeye devam edecek. Plastik bu açıdan çok yönlü bir malzeme. Ağırlığı artmaya devam edecek. Çünkü fiyat-fayda, hafiflik, kolay işlenebilirlik gibi genel endüstriyel avantajları çok yüksek. Sadece plastik malzeme ambalaj ürünlerine bakacak olursak 2015 yılında 3.5 milyon ton doyayında üretim gerçekleşti. Bunun parasal değeri 11 milyar dolar. Parite ve kur etkileri üretim-dış ticaret verilerini hızlı etkiliyor. Yine 2015 yılı için 1.7 milyar doları aşan bir ithalat ile 2.2 milyar doları aşan bir ihracat gerçekleşti. Sektörde yaklaşık bin 400 firma faaliyet gösteriyor ve plastik ambalaj sektörü giriş-çıkışlarının hızlı olduğu bir sektör.

Hemen her sektör, ambalaj üretiminde dış tedarik yolunu tercih ediyor. Bu tercihle-

rin çoğunluğu B2B niteliği taşıdığı için maliyetler ve fayda/maliyet dengesi, tasarım yönünden ürüne verilen her türlü katkı tüm sektörler için önem taşır. Plastik sektörü tarafından bakarsak aslında yurtiçinde ve dışında Türkiye'yi başarıyla temsil eden, ülke ekonomisine önemli katkıları sağlayan gıda sektörünün dev firmaları başta olmak üzere inşaattan otomotive, elektrik-elektronikten sağlık ve tarıma varan çok geniş bir yelpazede plastik sektörü ambalaj dahil birçok yan ürünü sektörlerle sunuyor.

Yatırımlar düşecek

Plastik sektörü ve elbette plastik ambalaj sektörü, görelî olarak ilk yatırım maliyetinin düşüklüğü nedeniyle giriş-çıkışların hızlı olduğu bir sektör. Bu bağlamda yeni yatırımların sürmesini bekliyoruz. Ancak sektör genel ekonomik durumla, tüketimle çok yakın ilişki içinde olduğu için, ülkemizdeki her türlü belirsizlik, olumlu ya da olumsuz gelişme plastik ambalaj sektörünü de doğrudan etkiliyor.

Plastik sektörü açısından Ar-Ge ve inovasyona yönelik girişimler son dönemde hız kazandı. Son dönemde firmalar, sığa dayanıklı plastik malzemelere yönelik ham madde ve ürün geliştirdiklerini söyleyebiliriz. Ambalaj sektörü, gıda temas eden ambalajlarda bu alandaki duyarlılığın da artmasıyla yeni ürün geliştiriyorlar. Burada polimer teknolojilerin sanılanın aksine çok yüksek teknolojili bir Ar-Ge süreci gerektirdiğini ve genel olarak ülkemizin kimya alanında Ar-Ge ve inovasyon konusunda sıkıntılı olduğunu belirtmeliyim.

Hemen her sanayi ürününde kullanılan plastik, diğer polimer teknolojileriyle birlikte geleceğin malzemesi, üstün bir mühendislik ürünü. Üstelik üç boyutlu yazıcılar sayesinde tasarım süreçlerinde olağanüstü bir hız ortaya çıktı. Bütün ülkeler plastik ve polimer teknolojilerine olağanüstü boyutta Ar-Ge yatırımı yapıyor. Türkiye'de de üniversitelerde endüstriyel yönelik, son tüketiciye kadar ulaşması için devam eden bilimsel araştırmalar yapılıyor.

Mesut KOYUNCU

Oluklu Mukavva Sanayicileri Derneği (OMÜD) Yönetim Kurulu Başkanı

OLUKLU MUKAVVA PAZARI GELECEK VADEDİYOR

Oluklu mukavva, diğer alternatif ambalajlara göre, gerek kullanım esnasında ve gerekse kullanım sonrası dönüştürülebilme özelliğiyle son derece sağlıklı ve çevreci bir ambalaj türü. Oluklu mukavvanın üretiminde kullanılan kâğıtların önemli bir kısmı dönüşüm yoluyla yeniden kazanılarak üretiliyor. Kullanımı esnasında sağlıklı bir çözüm sunusuyla ve gerek taşıma, gerek içindeki ürünün müsteriye sunumundaki görselliği dikkate alındığında, oluklu mukavvayı 'modern çağın organik ambalajı' olarak nitelendirebiliriz. Oluklu mukavva sektörü genelde gıda ve tarım ürünlerinin ağırlıkta olduğu birçok sektörde hizmet veriyor. Gıda maddeleri, et, balık, yumurta, yaşı sebze ve meyve, içki ve meşrubatlar, tütün ürünlerleri ile çiçek ve süs bitkileri oluklu mukavva ambalajın yaygın olarak kullanıldığı sektörler. Eskiden çoğunlukla taşıma ve muhafaza amaçlı kullanılan oluklu mukavva, günümüzde özellikle market raflarında görselliği ve sunumdaki avantajları nedeniyle en yaygın kullanılan ambalaj türü haline geldi.

2015'te tonaj bazında yüzde 3.1 büydü

Türkiye oluklu mukavva pazarı 2015 yılında tonaj bazında yüzde 3.1, metrekare bazında ise yüzde 5.8 oranında büydü. 2014 yılında yaklaşık 1.9 milyon ton olan oluklu mukavva satışı 2015 yılında 2 milyon tonu aştı.

TÜİK'in 2015 yılı Türkiye nüfusu verilerini dikkate aldığımızda kişi başı oluklu mukavva tüketimi yüzde 1.6'lık artışla 25.8 kilogram şeklinde gerçekleşti. Oluklu mukavva pazarı 2015 yılında metrekare bazında yüzde 5.8 büyürken (kullanım artışını esas olarak metrekare belirliyor), GSYH, 2014 yılına göre yüzde 4 oranında artış kaydetti. Yine 2005-2015 yılları arasında sektörümüz metrekare bazında yüzde 83 büydü. Aynı dönemde GSYH'deki büyümeye oranı ise yüzde 45 şeklinde gerçekleşti. Böylece sektörümüzün büyümeye oranı GSYH'nin üzerinde gerçekleşiyor.

Sektörümüzün, şimdije kadar olduğu gibi 2016'da da GSYH'deki artış oranı kadar bir büyümeye gerçekleştireceği tahmin ediliyor.

Ambalaj kullanımı her yıl artıyor

Gerek kişi başı oluklu mukavva tüketiminin artması ve gerekse sektörün GSYH artışının çok üzerinde büyümesi bizi iki önemli sonuca götürüyor. Türkiye'de ürünlerin ambalajlanması dolayısıyla ambalaj kullanımı her yıl artarken, diğer taraftan oluklu mukavva ambalajın kullanımını alternatiflerine göre yaygınlaşıyor. Oluklu mukavva sektöründeki bu büyümeye trendi bizim geleceğe bakışımızı da pozitif yönde etkiliyor. Dernek olarak 2012 yılında IBS Research & Consultancy firmasına hazırlattığımız 'Türkiye Ambalaj Sanayii ve Oluklu Mukavva Ambalaj Tüketimi' raporunda 2023 yılında kişi başı tüketimin 2015 yılında gerçekleşen 25.8 kilograma göre yüzde 83 artarak 47.3 kilogram seviyesine çıkacağı tahmin ediliyor. Sekiz yıl içinde gerçekleşmesi beklenen bu büyümeye, oluklu mukavva kullanımının artışı ve sektörün büyümeye trendi hakkında önemli ipuçları veriyor. Hal böyle olmakla birlikte 2023 yılında ulaşılması beklenen kişi başı tüketim Avrupa ortalamalarını ancak yakalayacak.

Derneğimizin 2015 yılı satışlarını dikkate aldığımızda Marmara Bölgesi yüzde 46.6'lık oranla en fazla oluklu mukavva kullanan bölge olurken, Marmara'yı yüzde 17.8 ile Ege, yüzde 14.7 ile İç Anadolu, yüzde 9.9 ile Akdeniz, yüzde 2.3 ile Güneydoğu Anadolu ve yüzde 0.7 ile Doğu Anadolu Bölgesi izliyor. Dernek üyelerimiz üretimlerinin yaklaşık yüzde 3.1'lik kısmını ise ihraç ediyor.

Derneğimiz 32 üyesi bulunuyor ve bu üyelerimiz 2015 yılı oluklu mukavva pazarının yüzde 75'ini temsil ediyor. Diğer taraftan aralarında sektörde mal, hizmet, makine ve yedek parça sağlayan firmaların yer aldığı 45 sevgili üyemiz bulunuyor. Dernek üyelerimiz 49 fabrika ve 52 adet oluklu üretim hattıyla pazarın önemli bir kısmının ihtiyacını karşılıyor.

Alican DURAN

Karton Ambalaj Sanayicileri Derneği
(KASAD) Yönetim Kurulu Başkanı

YURTİÇİNDE REKABET YERİNE İHRACATA YÖNELMELİYİZ

Türkiye, karton ambalaj alanında son 15 yılda Avrupa ülkeleri içinde büyümeye hızı en fazla olan ülke oldu. Türkiye bu gelişmeyi hızıyla 2010 yılından itibaren İspanya'yı da geçerek Almanya, İtalya, İngiltere ve Fransa'nın ardından Avrupa'nın beşinci büyük karton ambalaj üreticisi konumuna geldi.

Artık Türkiye karton ambalaj sektörünün marka değeri ve saygınlığı her geçen gün artıyor. Türkiye'de 2015 yılında 2014'e göre yaklaşık yüzde 5'lük bir artışla yaklaşık 550 bin ton karton kutu üretilip satıldı ve yaklaşık 1 milyar dolar tutarında bir satış hacmi gerçekleştirildi.

Ağırlıklı olarak sanayisi gelişmiş Avrupa ülkeleri olmak üzere 100'e yakın ülkeye karton ambalaj ihracatı yapan sektörümüz, 2015 yılında 2014'e göre yüzde 5'lük düşüşle 98.6 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Doğrudan kutu ihracatının yanında içindeki ürünle birlikte yapılan dolaylı karton kutu ihracatı da ihracatımız içinde önemli bir yer tutuyor. 2016 yılının ilk altı ayında ise ihracat bir önceki yıla göre göreceli olarak arttı.

İran'a yapılan ihracat arttı

Bu dönemde özellikle batı ambargo sunun kalkmasıyla İran'a yapılan ihracat artarken, son politik gelişmelerin de etkisiyle Rusya'ya yapılan ihracat büyük ölçüde azaldı. En hızlı ve en ekonomik olarak ihracat yapma imkanımız olan komşularımızla ilişkilerimizin geliştirilmesi bu nedenle çok önem kazanıyor. Rusya ile bozulan ilişkilerimizde son zamanlarda gördüğümüz düzelleme sinyalleri de bu bakımdan memnuniyet verici.

Türkiye karton ambalaj sektörünün geleceği açık. Sektörümüz artık deneyim sahibi ve her türlü teknolojik gelişmeye çok çabuk adapte olabiliyor. Bunun yanında ana hammadde olan karton üretiminin ve yine karton ambalaj üretim sürecinin en önemli ekipmanlarından biri olan katlama yapıştırma makinelerinin Türkiye'de yapılmıyor olması büyük bir

avantaj. Son 10-15 yılda Avrupa'nın en hızlı büyüyen karton ambalaj sektörü olmamızla rağmen kişi başı karton ambalaj kullanımında Avrupa ülkelerinin oldukça gerisinde yer alıyoruz.

Dünyadaki ortalama

Kişi başı karton ambalaj tüketimi 2000 yılında 2.1 kg/kİŞİ iken, 2015 yılında bu tüketim 5.8 kg/kİŞİ değerine yükseldi. Hala oldukça fazla bir büyümeye potansiyeli var. ECMA'ya üye ülkelerinde ortalama tüketim 9.7 kg/kİŞİ iken, Almanya, Hollanda, İsviçre ve Avusturya gibi ülkelerde bu rakam 13 kg/kİŞİ üzerinde bulunuyor. Yurṭicinde büyük bir potansiyele sahip olan Türkiye karton ambalaj sektörünün yurṭicinde yapacağı rekabetin yerine daha fazla ihracata yönelmesi gerekiyor.

Artış oranlarında ilk sırayı Türkiye alıyor

Avrupa Karton Ambalaj Üreticileri Birliği'nin (ECMA) European Folding Carton Outlook 2012-2017 raporunda yaptığı değerlendirmede; 2007-2012 yılları gerçekleşen ve 2012-2017 yılları için öngörülen periyotlarda; karton ambalaj üretimi ve satış değerlerinde yıl bazındaki artış oranlarında ilk sırayı Türkiye alıyor. Türkiye'de üretimde ilk periyottaki artış, yıl bazında yüzde 3.8 gerçekleşken, ikinci periyotta yüzde 3.6 olarak gerçekleşmesi ön görülmektedir.

Satış değerlerindeki artış ise ilk periyotta yıl bazında yüzde 2.6 olarak gerçekleşken, ikinci periyotta yüzde 4.1 olarak gerçekleşmesi ön görülmektedir. Avrupa ülkelerinin hemen hemen tamamında ise hem üretim hem de satış değerlerinde 2007-2012 arası düşüş yaşandı. 2012-2017 arasında az da olsa yükselişe geçmekleri görülmekte de hem üretimde hem de satış değerlerinde yıl bazındaki artış ülkeden ülkeye yüzde 0.1 ile 2.4 arası değişiklik göstermesine rağmen ortalama artış oranının yüzde 1 civarlarında gerçekleşmesi bekleniyor.

Cem BÜYÜKÇİNGİL

Ambalaj Makinecileri Derneği (AMD)
Yönetim Kurulu Başkanı

İKİNCİ EL MAKİNE İTHALATI VERİMLİLİĞİ DÜŞÜRÜYOR

Türkiye ve dünyada gelişmişlik seviyesi yükseldikçe ambalaj malzemesi kullanımı ve bununla paralel ambalaj makineleri talebi ve üretimi de artıyor. Global çapta artan rekabet ve özellikle Avrupa'da yaşanan ekonomik daralmayla birlikte maliyetlerini düşüren ve eskiye nazaran daha ucuz makine satmaya başlayan yurtdışı firmaların daha agresif satış politikaları izlemesi, Türkiye'deki ambalaj makineleri üreten firmaların teknoloji, kalite ve verimlilik çalışmalarını artırmasına ve daha fazla profesyonel çalışmasına sebep oluyor. Aslında sektördeki firma sayısı artmasından çok, verimliliğini artırıp, kaliteye ve inovasyona yatırım yapan firmaların sayısı artıyor.

Rusya ile ilişkiler ihracatı olumsuz etkiledi

2015 yılını büyümeyeyle kapatılan Türkiye ambalaj makineleri sektörü 2016 yılında Türkiye'nin yaşadığı olağandışı olaylara ve global ekonomik durgunluğa rağmen 2015'teki performansını yakalamaya çalışıyor. Özellikle Rusya'ya ciddi bir ihracat hacmi olan Türkiye ambalaj makineleri, Rusya ile yaşanan sıkıntılardan dolayı ciddi anlamda azalmış ancak buna rağmen diğer pazarlara yönelik kaybı minimize etmeye çalışıyor. Ambalaj makinelerinde 2015 yılında 143 milyon dolar ihracat gerçekleştirdik. Ortalama ihracat birim kilogram fiyatımız 19.3 dolara yükseldi. Aynı dönemde Türkiye makine sektörü ihracat ortalaması 5.9 dolar değerinden yaklaşık üç kat daha fazla gerçekleşti.

2016 yılının üç ayında ise 35.5 milyon dolarlık bir ihracat gerçekleşti ve ortalama birim kilogram değeri de 17.8 dolar oldu. Söz konusu dönemde 2015'in aynı dönemine göre ihracat değer bakımından yüzde 4.6 oranında artış kaydetti. 2016 sonunda toplam ihracatın 2015'e göre yaklaşık yüzde 3 oranında artmasını bekliyoruz. Türkiye ambalaj makine üreticileri 133 ülkeye ihracat yapıyor. Ambalaj makineleri ihracatımızda ilk on ülkeyi ise sırasıyla Cezayir, İran, BAE, Irak, Suudi Arabistan, Mısır, Almanya,

Libya, Rusya federasyonu ve ABD oluşturuyor. Ambalaj makineleri ihracatı ağırlıklı olarak Ortadoğu ve Kuzey Afrika'ya yapılrken, Avrupa'da ve özellikle de Almanya'da artış gösteriyor.

Yetişmiş işgücü temininde sorun yaşıyoruz

Türkiye ambalaj makineleri sektörü olarak yaşadığımız sorunların başında yetişmiş işgücü temin etme ile ikinci el makinede ithalatın serbest olması geliyor. Özellikle Ar-Ge ve inovasyon için çok önemli olan tecrübeli mühendis ve konstrktörlerin sayısı ile makine tasarıminda tecrübeli genç mühendislerin sayısı maalesef çok az. 2010 yılında izin verilen ikinci el makine ithalat serbesti ise ayrı bir sorun. İkinci el makine ithalatının yapılmasına izin verilmesi hem yerli ambalaj makinecilerinin pazarını etkiliyor hem de Türkiye yurtdışının kullanmayı bıraktığı eski ve verimsiz makineleri kullanarak verimliliğini düşürüyor.

Unicredit ortaklığıyla birçok ülkede sunduğumuz alternatif finansman ürünlerimiz, ihtiyaçlarınıza yönelik özel çözümlerimizle ve deneyimli uzman kadromuzla dış ticarette de yanınızdayız.

Her Pazar BRUNCH KEYFİ

#OlmasadaOlur

AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.

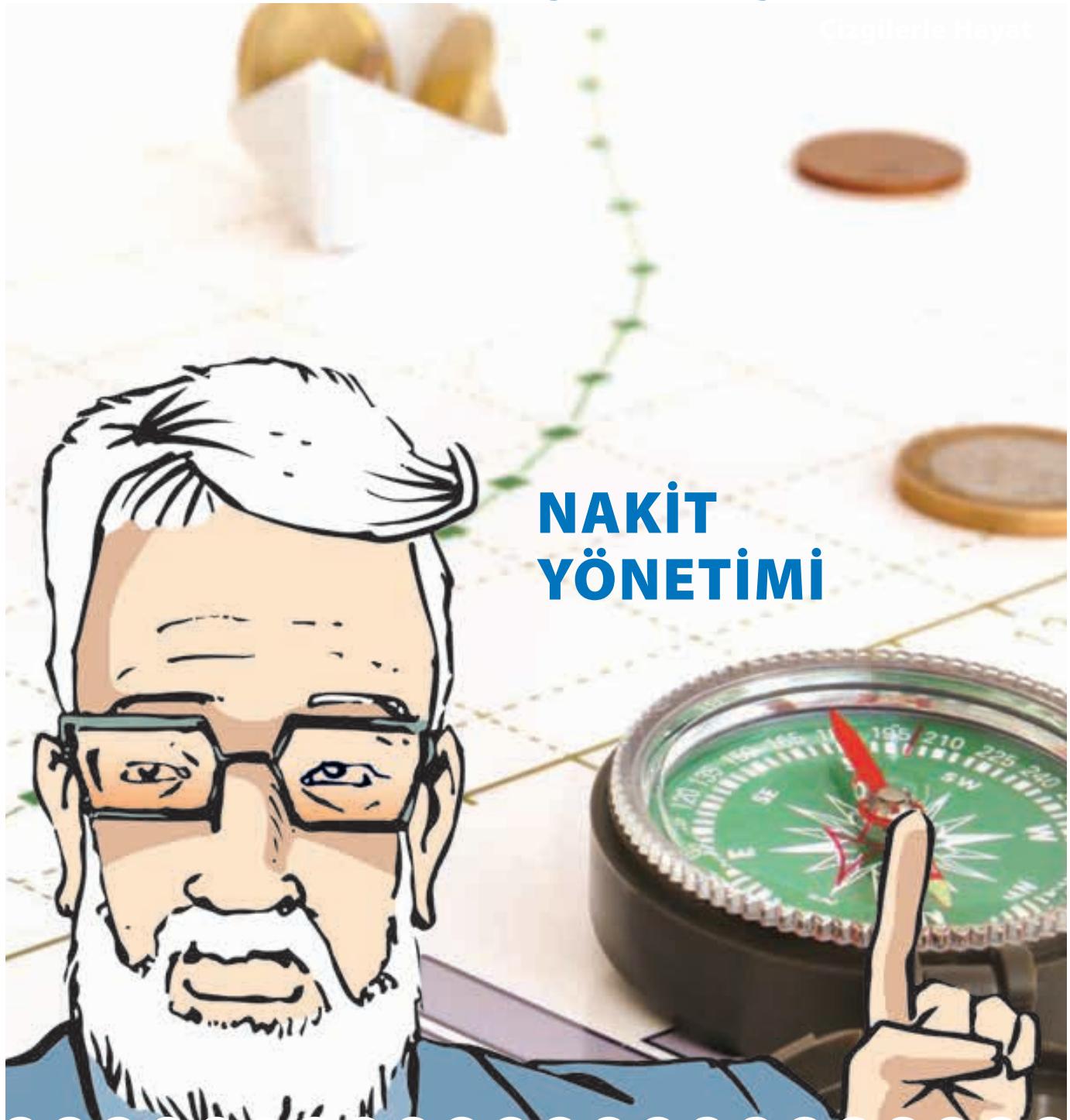
Darüşşafaka'ya destek olun,
anne ya da babası hayatı olmayan çocukların
geleceğini aydınlatın.

Düzenli destekte bulunmak için **0850 222 1863**'ü arayabilirsiniz.

www.darussafaka.org

Darüşşafaka
1863 CEMİYET

Karikanomi

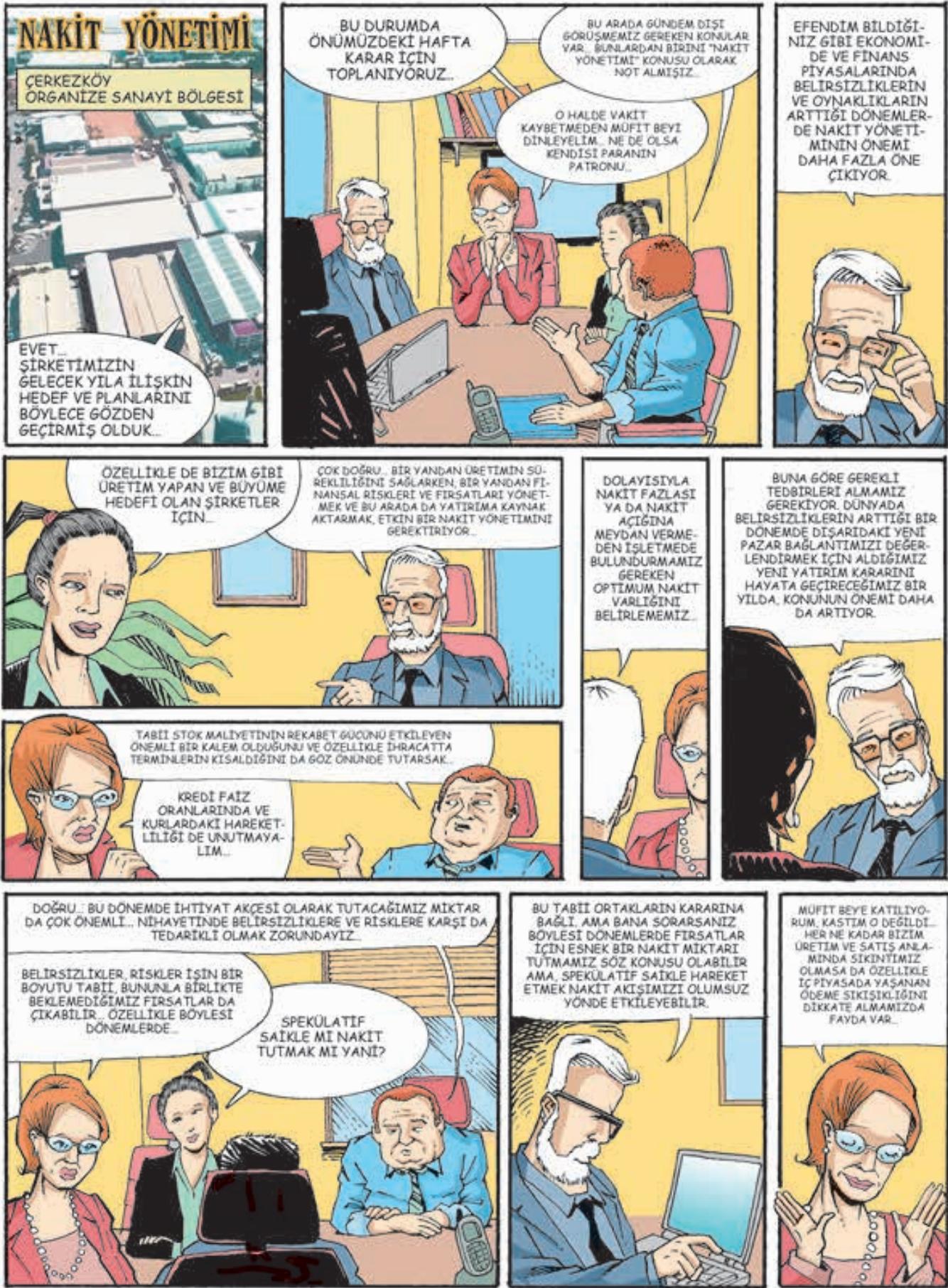

NAKİT YÖNETİMİ

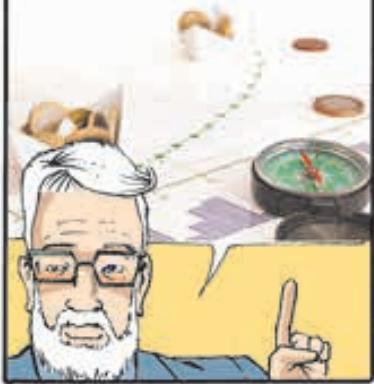
ÇİZİMLERLE EKONOMİNİN İÇİNDEN AYLIK SOHBETLER

Ekonominde ve finans piyasalarında belirsizliklerin ve oynaklıların arttığı dönemlerde nakit yönetiminin önemi daha fazla öne çıkıyor. Özellikle de üretim yapan

ve büyümeye hedefli olan şirketler için... İşletmeler için çok önemli bir konu olan "Nakit Yönetimi" Talip Aktaş'ın yazıları, Güven Bilge'nin çizimleri ile hazırlandı.

DİĞER YANDAN NAKİT YÖNETİMİ AÇISINDAN ALIŞ İSKONTOLARI DA ÖNEMLİ. PIYASADA TAHSİLAT SIKIŞKLIGİNİN YAŞANDIĞI BOYLESİ DÖNEMLERDE NAKİT ÖDEMELER CİDDİ İSKONTO OLANAĞI YARATABİLİYOR.

ÇOK DOĞRU... HAMMADDE ALIMINDA ÜÇ AYLIK VADEYE GORE NAKİTLE NEREDESE YÜZDE 10 KADAR BİR FİYAT AVANTAJI ELDE EDEBİLİYORUZ.

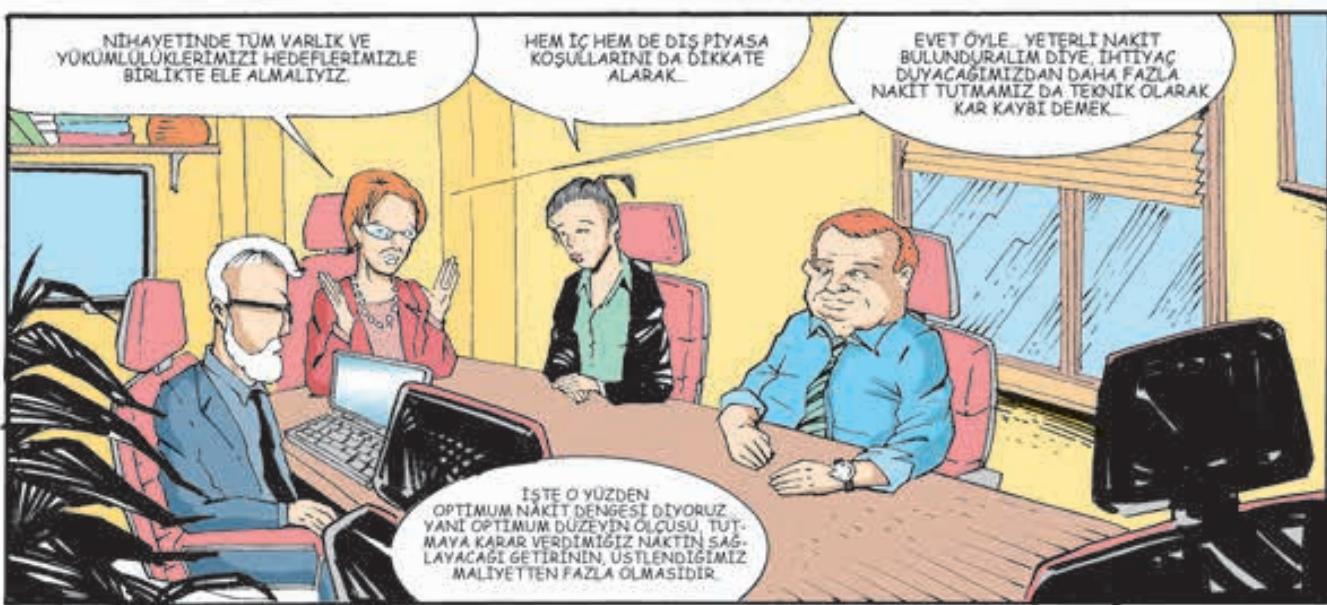
SİRKET OLARAK BANKALAR NEZDİNDEKİ KREDİBİLLETİMİZ HAYLI YÜKSEK. KREDİVİ NAKİT ALISLAR İÇİN KARİ BİR FINANSMAN KAYNAĞI OLARAK KULLANABİLİYORUZ.

NİHAYETİNDE TÜM VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİMİZİ HEDEFLERİMİZLE BIRLİKTE ELE ALMALIYIZ.

HEM İÇ HEM DE DIS PIYASA KOŞULLARINI DA DİKKATE ALARAK...

Evet öyle. VETERLİ NAKİT BULUNDURALIM DİYE İHTİYAC DUYACAGIİMİZDAN DAHA FAZLA NAKİT TUTMAMIZ DA TEKNİK OLARAK KAR KAYBI DEMEK.

BU DURUMDA ÖNÜMÜZDEKİ KARAR TOPLANTISINA KADAR NAKİT AKIS TAHMİNLERİMİZİ, MUHTEMEL PIYASA KOŞULLARINI, ALÇAKLARINI VE STOKLARDIN DEVİR HİZZINI, BİRDİR MALİYETLERİNDEKİ OLASı ARTIŞLARI ÇALTIŞIP NAKİT YÖNETİMİ POLİTEKAMEZE NETLEŞTİRİELİM.

İLAVE OLARAK PLANLIGİMİZ EK YATIRIMIN GEKETIRECEĞİ NAKİT MİKTARI İLE VADELERİ, BORÇLARIMIZIN VADE VE FAİZ YAPISINI DA...

TABII TABII... YALNIZ SUNU UNUTMAYALIM Kİ HER DÖNEM KENDİ KOŞULLARI İÇİNDE ÖNEMLİ FIRSATLARI DA BƏRİNDEİR. PLANLAMIMIZI YAPAREN VE NAKİT YÖNETİMİ POLİTİKAMIZI BELİRLERKEN FIRSATLARI ABARTMAYALIM. AMA MUHAFAZAKAR DA OLMIYALIM SORUSUNDE... Vİ... TEŞEKKÜRLER

EEE VAKIT DE NAKİTTİR YA... DAHA FAZLA NAKİT KAYBETMEDEN YEMEĞE GEÇELİM...

HAHAHA!
HAHA!
HAHAH!

DOĞU'NUN PARLAYAN YILDIZI: **VAN**

Yaklaşık 150 milyon civarında insanın yaşadığı bir pazarın tam ortasında yer alan Van, Marka Kent olma yolunda Van Ticaret ve Sanayi Odası ile Van Ticaret Borsası'nın desteğiyle başarılı projelere imza atıyor.

Düzenlenen fuar ve festivaller ile tanıtımlığa ağırlık verilmesi kentin cazibeini artırırken, sanayici ve üreticilere yönelik Oda ve Borsaların yürüttüğü uygulamalar da Van'ı bölgedeki iller arasında yıldızını parlattı.

Doğu'nun yıldızı parlayan kentlerinden Van, Marka Kent olma yolunda başarılı projeleri hayata geçiriyor. Oda ve Borsa temsilcileri bu yolda ortak akla ve işbirliğine dikkat çekerken, ekonomik ve sosyal temelli kentleşme sürecine de vurgu yapıyor.

Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Necdet Takva "Kentinizi 'Marka Kent' yapma meselesi o kadar kolay değil ve kısa sürede başarılabilcek bir durum değil. Zamanla, ortak akla, konunun özümsermesine ve en önemli ciddi işbirliğine ihtiyaç var" derken, güçbirliğine dikkat çekiyor.

Van Ticaret Borsası Başkanı Enver Memduhoğlu da "Van'ın Marka Kent olma yolundaki en mühim önceliği ekonomik ve sosyal temelli kentleşme süreci olmalı" diye konuşuyor.

“ORTAK AKLA, CİDDİ İŞBİRLİĞİNE İHTİYAÇ VAR”

Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Necdet Takva, “Kentinizi ‘Marka Kent’ yapma meselesi o kadar kolay olmayıp, kısa sürede başarılıabilecek bir durum değil. Zamana, ortak akla, konunun özümsermesine ve en önemlisi ciddi işbirliğine ihtiyaç var” diye konuştu.

Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Necdet Takva, Van’ın ‘Marka Kent’ olması yolunda çeşitli organizasyonlara imza attıklarını söyledi. “Zamana, ortak akla, konunun özümsermesine ve en önemlisi ciddi işbirliğine ihtiyaç var” diyen Van Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Necdet Takva sorularımızı şöyle yanıtladı.

Van’ın ‘Marka Kent’ olması için Oda-nız hangi çalışmaları yürütüyor?

Bir kentin gelişimi ancak pozitif anlamda tanınırlığı ile mümkün olabilir. Bize göre bunun da günümüzdeki karşılığı “Marka Kent” olmaktan geçiyor. Fakat “Marka Kent” olma konusunun ülkemizde tam olarak anlaşılması konusunda daha fazla çalışmamız gereklidir. Özellikle az gelişmiş bölgelerimizde bu anlayışın zihinlerde daha fazla yer alması ve anlaşılmaması zaman alacaktır.

Ancak biliyoruz ki kentinizi “Marka Kent” yapma meselesi de o kadar kolay değil ve kısa sürede başarılıabilecek bir durum değil. Zamana, ortak akla, konunun özümsermesine ve en önemlisi ciddi işbirliğine ihtiyaç var.

Biz bu konuyu ilk olarak ortaya attığımızda ilimizde şunu gördük; biz dâhil hiç kimsenin konu hakkında pek de önemli sayılabilcek kadar bilgi sahibi olmadığını gördük. Bir diğer dezavantajımız da ilimizin ve bölgemizin ekonomik düzeyinin düşük olması, eğitim düzeyi, işbirliği kültürünün yaygın olmaması gibi birçok dezavantaja sahiptik. Ancak buna karşın kamuoyunda inanılmaz bir istek ve arzunun olduğunu da gördük. Yani insanlar, evet “Marka Kent” kavramının bilmiyor olabiliriz, ama bu durum ilimizin “Marka Kent” olmasına katkı sunmayacağımız ve eksikliklerimizi tamamlayamayacağımız anlamına gelmiyor demeye başladılar. “Marka Kent” kavramı böylece ciddi anlamba tartışılmaya başlandı. Doğrusu bizim de Ticaret ve Sanayi Odası olarak önce-

likli hedefimiz buydu. Yani konuyu hem halkın hem de kurumlarımızın gündemine taşıtmak ve tartışmaktı.

Guinness Rekorlar Kitabı'nda yerimizi aldık

Evet, birkaç festival, bir iki fuar veya sınırlı tanıtımalar ile “Marka Kent” elbette ki olunmuyor ama “Marka Kent” olmanın o kentte yaşayan veya o kenti gezmeye, tanımaya gelen herkese nasıl katkıları sunacağıının küçük göstergelerinin fuarlar düzenlemek, festivaller yapmak, tanıtımlığa ağırlık vermek, gelen yatırımcıların hayatlarını kolaylaştmakla işe başlamanın kamuoyunda pozitif etkiler yaratacağını inandık ve bu doğrultuda bir takım çalışmalar yaptık.

Örneğin, daha önce ABD’de olan “Dünyanın En Kalabalık Kahvaltı Sofrası” rekorunu geliştirek ilimize getirdik ve Guinness Rekorlar Kitabı’nda yerimizi aldı. Bu, kentte müthiş bir sinerji yarattı. Kurumlarımızın ve halkın etkinliğe olan ilgisi ve sahiplenmesi inanılmazdı. O gün aynı zaman da şunu da gördük, değindigimiz gibi müthiş bir istek ve arzu kentte bulunmakta. Bu doğrultuda

çalışmalarımızı sürdürerek, Türkiye’de İstanbul ve Ankara’dan sonra alışveriş günlerini düzenledik.

Turist sayısında yüzde 35 artış sağladık

“Van Shopping Fest” adıyla bu yıl ikinciğini düzenlediğimiz etkinliğimiz kentte hem yerel halk, hem iş dünyası ve en önemlisi ilimizi ziyaret eden turistler tarafından müthiş bir ilgiyle karşılandı. Festival ile insanları sadece alışverişe yöneldirmedik. Şehrin caddelarını ışıklandırdık, konserler düzenledik, sokak sanatçıları tarafından tiyatro gösteriler, mini konserler yapıldı. Çocuklara yönelik okullarda film gösterileri yaptık, resim sergileri düzenledik. Ve kısa sürede sonuçlarını da almaya başladık. Örneğin turist sayısında %35 oranında bir artış sağladık, yine kredi kartı ile yapılan işlem adedinde yüzde 42 artış olduğunu gördük. Festivalin piyasaya reklam değeri yaklaşık 1.5 milyon TL’yi geçti.

İlimizde her yıl en az üç ulusal ve uluslararası fuar düzenlemekteyiz. Ve kentte bir fuar anlayışının egemen olması konusunda ciddi gelişmeler elde ettik. Fuarlarımıza gerek yurt içinden, gerekse yurt dışından katılan

firma sayımız her geçen yıl artmaktadır.

Valiliğimiz öncülüğünde "Su Sporları Festivali" gibi birden festival her yıl düzenli olarak yapılmaktadır. Belediyelerimiz tarafından film festivalleri gibi etkinlikler yapılmaya başlandı. Tarihi eserlerimizin restorasyon çalışmalarını yakından takip ettik ve çalışmaların aralıksız sürdürülmesi konusunda destek verdik. Bütün bunlaraslında "Marka Kent" olma konusundaki algının geliştirilmesine yönelik çalışmalardır. Yoksa başta da ifade ettiğim gibi sadece bu çalışmalar ile "Marka Kent" olmanız mümkün değil. Ancak algının oluşturulmasına ve başlangıç için önemli adımlar olوغuna inanıyoruz.

Önceliğimiz kamuoyunda alrı oluşturmaktı

Marka Kent olma yolunda Van'ın önceliği ne olmalı?

Biz sadece bir kurumun çabası ile "Marka Kent" olunmayacağını biliyoruz. Bu nedenle birinci önceliğimiz kamuoyunda alrı oluşturmaktı bu konuda anlattığımız gibi önemli adımlar attık. Bundan sonra, tüm kurumlarımızın geçmişte yaptığımz etkinliklerde olduğu bir araya gelebilme iradelerini sürdürmeleri önceliklerimizden biri olmalı. "Marka Kent" idealininin gerçekleşmesi için kentinin çok zengin bir kent olmasına gerek yoktur. Sadece değerlerinizi korumanız ve bunları tanıtmanız size önemli avantajlar sağlayacaktır. Doğrusu bu konuda şanslıyız, binlerce yılı aşkın kent tarihimiz, tarihi eserlerimiz, tüm doğal güzellikleri ile coğrafyamız, halkımızın süregelen misafirperverliği, kahvaltimiz, kedimiz, gölümüz, flamingolarımız ve daha sayamayacağımız birçok değere sahibiz. Bunlardan biri üzerinden planlamamızı yapmamız gerekmektedir. Kent logosundan tutun da sloganımıza kadar her türlü detayı enince ayrıntısına kadar çalışmamız gereklidir.

Van'ın sanayisi hakkında bilgi verebilir misiniz?

İlimiz bulunduğu coğrafi konumu itibarı ile önemli bir ticaret merkezi konumundadır. Van'ı baz alıp 500 km'lik bir daire çizdiğinizde yaklaşık 150 milyon civarında insanın yaşadığı bir pazarın tam ortasındayız. Dolayısı ile burada doğru kurgulandığında üretilen ürünlerin pazar sorunu yoktur. Van geçmişte yapılan özelleştirmelerden belki de Türkiye'de en fazla olumsuz etkilenen kentlerden biridir. Geçmişte kamu eliyle kurulan ve iş-

tilen birçok fabrikanın kapatılması veya özelleştirildikten sonra kapanması kent sanayisine o dönem için darbe vurmuştur. Ekonomik düzeyi düşük kentlerde siz kamu desteğini bu şekilde çekerseniz orada sistem çöker. Çünkü özel sektör yeterince güçlü değildir. Mali yapısı ve üretim kültürü gelişmemiştir. İstanbul'da Kocaeli'de, Bursa'da bu sorunları yaşamazsınız çünkü iş dünyası yeterli bilgi birikimine ve yeterli ekonomik güç sahiptir.

Tekstil kente yatırımcılar gelmeye başladı

Geçmişte yaşanan bütün bu olumsuz tabloya rağmen iş dünyamız sanayi alanında önemli bir mücadele vermiş ve ciddi aşamalar kat etmiştir. Bugün Organize Sanayi Bölgesinde 130'u aşkın firmamız üretim yapmaktadır. Yine OSB dışındaki alanlarda da yapılan yatırımlar bulunmaktadır. Van'da kurulan tekstil kente yatırımcılar gelmeye başladı. Bölgede huzur ve güvenin artması ile kent sanayisi başta olmak üzere ekonomimiz hızlı bir yükseliş trendine girecektir. Bizler yatırımcılarını Van'a yatırım yapmaya bekliyoruz. Özellikle devlet tarafından verilen teşvikler ve yukarıda dejindiğimiz ilimizin avantajları ile karlı çıkışaklarına yürekten inanıyoruz. Gelecek yatırımcılarımıza her türlü desteği vermeye hazırız.

Komşularla ticarette yaşadığınız sıkıntıları ve isteklerinizi öğrenebilir miyiz?

Ülkemizin İran İslam Cumhuriyeti ile olan yaklaşık 500 km'lik sınırımızın 300

km'lik kısmı Van il sınırlıda bulunmaktadır. Dolayısı ile İran pazarı özelde ilimiz ve bölgemiz genelde ise ülkemiz için çok önemli bir pazardır. İran üzerinde uygulanan uluslararası ambargonun kalkması ile Avrupa ve ABD'nin hızla büyük ticari sözleşmeler yaptıklarını görmekteyiz. Biz istiyoruz ki ülkemiz de bu pastadan payını fazlası ile alsın. Bunun için hızlı bir şekilde altyapımızı hazırlamamız gereklidir. Yakın bir geçmişte Kapı Köy Gümrük Kapısı'nın modernizasyonuna ilişkin temel atma törenini gerçekleştirdik ve çalışmalar hızla devam etmektedir. Kısa zamanda modern bir gümrük kapısına sahip olacağız. Bu şu anlama geliyor, bizler İran pazarına en kısa yoldan ulaşma imkânına kavuşacağız. Tabi İran'ın yanı sıra Kuzey Irak başta olmak üzere Türk Cumhuriyeti ile de ticaret yapma olanağımız var. Özellikle Kuzey Irak'ta çok sayıda firmamız faaliyet göstermektedir. Orada yaşanan savaş ortamı son zamanlarda ticari hayatı olumsuz etkilemiş olsa da bu bağın koparılmaması gerekmektedir. Bizlerin devletten talebi şu; İran ve Irak başta olmak üzere yakın ülkelere yönelik yapacağımız ticarette mevzuatta yapılabildiği kadar kolaylık sağlanması ve prosedürün olabildiğince minimize edilmesidir. İran ile olan ticari faaliyetlerimizi yeniden gözden geçirip oluşan yeni duruma göre stratejiler geliştirmemiz lazımdır. Oradaki yatırım olanaklarını doğru okumamız ve yatırımcılarımıza bu konuda bilgilendirmemiz gerekmektedir.

“VAN’IN ÖNCELİĞİ EKONOMİK VE SOSYAL TEMELLİ KENTLEŞME SÜRECİ OLMALI”

Van Ticaret Borsası Başkanı Enver Memduhoğlu, “Van’ın Marka Kent yolundaki önceliği, ekonomik ve sosyal temelli kentleşme süreci olmalı” diye konuştu.

Van Ticaret Borsası Başkanı Enver Memduhoğlu, “Marka olmak bir logoya, söylemle olacak iş değildir. Markalaşmak uzun soluklu, emek, sabır ve yatırım gerektiren stratejik bir süreçtir” dedi.

Van’ın Marka Kent olmasının altyapıdan ulaşımı, turizmden sanayiye, sosyo-kültürel yapıdan ekolojik durumuna kadar pek çok şey ile ilintili olduğunu kaydeden Memduhoğlu sorularımızı yanıtladı.

Van’ın ‘Marka Kent’ olması için Borsanız hangi çalışmaları yürütüyor?

Bölgel olarak baktığımızda Van, mevcut iller içerisinde tarihi, kültürel ve doğal potansiyel bakımından çok daha ileri seviyededir. Bu durumun farkındalı-

ğı ile misyonumuz gereği ülke ve bölge yatırımcılara karşı sorumluluklarını yerine getirecek projeler üretmeye devam ediyoruz. Van Ticaret Borsası olarak kentimizin değerlerini ön plana çıkaracak kapsamlı birçok çalışmanın hem iştirakçısı hem uygulayıcısı oldu. Van deyince ilk akla gelenlerden biri olan; tadi, hazırlanış teknigi ve geçmiş ile diğerlerine benzemeyen oltu peynirin coğrafi tescili üzerine çalışmalar yapmaktadır.

Oltu peynirin coğrafi tescilini alacağız

Raporumuzun hazırlık süreci, profesyonel çalışma ekibimizle adeta kılı kırk yararak büyük bir titizlikle devam ediyor. Süreç sonunda oltu peynirin coğrafi tes-

cilini alarak çok daha geniş kitlelerce bilinirliğini artırmayı arzuluyoruz.

TRB2 Bölgesi kapsamında önemli üretim kalemlerinden biri olan bal ve yan ürünlerinin tanıtımı ve üretim sonrası pazarlanması konusunda Van Ticaret Borsası, YYÜ Rektörlüğü, arıcılar ve bal üreticileri ile beraber bir müteşebbis heyeti oluşturduk. Bal ürününün, bölge halkımız ve ülke katma değeri için çok önemli olduğunun bilincindeyiz. Bu bağlamda ‘Adını Sen Koy’ sloganı ile bölgemizin balının tanıtılmrasında en önemli adım olan marka isminin halkımız tarafından belirlenmesini talep ettik. Amacımız halkımız için yaptığımız hizmetlere onları da katarak birlikte ilerlemektir. Çok ciddi çalışmalar ve altyapı fizibilitesi tamamlandığı takdirde balımız markalaşarak bölgemizde, ülkemizde ve hatta uluslararası camiada kendisine önemli bir yer edinecektir.

Üreticilere büyük hizmet

Araştırmalarımız neticesinde bölge de tam donanımlı, profesyonel ekip ve ekipmana sahip analiz laboratuvarı eksikliği bulunduğu tespit etti. Yoğun mesaimiz sonucu ilimize, yerelde hizmet veren ancak ulusal standarda sahip Toprak, Bitki ve Su Analiz Laboratuvarı kazandırdık. Laboratuvarımız 1,5 yıldan bu yana üreticilerimize hizmet veriyor.

Yine bölgemiz için son derece elzem olan ‘Canlı Hayvan ve Et Borsası’ kurulumu için kolları sıvadık. Takdir edersiniz ki süreç zaman ve sabır istiyor. Nihai hedefimize ulaştığımızda ilimiz için marka değeri taşıyan muazzam bir işletmeye sahip olacağız.

Van Ticaret Borsası olarak marka borsa olabilmek için bu yıl içerisinde ‘Akreditasyon Süreci’ne dahil olduk. Bizleri son derece heyecanlandıran süreçte katıldığımız eğitimler, denetimler, değerlendirmeler ile güçlü ve zayıf yönlerimizi tespit edip, gereken çalışmaları yaparak ülkemizin hatırı sayılır borsaları arasında yer almamı istiyoruz. İstekli, çalışan ve genç kadromuzla hedeflerimize emin adımlarla ilerliyoruz.

Kentin en önemli sivil toplum insiyatiflerinden olan borsamızın ilerlemesi ve gelişmesi Van’ın da güçlenmesi anlamına geliyor.

Marka Kent olma yolunda Van’ın önceliği ne olmalı?

Günümüzde şehirlerden ziyade ülkeler ön plana çıkmakta, ülkelerin itibarlarını

şehirleri belirlemekte. Bunun sebebi, farklı bölgelerdeki farklı şehirlerin oluşturduğu ülkenin, homojen bir yapıya sahip olmasına; farklı iklimlere, farklı şehirlerinde farklı sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel alt yapılara sahip olmasındandır. Marka olmak bir logoya, söylemle olacak iş değildir. Markalaşmak uzun soluklu, emek, sabır ve yatırım gerektiren stratejik bir süreçtir. Van özeline gelince. Van'ın Marka Kent olması altyapıdan ulaşımı, turizmden sanayiye, sosyo-kültürel yapıdan ekolojik durumuna kadar pek çok şey ile ilintilidir. Bu başlıkların herhangi birinde yaşanan gelişme diğerlerine de sirayet edecek ilin olumlu ya da olumsuz etkilenmesine sebep olacaktır.

Düger illerden ayıran bir kimlik ve ruh olmalı

Van'ın Marka Kent olma yolundaki en mühim önceliği ekonomik ve sosyal temelli kentleşme süreci olmalı. Van'ı diğer illerden ayıran bir kimliği ve ruhu olmalı. İmar planları eko sistemi bozmayacak şekilde oluşturulmalıdır. Bu anlayışta planlama, kentin ekonomik gelişmesini sağ-

layacak yeni olanakları harekete geçirip yönlendiren, çevre sorunlarını azaltan ve yaşam kalitesini artıran bir müdahale aracına dönüşmüş olmaktadır. Bahsettiğim tüm bu hususlarda başarıyı yakalamak her şeyden önce samimi ve ısrarlı bir tavırla mümkün olacaktır. Kente refah getirecek yeterli kaynağı kent içinden çıkarabilemek her zaman mümkün olmayabilir. Ancak; yerli ve yabancı turistler; şehrde okumaya gelen üniversite öğrencileri; müteşebbisler, yatırımcı iş adamları; vasıflı işçiler ve beyaz yakalılar gibi kitleleri kentimize çekebilmek için kentimizle ilgili farkındalığı ve形象ı güçlendirmemiz gereklidir.

Van'ın tarım potansiyelini değerlendirebilir misiniz?

Mera konusunda Türkiye ortalamasının % 10'u ilimizde bulunmasına rağmen, kullanım koşulları oluşturmamakta buna bağlı olarak alanlardan verim alınamamaktadır. Küçükbaş hayvan sayısında Türkiye ortalamasında 1. olan Van bu avantajını yeterince kullanamamaktadır. Oysa ki geleneksel üretim çeşitliliği, tarımsal kirliliğin düşük

olması, meralarımızda organik ve iyi tarım hatta eko turizm için önemli bir fırsatır.

Genç iş gücünün fazla olduğu ilimizde üretimde kümelenme sağlanmalı ve üretim planlaması yapılmalıdır. Teşvik ve destekler yerel koşullara göre belirlenmeli ve büyük sermaye sahipleri bölgeye yönlendirilmelidir.

Yerel çeşitler kullanılmalı, endemik bitkiler kullanılarak kültürümüze kazandırılmalıdır. Bölge toprakları bakır olduğundan doğru uygulama ve sulama teknikleri ile arazilерden maksimum randıman almak mümkün. Ceviz potansiyelimiz çok yüksek. Meyvecilik de ilimiz için güçlü bir kaynaktır. Doğu Anadolu Bölgesi demek hayvancılık demek. Hayvancılığı tarımdan bağımsız değerlendirememiz. Yöremiz küçükbaş hayvancılık için yatırım merkezi olabilecek konumunda. Küçükbaş hayvan yetiştircilerine yönelik destek, teşvik ve bilgilendirmeler doğru şekilde yapılarsa Van bu anlamda da cazibe merkezi haline gelecektir. Söz konusu destekler büyükbaş hayvancılığın gelişimine de katkı sunacaktır.

DÜNYADA GÜZEL YILLAR **SONA MI ERDİ**

Allianz'ın 50'den fazla ülkede hane halkın varlık ve borç durumunu mercek altına alan 'Allianz Küresel Varlık Raporu'na göre finansal varlıklarda güzel yıllar artık geride kaldı. Rapor'a göre, Japonya hariç Asya dinamik olan tek bölge. Türkiye de bu dönemde net finansal varlıkta Çin'i bile geride bırakarak en yüksek artış gösteren ülke oldu.

Dünyanın önde gelen sigorta ve varlık yönetimi şirketlerinden Allianz, 50'den fazla ülkede hane halkın varlık ve borç durumunu mercek altına alan 'Allianz Küresel Varlık Raporu'nun yedincisini yayınladı. Rapor'a göre finansal varlıklarda güzel yıllar artık geride kaldı.

Küresel Varlık Raporu'nun sonuçlarını değerlendiren Allianz'ın Baş Ekonomisti Michael Heise finansal varlıkların gelişiminin kritik bir döneme ulaştığı yorumunu yaptı ve "Asıri para politikasının varlık fiyatları üzerindeki etkisini kaybettiği bariz. Sonuçta, varlık büyümesinin arkasındaki itici güçlerden biri artık mevcut değil. Aynı zamanda, faiz oranları negatif doğrultudaki sert düşüşünü sürdürüyor. Tasarruf sahipleri için tablo toz pembe değil" dedi.

Rapor'a göre büyümeye devam eden Avrupa, ABD ve Japonya'yı sarımsı teşadüf değil. Batı Avrupa'da yüzde 3,2, ABD'de yüzde 2,4 olarak gerçekleşen büyümeye oranları 2015 yılında, yaridan fazla düşüre sahne oldu.

Asya ülkelerinde durum ne?

Yelpazenin diğer ucunda ise Japonya hariç tutulduğunda finansal varlıkların yüzde 14,8 artış gösterdiği Asya ülkeleri bulunuyor. Rakamlar Asya ile dünyanın geri kalani arasındaki farkın çarpıcı bir şekilde arttığını işaret ediyor. Bu durum dünyanın gelecek vaat eden diğer iki bölgesi olan ve Asya'nın sadece yarısı düzeyinde ortalama büyümeye sergileyen Latin Amerika ve Doğu Avrupa için de geçerli. Bu bölgelerin Asya'daki muadillerine ayak uydurabildiği günler geride kalmış görünüyor. Japonya hariç Asya bölgesi 2015

yılında, 155 trilyon Euro değerindeki küresel varlığın yüzde 18,5'ni teşkil etti ki bu da varlıkların bölgede bulunan kısmının 2000 yılından beri üç kattan fazla artmasının yanı sıra bölgenin payının Euro bölgesinin payından (yüzde 14,2) açık ara fazla olduğu anlamına geliyor.

Net finansal varlıklarda en yüksek artışı Türkiye'de

Raporda Türkiye ile ilgili çarpıcı tespitler yer aldı. Buna göre Türkiye'de brüt finansal varlıklar 2015 yılında güçlü büyümeye grafiğini sürdürerek 2014'e oranla yüzde 17,1 arttı. Banka mevduatları, menkul kıymetler ve sigortalar ile emeklilik fonları dahil üç varlık sınıfı 2015larındaki hızlı büyümeye katkıda bulundu.

Sigorta ve emeklilik fonları, yaklaşık yüzde 25'lük bir oranla en güçlü artışı göstereler de varlık portföyünün neredeyse yüzde 7'sini oluşturan bu varlık sınıfı, Türk hane halklarının tasarruf davranışlarında henüz küçük bir rol oynamakta. Finansal varlıklarının yaklaşık beşte dördü 2015 yılında yüzde 18,4 artış gösteren gecelek repo, vadeli mevduatlar ve tasarruflar halinde tutulmakta. Menkul kıymetler ise daha düşük bir düzeyde büyümekle birlikte yine de yüzde 7,6'lık sağlam bir seviyede gerçekleşti.

Bölgesel gelişmenin aksine, Türkiye'deki özel sektörün borç artışı 2014 yılında yüzde 7,9'luk düzeye kiyasla hafif bir artış göstererek 2015'te yüzde 9'a ulaştı ve Doğu Avrupa'daki yüzde 2,4'lük ortalama büyümeyenin çok üstünde yer aldı.

Türk hane halklarının borç oranı ılımlı durumda

Her şeye rağmen rakamlara bakıldığında Türk hane halklarının borç oranı (GSYH'nın yüzdesi olarak yükümlülükler) hâlâ oldukça ılımlı durumda. Türkiye'de borç yüzdesi toplam yüzde 23,1 ile gelişmekte olan ülkelerdeki yaklaşık yüzde 33'lük ortalamanın çok altında seyrediyor. Yükümlülüklerdeki artışın varlık büyümeyisinin altında kalması nedeniyle net finansal varlıklar 2015 yılında yüzde 24,9 gibi etkileyici bir büyümeye sergiledi. Aslında, örneklemelerde başka hiçbir ülke 2015 yılında böyle yüksek büyümeye göstermezken, Çin'deki hane halkları bile büyümeye hızlarını koruyamadı.

Türkiye 44. sırada yer aldı

Geçtiğimiz on yıl içindeki dinamik varlık artışına rağmen, Türk hane halkları dünya seviyesine yetişmedi. Türkiye, kişi başına ortalama 2.140 Euro'luk net finansal varlık ile uluslararası karşılaşmadı, bir basamak yukarı tırmanarak 44. sırada yer aldı. En yoksul Doğu Avrupa ülkesi olan Romanya'nın yarısı kadar ortalama hane halkı varlığı olduğu düşünülfürse, Türkiye'nin kat etmesi gereken uzun bir mesafe olduğu ortaya çıkıyor. Listenin ilk 20'sinde henüz Doğu Avrupa ülkeleri bulunmakta. Sırasıyla 26. ve 27. sırada yer alan (brüt olarak) Slovenya ve Çek Cumhuriyeti en iyi konuma sahip ülkeler. Uzun süredir liderliği üstlenen İsviçre ve ABD'nin yanı sıra bugünlerde İskandinav ve Asya ülkelerinin listeye ağırlığı koyduğu gözlendi.

Borç büyümesinde büyük bölgesel dengesizlikler

Allianz'ın Küresel Varlık Raporu'na göre hane halkı borcu 2015 yılında da 2014'te olduğu gibi yüzde 4,5 oranında büydü. 2015 sonunda hane halkı borcu 38,6 trilyon Euro'ya ile büyük finans krizinin patlamasından önceki değerden yüzde 25 daha yüksek bir seviyeye ulaştı. Gelişmeler bölgeden bölgeye önemli farklılıklar gösterse de Asya'da (Japonya hariç), borç artışı gözlenenin Güney Kore veya Malezya gibi kimi ülkelerde hane halkı borçları nominal ekonomik çıktının bir yüzdesi olarak ölçüldüğünde ABD, İrlanda veya İspanya'da emlak balonunun zirveye ulaşığı dönemlerde görülen seviyelerde gerçekleşti.

Diğer taraftan, Latin Amerika ve Avrupa'da, bölgelerindeki büyük ekonomilerin karşı karşıya olduğu kriz ortamının etkisiyle borç büyümesinin belirgin biçimde düşüş gösterdiği dikkat çekti. Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'da ise neredeyse hiçbir değişiklik algılanmazken borçlar sadece çok ılımlı bir hızda arttı ve son altı yıldır olduğu gibi ekonomik büyümeye hızının gerisinde kaldı. Sonuçta, hane halkları özellikle gelişmiş ülkelerde borçlanmaya karşı çok temkinli bir yaklaşım gösterirken, Batı Avrupa'daki birçok ülkede 2015 itibarıyle borçlar azalmaya devam etti.

Agresif faiz indirimleri

Heise, "Aşırı düşük kredi oranlarının cazibesine ve krediye dayalı harcama çıl-

gınığına sadece çok az sayıda hane halkı kapılmış görünümeye" diyerek, "Hane halklarının çoğunluğu ekonomik bakımdan çok makul bir şekilde hareket etmekte, agresif faiz indirimleri vasıtıyla talebi pompalamaya çalışan merkez bankası başkanlarının çabalarına kulak tıkamaktadır. Görünen o ki finans krizindeki aşırı borçlanmanın ardından hane halkları borç azaltmayı daha önemli görmeye başladı" değerlendirmesinde bulundu.

2015 yılında finansal varlıklar borçlanmaya paralel artmaya başlayınca, brüt finansal varlıklar ve yükümlülükler arasındaki fark olan net finansal varlıklar da neredeyse aynı oranda artış gösterdi. 2014'e kıyasla yüzde 5,1 büyümeye oranı, büyümeye oranlarının çift haneli düzeylerde olduğu önceki üç yılda görülen gelişmenin çok altında kaldı.

Küresel varlık dağılımında eşitliğe yaklaşıyor

Bu arada rapora göre varlık dağılımının analizi karmaşık bir tablo sergilemektedir. Yükselen piyasaların ortaya koyduğu başarı hikâyesi daha fazla insanın genel ilerlemesine ve refaha katılmmasına yardımcı olup bir küresel orta sınıf yaratmaktadır. Bu gelişmeye bağlı olarak da yokulluk düzeyleri son 30-40 yılda belirgin ölçüde düşüş göstermektedir. Analize dahil edilen ülkelerde yaşayan beş milyar insanın büyük çoğunluğu hâlâ alt varlık sınıfına ait görünse de bu sınıfın payı azalmaktadır. Nitekim 2000 yılında toplam nüfusun yüzde 80'i alt varlık grubundayken bugün bu oran yüzde 69'a gerilemiş bulunuyor. Bunun sebebi ise son yıllarda, toplamda yaklaşık 600 milyondan fazla insanın orta varlık sınıfına terfi etmiş olması. Sonuç olarak küresel orta sınıf önemli ölçüde büyürken son yıllarda orta sınıf iki kattan fazla artarak 1 milyarı aşmıştır. Toplam nüfustaki payları ise yüzde 10'dan yüzde 20'ye yükseldi. Küresel varlıklar içinde bu varlık sınıfının sahip olduğu oran da belirgin biçimde büyümerek, 2015 yılı sonuna yüzde 18'lik iyi bir orana yükseldi ki bu, milenyumun başındaki rakamın neredeyse üç katına eşittir. Dolayısıyla küresel orta sınıf hem kapsadığı insan sayısı bakımından büyündü hem de daha zenginleşti.

Gelişmiş ekonomilerdeki küresel yüksek varlık sınıfında sayılan hane halklarının sayısı azalmış olsa da, son yıllarda bu varlık

Michael Heise

sınıfı dünya genelinde büyümeye gösterdi. 2015 sonunda yaklaşık 540 milyon kişi kendisini yüksek varlık sınıfının parçası olarak kabul etmekte. Bu, 2000 yılına kıyasla 100 milyon veya yüzde 25 daha fazla kişi anlamusuna geliyor. Başka bir deyişle yüksek refah sınıfının neredeyse tamamen Batı Avrupalı, Amerikalı ve Japon hane halklarına açık bir kulüp olduğu günler geride kaldı. Bu gelişmiş bölgeler ve ülkeler geçmişte yüksek varlık sınıfının yüzde 90'ını temsil ederken, bugün sadece yüzde 66'sını barındırmaktır. Yüksek refah sınıfına atfedilen küresel finansal varlıkların payı da düşmektedir. Dolayısıyla refahın en azından küresel düzeyde daha geniş bir dağılım arz ettiği düşünülebilir. "Gerçekten de, küresel bir orta sınıfın bu kadar kısa zaman içinde ortaya çıkması dünya ekonomisi için en önemli gelişmelerden biridir" diyen Heise, "Bugüne kadar, bu sürecin arkasındaki itici güç ağırlıkla Çin olmuştur. Gelecekte,

Hindistan gibi daha kalabalık ülkeler potansiyellerinden tam olarak istifade edebilirse, bu başarı hikâyesi yakın gelecekte de devam edebilir" yorumunda bulundu.

Sanayi ülkelerinde orta sınıf küçülmesi

Ulusal açıdan ise, özellikle sanayileşmiş ülkelerde başka bir tablo ortaya çıkmaktadır. Bu yılki Küresel Varlık Raporu'nda, ulusal varlık dağılımını analizi amacıyla orta sınıf elindeki toplam varlıkların payı, özellikle de bu payın zaman içinde nasıl gelişim gösterdiği incelenmektedir. Henüz her ülkeye uygulanabilecek yeknesak bir trend gözlenmemese de orta sınıfın analiz edilen ülkelerin yaklaşık üçte birinde küçüldüğü gözlenmiş durumda. Bu ülkelerde, toplam varlığa gittikçe daha az katılım gösteren orta sınıf yavaş yavaş erimektedir. Bu trend belirgin olarak, özellikle Euro krizi ile karşı karşıya olan ülkeler (İtalya, İrlanda, Yunanistan) ve geleneksel sanayileşmiş ülkeler (ABD, Japonya, Birleşik Krallık) için geçerlidir. Diğer taraftan, analizde yer alan ülkelerin yaklaşık yarısında varlığın orta sınıfına atfedilebilecek payı artmaktadır.

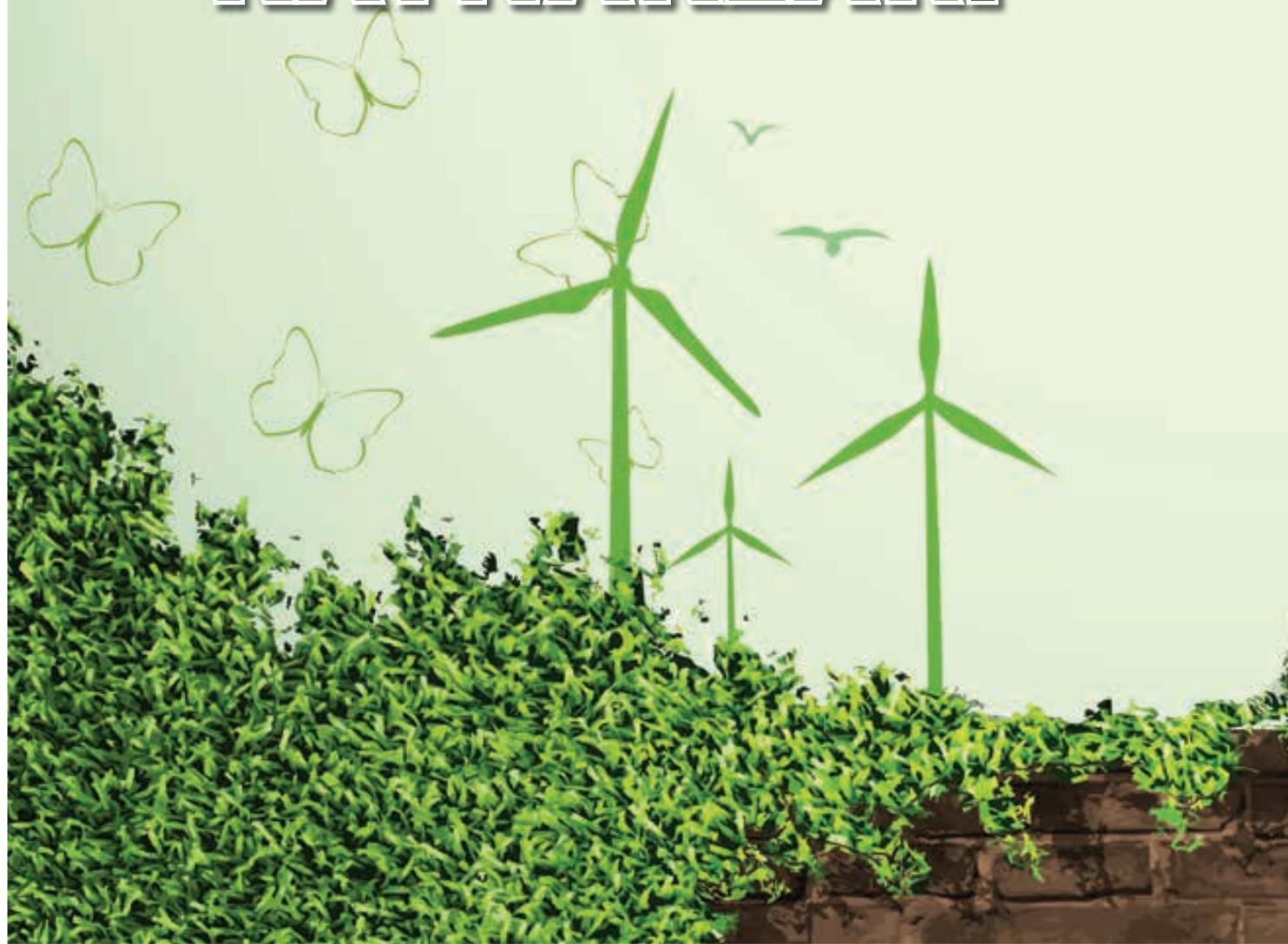
Orta sınıf zemin kazanmakta ve aynı zamanda servet en tepede daha az konstanter olmakta; yani varlık dağılımı daha eşit hale gelmektedir. Bu süreç, özellikle Tayland ve Brezilya gibi gelişmekte olan piyasalarda orta sınıfı mensup kişilerin sayısındaki artışla da ilişkili. Çünkü bu kişiler düşük varlık sınıfından sıçrayarak orta sınıfı yükselmektedir. Giderek daha fazla sayıda insanın daha çok varlık edindiği Türkiye de bu ülke grubuna mensup. Son olarak, ülkelerin beşte birinde orta sınıfın durumu hemen hemen hiç değişmedi. Aslında tablo karışık: Orta sınıfın ilişkili küresel anlamda genel bir aşınma veya düşüş olduğuna dair herhangi bir işaret olmasa da, birçok sanayi ülkesinde durum bu şekilde görüneniyor.

Varlık piramidinin uç noktası

Bununla birlikte, orta sınıfın küçülmeyeceği yerlerde bile, İsviçre ve Fransa örneğinde veya Euro bölgesinin tümünü kapsayacak şekilde varlık dağılımı sorunsalının kesin bir cevabı yok. Üç varlık sınıfı arasında sadece orta sınıf büyümekte. Yüksek varlık sınıfı hem nüfus, hem de net finansal varlıklar içindeki payı bakımından daralmış bulunuyor. Bununla birlikte, bu durum yüksek varlık sınıfındaki belirli bir grup için, yani en zengin segment için, geçerli değil. Bu grubun toplam varlığındaki payı sürekli artmaktadır. Özette: Orta sınıfın daha fazla kişi katılırken varlık piramidinin en uç noktası, bu ortalamadan gittikçe uzaklaşmaktadır (ve yine gittikçe küçülmektedir). Ve rapora göre bu tablo dünyanın geneli için de geçerli.

"Gelir dağılımı meselesi eşitsizliğin arttığını söyleyen çarpıcı haber manşetlerinin ortaya koyduğuundan daha karmaşıktır" açıklamasını yapan Heise, "Politika yapıcılardır, karşı karşıya oldukları gelir dağılımı sorularına göre farklı tepkiler geliştirebilmelidir. Bununla birlikte, bu durum bazı ülkelerde, özellikle de bildiğimiz gelişmiş ülkelerde, acilen harekete geçme ihtiyacı olmadığı anlamına da gelmemelidir. Negatif faiz oranlarına ilişkin politikanın sona erdirilmesi kesinlikle iyi bir başlangıç olacaktır" sözleriyle görüşlerini özetiyor.

CARI AÇIĞIN PANZEHİRİ 'YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI'

Fotografalar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın yaptığı araştırmaya göre, Türkiye'nin cari açık kaynaklı ekonomik kırılganlığıyla mücadele edebilmesi için yenilenebilir enerji kaynaklarına daha etkin bir biçimde yöneltmesi gerekiyor.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) 70'ten fazla şirketin katıldığı bir saha araştırması aracılığıyla firmaların enerji yatırım kararlarını inceledi. Araştırmada Türkiye'deki mevcut teşvik mekanizmalarının ve finansal piyasalardaki küresel gelişmelerin enerji üretimi alanında yatırımı bulunan şirketler tarafından nasıl algılandığı ve yatırımcıların geleceğe ilişkin öngörülerinin neler olduğu sorularına yanıtlar arandı.

Yapısal olarak yüksek cari

açık vererek büyüyen TürkİYE'nin en önemli ithalat kalemlerinin başında enerji sektörü geliyor. Çalışma, Türkiye'nin cari açık kaynaklı ekonomik kırılganlığıyla mücadele edebilmesi için yenilenebilir enerji kaynaklarına daha etkin bir biçimde yöneltmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

Güneş enerjisi fırsatları sunuyor

Yenilebilir enerji alanında özellikle güneş enerjisi, Türkiye ekonomisi için önemli fırsatlar sunuyor. Avrupa'nın en yüksek

güneş enerjisi potansiyeline sahip ülkelerinden biri olan Türkiye, bu potansiyelinin sadece çok düşük bir oranını üretmeye yönlendirilebiliyor. Türkiye ile benzer güneşlenme süresine sahip Yunanistan'ın toplam güneş enerjisi kurulu gücü 2.606 MWe iken, Türkiye'deki kurulu güç Ağustos 2016 itibarıyle 506 MWe düzeyine ulaşmış durumda. Güneş enerjisi kurulu gücü Yunanistan'ın 5'de biri olan Türkiye'nin, yenilebilir enerji potansiyelini değerlendirebilmesi için kamuya önemli rol düşüyor.

Şirketler öngörülebilir yatırımcı ortamı istiyor

Saha araştırması, şirketlerin daha fazla yatırım yapmak için öncelikli olarak, kamu teşvikleri ve politikalarına ilişkin daha öngörülebilir bir yatırım ortamına ihtiyaç duyduklarını ortaya koyuyor.

Kısa vadeli ve sık sık değişikliğe uğrayan politikalar ve özellikle kamu desteği alanındaki belirsizlikler, yatırımların geri Dönme süresini belirsiz hale getirerek, özellikle küçük ölçekli firmaların yenilebilir enerji alanında yatırım yapmaktan uzaklaştırıyor.

TEPAV Makroekonomi Çalışmaları Program Direktörü Bengisu Özenç "Enerji alanında yatırımı olan firmalar ile yüz yüze yaptığımız görüşmeler, yenilenebilir enerji potansiyelinin harekete geçebilmesi için kamuya önemli görev düşüğünü ortaya koyuyor. Türkiye'nin cari açıkla daha etkin bir biçimde mücadele edebilmesi için, kamunun enerji politikaları arasında yenilenebilir enerjinin güçlü ve değişmez bir şekilde yer alması gereklidir" diyor.

Araştırmada aynı zamanda, maliyetlerin Türkiye'nin yenilenebilir enerji potansiyelini gerçekleştirmesinin önündeki önemli engellerden biri olarak durmadığını da ortaya konuyor. Kömür ve diğer fosil yakıtlara göre daha düşük maliyetli olan yenilenebilir enerji ile yapısal ve bürokratik sorunlar çözmesinin kısa vadede Türkiye'nin enerji alanında atılım yapabileceği görülmüyor.

Kömür yatırımları için finansman ikilemi

Enerjide ithalat bağımlılığına karşı, kömür ağırlıklı yerli kaynaklara yönelik politikası uygulanıyor. Ancak şirketler, yatırımlarda kısa ve orta vadede özellikle kömür ve doğalgaz yatırımlarında finansal zorluk bekliyorlar. Katılımcıların yüzde 75'i kömür, yüzde 71.4'ü ise doğal gaz yatırımlarında finansal zorlukla karşılaşacaklarını düşünüyor. Kömür konusundaki bu kötümserlik, yenilebilir enerji konusunda yerini iyimserliğe bırakıyor. Özellikle orta büyük ölçekli yatırımcılar, yüzde 53 oranında yenilebilir enerji finansmanı konusunda geleceğe daha umutlu bakıyor.

2012 yılından beri Türkiye'de 14 GW'lık kömülü santral projesi ertelendi ya da tamamen iptal oldu. Sürdürülebilir kalkın-

ma alanındaki küresel gelişmeler ve Paris Anlaşması sürecinde atılması gereken adımları da göz önünde bulundurduğumuzda, kömür yatırımlarının üzerindeki baskının giderek artacağını öngörebiliyor. Özenç'e göre Türkiye'yi ekonomik açıdan zor bir pozisyon'a sokmak için, yerli ve ucuz olan yenilebilir enerji kaynaklarına ağırlık veren bir enerji politikasına ihtiyaç var.

Teknoloji ve inovasyon vurgusu

TEPAV İcra Direktörü Güven Sak ise konuya ilişkin değerlendirmesinde teknoloji ve inovasyon vurgusu yapıyor. Yenilenebilir enerji teknolojilerinin geliştirilmesini, Türkiye'de sanayi dönüşümünü tetikleyebilecek alanlardan biri olarak yorumlayan Sak, yerli teknolojilerin gelişmesine ve verecek destegin, aynı zamanda cari açık sorununa ve orta gelir tuzağını aşmaya da

yardımcı olabileceği görüşünde. Ancak, TEPAV'ın yaptığı saha araştırması, yenilebilir enerji firmalarının teknoloji geliştirme ve yerli makine-ekipman üretimi konularında yeterli seviyede girişimde bulunmadıklarını, kamu desteklerinden yararlanmadıklarını gösteriyor.

Yenilebilir enerji, hem sürdürilebilir enerji politikaları, hem cari açık ile mücadele hem de Türkiye'nin içinde bulunduğu

orta gelir tuzağından kurtulabilmesi için önemli fırsatlar sunuyor. Yatırımcılar, Türkiye'nin ekonomik sorunlarına da cevap olabilecek rüzgar ve güneş enerjisi sektörü için daha etkin ve uzun vadeli bir kamu politikası çerçevesine ihtiyaç duyuyor.

Firmaların enerji sektöründeki gelişmelere ilişkin algıları

Sirketler tarafından nasıl algılanıyor?

Projede Türkiye'deki mevcut teşvik mekanizmalarının ve finansal piyasalar-daki küresel gelişmelerin enerji üretimi alanında yatırımları bulunan şirketler tarafından nasıl algılandığını ve yatırımcıların geleceğe ilişkin öngörülerini ölçmek üzere bir anket çalışması yapıldı. Çalışmanın sonuçlarına göre:

- Kamu politikalarına ilişkin öngörülebilirlik, firmaların yenilebilir enerji yatırımlarına yönelik rol oynayan etkenler sırlamasında finansman imkanlarının da önünde gelmekte, bu durum da yenilebilir enerji yatırımlarında kamunun sorumluluğunu artırmaktadır. Öngörülebilirlik, yatırımların geri ödeme süresini doğrudan ilgilendirdiği için firmaların gelir gider dengelerine ve dolayısıyla da yatırım kararlarına etki etmektedir.

- Yenilebilir enerji yatırımları, bugüne kadar bu alanda yatırım yapan firmalara en azından bekentiler seviyesinde getiri sağlamış durumdadır. Gelecekte ise bu getirilerin artması beklenmektedir.

- ✓ Bugüne kadarki getiriler açısından küçük ölçekli yatırımcıların daha yüksek bir oranı, getirilerin bekentilerinin üzerinde olduğunu belirtmektedir.

- ✓ Önümüzdeki dönemdeki gelir artışı bekentisinde ise küçük ölçekli yatırımcılar daha temkinliken, orta-büyük ölçekli yatırımcıların çok daha iyimser oldukları görülmektedir.

- Kısa ve orta vadede fosil yakıtlar için yatırımcıların finansman sıkıntısı bekentisi daha yüksekken, yenilebilir enerji yatırımları için bu oran daha düşüktür. Ancak olası bir finansman darlığı durumunda yenilebilir enerji yatırımlarının en az

fosil yakıt yatırımları kadar bu durumdan etkilenmesi beklenebilecektir.

✓ Yenilebilir enerji yatırımlarına yönelik finansman riski, küçük ölçekli yatırımcılar tarafından daha yüksek algılanmakta ve bu yatırımcılar, muhtemel bir finansman sıkıntısından daha fazla etkileneneceklerini söylemektedirler. Bu durum da küçük ölçekli firmaların çoğunlukta olduğu bir yatırım alanında kırılganlığı artırmaktadır.

- Kamunun sağladığı destekler yatırımcılar tarafından genel olarak olumlu olarak değerlendirilmektedir. Yenilebilir kaynaklar içinde bu oran fosil yakıtlara göre daha yüksektir.

- Destekler olmasa da yatırım yapacağına söyleyen orta-büyük ölçekli yatırımcıların öncelikli tercihi fosil yakıtlar olurken, küçük ölçekliler tercihlerini yenilebilir enerjiden yana kullanmaktadır.

- Firmaların genel olarak teknoloji geliştirme eğilimlerinin oldukça zayıf olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu gibi faaliyetler için kamu kaynakları kullanılmadığı sonucu ise çarpıcıdır.

✓ Yeni ürün/hizmete erişim yöntemlerinde orta-büyük ölçekli firmalar yeni makine/ekipman alımı yoluna giderken, küçük ölçekli firmalar ise teknik personel istihdamını tercih etmektedirler.

✓ İhtiyaçla yönelik ekipmanın tedarikçiyile birlikte geliştirilmesi ya da firma dahilinde geliştirilerek uygulanması firmalar için alt sıralarda gelen seçeneklerdir.

- Yerli makine/ekipman kullanımında küçük ölçekli firmaların daha yüksek bir oranının bu yöntemi tercih ettikleri görülmektedir. Bu durum sanayi politikası açısından ele alındığında, yenilebilir enerji kaynaklı muhtemel bir teknoloji yayılımının özellikle bu firmalar üzerinden olacağını düşündürmektedir. Buna imkan vermek için ise hem küçük ölçekli yatırımcıların finansman risklerini ortadan kaldırarak sektörde kalmalarını sağlamak, hem de yeni teknolojilerin kullanımı için kamu kaynaklarından daha fazla yararlanmalarını sağlamak gerekmektedir.

SAHA ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

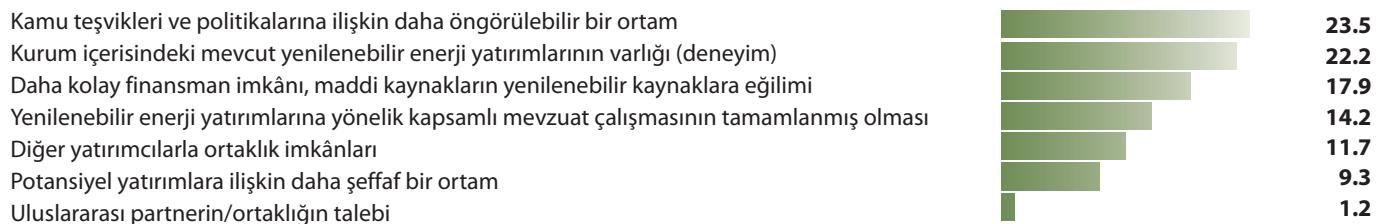
Yatırım teşvik mekanizmalarının ve küresel finans piyasalarında yaşanmakta olan gelişmelerin enerji üretimi alanında faaliyet gösteren yatırımcılar açısından nasıl değerlendirildiğini ve yatırımcıların sektördeki risk algısını ölçmek üzere bir anket çalışması gerçekleştirildi.

Ankete katılan firmaların yüzde 70'i küçük ölçekli (49 ve daha az çalışana sahip), yüzde 30'u ise orta ve büyük ölçekli firmalardır. Yatırımcıların çoğunluğunun (yüzde 92) yalnızca Türkiye'de faaliyetlerinin bulunduğu, bu oranın orta-büyük ölçekli yatırımcılar için daha düşük (yüzde 80) olduğu görülmekte. Örneklemi oluşturan firmaların yüzde 90'ı yenilenebilir kaynaklara yatırım yapmaktadır.

Firmaların yenilenebilir enerji yatırımlarına yönelmesinde hangi faktörlerin öne çıktığını bakıldığından kamu teşvik ve politikaları açısından daha öngörelebilir bir ortam ilk sırada sağlamaktedir (**Tablo 5**).

Yüz yüze görüşmelerde de ortaya çıkan bu durum, yatırımların geri ödeme süresini belirsiz hale getirdiği için özellikle küçük ölçekli firmaları bu alanda yatırım yapmaktan uzak tutmaktadır. İkinci sırada bulunan firmaların yenilenebilir enerji alanındaki deneyimleri ise, politikalardaki belirsizliğin aşılması durumunda bu alanda yatırımların artabileceği ve tecrübe edinen firmalarla birlikte sektörde daha hızlı bir büyümeyen beklenebileceğine işaret etmekte. Orta-büyük ölçekli firmalar, yenilenebilir enerji alanındaki yatırım deneyimine küçük ölçekli firmalardan daha fazla önem vermektedir.

Finansman imkanları ve maddi kaynakların yenilenebilir enerjiye yönelik

Tablo 5: Firmaların yenilenebilir enerji yatırımlarında etkili olan faktörler (%)**Tablo 6: Yenilenebilir enerji getirileri ve geleceğe ilişkin bekłentiler (%)**

Beklentiler seviyesinde	52.6
Henüz bir değerlendirme yapılmadı	21.1
Beklentilerin üzerinde	15.8
Beklentilerin altında	10.5
%10 ve üzeri artış	55.0
%10'a kadar artış	35.0
Herhangi bir değişim öngörmüyoruz	5.0
Düşüş	5.0

gibi yatırımların finansmanına ilişkin konular, önem bakımından politika öngörülebilirliği ve firmaların bu alandaki yatırım deneyimlerinin altında gelirken; yenilenebilir enerji alanında yatırım yapan firmaların yatırımların geri dönüşlerinde herhangi bir problem yaşamadıkları görülmekte. Firmaların yalnızca yüzde 10'u getirilerin bekłentilerinin altında olduğunu söyleken, yarısından çoğu (yüzde 52,6) getirilerin bekłentiler seviyesinde olduğuna işaret etmişler (**Tablo 6**).

Yatırımcıların önumüzdeki 10 yıla ilişkin bekłentileri ise çok daha iyimser. Firmaların yüzde 90'ı getirilerde artış beklerken, yüzde

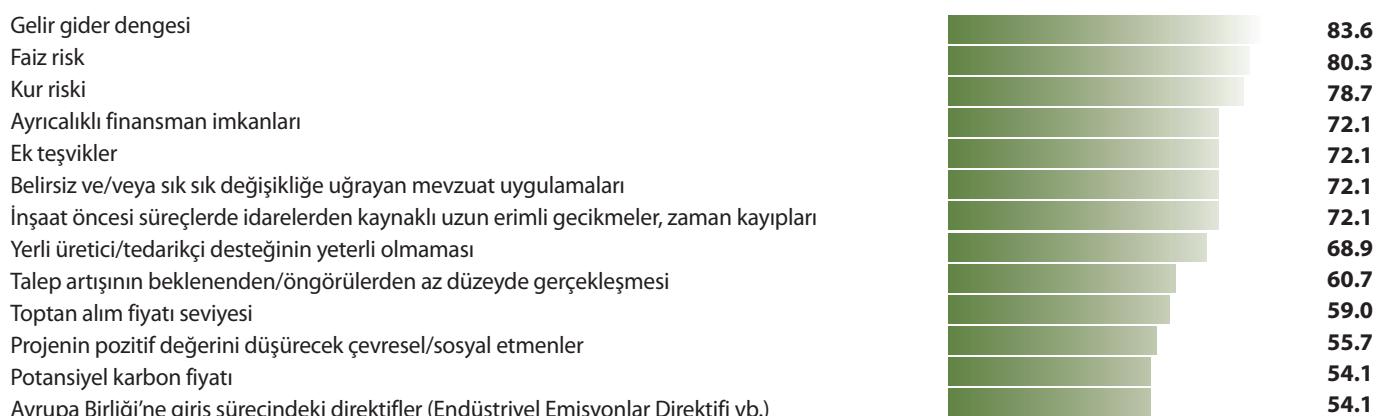
55'i bu getirilerin yüzde 10 ve üzerinde olacağını belirtmekte. Bu

noktada firmalar ölçeklerine göre farklılaşmakta, küçük ölçekli firmalar daha temkinli bir bekłenti içindeken orta-büyük ölçekli firmaların getiri bekłentilerinin daha iyimser olduğu görülmekte.

Yatırımcılar gelir-gider dengesini en önemli risk faktörü olarak algılamaktadır (**Tablo 7**). Bu değerlendirme işğında yenilenebilir enerji yatırımlarında önumüzdeki dönem için beklenen yüksek getiriler ve yenilenebilir enerji teknolojilerindeki gelişmelerle düşen maliyetler, bu alandaki yatırımların risk alanından çıkabileceğine işaret etmekte. Faiz riski, kur riski gibi genel ekonomik gidişatla ilgili gelişmeler ise risk faktörleri arasında ilk sıralarda yer almaktır. Dikkat çekilmesi gereken önemli bir diğer sonuç ise ek maliyet olarak algılanabilecek çevresel/sosyal etmenler, potansiyel karbon fiyatı ve AB direktiflerinin yatırımcılar tarafından görece daha düşük risk faktörü olarak algılanıyor olduğudur. Beklenenin aksine, çevresel düzenlemelerle ilgili olası maliyetler, yatırımcıların enerji yatırım kararlarında ön plana çıkan bir faktör değil.

Yatırımların finansmanına ilişkin riskler yatırımcılar açısından gelir-gider dengesi ve genel ekonomi politikalariyla ilgili gelişmelerden sonra gelmekte. Oysaki yatırımcılarda kısa orta vadede özellikle kömür ve doğal gaz yatırımlarında finansal zorluk bekłentisi

Mevcut (**Tablo 8**). Bu noktada yüz yüze görüşmelerde ön plana çıkan önemli risklerden biri, yüksek işletme maliyetlerine rağmen mevcut durumda geçerli olan düşük elektrik fiyatlarıdır. Firmaların gelirleri işletme maliyetlerini karşılamalarına yetmemekte, bu nedenle bazı firmalar üretimi durdurma yönünde tedbir almaya gitmektedir. Yenilenebilir enerji yatırımlarında ise finansman konusunda zorluk bekłentisi göreceli olarak daha düşük. Firmaların büyülüğüne göre de bekłentilerin farklılığı görülmekte. Küçük ölçekli şirketlerin bekłentileri, orta-büyük ölçekli şirketlerden sistematik olarak daha kötü. Kömür ve doğal gaz yatırımlarının finansmanına ilişkin kötümserlik, yatırımların ölçüden bağımsız olarak firmaların çoğunda mevcutken, yenilenebilir enerji yatırımları konusunda orta-büyük ölçekli yatırımcıların çoğu daha iyimser. Firmalar karşılaşacakları olası bir finansman zorlu-

Tablo 7: Yatırım kararını etkileyen risk faktörleri (%)

Tablo 8: Finansman konusunda kısa orta vadede zorluk ihtimali (var, %)

Katı Yakıtlar	75.0
Doğal gaz	71.4
Yenilenebilir Kaynaklar	58.3

ğu karşısında ise yatırım kararlarının yüksek oranda etkileneceğini belirtmekte (**Tablo 9**). Bu noktada enerji kaynakları arasında bir farklılaşma gözle çarpılmamakta. Ancak, finansman zorluğu bekłentisine benzer bir şekilde, küçük ölçekli yatırımcılar enerji kaynağından bağımsız şekilde daha yüksek oranda bu alandaki yatırımlarının olası bir finansman zorluğundan etkileneceğini belirtmekte.

Tablo 9: Olası finansman zorluğunun yatırım kararına etkisi (etkili olur, %)

Katı Yakıtlar	83.9
Doğal gaz	78.6
Yenilenebilir Kaynaklar	83.6

Yenilenebilir enerji yatırımları ile ilgili olarak ise küçük ölçekli yatırımcılar ile orta-büyük ölçekli yatırımcılar arasındaki bu fark açılmakta, küçük ölçekli firmaların daha büyük bir oranı yenilenebilir enerjinin finansmanı konusunda yaşanacak muhtemel bir zorluğun yatırımlarını etkileyeceğini söylemekte.

Teşviklerle ilgili yatırımcı algısına gelindiğinde, yenilenebilir enerji teşviklerinin daha

Tablo 10: Teşvikler yeterli mi? (%)

Fosil yakıtlar	63.5
Yenilenebilir enerji	77.4

fazla yatırımcı tarafından yeterli/kısmen yeterli olarak değerlendirildiği görülmekte (**Tablo 10**). Her iki kaynak türünde de küçük ölçekli yatırımcıların teşvikleri yeterli bulma oranları orta-büyük ölçekli yatırımcılardan daha düşük. Teşviklerin ihtiyacıa yönelik olup olmadığı konusunda ise yatırımcıların algıları arasındaki fark yenilenebilir enerji teşvikleri lehine açılmaktadır (**Tablo 11**). Her iki yakıt türü için de teşviklerin yerindeliği küçük ölçekli yatırımcılar tarafından daha olumlu değer-

Tablo 13: Yeni ürün ya da hizmet kullanımı için izlenen yol (%)

Yeni makine veya ekipman alımı suretiyle	24.5
Teknik eleman istihdamıyla	21.1
Yurtiçinden lisans alınarak veya anahtar teslimi teknoloji projesi hizmeti satın alınarak	14.7
Yurtdışından lisans alınarak veya anahtar teslimi teknoloji projesi hizmeti satın alınarak	13.2
Ekipman veya makine tedarikçisiyle birlikte geliştirilerek	10.3
Firma dahilinde geliştirilerek veya uyarlanarak	8.8
Ana şirketten transfer edilerek	7.4

beyan etmişlerdir. Firmalar, teşviklerle ilgili olarak kamu görevlileri tarafından yeterince (yüzde 75) bilgilendirmektedir ve çok az bir kısmı (yüzde 25) teşvik başvuruları ya da kullanımında sıkıntı yaşamaktadır.

Enerji yatırımlarını cari açık yönünden değerlendirirken konuya yalnızca birincil enerji kaynağı ithalatı yönünden bakılmalıdır. Türkiye'de enerji üretimi için kullanılan makine-ekipman da yüksek oranda ithal edilmekte. İthalatta kaynak olarak Avrupa ülkeleri (yüzde 53) ve Çin (yüzde 35) ilk sıralarda gelmekte. Avrupa ülkeleri arasında ise Almanya yaklaşık yüzde 50'lik bir paya sahip.

Ankete katılan yatırımcıların ancak yüzde 37'si yerli makine-ekipman kullandıklarını söylemişlerdir. Orta ve büyük ölçekli yatırımcılar küçük ölçeklilere göre daha fazla ithal makine-ekipman kullanmaktadır. Küçük ölçekli firmalar yerli ürünü tercih etmelerindeki en önemli nedeni yerli ürünü daha ucuz mal edebilmeleri olarak ifade etmişler (Tablo 12). Teşviklerin etkisi, ek teşviklerden yararlanma imkanı da önde gelen nedenler arasında sıralanmaktadır.

Enerji ekipmanlarının yurtiçinde üretilmesi ve yerli makine-ekipman kullanım oranlarının artışı bir taraftan cari açık sorununa çözüm olabileceğinden; diğer taraftan da firmaların enerji alanında ihtiyaç duyulan daha yüksek teknolojili makine-ekipmanların üretimine

yönlendirilmesi, imalat sanayiinde üretimin katma değerini artıracak bir strateji olarak ele alınabilecek. Yatırımcıların yeni teknolojiler geliştirmeye ya da kullanmaya yönelik faaliyetleri bu açıdan değerlendirildiğinde yeterli seviyede görülmemektedir. Firmaların yaklaşık olarak yarısı (yüzde 48) böylesine bir faaliyette bulunduğuunu beyan etmiştir. Ancak, bu faaliyetler yeni ürün/hizmet geliştirilmesinden çok, bu yeni ürün/hizmetlerin üretim süreçlerinde kullanılmasına odaklanmaktadır. Yeni/geliştirilmiş ürün

ya da hizmetin yatırımcılar tarafından kendi faaliyetlerine entegre edilmesi çoğunlukla yeni makine ve ekipman alımı ya da teknik eleman istihdamı gibi (sırasıyla yüzde 24.5 ve 21.1) dış kaynakların sürece dahil edilmesile olmaktadır (Tablo 13). Yatırımcıların ihtiyaçlarına yönelik makine-ekipmanı tedarikçisiyle birlikte geliştirmesi ya da firma dahilinde geliştirmesi/uyarlaması ise şirketler için, uygulama bakımından çok daha alt sıralarda kalan alternatiflerdir.

Firmaların ürün/hizmet geliştirmek ya da geliştirilmiş ürün/hizmeti kendi üretim süreçlerinde kullanmak için ne gibi finansal kaynaklara başvurdukları, söz konusu faaliyetlerin sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır. Firmaların önemli bir kısmının (yüzde 43) bu faaliyetleri öz kaynaklarıyla finanse ettiği görülmektedir (Tablo 14). Öz kaynakların yeterli olmadığı durumlarda ise (yüzde 29) banka kredisi kullanılmaktadır. Kamu finansmanı ve AB/diğer dış kaynaklara başvuru oranı oldukça düşüktür. Teşviklerle ilgili bilgilendirmenin yeterince yapıldığını ve teşviklere başvuru konusunda çok az sıkıntı yaşadığını düşünen yatırımcıların, yeni teknolojilerin/hizmetlerin geliştirilmesi/kullanılması konusunda da özkaynak ya da banka kredisi gibi görece daha maliyetli finansman yöntemleri yerine kamu finansman olanaklarından daha fazla yararlanması, gerek sektör, gerekse sanayi stratejisi açısından önemli getirilere olanak sağlayabilecek.

Tablo 11: Teşvikler ihtiyacına yönelik mi? (%)

Fosil yakıtlar	69.6
Yenilenebilir enerji	86.9

Tablo 12: Makine-ekipmanı yurtiçinden temin etme nedenleri (%)

Daha ucuz olması	31.4
Tesviklerin etkisi	29.9
Ek teşvikten yararlanma imkanı	29.9
Daha kaliteli olması	8.8

lendirilirken, yatırımcıların yalnızca yüzde 44'ü yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik tarifeli alım garantisini yeterli bulduklarını

Tablo 14: Yeni teknoloji/süreçlerin finansman yöntemi (%)

Şirketin öz kaynaklarıyla	43.1
Banka kredisiyle	29.4
Kamu finansmanıyla/teşvikiyile (TTGV, TGSD, TÜBİTAK, KOSGEB, Kalkınma Ajansı)	11.8
Diğer	11.8
AB ve diğer dış kaynaklarla	3.9

“Ortak Eğitim Modeli ile iş hayatını tecrübe ettim”

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği üyesi olan Gizem Muhafiz Ortak Eğitim Modeli ile iş hayatını yakından gözlemlediğini ve tecrübe ettiğini ifade etti.

TOBB ETÜ İktisat ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü mezunu Gizem Muhafiz, üniversitenin Ortak Eğitim Modeli sayesinde iş hayatında başarıyı yakalamasıyla dikkat çekiyor.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği üyesi olan Gizem Muhafiz, aldığı iyi eğitiminin neticesinde Türkiye'nin onde gelen bankalarından Türkiye İş Bankası'nda müfettiş olarak görev aldı.

“Ortak eğitim iş hayatını yakından gözlemlmemi ve tecrübe etmemi sağladı” diyen Gizem Muhafiz sorularımızı şu şekilde yanıtladı:

Eğitim hayatınızı nerede başladığınızı ve ilk iş deneyiminizi öğrenebilir miyiz?

1986 yılında İzmir'de doğdum. Öğrenim hayatımın tamamı Ankara'da geçti. 2004 yılında Ankara Atatürk Anadolu Lisesi'ni bitirdikten sonra ilk öğrencilerinden biri olma cesaretini gösterdiğim TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde iktisat bölümünde eğitim hayatına devam ettim. Üniversiteden sonra iki yıl kadar TOBB Mali

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü'nde uzman yardımcısı olarak görev yapmamın akabinde 2011 yılında Türkiye İş Bankası A.Ş. Teftiş Kurulu'nda çalışmaya başladım.

"Güzel çalışmalara imza attık"

TOBB ETÜ'de geçirdiğim 4 yıl boyunca bir üniversitenin tüm organları ile beraber yekten kuruluşunu yakından izleme ve deneyimleme fırsatımda. Bu süreç içerisinde bugünden ailem olarak nitelendirebileceğim arkadaşları tanıdım. Nar Cafe, kırmızı koltuklar ve devamlı aynı şarkıları çalan müzik kutusu zaman zaman sohbet konumuz olduğunda o günleri tebessümle anıyoruz.

Aynı masada iki yıl oturmanın zorluğu...

TOBB'daki uzman yardımcılığı görevinizden sonra Türkiye İş Bankası'ndaki müfettişlik görevine gelene kadar olan süreçten bahsedebilir misiniz?

TOBB'da Mali ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü'nde çalışırken katıldığım birçok toplantı vesilesiyle denetim alanında görev yapmış kıymetli insanlarla vakit geçirdim. Ayrıca, 2 yıl boyunca aynı masada oturmanın pek de bana göre olmadığını fark ettim. Bu süreç içerisinde gerçekten isteyerek severek yapacağım işin ne olduğunu kendime sık sık sordum. İlgisi duymaya başladığım denetim ve finans bir araya gelince, Türkiye'nin ilk özel bankası Türkiye İş Bankası A.Ş. gerek kurumsal yapısı gerekse sektörün öncüsü olması nedeniyle kariyerimi devam ettirmek için tek tercihim oldu.

Teftiş Kurulu Başkanlığı; bankanın yönetim kurulu adına, genel müdürlük orgü-

tünü, yurt içi ve yurt dışı şubeleri, bankanın kontrolü altındaki kuruluş ve işletmeleri teftiş eder ve gerektiğinde bu birimlerde soruşturma, inceleme ve ön araştırma yapar.

Kurul üyeleri, Haziran-Ekim aylarını kapsayan dönemi ikamet ettikleri illerin (İstanbul, Ankara, İzmir) dışında geçirmektedir.

"Yetkinliğim gelişti"

Teftiş kurulunda geçen kariyer yolunda bilgi birikiminin artırılmasının yanı sıra kişilerin yönetsel yetkinliklerinin geliştirilmesi de oldukça önemlidir. Bu kapsamda, kurula başlayan herkes öncelikle yoğun bir eğitim programına katılmaktadır. Göreve başladıkten 3 yıl sonra "Ön Yeterlik Sınavı"nda başarılı olan kurul üyeleri ki demli müfettiş yardımcısı olarak kariyerine devam ettikten

çok hoşuna gitmeyecektir. Ancak, anılan husus seyahat etmeyi seven ve çalıştığı ortamda periyodik aralıklarla değişiklik arayanlar için oldukça cazip gelecektir. Her an her yerde görev alacak olmanın verdiği heyecan benim gibi monotonluktan hoşlanmayanlar için ideal. Öte yandan, her yıl 5 ay İstanbul dışında olacağımda bilden dolayı İstanbul'da geçirdiğim zamanı iyi geçirmek için her fırsatı değerlendirdiyorum. Bu sayede sabit bir yerde görev yapan birçok insanın daha dinamik bir sosyal hayatı sahibim diyebilirim. Nemrut Dağı'na gitmek "yapılacaklar" listeniz belki en üstünde yer almamıştır ama Adıyaman veya civarında görevlendirildiğiniz takdirde size sadece güneşin doğuşu veya batışından hangisini izlemek istediginize karar vermek kılıyor. Benim için bu sürecin en güzel yanı

“İsteyerek severek yapacağım işin ne olduğunu kendime sık sık sordum. İlgisi duymaya başladığım denetim ve finans bir araya gelince, Türkiye'nin ilk özel bankası Türkiye İş Bankası A.Ş. gerek kurumsal yapısı gerekse sektörün öncüsü olması nedeniyle kariyerimi devam ettirmek için tek tercihim oldu.”

sonra 5. yılın sonunda "yeterlik" sınavını da aşarak müfettiş unvanına sahip oluyorlar.

Tüm süreçleri tamamlamış bir kurul üyesi olarak şunu söylemeliyim ki her geçen aşamada bilgi birikiminin yanında muhakeme yetkinliğimin de gelişliğini fark ettim. Devamlı olarak bankanın farklı birimlerindeki insanlarla temas kurmak iletişim yetkinliklerinin gelişimi açısından oldukça faydalı. Olağan teftiş çalışmalarının paralelinde aynı zamanda soruşturma faaliyetleri yapma durumunda kaldığımız zamanlar olabiliyor. Bu sayede zaman yönetimi konusunda da oldukça tecrübe edinmiş oluyoruz.

Değindiğim yoğun eğitim programlarının yanı sıra teftiş edilen birim çeşitliliği sayesinde kısa sürede tüm bankacılık konularında deneyim kazanan müfettişler, teftiş kurulundaki görev süresi olan 9 yılı tamamladıktan sonra bankamızın yönetici kadrolarına atanmaktadır. Bankamızdaki yönetim kademelerinde teftiş kurulu kökenli çok sayıda yönetici bulunmaktadır. Nitekim, Türkiye İş Bankası A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Özince ve Genel Müdürü Adnan Bali de kariyerlerine Teftiş kurulunda başlamışlardır. Yılın 5 ayını aile ve sosyal çevreden uzakta geçirme fikri belki bazı arkadaşları-

ise Anadolu mutfağının pek çok lezzetini yerinde deneyimlemek olabilir. Bir Vedat Milör kadar olmasa da teftiş kurulunda geçen süre zarfında kendiniz için "en iyi" listesi oluşturmanıza mani yok.

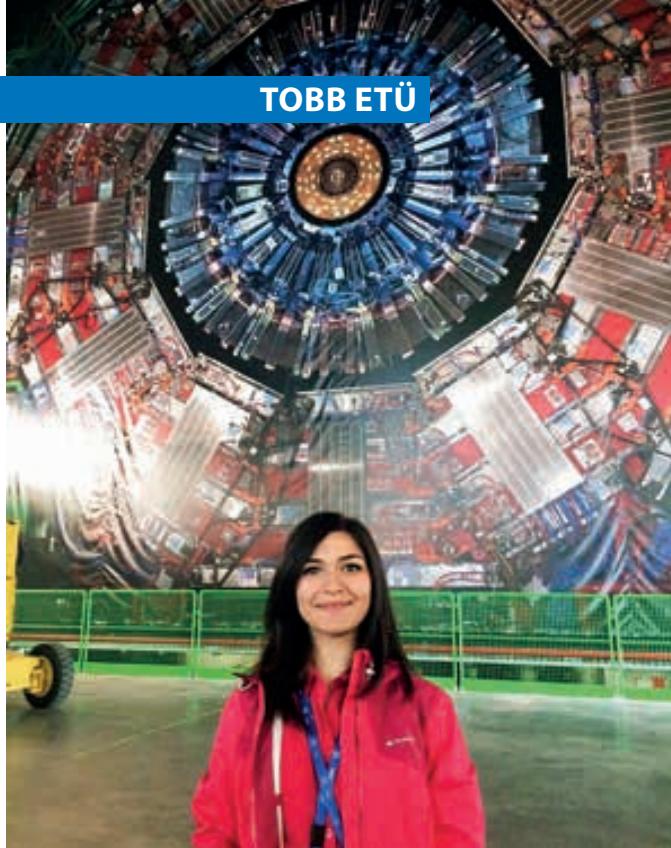
"Aktiviteler devam etmeli"

Geçtiğimiz nisan ayında İstanbul Emirgan Mado'da gerçekleştirilen etkinlik hakkında görüşlerinizi ögreneniz mi?

Her ne kadar İstanbul trafiğinin azlığı nedeniyle sonuna yetişmiş olsam da dönen arkadaşımlı ve aynı zamanda eski iş arkadaşım TOBB ETÜ Mezunlar Derneği Başkanı Burak Tolga Terzi ve diğer yöneticilere böyle bir etkinliği düzenlemiş olmaları nedeniyle teşekkür ederim. Benzer aktivitelerin devamının olmasını umut ederim.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği olarak beklenenlerin neler?

Gerek ulusal gerekse uluslararası platformlarda okulumuzun tanınırlığını yanı sıra mezunlarımızın ne kadar değerli olduğunu ilişkin farkındalık artırılması için yapılacak olan çalışmalar beni oldukça memnun eder.

TOBB ETÜ'LÜ CEREN'E CERN'DEN TAM NOT

TOBB ETÜ'nün tam burslu öğrencisi Ceren Vergili, 12 hafta boyunca CERN'de 60 ülkeden 280 öğrenci ile birlikte aynı staj programı çerçevesinde ortak eğitim alarak büyük bir başarıya imza attı.

TOBB ETÜ'nün tam burslu öğrencisi Ceren Vergili, Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN) tarafından seçilerek katıldığı ortak eğitim programında kurmuş olduğu 'projelerin süreç verilerini tutan ve görselleştiren' veri tabanı sistemi ile dikkat çekti. CERN yetkilileri, çalışmaları için teşekkür ettiler Ceren'in içinde bulunduğu proje üzerinde çalışmaya devam etme kararı aldı.

CERN tecrübesinin kendisi için eşsiz bir deneyim olduğunu söyleyen TOBB ETÜ Çift Anadal (Endüstri Mühendisliği – İktisat) öğrencisi Ceren Vergili, şartları uyan herkesi CERN'de açılan kariyer fırsatlarına katılmaya çağırdı. Ceren Vergili CERN tecrübesine ilişkin izlenimlerini paylaştı:

Biraz kendinizden bahseder misiniz? TOBB ETÜ'ye hangi yıl girdiniz?

1993 yılında Ankara'da doğdum. Kamu

çalışanı babam ve banka emeklisi anne-min en küçük kızlarıyım. Ablam Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ni başarıyla bitirdi. Benim ilk başarım lise yerleştirme sınavında güzel bir puan elde ederek Hacı Ömer Tarman Anadolu Lisesi'nde okumaya hak kazanmak oldu. 2011 yılı LYS sınavında Türkiye genelinde ilk 5000'e girerek TOBB ETÜ Endüstri Mühendisliği bölümüne tam burslu öğrenci olarak yerleştim.

Endüstri mühendisliği ve TOBB ETÜ tercihlerinizin sebeplerini öğrenebilir miyiz? İkinci ana dal için neden iktisatı tercih ettiniz?

Matematik sevdigim ve en çok başarılı olduğum bir alandı ve aklımda her zaman bir mühendis olma hayatı vardı. İş olanaklarını, çalışılabilecek alan çeşitliliğini, her zaman geliştirme/iyileştirmeden yana olmasını ve

insan ilişkilerine verdiği önemi de düşünerek kendime en yakın endüstri mühendisliğini gördüm. Ardından hem daha geniş bir bakış açısına sahip olmak hem de endüstri mühendisliği ile olan birçok ortak alanları sayesinde iktisat bölümünden çift ana dal yapmaya başladım.

"TOBB ETÜ'lü olmaktan çok memnunum"

TOBB ETÜ bana tüm bu alanlarda en iyi eğitimi verebilecek ve Ortak Eğitim sistemi ile gelecekte önumü rahatlıkla açabilecek bir üniversiteydi, bu yüzden TOBB ETÜ'lü olmaktan çok memnun olduğumu söyleyebilirim.

CERN'e ortak eğitim için nasıl başvurdunuz? Başvururken TOBB ETÜ'nün bir yönlendirmesi veya katkısı oldu mu? CERN'e staj veya ortak

eğitim için gitmek isteyen öğrencilere önerileriniz ile tavsiyeleriniz neler?

Mayıs 2015'te ülkemizin CERN'e ortak üye olmasını takiben elde edilen pek çok kazanımlarımızdan bir tanesinin de lisans, master ve doktora öğrencilerimize CERN'de staj, eğitim ve çalışma fırsatları getirmesi olduğunu duymuştum. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile TOBB – CERN Sanayi İrtibat Ofisi'nin işbirliği yaparak tüm üniversitelere gönderdiği resmi bir yazı ve CERN'de açılan bu programlar için yaptığı yönlendirme ile başlıdı her şey.

"Önemli bir çalışmada aktif yer aldım"

Ben de son ortak eğitimimi nerede yapacağımı düşünürken TOBB ETÜ Ortak Eğitim Müdürlüğü'nden CERN'de ortak eğitim fırsatlarına dair bir yazı geldi. Yazındaki gerekli şartları (mezun olmaya yakın olma, genel not ortalaması, dil bilgisi, projelerde çalışmış olma deneyimi, referans mektubu) sağladığımı düşünerek gerekli ilana başvurдум. Ana dalları elektrik-elektronik, makine, inşaat, bilgisayar mühendisliği ve fizik olan CERN'den endüstri mühendisi olarak kabul alacağımı düşünmüyordum ancak olumlu dönüş alınca çok sevindim. Herkese bölümleri ne olursa olsun eğer iyi bir not ortalamaları varsa başvurmalarını tavsiye ediyorum. Çok güzel bir deneyim yaşayacaklarını ve tekrardan CERN'e geri donebilmek için fırsat kollayacaklarını garanti ediyorum.

CERN'de çalıştığınız projenin içeriği ile ilgili bilgi verir misiniz? Bu projede nasıl bir görev üstlendiniz?

Proje Yönetimi Endüstri Mühendisliği'nin yakından ilgilendiği alanlardan biridir. Bu konuda projelere ait tüm süreçleri görselleştirmek ve verilerini tek bir alanda toplamak süreçlerde gelişimi dolayısıyla da projelerde gelişimi sağlar. CERN'in bana verdiği görev doğrultusunda proje süreçlerinin verilerini tutan ve otomatik olarak görselleştiren bir veri tabanı sistemi kurarak önemli bir çalışmada aktif yer aldım. Ardından CERN, bu projemi çalıştığım bölüm dâhil CERN'de çalışan birçok önemli insana sunma fırsatını verdi ve projem üzerinde çalışmalarla devam etme kararı aldılar.

CERN'de sizi en çok heyecanlandıran an neydi?

CERN'in stajyerleri ile özel olarak ilgilenen insan kaynakları ekibi stajyerlerin çalışmalarını sunması için bir Poster Etkinliği düzenledi ve 20 öğrenci ile birlikte bu etkinliğe ben de katıldım. Bu etkinlikte tek fizik ile ilgili çalışma yapmayan kişi bendim ve bu yüzden ilgi çekmeyeceğimi düşünüyordum. Posterimin başında beklerken takım elbiseli biri geldi ve bana çalışmamla ilgili çok sorular sordu. Tebrik ve teşekkür edip gittiğinden sonra kendisinin CERN'deki organizasyon şemasında genel direktöre bağlı olarak çalışan dört direktörlükten birini yapan, Araştırma ve Programlama

Direktörü Sn. Eckhard Elsen olduğunu ve birçok kişinin kendisi ile çalışmaya can attığını öğrendim. O an hem çok heyecanlandım hem de CERN'in stajyer de olsa çalışanlarına ne kadar önem verdigini anladım.

Ortak Eğitim uygulaması ile gelen başarı...

Üniversiteden mezun olduktan sonra CERN'de çalışma imkânı mevcut mu? Ortak Eğitim uygulamasının burada çalışma ihtimaline katkısı olduğunu düşünüyor musunuz?

CERN'de önlisans, lisans, master, doktora dahil tüm öğrenci gruplarına, yeni mezunlara, iş profesyonellerine ve üniversitelerdeki genç araştırmacılar kadar pek çok kategoride iş imkânları mevcuttur. Ülkemizin CERN Ortak Üyeliği sayesinde açılan bu fırsatları değerlendirmek bizim elimizde. CERN'in resmi sitesinin kariyer sayfasında tüm iş pozisyonlarının başvuru bilgileri ve tarihleri bulunmaktadır ve her iş pozisyonunun kendisine ait başvuru koşulları vardır. CERN'deki işe alımlarda her yerde olduğu gibi dolu bir CV'nin önemi büyütür. Ayrıca son derece iyi İngilizce veya Fransızca bilmek olmazsa olmaz diyebilirim. Bunun yanı sıra sağlam referanslara da ihtiyaç duyulmaktadır. Bu hususta TOBB ETÜ'nün Ortak Eğitim uygulaması sayesinde CERN'den edindiğim bağlantıları referans olarak kullanabileceğimi ve bunun gelecekte orada çalışma ihtimalimi artttırdığını düşünüyorum.

"60 ülkeden 280 öğrenci ile birlikte staj yaptım"

CERN'de tanıştığın arkadaşların ve bilim insanları ile temasınız devam ediyor mu?

Yaklaşık 12 hafta boyunca CERN'de 60 ülkeden 280 öğrenci ile birlikte aynı staj programı çerçevesinde ortak eğitimimi gerçekleştirdim. Dolayısıyla uluslararası büyük bir iletişim ağına sahip oldum ve her biri kendi alanında başarılı öğrenciler ile arkadaşlık ettim. Bunun dışında oradaki bilim insanları ile birçok bilgi alışverişinde bulunma fırsatım oldu. Türkiye'ye geri döndükten sonra sosyal medya ve profesyonel iletişim ağları üzerinden halen başta amirim sonra da oradaki arkadaşlarım olmak üzere iletişimimde devam etmekteyim. CERN'de tanıştığım herkesin iyi işler başarácığını ve bana gerek bilgi aktarımında gerekse bir şekilde referans olarak geleceğime katkıda bulunacağına inanıyorum.

Türkiye'nin CERN'deki geleceğini nasıl görünsünüz? Türkiye'nin CERN çalışmalarına katılımı yeterli mi? Bunu artırmak için yapılabilecekler neler olabilir?

Ülkemizin Mayıs 2015'te CERN'e ortak üyeliğinin başlaması ile atılan adımı çok önemli buluyorum. CERN Konseyi'nde ve bilim politikalarında Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından temsil ediliyoruz ve TAEK tarafından desteklenen CERN çalışmaları ve proje gruplarımızın 40 farklı üniversiteden 200'ü aşkın bilim insanımızla 9 farklı projede yer aldığıni biliyoruz, buna TOBB ETÜ de dahil. Ayrıca, Ortak üyelik anlaşmasının ardından ülkemizde CERN-sanayi ilişkilerinin koordinasyonu konusunda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) görevi üstlenip, CERN-Türkiye Sanayi İrtibat Ofisi (Industrial Liason Office, ILO) açıldı. Yıllık 600 milyon Euro'yı bulabilen ihale ve alımlara katılarak gelecekte de birçok iş ortaklılarının yapılacağına, Türkiye'nin bu pazarda ciddi bir konum alacağına inanıyorum. Çünkü Türkiye mühendislik ve teknik alanda gelecek vadeden bir ülke.

Devlet ve özel sektör işbirliğiyle belki hemen olmasa bile 2023 e kadar CERN de araştırmalara katılan gelişmiş ülkelerin yakaladığı 1000 den fazla bilim insanı ve yüksek teknolojiye odaklı teknik işlerin ülkemizden temini gibi konularda arzu edilen noktalara ulaşacağımıza inanıyorum.

Bunun için özellikle Türkiye'de fizik ve fizik

"TOBB ETÜ öğrencileri bu fırsatı değerlendirmeli"

TOBB ETÜ sayesinde yapmış olduğum CERN ortak eğitimi benim için büyük bir dönüm noktası oldu. Bu eşsiz deneyimin geleceğimde büyük bir rol oynayacağına inanıyorum ve tüm TOBB ETÜ öğrencilerine bu fırsatı değerlendirmelerini tavsiye ediyorum. Bana hep destek olan aileme, hocalarıma ve TOBB ETÜ ailesine teşekkürlerimi sunarım.

mühendisliği bölümlerine gereken önemin verilmesi ve şirketlerin Ar-Ge kapasiteleri ile kalite standartlarını yükselterek yüksek teknoloji alanlarından biri olan hızlandırıcı ve detektör sektörüne açılması gerektiğini düşünüyorum. Bu sektör CERN başta olmak üzere dünyada Amerika Birleşik Devletleri, Japonya, Rusya, Avrupa ülkeleri (Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, İspanya başta olmak üzere), son olarak Çin, Hindistan ve Güney Kore'de de pek çok endüstriyel ve araştırma altyapılarında yaygın olarak yer almaktır.

Mezuniyet sonrası CERN haricinde hangi alanda çalışmak istiyorsunuz?

Endüstri mühendisi olmaktan çok memnunum ve bununla gurur duyuyorum. Her zaman kendi işimde uzmanlaşmayı ve Türkiye'nin gelişmesine katkıda bulunmayı arzuluyorum. Bu hususta yurtdışında da olsa her zaman Türkiye ile bağlantılı yüksek lisans ve güzel bir kariyer yapmayı hedeflemektediyim.

TOBB ETÜ'deki Ortak Eğitim uygulaması hakkındaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

TOBB ETÜ, Türkiye'nin önde gelen birçok şirketi ile ortak eğitim uygulaması için anlaşma yapmış bir üniversite. Bu açıdan TOBB ETÜ öğrencileri şirket bulmak için diğer üniversite öğrencileri gibi büyük çabalar sarf etmiyor ve herhangi bir sıkıntı ile karşı karşıya kalıyor. İkinci olarak TOBB ETÜ, öğrencilinin ortak eğitim süresini bir dönemde 3,5

aydan toplam eğitim hayatı boyunca 1 yıla yakın tutuyor. Diğer üniversitelerden gelen 1 aylık stajyerlerin 3,5 aylık stajyerlere göre süre yetersizliğinden dolayı bir projede çalışma imkânlı daha düşük oluyor. Ortak Eğitim uygulamasının diğer bir avantajlı özelliği ise öğrencilerin haklarını koruması (asgari maaş, sigorta, iş takibi vb.). Tüm bunlar sayesinde TOBB ETÜ öğrencileri çalışan statüsüne konuluyor, öğrenciler gerçek iş hayatını deneyimliyor ve mezun olunca şirketler öğrencilere iş imkânları sunabiliyor.

TOBB ETÜ mezuniyet projenizin içeriği belli oldu mu?

TOBB ETÜ bitirme projemizde Unilever Algida Fabrikası ile işbirliği içerisinde gerçek hayat problemlerine (WCM Metodolojisiyle Üretim Alanlarında Lojistik Optimizasyon) ekip arkadaşımla beraber çözüm ürettiğim. Diğer üniversitelerin 1 yılda yaptığı bitirme projesini, TOBB ETÜ öğrencileri olarak 3,5 aylık kısa bir sürede tamamladık. Buna rağmen üniversiteler arası endüstri mühendisliği öğrencilerinin bitirme projelerinin yarıştığı YAEM 2016 yarışmasında TOBB ETÜ'ye Türkiye 1.'liğini getirdik. Bu başarıyı en başta her zaman sorularımızı dinleyip yardımcı olmaya çalışan bölüm hocalarımıza ardından da TOBB ETÜ'nün bize kazandırmış olduğu sıkı çalışma temposuna borçluyuz. Ödül olarak Endüstri Mühendisliği Dergisi'ninümüzdeki sayılarında projemizin makale olarak yayınlanmasını beklemektediyiz.

SEKTÖRLER

► Piyasa Gözetimi ve Denetimi masaya yatırıldı

► Fuarlık sektörü 'markalaşma'ya odaklandı

► 'Konfeksiyon ve hazır giyim'de Çalışma Grubu kuruluyor

► LPG Raporu'ndaki hususlar yakın takibe alındı

► Türkiye'nin doğal gaz piyasasındaki geleceği tartışıldı

► İklimlendirme sektörü haksız rekabetin önlenmesini bekliyor

► Yapı malzemelerinde merdiven altı üretimin engellenmesi istendi

► Otomotiv Yan Sanayi Meclisi Başkanlığı'na Dudaroğlu seçildi

► Gaz yağında ÖTV eşitlemesi gündeme getirildi

► Kimya sektörü yerleşim sıkıntısının çözülmesini istiyor

► Plastik sektörü eğitimde kalitenin artırılmasından yana

► Perakendecilik taklit üretimden dolayı sıkıntılı

▲ TÜRKİYE DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI MECLİSİ

▲ TÜRKİYE SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZI (LPG) MECLİSİ

▲ TÜRKİYE FUARCILIK MECLİSİ

▲ TÜRKİYE KONFEKSİYON VE HAZIR GİYİM MECLİSİ

Piyasa Gözetimi ve Denetimi masaya yatırıldı

Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi, Eylül ayı toplantısını TOBB İkiz Kuleler'de Meclis Başkan Yardımcısı Ahmet Kaya başkanlığında gerçekleştirdi. Toplantıda ilk olarak, sektördeki öncü derneklerin, beyaz eşya ihracat verilerini içeren sunum meclis üyeleriyle paylaşıldı. Sunumlarda, Ocak-Ağustos ayı dönemi beyaz eşya ihracat rakamları, 2015-2016 yıllarına genel bakış, alt gruplar bazında değerlendirmeler ve dayanıklı tüketim mallarının Türkiye ihracatındaki payına yer verildi.

2-7 Eylül tarihinde gerçekleştirilen, dünyanın onde gelen tüketici elektroniği fuarı olan IFA ile ilgili gözlemler paylaşıldıktan sonra, adil bir piyasa ortamı yaratmak adına etkili olması gereken Piyasa Gözetimi ve Denetimi'nin (PGD) bazı ülkelerdeki sistematiğini içeren sunum meclis üyeleriyle paylaşıldı.

Sunumda, dünya genelinde resmi kurumlar tarafından yapılan ancak son dönemde resmi kurumlarla özel sektörün işbirliği içinde olduğu PGD mekanizmalarının da olduğu belirtilerek, bu kapsamında; Amerika'daki AHAM (The Association of Home Appliance Manufacturers) Verifide Gözetim ve Denetim Programı, AB çatısı altında faaliyet gösteren CECED'nin (European Committee of Domestic Equipment Manufacturers) BVP sistemi, Türkiye'de ise TSE ile TÜRBESD arasında imzalanan test protokülü hakkında bilgi verildi.

Çalışma komitesi oluşturulacak

Meclis üyeleri; PGD konusunda Türkiye'de nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini görüşüleceği, bu kapsamda ilgili kamu kurumları ile koordinasyon halinde çalışmalarını yürütecek, Meclis bünyesinde bir PGD Çalışma Komitesi oluşturulmasını önerdi.

Toplantıda ayrıca; TSE temsilcisi tarafından enstitünün test ve belgelendirme konusunda yeni yeterlilikleri ve kapasitesi hakkında sunum yapıldıktan sonra; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan "Üretim Reformu Paketi Kanun Tasarısı Taslağı" hakkında özet bilgi verildi. ■

LPG Raporu'ndaki hususlar yakın takibe alındı

Türkiye Sivilaştırılmış Petrol Gazi (LPG) Meclisi toplantısı, sektör sorunlarını tartışmak üzere Ankara'da gerçekleştirildi. Toplantıda LPG sektöründe yaşanan güncel sorunlar, çözüm önerileri ve mevzuat değişiklikleri görüşüldü.

Meclis Başkanı Gökhan Tezel yapmış olduğu açış konuşmasında, dünya ve Türkiye'deki LPG sektörü ile ilgili gelişmeleri aktardı. Tezel, EPDK tarafından Haziran ayında yayınlanan sektör raporuna göre Ocak – Haziran dönemi incelendiğinde; tüplü LPG'nin 394.640 tondan 399.161 tona arttığını, pazar büyümesinin % 1,1 olduğunu, 86.422 bin tonluk dökme pazarının 64.686 bin tona gerilediğini ve % 25,2 daraldığını, 1.414.287 milyon tonluk otogaz pazarının 1.471.482 milyon ton ile % 4,0 artış gösterdiğini, toplam LPG pazarının ise geçen yılın aynı dönemine göre % 2,1 büyüğerek, 1.895.348 tondan 1.935.329 tona yükseldiğini belirtti.

Meclis Başkanı yaptığı konuşmada, sektörün uzun zamandır üzerinde çalıştığı LPG Kanunu 17.madde değişikliğinin yayılmasının bilgisini vererek, Meclisi adına EPDK ve Enerji Bakanlığı'na teşekkürlerini dile getirdi.

Fizibilite raporu değerlendirildi

Toplantıda, Meclis üyeleri tarafından hazırlanan "LPG Kullanımının Yaygınlaştırılmasına İlişkin Fizibilite Raporu"nun son hali değerlendirilerek, raporda yer alan hususların tüm üyelerce yakın takibinin yapılması yönünde görüş birliği oluşturuldu. Meclis üyeleri tarafından LPG'nin raporda yer aldığı gibi yedek yakıt değil, her kullanım alanı ile alternatif yakıt olarak değerlendirilmesi gereği, dünya örneklerinde bu şekilde ele alındığı dile getirildi. Kalorfik bazda vergilendirme ile tüketicinin istediği yakıtı istediği gibi tüketebilmesinin önemini savunan üyeleri, geri kalmış bölgeler için teşvik mekanizmalarının kullanılması gerektiğini dile getirdi.

LPG tüplerinin el yapımı patlayıcı ya-

pimında kullanmasını engellemek amacıyla başlatılan çalışmalar kapsamında bir dizi mevzuat yayınlandığini belirten Meclis üyeleri, ilgili kurumlarla kapsamlı toplantılar yapıldığının bilgisini verdi. Ayrıca üyeleri tarafından uygulamada sektör açısından son derece zorlayıcı hususlar içeren bu çalışmanın gerekliğine inanmakla birlikte, yaşanan sorumlara da kesin çözüm olmayacağı dile getirildi.■

Fuarcılık sektörü 'markalaşma'ya odaklandı

Fuarcılık sektörü, küresel iş dünyasının buluşma platformu olma ve markalaşma yolundaki çalışmalarla odaklandı. Türkiye Fuarcılık Meclisi Başkanı Cihat Alagöz, KOSGEB teşvikleri ile yurtiçinde düzenlenen uluslararası nitelikteki fuarlara verilen desteklerin sektörde ivme kazandıracığını söyledi.

Türk fuarcılık sektörü kendisine hedef ettiği markalaşarak, küresel iş dünyasının buluşma noktası olma hedefine yoğunlaştı. Sektörün temsilcileri, Cihat Alagöz'ün başkanlığında, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Salih Zeki Murzioğlu'nun da katılımıyla Ankara'da yapılan Türkiye Fuarcılık Meclisi toplantısında biraraya geldi. Türkiye'nin dünya fuarcılık endüstrisinde marka haline getirilmesine yönelik politika önerileri ile bu doğrultuda atılmasına ihtiyaç duyulan adımlar istişare edildi.

Destekler ivme kazandıracak

Toplantıda, Meclis Başkanı Cihat Alagöz TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde Başbakan ve ilgili bakanların katılımıyla düzenlenen 8. Sektörel Ekonomi Şurası'nda gündeme getirilen konularla ilişkin gelişmeleri değerlendirirken, çözüm odaklı yaklaşımlarından dolayı TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na, Hükümet'e ve bürokratlara sektör olarak teşekkür ettiklerini bildirdi.

Alagöz, ısrarla talep ettikleri; ilk kez düzenlenen fuarların KOSGEB teşvikleri kapsamına alınması ve yurtiçi fuar katılımlına ilişkin destek üst limitlerinin artırılması ile yurtiçinde düzenlenen uluslararası nitelikteki fuarların tanıtımına yönelik teşvik sisteminin Ekonomi Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulmasından duydukları memnuniyeti vurguladı.

Türkiye fuarcılık sektörünün küresel ölü-

çekte bir marka haline getirilmesi vizyonu doğrultusunda üzerinde çalışılan "Exhibit in Turkey" projesinin de ele alındığı toplantıda ayrıca, fuarlara daha fazla sayıda yabancı katılımcı ve ziyaretçi getirilebilmesine yönelik başta Ekonomi Bakanlığı olmak üzere ilgili otoriteler tarafından alınması gereken önlemler ve mevzuat değişikliği önerileri tartışıldı. ■

'Konfeksiyon ve hazır giym'de Çalışma Grubu kuruluyor

Türkiye Konfeksiyon ve Hazır Giym Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burkay başkanlığında 'Meclis Başkanı' seçim toplantısını İstanbul'da gerçekleştirdi. Tek aday olarak önerilen Türkiye Giym Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Şeref Fayat Meclis Başkanlığı'na oy birliği ile seçildi.

Toplantıda yaptığı konuşmada konfeksiyon sektörünün ülke ekonomisindeki önemine dikkat çeken Burkay, Meclis'in günlük sıkıntılıları çözmede ve stratejileri belirlemede etkin rol alması gerektiğini vurguladı. Sektörün ihracatta ve üretimde ekonomiye katkıda değer olarak ilk sıralarda yer aldığı belirten Burkay, Meclis'in çalışmaları ile sektörün gücünün katlanacağını ifade etti. Burkay, sektörün stratejik önem arz eden konuların ivedilikle belirlenmesi ve bu konuda gerekli çalışmaların yapılması gerektiğini belirtti. Meclis'in sektörle sorun ve çözüm önerilerini belirlemek üzere bir Çalışma Grubu kurmasına karar verildi.

Birliğimiz, sektör için çok faydalı

Fayat da seçimden sonra Meclis Başkanlığı için tek aday olarak kendisini öneren meclis üyelerine teşekkür ederek, sağlanan birliğin sektör için çok faydalı olacağını ifade etti. Amacının sektör meclisini en aktif biçimde temsil etmek olduğunu belirten Fayat, hazır giym sanayinin gelişmesi ve küresel pazarlarda daha fazla söz sahibi olabilmesi için her türlü çabayı göstereceğini söyledi. Fayat, sektör meclislerinin kamu nezdinde en önemli platform olduğunu ve meclis bünyesinde bulunan tüm üye ve sivil toplum kuruluşlarının çalışma ve projelerinin TOBB kanalı ile hayatı geçirilmesinin mümkün olduğunu belirtti. ■

▲ TÜRKİYE DOĞAL GAZ MECLİSİ

▲ TÜRKİYE TOPRAK SANAYİ ÜRÜNLERİ MECLİSİ

▲ TÜRKİYE OTOMOTİV YAN SANAYİ MECLİSİ

▲ TÜRKİYE İKLİMLENDİRME MECLİSİ

Türkiye'nin doğal gaz piyasasındaki geleceği tartışıldı

Türkiye Doğal Gaz Meclisi, Meclis Başkanı İbrahim Akbal başkanlığında TOBB İkiz Kuleler'de toplandı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Rekabet Kurumu, BOTAŞ, TPAO, AB Türkiye Delegasyonu ve özel sektörden temsilcilerin bulunduğu geniş katılımlı toplantıda, sektördeki güncel gelişmeler değerlendirilirken, yapılan sunum ve oturumlar ile katılımcılar önemli konularda bilgi edindiler.

Gündeme geçmeden önce sektörü ilgilendiren konularda kısa bir güncelleme yapan Akbal, ETKB tarafından alınan tedbirler kapsamında kaynak çeşitliliğinin arttığını, yeni giriş noktalarının tesis edildiğini, mevcut LNG terminaleri ve yeraltı depolarının kapasitelerinin artırıldığını, yüzen LNG Terminali (FSRU) faaliyetlerine imkan tanınması, yönünde olumlu gelişmeler olduğunu, BOTAŞ'ın ulusal iletişim şebekesinin taşıma kapasitesini artırma yönündeki kararlılığı ile birlikte tüm bu gelişmelerin önmüzdeki kiş ve devamında arz güvenliğinde sorun yaşanmayacağı yönünde umut verdiği ifade etti.

Fiyatlardaki gerileme durdu

Dünyada yaşanan gelişmelere de degenin İbrahim Akbal, "petrol fiyatlarındaki gerilemenin durduğunu, 2016-2035 döneminde LNG'nin doğal gaz portföyündeki payının %50 oranında artacağının öngöründüğünü, petrol fiyatından bağımsız doğalgaz ve LNG fiyatı oluşumu hususunda çalışmalar yapılmakta olduğunu söyledi.

İbrahim Akbal gündem kapsamında yaptığı değerlendirmede, 2016 yılında 49,5 milyar m³ olarak gerçekleşen tüketim tahminin (erken ve soğuk kiş koşulları hariç olmak üzere) gerisinde kalacağı yönünde beklenti olduğunu, EgeGaz'in kapasite artışı ve Etki Liman'ın devreye girmesiyle birlikte ulusal iletişim şebekesi giriş kapasitesinin artacağı bilgisini verdi.

BOTAŞ Bölge Müdürlüğü'nün yapmış olduğu değerlendirmede, meteorolojik veriler doğrultusunda 2016-2017 kışının

bir önceki döneme göre daha soğuk olmasının bekendiği ve bu dönemde pik talebin 240 milyon m³/gün'e kadar yükselebileceği belirtildi.

Komite çalışmaları

Mevzuat Alt Komite Başkanı Yaşar Arslan sektörde yaşanan gelişmelere ilişkin bilgi vererek; 1 Eylül 2016 tarihinde; mevcut doğal gaz dağıtım bölgelerinin lisans kapsamı dışında kalan OSB'lere doğal gaz ulaşımının BOTAŞ tarafından sağlanmasına yönelik Bakanlar Kurulu Kararı çıktığını, Doğal Gaz Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile Tüketiciler Kanunu kapsamında çıkarılan ilgili yönetmeliğin uyumlaştırıldığını, Ağrı ile Tunceli illerine doğal gaz götürülmesine ilişkin ihale ilanına çıktığını, doğal gazın yaygınlaştırılması kapsamında; üçüncü taraflardan hizmet alımı yöntemini de kapsayacak şekilde LNG ve CNG'nin dağıtım bölgelerinde mevcut alt yapıyı kullanarak dağıtım hizmetinin sunulması yönünde çalışmalar yapmakta olduğunu belirtti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) Arz Güvenliği Daire Başkanı Murat Akkaya da ETKB tarafından her sene bir tema çerçevesinde hazırlanan sektör raporunun, 2015 yılında arz güvenliği kapsamında yerli kaynaklar ve LNG gelişimi ile kaynak çeşitliliği üzerine olduğunu ve rapor ile istenilen başarıya ulaşlığını ifade etti.

2016 yılında hazırlanacak raporun doğal gaz piyasasında sürdürülebilirlik stratejisi üzerine kurgulanacağını ve ilk taslağın önemzüdeki günlerde çıkacağıını belirten Akkaya, bu bölümde interaktif bir ortamda "sürdürülebilir bir piyasa" oluşumu için meclisin katkısını talep etti.

Türkiye Doğal Gaz Meclisi Danışmanı Erdinç Özgen de Türkiye'nin doğal gaz piyasasının geleceğine ilişkin değerlendirmede bulundu. ■

Yapı malzemelerinde merdiven altı üretimin engellenmesi istendi

Türkiye Toprak Sanayi Ürünleri Meclisi toplantısı, sektör sorunlarını tartışmak üzere TOBB'da gerçekleştirildi.

Toplantıda tuğla, kiremit, gazbeton, ve bims sektöründe yaşanan güncel sorunlar, çözüm önerileri ve mevzuat değişiklikleri görüşüldü.

Meclis Başkanı Kadir Bağışlı toplantıda yaptığı konuşmada, bürokraside meydana gelen değişiklikler ve görev değişiklikleri sebebiyle yeni görevde atanmış üst makam ziyaretlerinin gerçekleştirilmesinin ve sektör sorunlarının iletilmesinin önemine değindi.

Yangın Yönetmeliği revizyonu, Piyasaya Gözetim ve Denetimi aksaklıları ve yapılması gereken mevzuat değişiklerini aktaran Bağışlı, ziyaretlerde bu konuları ilgili makamlara detaylarıyla aktarılması gerektiğini belirtti.

Toplantıda meclis üyeleri, sektörün en önemli sıkıntısı olan kayıt dışı üretici ve uygun olmayan yapı malzemelerin merdiven altı üretiminin engellenmesi için Piyasa Gözetim ve Denetim sisteminin daha iyi denetimler yapması gerektiğini savundu.

Meclis üyeleri, CE, G gibi bulunulurulma şartı olan belgelere sahip olmayan firmaların, üretim yapmasını engellenmek için denetimlerin çoğaltılması görüşüne yer verildi.

Sektör görüşleri toparlanarak revizyonu tamamlanan TS 825'in, Resmi Gazete'de yayımlanmadığını bu nedenle de bazı belirsizlikleri devam ettiğini dile getirildi. ■

Otomotiv Yan Sanayi Meclisi Başkanlığı'na Dudaroğlu seçildi

Türkiye Otomotiv Yan Sanayi Meclisi Meclis Başkanlığı divanını seçimli toplantı yapmak üzere Ankara'da toplandı. Yapılan seçimde, Meclis Başkanlığı'na oy birliği ile EKU Fren Kampana ve Döküm Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu üyesi Dr. Mehmet Dudaroğlu, başkan yardımcılarına ise Taşit Araçları Yan Sanayicileri Derneği (TAYSAD) Genel Koordinatörü Süheyl Baybali, Çiftel Elektromekanik San. ve Tic. Ltd. Şti. Yönetim Kurulu üyesi Yunus Çiftçi ve Aydinlar Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş. Teknik Genel Müdür Yardımcısı Hakkı Şengezer seçildi. ■

İklimlendirme sektörü haksız rekabetin önlenmesini bekliyor

Türkiye İklimlendirme Meclisi, Ekonomi Şurası'nda seslendirilecek sorun ve çözüm önerilerini görüştü. Daha önce gündemde yer alan maddelere ek olarak haksız rekabetin önlenmesi, tesisat teknolojisi ve iklimlendirme alanıyla ilgili uzmanlaşmış meslek lisesi kurulması ve enerji verimliliği kapsamında istenilen teşviklerin somut hale getirilmesi sektörün çözüm beklediği konular olarak öne çıktı.

Türkiye İklimlendirme Meclisi, Meclis Başkanı Zeki Poyraz'ın başkanlığında İstanbul'da toplandı. Toplantının gündemde merkezi klima sistemleri cihazlarına uygulanan ÖTV, Mesleki Yeterlilik Komisyonu çalışmaları, Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki ile gerçekleştirilen görüşme, Sektörel Ekonomi Şurası'nda sunulmak üzere sorun-sözüm önerilerinin hazırlanması, SOLARTR 2016 Konferans ve Sergisi ile IEA SHC Çalışma Görev Grupları ve uyuşmazlıkların tahkim yolu ile çözülmesi konuları yer aldı.

ÖTV ile ilgili bilgi verildi

Meclis Başkanı Zeki Poyraz, Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki ile görüşmeleri hakkında bilgi verirken, görüşmenin çok olumlu geçtiğini, sektörün uzun zamandan bu yana gündemde olan teknik şartname, enerji verimliliği ve çevre gibi önemli konuları aktarma fırsatı bulduklarını söyledi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından görüşe sunulan Makine Genel Teknik Şartnamesi'nin ısıtma, soğutma, havalandırma, klima ve otomatik kontrol tesisatı kısmı üzerinde bir seneden bu yana çalıştığını bildirdi.

Poyraz, Bakan Özhaseki'nin çözüm odaklı yaklaşımını ifade ederek, bundan sonraki süreçte sektörün sorunlarının daha hızlı çözüme kavuşturabileceğini ifade etti.

İklimlendirme Meclisi Üyesi Mehmet Şanal da merkezi klima sistemleri cihazlarına uygulanan ÖTV konusunda Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı Adem Sütçü ve Gelir İdaresi Grup Başkanı Adem Bilgili ile yapılan görüşme hakkında bilgi verdi. ■

▲ TÜRKİYE PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ MECLİSİ

▲ TÜRKİYE KİMYA SANAYİ MECLİSİ

▲ TÜRKİYE PLASTİK, KAUÇUK VE KOMPOZİT SANAYİ MECLİSİ

▲ TÜRKİYE PERAKENDECİLİK MECLİSİ

Gaz yağında ÖTV eşitlemesi gündeme getirildi

Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi toplantısı, sektör sorunlarını tartışmak üzere İstanbul'da gerçekleştirildi.

Petrol sektöründe yaşanan güncel sorunlar, çözüm önerileri ve mevzuat değişikliklerinin görüşüldüğü toplantıda, Tehlikeli Madde Taşımacılığı (ADR) ve TS 12820 Akaryakıt İstasyonları Emniyet Kuralları Standardı konularındaki gelişmeler, Petrol Piyasası Kanunu ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 19. Maddesi çalışmaları ile gaz yağında ÖTV eşitlemesi gibi sektörü yakından ilgilendiren konular gündeme geldi.

Toplantıda, 2013 yılında yayınlanan "Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" ile birlikte 31 Aralık 2016 tarihinden itibaren ADR'sız araçların taşıt uygunluk belgesi alması zorunluluğu bulunduğu belirtildi. Meclis üyeleri söz konusu belge hakkında yapılan altyapı çalışmalarını ve belgelerini temin süresi gibi çalışmalarda gelinen son nokta hakkında istişarede bulundu.

Kanun maddesinde revize

Ayrıca, meclis üyeleri tarafından 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 19. Maddesi çalışmalarının EPDK tarafından yapıldığının ve 9 ay içerisinde revize edileceği bilgisi verildi.

Sektörün en önemli gündemlerinden biri olan gaz yağında ÖTV eşitlemesi de tartışılarak, mevzuatta sadece ısıtma ve aydınlatma amacıyla kullanılabileceği hatırlatıldı. ■

Kimya sektörü yerleşim sıkıntısının çözülmesini istiyor

Türkiye Kimya Sanayi Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı Timur Erk başkanlığında sektörü etkileyen güncel konular görüşmek üzere toplandı.

Toplantının ilk bölümünde meclis üyeleri sırayla söz alarak alt sektörlerden bilgilendirmelerde bulundu ve alt sektör-

lerde pazarın güçlenmesi ve tüketimin artması gereğine vurgu yaptılar.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Müdürlüğü'nden Orhan Çetinkaya tarafından Kimya Sektörü Strateji Belgesi (2017-2020) eylem planları sunumu yapıldı. Yapılan sunumda kimya sektörünün alt sektörleri itibarıyle ithalat, ihracat ve dış açık rakamlarına değinildi.

Toplantıda Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası'nda sunulmak üzere sektörün öncelikli sorunları ve çözüm önerileri tartışılırak değerlendirilmeye sunuldu.

Sektörün en temel sorunlarından biri olan ara girdi ithalatından kaynaklanan dışa bağımlılık nedeniyle sektörün rekabet gücünün azalması üzerine görüşlerini sunan meclis üyeleri, çözüm olarak Kimya Sanayi Strateji belgesinde öngörülen eylem planlarının dikkate alınması ve bununla ilgili sorumlu kurumların eşgündüm içerisinde çalışmaları gerekliliğinin altını çizdi.

Yatırım ortamı iyileştirilmeli

Diğer bir sorun ise yatırım ortamının istenilen ölçüde iyileştirilememesi ve kimya sanayinin yerleşim sıkıntısı yaşaması olduğunu belirten Meclis Başkanı, bu sorunun kümelenme modeli desteklenerek özel sektör işbirliği içerisinde, Özel Enerji ve Endüstri bölgelerinin kurulmasıyla çözüme kavuşturulabileceğini belirtti.

Sektörün diğer bir sıkıntısının da tüketim kimyasallarında kayıt dışı ile mücadelede yaşanan sorunlar olduğunu altını çizen üyeleri, bu sıkıntının Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Strateji Belgesi'nde yer alan denetleme ekiplerinin teknik eğitimlerinin sağlanması ve saha denetimlerinin aktif hale getirilmesiyle ortadan kaldırılabilceğine vurgu yaptı. ■

Plastik sektörü eğitimde kalitenin artırılmasından yana

Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu başkanlığında sektörü etkileyen güncel konuları görüşmek üzere TOBB'da gerçekleştirildi.

Toplantıda plastik hammadde ithalatında PP ve PE için kota talebi konusu

gündeme getirilerek, askiya alma ve tarife kontenjanları hakkında bilgilendirme sunumu yapıldı. Sunum sonrasında, Avrupa Birliği'nin bu konudaki sistemi tartışılırak Türkiye'deki yansımaları değerlendirildi. Yeni yangın yönetmeliği ile eski yönetmelik arasındaki farklara da degenilerek, katılımcıların ortak kararı ile iki konuda tavsiye kararı alınması hususunda uzlaşmaya varıldı.

Bu kararlardan ilki, yeni yönetmelikle ilgili yapılacak değişikliklerin meclisle işbirliği edilmesi ve meclisin de görüşünün alınması, ikincisi ise Türk Standartları Enstitüsü ya da diğer akademik bilimsel kuruluşlarla bir araya gelerek Türkiye'ye özel bir dış yangın performansının belirleneceği test mekanizması ile ilgili standartların ivedilikle oluşturulması yönünde oldu.

Sektörün en temel sorunlarından ilki olarak, Türkiye'deki plastik polimer eğitiminin yetersizliği olduğu, üniversitelerde polimer mühendisliği bölümünün açılmasına sektörün gelişimi açısından son derece önemli olduğunu altı çizildi.

Ayrıca sanayi ve akademinin bir araya geleceği bir ara yüze ihtiyaç duyulduğu, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın desteğiyle kurulan Mükemmeliyet Merkezi'nin bu anlamda atılmış önemli bir adım olduğu belirtildi. ■

Perakendecilik sektörü taklit üretimden dolayı sıkıntılı

Türkiye Perakendecilik Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu üyesi Cengiz Günay'ın ev sahipliğinde, Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası'nda kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımı ile toplandı.

Toplantıda konuşan Cengiz Günay, meclis üyeleriyle bir arada olmaktan duyduğu memnuniyeti ifade ederek sözü Meclis Başkanı Mehmet Nane'ye bıraktı. Meclis Başkanı Nane, 15 Temmuz 2016 tarihinde sonra sektörde yaşanan gelişmeleri ve etkileri kısaca ele alarak, sektör paydaşları olarak ekonominin canlanması için herkesin elinden gelenin fazlasını yapması gerektiğini önemle vurguladı.

Meclis üyeleri, asgari ücrette gelen beklenmedik maliyet artışı, esnek çalışma

modelinin işlenmemesi, ekonomide son dönemde yaşanan yavaşlama aynı anda da sektörde maliyetlerin yükselmesi, perakende sektörünün kamu tarafından, ağırlıklı olarak "tüketim" odaklı algılanıyor olması, artık birer yaşam alanı olan ve sosyal önemi bulunan AVM'lerin yanlış imajı, ön görülemeyen düzenlemeler ve yükler konularını öncelikli sorun olarak belirleyen üyeleri, sorunların çözümü noktasında gerekli adımların atılması gereği fikrine birleşti.

Kozmetikte taksit sınırlaması

Kozmetik sektörüne getirilen taksit sınırlamasına da değinen üyeleri, aceleyle verilen kararların sonuçlarının sektörde zarar verdiği ifade ederek, bu sorunun çözümü için ilgili Bakanlıklar nezdinde girişimlerin bulunulduğuna dikkat çekti.

Sektörün en önemli sorunlarından biri olan sahte-taklit üretimle ilgili bir sunum yapan Meclis Başkan Yardımcısı Tekin Acar, yaşanan mağduriyetleri sayilar ve örneklerle ortaya koydu.

Meclis üyesi Avi Alkaş ise MAPIC konusunu ele alarak, üyelerle kısa bir bilgilendirme sunumu yaptı ve katılımı artırmak için sektör temsilcilerinin desteğini istedi. ■

Orman ürünlerindeki %18 KDV oranı aşağı çekilmeli

Türkiye Orman Ürünleri Meclisi yeni dönemin ilk toplantısını, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Şahin Bilgiç başkanlığında, İstanbul Ticaret Odası'nda kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirdi.

Meclis üyeleri, gerçekleştirilen toplantıda Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası'nda dile getirilecek olan öncelikli sorun ve çözüm önerilerini ele aldı.

Hammaddede üzerindeki ilave vergi yükleri, orman ürünleri üzerindeki %18 KDV oranı, orman yollarının İslahi, test ve Ar-Ge analiz laboratuvarı eksikliği ve hammaddede fiyatlarının yüksekliği konularını öncelikli sorun olarak belirleyen üyeleri, sorunların çözümü noktasında gerekli adımların atılması gereği fikrine birleşti. ■

Prof. Joseph E. Stiglitz

Nobel Ekonomi ödülü sahibi olan Prof. Joseph E. Stiglitz, Roosevelt Enstitüsü'nün Baş Ekonomisti ve Columbia Üniversitesi'nde ders vermektedir. Adam S. Hersh, Roosevelt Enstitüsü'nde Kidemli Ekonomist ve Columbia Üniversitesi'nin Politik Diyalog Girişimi'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Japonya için daha iyi bir ekonomik program

Japonya, çeyrek yüzyıllık bir durgunluk yaşammasına rağmen, hâlâ dünyanın en büyük üçüncü ekonomisi. Japonya'nın yaşam standartlarını iyileştirebilecek olan politikalar, dünyanın diğer ekonomilerinde talebi ve büyümeyi teşvik edebilir.

Japonya'nın aktif balon ekonomisi patlayalı çeyrek yüzyıl oldu ve "kayıp on yıllık" dönemler birbirini izlerken çeyrek yüzyıllık bir kırılganlık devam etti. Ülkenin ekonomi politikalarına yönelik bazı eleştiriler temelden yoksun. Büyüme kendi başına bir amaç değildir, yaşam standartlarına da baktırması gerekiyor. Japonya, nüfus artışını frenlemekte başarılı oldu ve verimlilik yükseliyor. Verimlilik konusunda, özellikle 2008'den bu yana çalışma yazdındaki fert başına elde edilen büyümeye, ABD'dekinden yüksek ve Avrupadakinden ise çok daha yüksek durumda.

Buna rağmen, Japonlar daha iyisini de yapabileceklerine inanıyorlar. Ben de inanıyorum. Japonya'nın arz ve talep konusunda olduğu gibi, reel ekonomi ve finans alanlarında da sorunları var.

Büyük yatırımları tetikleyebilir

Bu sorunlara çözüm olarak, politika yapıcılarının son yıllarda belirledikleri ve enflasyon hedifine ulaşmakta, güveni yeniden tesis etmekte veya büyümeyi beklenen düzeyde yakalamakta başarısız olduğu görülen tedbirlerden daha fazla işe yarayabilecek bir ekonomik programa ihtiyacı var.

Yeni başlayanlar için belirtmek gerekirse, yüksek karbon vergisi, "yeşil finansman" ile birlikte uygulandığında ekonomiyi güçlendirecek büyük yatırımları tetikleyebilir. Bu teşvik unsuru, büyük olasılıkla sistem dışına çıkan paranın daraltıcı etkisi ile "karbon aktiflerin" düşen değerinin refah üzerindeki negatif etkisini bertaraf edebilir. Karbon aktiflerde gözlenen değer düşüklüğünün refah üzerindeki negatif etkisi önemli olmayabilir. Yeni fiyat sistemi ile ciddi derecede uyumsuz olan sermaye birikimi de göz önüne alındığında, bütçe açığını kapatmadı darboğazlar yaşanmadığı sürece, öne açılan yatırım miktarı yüksek olabilir.

Böyle bir durumda, vergiler yoluyla elde edilen para kamu

Yabancı gözlemciler, Japonya'nın bugünkü düşük faiz oranları ile kolayca yönetilebilecek olan borçlarından kaygı duyuyor. Faiz oranlarının normal seviyelere kısa vadede çıkacağına ihtimal vermesem de Japonya bu tür kaygıları giderebilecek iki farklı politika uygulayabilir.

borclarının azaltılmasında kullanılabilir. Ya da bu para, Japonya'nın hizmet sektörünün iyileştirilmesi amacıyla arzı artırmaya yönelik tedbirler de dahil olmak üzere teknoloji ve eğitim yatırımlarının finansmanında da kullanılabilir. Bu harcamalar, aynı zamanda ülkeyi nihayetinde deflasyondan çıkarabilecek yöntemler üzerinden ekonomiyi canlandırabilir.

Borçları kaygı yaratıyor

Yabancı gözlemciler, Japonya'nın bugünkü düşük faiz oranları ile kolayca yönetilebilecek olan borçlarından kaygı duyuyorlar. Ancak faiz oranları normal seviyelere çıkarsa bu zor olabilir tabii. Faiz oranlarının normal seviyelere kısa vadede çıkacağına ihtimal vermesem de Japonya bu tür kaygıları giderebilecek iki farklı politika uygulayabilir.

Birincisi, borçlarının bir kısmını vadesi sınırlı olmayan, yani hiçbir zaman itfa edilmeyen ama her yıl (düşük) bir faiz ödenen tahvillerle takas edebilir. Bu politika, riskin kamu hesaplarından bertaraf edilmesini sağlayabilir. Bazıları bunun enflasyonu yükseltebileceğini düşünübilir, ancak Japonya'nın alt üst olmuş ekonomisinin ihtiyacı da tam olarak enflasyon zaten. Faiz oranlarının aniden yükselseceği yönündeki kaygıların fazlaca abartıldığı düşünüyorum. Ama illa da çok ihtiyatlı olunmak isteniyorsa, devlet, aşırı enflasyonist baskılar ortaya çıkana kadar veya çıkmadığı sürece borçlarının her yıl mesela %5'ini takas edebilir.

Diğer bir seçenek ise kamu borçlarının faizsiz nakitle takas edilmesi olabilir yani, uzun zamandır korkulan kamu borçlarının monetizasyonu meselesi. Parasal finansman, her ne kadar faiz getiren vadesiz tahvillerle takas yöntemi ile mukayese edildiğinde enflasyonu daha fazla yükseltme olasılığına sahip olsa da, soruna çözüm olmaktan ziyade, daha yavaş hareket edilmesi yönünde bir argüman olabilir ancak.

Japonya'nın kendisini faiz oranlarının aşırı yükselmesine karşı korumasını sağlayabilecek diğer yöntem ise, kamunun borcunun büyük bir kısmının kendi kendine borcu olduğunu idrak etmesiyle başlayacak. Wall Street'ten birçok kişi, asıl meselenin net borç olduğunu, yani devletin toplumun geri kalanına olan borcu olduğunu kavramış görünmüyordur. Eğer kamu kendisine olan borcu efektif olarak ödeyebilmiş olsaydı kapatabilseydi, kimse aradaki farkı anlayamayacaktı. Ve yalnızca borç/GSMH oranına odaklanan Wall Street'tekiler, Japon ekonomisi konusunda birden bire rahatlarlardı.

Bütün bunlardan sonra eğer hâlâ talep yetersizliği söz konusu

olursa, hükümet tüketim vergilerinde indirim'e gidebilir, yatırım vergisi alacaklarını artırabilir, düşük ve orta gelirli aileleri destekleyici programların kapsamını genişletebilir veya teknoloji ve eğitime daha fazla yatırım yapabilir ve bütün bunları para basarak finanse edebilir. Eski ekonomiler enflasyondan korkabilir, ama Japonya bu "korkuların" gerçekleşmesini istiyor.

Arz cephesinde sorunlar var

Japonya'nın talep sorundan daha büyük sorunları var. Saat bazında çalışma verimine ilişkin veriler, arz cephesinde bir sorun olduğuna işaret ediyor ve bu en fazla, birçok imalat sektöründe genelde rastlanan etkileyici yaraticılığın artık söz konusu olmadığı hizmet sektöründe görülmüyor. Japonya açısından en doğal olanı, hizmet sektöründe teknolojik gelişmedir – örneğin, sağlık hizmetleri sektöründe tanı cihazlarının geliştirilmesi.

Ancak Başbakan Shinzo Abe, çok farklı bir yaklaşım benimsedi ve ABD ve Pasifik kıyasındaki diğer on ülke ile imzalanan Trans-Pasifik Ticaret Anlaşmasını destekledi. Başbakan Abe, anlaşmanın kendi ülkesinde tarım alanındaki reformların yapılmasını kolaylaştıracağına inanıyor (ilginçtir, ABD'de hiç kimse, bu anlaşmanın ABD'nin oldukça tahrifkâr tarım politikalarını değiştirmesine yardımcı olacağını düşünmüyör). Aslında, bu tür reformların GSMH üzerinde çok küçük bir etkisi vardır, zira tarımın genel üretim içindeki payı çok düşüktür. Mamafih, bu tür reformlar hep istenir ve genç Japonların yaratıcılıklarını gösterebilecekleri yeni bir alan yaratır (ama Trans-Pasifik Anlaşması bunu gerçekleştirmenin en iyi yolu değildir).

Diğer tarafa Başbakan Abe, kadınların çalışma yaşamına daha fazla ve eşitlikçi bir şekilde katılımını sağlamaya yönelik politikalar izlemekte haklı. Eğer bu konuda başarılı olursa, bu politikalar üretimi ve büyümeyi ciddi ölçüde artırabilir.

Japonya, çeyrek yüzyıllık bir durgunluk yaşammasına rağmen, hâlâ dünyanın en büyük üçüncü ekonomisinden biri konumunda. Japonya'nın yaşam standartlarını iyileştirebilecek olan politikalar, dünyanın diğer ekonomilerinde talebi ve büyümeyi teşvik edebilecek durumda.

Eşit derecede önemli olan diğer bir husus da, Japonya'nın, yenilikçi ürün ve teknolojilerini dünyaya paylaştığında, diğer gelişmiş ülkelerde de aynı veya benzer tedbirler aracılığıyla yaşam standartlarını yükselterek başarılı ihracat politikalarını sona erdirebilecek kapasite olmasıdır.

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs, Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma Profesörü, Sağlık Politikası ve Yönetimi Profesörü ve Dünya Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne Milenyum Kalkınma Hedefleri konusunda Özel Danışmanlık yapmaktadır.

Küresel Eğitim Fonu oluşturulmalı

ABD ve diğer zengin ülkelerin, mevcut askeri harcamaları kısaltarak yaratacağı gerekliliği finansmanı sağlayarak, bu yıl Küresel Eğitim Fonu'nu oluşturması gerekiyor.

ABD, harcamalarını savaştan eğitime, CIA-destekli rejim değişikliği çalışmalarından yeni bir Küresel Eğitim Fonu'na (KEF) kaydılmak zorunda. Dünyada yüz milyonlarca çocuğun okula gidemediğini veya okullarda düşük nitelikli öğretmenlerden eğitim aldığı, bilgisayara erişimin yetersiz olduğunu, kalabalık sınıflarda eğitim aldığı ve elektrikten yoksun olduğunu düşünürsek, dünyanın birçok bölgesi kitlesel istikrarsızlığa, işsizliğe ve yoksulluğa doğru sürüklüyor demektir. Yirmi birinci yüzyıl, küresel ekonomide verimli bir şekilde yer almak için gençlerine iyi eğitim veren ülkelerin yüzyılı olacaktır.

ABD'nin küresel eğitim ve askeri programlara yaptığı harcamalardaki mevcut dengesizlik yelpalamaya başladı. Birincisi için yapılan yıllık harcama 1 milyar \$ ve ikincisi için yapılan ise yaklaşık 900 milyar \$. Askeri programlar Pentagon'u (yaklaşık 600 milyar \$) CIA ve ona bağlı kuruluşlar (yaklaşık 60 milyar \$), ulusal güvenlik (yaklaşık 50 milyar \$), Pentagon dışındaki nükleer silah sistemleri (yaklaşık 30 milyar \$) ve gazilere ilişkin programları (yaklaşık 160 milyar \$) kapsıyor.

ABD bu konuda yalnız değil

ABD'li politikacılar ve politika yapıcıları, kendi akıllarınca, küresel eğitim harcamaları ile askeri harcamalar arasındaki 900'e 1 oranı sayesinde ABD'nin ulusal güvenliğinin sağlandığına inanıyor olabilir mi? ABD bu konuda yalnız da değil tabii.

Suudi Arabistan, İran ve İsrail de Ortadoğu'da giderek hızlanan silah yarışında çok büyük paralar harcıyorlar ki ABD, bu yarışın başlıca finansörü ve silah satıcısı konumunda. Çin ve Rusya da acilen çözüm bulunması gereken kendi iç sorunlarına rağmen askeri harcamalarını ciddi ölçüde artırıyor. Göründüğü kadarıyla, büyük oyuncular arasında yeni bir silahlanma yarışına tanık oluyoruz. Hem de eğitim ve sürdürülebilir kalkınma konusunda bariçıl bir yarışa ihtiyacımız olduğu bir dönemde.

UNESCO ve başkanlığını İngiltere eski Başbakanı Gordon

Makul okullaşma aracılığıyla makul istihdam yaratamamanın maliyeti, siyasi istikrarsızlık, ABD'ye (Orta Amerika ve Karayipler'den) ve Avrupa'ya (Ortadoğu ve Afrika'dan) büyük çaplı göç, yoksulluktan kaynaklanan şiddet, uyuşturucu ve insan ticareti ile etnik çatışmalar olarak karşımıza çıkıyor.

Brown'un yaptığı Küresel Eğitim Finansmanı Uluslararası Komisyonu tarafından yayımlanan iki rapor da dahil olmak üzere son zamanlarda hazırlanan bazı uluslararası raporlara göre, ilkokul ve ortaokul eğitimi için sağlanan yıllık küresel kalkınma desteğinin 4 milyar \$'dan 40 milyar \$'a yükseltilmesi gerekiyor. Yoksul ülkelerin dünya standartlarında ilkokul ve ortaokul eğitimi verebilmesi, (yeni Südürüllebilir Kalkınma Hedefleri belgesindeki Dördüncü Hedef'te belirtildiği gibi) ancak bu on katlık artısla mümkün. Bu bağlamda ABD ve diğer zengin ülkelere, mevcut askeri harcamaları kısarak yaratacağı gerekliliği finansmanı sağlayarak bu yıl KEF'nu oluşturması gerekiyor.

Muhtemelen ABD'nin yeni başkanı olacak olan Hillary Clinton, gerçekten barışa ve sürdürülebilir kalkınmaya inanıyor ise KEF'nun oluşturulmasına destek verme niyetini beyan etmelidir. Aynen, Başkan George W. Bush'un 2001'de önerilen AIDS, Tüberküloz ve Sitma ile Mücadele Küresel Fonu'nu destekleyeceğini söyleyen ilk başkan olması gibi. Clinton, Çin'i ve diğer ülkeleri bu çok taraflı çalışmaya katılmaya çağırmalıdır.

Sonu gelmeyen savaşlar...

Aksi durum yani küresel eğitimden ziyade savunmaya büyük miktarlarda harcama yapmayı sürdürmek, ABD'yi, yurtdışındaki yüzlerce askeri üssün, her yıl yapılan on milyarlarca dolarlık silah satışının ve sonu gelmeyen savaşların trajik bağımlısı batık bir imparatorluğun durumuna sürükleyebilir.

Yoksul ülkeler, nasıl ki Küresel Fon kuruluncaya kadar AIDS, tüberküloz ve sitma ile mücadele edemedilerse, KEF olmadan çocukların eğitim vermek için gereken kaynaktan da yoksun kalacaklar.

Bütçe ile ilgili temel mesele şu: Yoksul bir ülkede bir çocuğa bir yıl boyunca eğitim vermenin maliyeti asgari 250 \$; ne var ki düşük gelirli ülkeler çocuk başına yılda ortalama ancak 90 \$ harcayabiliyor. Eğitim çağında ihtiyaç sahibi 240 milyon çocuk olduğunu düşünürsek, çocuk başına yıllık finansman açığı 160 \$ veya toplamda yıllık yaklaşık 40 milyar \$.

Yeterli finansmandan yoksun eğitimim sonucuları trajik boyutlarda. Çocuklar, sıklıkla temel seviyede okumayı veya yazmayı bile öğrenemeden okulu erken bırakıyor. Eğitimlerini yarımbırakan bu çocuklar, sıklıkla çetelere, uyuşturucu trafiğine ve hatta cihatçılara katılıyorlar. Kız çocukları erken yaşta evlendiriliyor ve çocuk sahibi oluyorlar. Doğurganlık oranı yükseliyor ve yeterli eğitim almamış

bu yoksul annelerin (veya babaların) çocukların yoksulluktan kurtulmak konusunda çok az umudu oluyor.

Makul okullaşma aracılığıyla makul istihdam yaratamamanın maliyeti, siyasi istikrarsızlık, ABD'ye (Orta Amerika ve Karayipler'den) ve Avrupa'ya (Ortadoğu ve Afrika'dan) büyük çaplı göç, yoksulluktan kaynaklanan şiddet, uyuşturucu ve insan ticareti ve etnik çatışmalar olarak karşımıza çıkıyor. Hemen ardından da, ABD'nin insansız hava araçları devam eden istikrarsızlığı daha da kötülestirmek üzere havalandırıyor. Kısacası, CIA'den KEF'na, ABD-destekli başarısız rejim değişikliklerinden (Afganistan'da Taliban'ı, Irak'ta Saddam Hüseyin'i, Libya'da Muammer Kaddafi'yi ve Suriye'de Beşar Esad'ı hedef alanlar da dahil) sağlık, eğitim ve makul istihdam yatırımlarına geçiş yapmamız gerekiyor.

Daha fazla fon ayrılmalı

Yardımları eleştirenlerden bazıları, eğitim fonlarının boşá masraf olacağını öne sürüyorlar. Ancak aynı kişiler, ben 2000 yılında hastalıkla mücadele için kamu sağlığına daha fazla fon yapılması gerektiğini söylediğimde de tamamen aynı görüşleri dile getirmişlerdi. Daha fazla fon ayrılmasının sonuçlarını on altı yıl sonra görüyoruz: hastalık maliyetleri ciddi şekilde düştü ve Küresel Fon büyük başarı gösterdi (bağısta bulunan taraflar da aynı şekilde düşünüyorlar ve son zamanlarda hesaplarını yeniden aktif hale getirdiler).

ABD ve diğer ülkeler, eğitim konusunda başarılı bir model oluşturmak için, öncelikle yardımlarını yeni bir fonda toplayabilirler. Bu fon da düşük gelirli ülkelere çağrıda bulunarak, destek almayla yönelik projelerini sunmalarını isteyebilir. Siyasetten bağımsız bir teknik inceleme komisyonu, projeleri inceleyebilir ve finanse edilmesi gerekenleri önberebilir. Onaylanan ve desteklenecek olan projeler, uygulama aşamasında KEF tarafından izlenebilir ve değerlendirilebilir ve böylece, başarılı hükümetler de iyi yönetim konusunda başarılı bir geçmişe ve saygınlığa kavuşurlar.

ABD ve diğer ülkeler, savaşlara ve silahlanmaya 2000 yılından beri trilyonlarca dolar harcadılar. Eğitimde yapılan yatırımı artırımı ve aynı zamanda savaşa, darbelere ve silahlanmaya yapılan harcamalar kışmamızı sağlayacak mantıklı, insanca ve profesyonel yeni bir yaklaşım benimsenmenin zamanı gelmiştir. Dünya gençliğinin eğitimi, bizi küresel sürdürülebilir kalkınmaya götürecek en güvenli yolu, aslında yegâne yolu, göstermektedir.

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

Yapısal reformlarda beş öncelik bizi geleceğe taşıyabilir

Bilgiye dayanan fikir
fizibiliteye dayanan proje
bazlı tartışmayı öne
çıkaramazsak, insan ve
sermaye kaynaklarını
israf ederiz.

Değerşimlerin ve dönüşümlerin bileşenleri üzerinde çalışan ayrıntı uzmanları epey zamanıdır bugünkü üretim ve bölümüm sistemindeki tıkanmaları aşmak için "yapısal değişiklik ihtiyacına" dikkat çekiyorlar. Son zamanlarda ise Alexander Lozev¹, Güven Sak², Deng Cuhun ve Wang Wen³ yapısal değişiklik konusunu farklı açılarından değerlendirdi. Önce, bir gazete haberine yansyan iki Çinli uzmanın görüşlerini özetleyim. Chun, eskiden olduğu gibi, para ve maliye politikalarında gevsemeye giderek, para arzını artırarak talep yaratmanın artık işe yaramadığını belirtiyor. Dünya Özüğünde geçmiş uygulamalardan çıkan derslerden biri, para arzıyla yaşamakta olan krizin aşılamadığını, bunun temel nedeninin yapısal sorunlar olduğunu söylüyor. Bir dizi dönemsel etkenlerin, örneğin mülteci sorunları ve devlet dışı örgütlerin yarattığı terörün talep daralması yarattığını, ancak belirleyici ağırlıkta olmadıklarını ileri sürüyor. Wen ise yatırımlara yol gösterecek ilkelerin netleştirilmesi ve uluslararası finans sisteminin mimarisinde reform yapılması ihtiyacına dikkat çekerek, girişimcilerin yatırım istahını artıracak olanın; inovatif gelişme, canlı işleyiş, bağlantılılığın farkında olma ve kapsayıcılık özeni olduğunu belirtiyor.

Bu çağda yapısal reform olmadan

Çin'deki G20 toplantısı bitmeden yazısını kaleme alan Sak, "yeni sanayi devrimi artık küresel gündemin birinci sırasına doğru yükseliyor" saptamasını yapıyor. G20'nin kısa vadeli politika koordinasyonuna odaklanan 'kriz masası' görünümünden çıkarak, uzun dönemli politikalara odaklanan uluslararası yönetim mekanizmasına dönüştürülmesini öneriyor. Bizimki gibi ülkelerde inovasyonun teknoloji transferi ve farklı sektörlerde difüzyonu anlamına geldiğini de belirterek, teknoloji transferini hızlandıracak, yaygınlamasını ve derinleşmesini kolaylaştıracak yapısal reformların son derece önemli adım olacağının altını çiziyor. Küresel ölçekte teknoloji transferine odaklı büyümeyen iki yönyle önemli olduğuna işaret ederek, "Hem küresel büyümeyi çok boyutlu bir meseleye çevirerek yeni sanayi odağına yerleştiriyor hem de Sürdürülebilir Kalkınma Hedefler (SDG)

Toplumumuzda planlı, bilgeli, bilgiye dayanan karşılaştırmalı analizle ilerleyen tartışma yapma gelenekleri oluştadığı için, aynı sözleri söylerken, farklı şeyler anlama gibi bir eksik yanımız vardır. Toplumsal enerjimizi, dünyadaki yeni gelişmelere uyum için odaklayabilmemizin ilk adımı kavramların bileşen ve bağlamlarını nete getirmektir.

ile ilişkilendiriyor" diyor. Sak analizinde, Çin Lideri Xi Jin Ping'in, "Bu çağda, yapısal reform olmadan zenginleşebilme yolu yoktur" sapımasını da paylaşarak, teknolojik gelişme farkının kapanması yarısının geride kaldığını, yeni dönemde inovasyon açığını bir bütün olarak kapatabilme yarısının öne çıktığini da belirterek, ön hazırlık yapan ve zihinsel olarak hazırlanmış olanların başarılı olacağını anlatıyor.

Kapsamlı analizinde Lozev, uzun dönemde teknolojik meydan okumalarla yanıt verebilmek için hükümetlerin insan kaynakları inşasına öncelik vermeleri gerektiğini belirtiyor. Düşünür, sadece endüstriyel rekabet için değil, ileri düzeyde bir medeniyet inşa etmek için de kritik yoğunlukta uzman yetiştiren üniversite ve mesleki okul altyapısı ihtiyacına dikkat çekiyor. İnsan kaynağıyla ilgili uyarısının ardından da, parusal kaynak varlığının uzun dönemli gelişme yaratmada yetersiz kaldığını, para sahibi olan Suudi Arabistan'ın bilimsel ve teknolojik gelişme ve küresel ölçekteki inovasyon yaratmadı sadece İsrail'le değil, uzun dönemde Bati'nın kısıtlayıcı yaptırımlarına maruz kalan İran'la bile kiyaslanamayacak gerilikte olduğunu anımsatıyor. Lozev, İran'da üniversitesi öğrencilerinin yüzde 47'sinin mühendislik, doğal bilimler, endüstriyel ve inşaat teknolojileri okuduklarını, İran ekonomisinin çeşitliliğini artırdığını, gelirlerin sadece yüzde 14'ünün petrol sektöründen geldiğini de anımsamamızı istiyor.

Beş öncelikli reform alanı

Alexander Lozev, küresel piyasaların devletlerin egemenliğini zayıflatlığını, ulusal ekonomilerin yönetişiminin zorlaştırdığını, bu nedenle kilit finansal merkezlerin, parusal ve siyasi yetkililerin eş zamanlı olarak etkinliklerini senkronize etmeleri gerektiğini güçlü biçimde vurguluyor. Son 20 yılda hızlanan küreselleşmenin bütün ekonomik süreçleri etkilediğini anlatarak, para politikaları ve mali uygulamaların metodolojisi ve teorisine yönelik düzeltmeleri etkinleştirten yeni bir geri-bildirim sistemi ihtiyacının öne çıktıği uyarısını yapıyor. Nakit akışlarında sınırların saydamlaşması, nakit akış yönetiminin ve düzenlemelerinin önem kazandığı ve finansal piyasaların her türlü etki karşısında hassasiyetlerinin arttığı gerçeğini anımsatıyor. Dünya genelinde son yıllarda uygulamaların bir özeti aktaran Lozev, "Dünya yeni bir teknolojik ortama gitmek üzere. Üretimin maddi yoğunluğu ve enerji azalmaya devam ederken, kalkınmada yeni bir nitelik sıçraması yaşanacak" diyor; başta insan kaynağı yatırımları ve yönetim kalitesinin geliştirilmesi gibi alanlarda hazırlıklı olanların daha etkin gelecek konumlaması yapabileceğini söylüyor.

Dünyanın farklı yerlerindeki düşüncenin insanları, artan "yapısal

reform ihtiyacına" vurgu yapıyorsa, eğilimin güç kazandığını, fırsat ve tehditlerini analiz etmeden kaynak yönetiminde başarılı olamayacağımızı düşünmeliyiz.

Toplumumuzda planlı, belgeli, bilgiye dayanan karşılaştırmalı analizle ilerleyen tartışma yapma gelenekleri oluştadığı için, aynı sözleri söylerken, farklı şeyler anlama gibi bir eksik yanımız vardır. Toplumsal enerjimizi, dünyadaki yeni gelişmelere uyum için odaklayabilmemizin ilk adımı kavramların bileşen ve bağlamlarını nete getirmektir.

Önce "yapısal reform" dediğimizde ne anladığımızı, kavramların içeriğini ve bağlamlarının neler olduğu üzerinde uzlaşalım. Sonra da, ivedi 5 yapısal reform alanı belirleyelim; dağıtmadan, her şeyi "yapısal reform paketleri" içine doldurarak, reform sözcüğünü de sulandırmadan bir programı önmüze koyalım.

Hep birlikte tanıklık edeceğiz ki ayırttığımız yanlarımız çok minimal kalırken, birleştiğimiz ortak yanlarımızın ağırlıklı olduğunu göreceğiz. Bilgiye dayanan fikir, fizibiliteye dayanan proje bazlı tartışmayı öne çıkaramazsak, insan ve sermaye kaynaklarımıza israf ederiz.

Benim bireysel olarak sıralamam şudur: Bir numaralı işimiz, ülkem kaynakları hakkında kullanılabılır net bilgi üreticek envanterleri hazırlamaktır. Veri sorununu, veri analizini, alışkanlıkta yönetimden analizle yönetme geçiş sürecini hızla tamamlamazsak, kırı ve anlamsız tartışmalarla zaman kaybederiz. İkincisi, eğitim sistemimizi hızla gözden geçirmeli, ihtiyaca göre asimetrik ve esnek yapıları olan bir eğitim sistemini; inanç özgürlüğü dışında düşünsel özgürlüğünün bir aracı olarak devreye sokmalyız. İran'ın yaşadığı eğitimi başaramazsak, içi boş söylemlerin tutsağı oluruz. Üçüncüsü, bugünkü işletme ölçekleri ve verim düzeyi, o düzeyi yaratan zihniyet ve işe bakış açısını değiştirecek bir kampanyayı siyasi irade, bürokrasi, girişimci çevreler, sivil initiatifler ve toplumun bütün dinamik unsurlarının ulaşacağı bir strateji, takтик ve operasyonel yol haritası üzerinde uzlaşmalyız. Dördüncüsü, ülkemizin avantajlı alanlarını keşfetmeli, gerçekçi tanımlarını yapmalı ve oralara güçlerimizi odaklamalıyız. Beşinci de mekan ve bina arzından başlayarak, proje-odaklı teşviklere yönelik, olmayacak dualara amin diyen popülist, ülke koşullarından uzak, saha çalışmalarına dayanmayan, beklenen yaratan; beklenenleri karşılamadığı için de psikolojik düşmanlık üretmenin iklimini oluşturan anlayışlara izin vermemeliyiz. Açık tartışmalar, aykırı düşüncenin zenginlik olduğunu içselleştirmiş olgunluk, geri-bildirimlerleince ayarlar yapan bir öngörme ve önlem alma disiplini ile ödünsüz gözetim ve denetim yapma disiplinin kapsayıcı kurumlarını oluşturmalıyız. Bu beş öncelik, ayırtındaki diğer gelişmeleri tetikleyecektir, yaratmak istediğimiz sonuca bizi götürürecek.

1) Alexander Lozev, "Rusya yeni teknolojik ortama nasıl hazırlanmalı", Turquie Diplomatique, S.89, 15 Ağustos-15 Eylül 2016.s:8-9

2) Güven Sak, "Çin,G 20'yi yeni sanayi devrimi ile buluşturdu", Dünya, 5 Eylül 2016

3) Prof Deng Chun ve Prof. Wang Wen'in açıklamaları, Dünya, 3 Eylül 2016

EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ NEREYE GİDİYOR?

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Eğitim dünyasında köklü bir değişimin öncesini yaşıyoruz. Gelenekselleşmiş eğitim metodlarının bir sonucu olan bugünkü yetişkinler, teknoloji çağını araladılar. Kendilerini yetiştiren sistemi kökten değiştirecek bir çözümü de onlar bulmaya çalışıyor.

Aristo'nun yaklaşımı ile ancak eğitim sayesinde devletler mümkün olabilir ve insanlar ortak yaşam kültüründe daha kolay yaşayabilecek topluluklara dönüştürbilir. 30 yıl öncenin öğretim şartları ile geldiğimiz noktada dağlar kadar fark var. Ancak bu değişimin yalnızca başındayız.

Kara tahta ve tebeşir ile eğitim gören nesil şimdilerde kendi eğitim modellerini

ve deneyimlerini değiştirmenin peşinde. Milattan önce 3000'li yıllarda abaküs kullanılırken de muhtemelen o zamanın önderleri buna itiraz etmiş, insan aklının kolaycılığa alışmasının tehlikelerinden bahsetmiş olabilir. Geldiğimiz noktada abaküsler ya da hesap makinalarından çok daha fazlası, mesela tabletler, akıllı telefonlar ve tahtalar, robotlar ve daha birçok internete bağlı nesne eğitimin bir parçası haline geliyor.

2 trilyon dolarlık pazar

GSV tarafından yapılan araştırmaya göre eğitim sektörünün tüm dünyadaki büyülüğu 2 trilyon doları geçiyor. Teknolojinin bu pazarı hem büyütceği hem de geleneksel harcamalarının yönünü değiştireceği tahmin ediliyor. Yani her zaman olduğu gibi teknoloji sayesinde eğitim dünyası tasarruf sağlamış olmayacağı. Tam tersine okullar, devletler ve tabii ki veliler daha çok para

bundan 10 yıl önce yalnızca 15 öğrenim yönetim sistemi (LMS) geliştiricisi varken günümüzde bu rakam 700'ü geçiyor. LMS pazarı 2013 yılında 2.3 milyar dolar iken 2016 yılının sonunda pazarın 7.8 milyar doları geçmesi ve 2021 yılında 15.7 milyar dolarlık bir büyülüğe ulaşması hedefleniyor. Uzaktan eğitim teknolojilerinin yıllık ortalama hızı gelişmiş ülkelerde %8 civarında iken, Latin Amerika %14.6, Afrika %16.9, Doğu Avrupa ve Asya'da ise %17 civarında gerçekleşiyor.

Eğitim yatırımları için fırsat büyük

Eğitim teknolojilerine olan bu ilgi hızla büyürken bu alanda yatırım yapan şirketler de hızla büyüyor. 2015 yılında yediden fazla şirket 100 milyon doların üzerinde yatırım sermayesi çekmeyi başardı. Yalnızca bu yedi şirket 1 milyar dolardan daha fazla sermaye kazanmış oldu. Bunlar arasında Udacity, Lynda ve 17zuoye bulunuyor. Bu alanda yine Çin en fazla yatırımı yapan ülkeler içinde liderliğini koruyor. Çin'li şirketler tüm dünyada yapılan eğitim teknolojilerini yatırımlarının %37'sini gerçekleştirmiş oldular. Bu yatırımin toplamı da 1 milyar doları geçmiş durumda. Küresel ölçekte bakıldığından ise eğitim teknolojilerine olan yatırım 2015 yılında bu yana %58 oranında artmış oldu.

Çin yatırımlarını artırıyor

Tüm dünyada genel olarak Asya ülkelerinin eğitim teknolojilerine olan yatırımları artırması dikkat çekerken Çin bu alanda liderliği elden bırakmıyor. Bu güne kadar üretim ekonomisi üzerine odaklanan Çin, hızlı bir şekilde servis tabanlı bir ekonomik modele geçmek istiyor. Bunun için de daha yoğun bir şekilde eğitim teknolojilerine harcama yapmaya hazırlanıyor. Geçtiğimiz sene yatırım sermayesi konusunda çok farklı bir yaklaşım sergileyen kamu şirketi üzerinden start-up şirketlere 30 milyar dolarlık bir fon sağlayacağını açıklamıştı. 2020 yılına kadar ülke genelinde 30 binden fazla start-up şirketin kurulması hedefleniyor. Çin bu start-up'ların ihtiyaç duyduğu eğitimli topluluğu artırmak ve şu anda hali hazırda 806 milyonluk iş gücünü daha vasıflı işler yapabilecek duruma getirmek için uzaktan eğitim başta olmak üzere eğitim teknolojilerine çokça yatırım yapmaya

devam ediyor. Bu değişimin ilk meyveleri de ortaya çıkmaya başladı. OECD raporlarına göre 2030 yılına geldiğimizde STEM kültürü ile yetişmiş olan eğitimli nüfusun %37'si Çin'de yaşıyor olacak.

Hindistan online eğitime odaklıyor

Eğitim teknolojilerine ciddi anlamda yatırım yapan ülkelerden biri de Hindistan. Bu senenin sonuna kadar internet üzerinden eğitim için ayrılmış toplam yatırımın 2.5 milyar doları bekleniyor. Bu miktar her sene %15 civarında artmaya devam edecek. Öngörülere göre bu artış 3 yıl sürecek. Peki Hindistan yalnızca internet üzerinden eğitime bu kadar büyük bir yatırıma niçin yapıyor? Sebebi aslında oldukça basit. Ülkenin özellikle kırsal alanlarına yeterli kalitede içeriği ve öğretmeni götürmek oldukça zor. Online eğitim sayesinde eğitim kalitesini ve aşağı standartlarını tüm ülkede artırmak ve belirli bir ortalama yakalayabilmek mümkün. Yapılan araştırmaya göre şu anda 20 milyon öğrenci anında online eğitime geçirilebilecek. Bunların pek çoğu şu anda eğitim imkanlarından yoksun öğrenciler.

Benzer bir durum aslında Türkiye için de geçerli. Türkiye'de etüt ve dersahane sorununun kökeninde de eğitimdeki seviye farkı vardı. Online eğitimin ücretsiz ve herkese açık olarak sunulması eğitimini evde de desteklenmesi hususunda ciddi bir fark yaratabilir...

Türkiye'de eğitimin yaygınlaşması ve herkese kolayca ulaşabilmesi için zamanında devlet eliyle televizyon kanalı kurulmuştu. Şimdi benzer bir şey online eğitim platformu ile pekala gerçekleştirilebilir.

Akıllı okullar dijital üniversiteler

Türkiye'de eğitim teknolojileri alanında yürütülen birbirinden bağımsız birçok çalışma bile çocukların eğitim yaşıntısında ciddi değişimlere yol açmaya başladı. Ancak daha disiplinli ve merkezi bir yapıdan yeniden kurgulanmış bir sisteme ihtiyaç giderek artıyor. Dijital içeriklerin tamaması, STEM araçlarının ve metodolojisinin daha da yaygınlaşması, okulların altyapılarının akıllanması ve üniversitelerin dijitalleşerek herkese her zaman eğitim verecek şekilde yeniden şekillendirilmesine acilen ihtiyaç var.

harçayıp, daha iyi eğitim standartlarının ortaya çıkışmasını sağlamış olacak. Ancak tek bir farkla. Aynı işlemi 30 yıl önce yapsayıdınız muhtemelen kat kat fazlasını ödemek zorunda kalacaktınız. Bugün bir sınıfta her öğrencinin eline tablet vermenin maliyeti ile 30 yıl önce her sınıfta birer televizyon koymayanın maliyeti neredeyse aynı.

Günümüzde eğitim teknolojilerine yapılan yatırımin hızı giderek artıyor. Örneğin

Her unutkanlık bunama mıdır?

Unutkanlıklar kişinin günlük yaşam aktivitelerini, performansını ve sosyabilitesini bozmadığı sürece büyük bir sorun yaratmaz. Bunlardan birisinde aksama olduğunda sorunlar başlar ve tedavi edilmesi gereklidir.

Hafiza (bellek), bir insanın ömrü boyunca yaşadığı ya da çeşitli yollardan öğrendiği bilgileri akılda tutabilme becerisidir. Hafıza, sadece çevre hakkında kazandığınız tecrübe ve bilgilerin depolanması şeklinde değil, aynı zamanda gerek duyulığında bu bilgilerin geri çağrılmamasını da sağlar.

Unutkanlık, bilgi ve becerileri hafızaya kayıtlamada ya da hafızada depolanan bu bilgilerin ve tecrübelerin geri çağrılmamasında yaşanan güçlükler olarak tanımlanabilir.

TOBB ETÜ Hastanesi Nöroloji Uzmanı Doç. Dr. Erdal Eroğlu da unutkanlık ile ilgili şu açıklamalarda bulundu: "Beynimizde yaklaşık elli milyar kadar hücre bulunmaktadır ve bu hücreler birbirleriyle çok sayıda bağlantılar kurarlar. Duyu organlarımızla algıladığımız tüm bilgiler ve öğrendiklerimiz bu hücreler sayesinde kayıt ve gerektiğinde de bilginin geri çağrılmaması sağlanmaktadır. Genetik faktörler, kişinin yaşam tarzi, beslenme alışkanlıklarını ve çevresel etmenler bir araya gelerek beynimizin yaşlanma sürecini belirlerler. Tüm organlarımızda olduğu gibi beynimiz de zaman içerisinde yaşlanır ve hücre kaybına uğrar. Bu da bilişsel fonksiyonlarımızın eskisi gibi güçlü olmasını engeller. Ancak bilgi ve beceriler sürekli yenilendiğinde ve tekrarlandığında hafızada kalması ve hatırlanması daha kolay olur. Aksi takdirde

kullanılmayan bilgiler bellekten silinir.

Unutkanlıklar kişinin günlük yaşam aktivitelerini, kişinin performansını ve sosyabilitesini bozmadığı sürece büyük bir sorun yaratmaz. Bunlardan birisinde aksama olduğunda sorunlar başlar ve mutlak tedavi edilmesi gereklidir.

Unutkanlık genelde ileri yaşın sorunları olarak görüle de günümüzde artık genç popülasyonda da unutkanlıklar artış göstermektedir.

Her unutkanlık bunama anlamına gelmez. Unutkanlığın yanında diğer bilişsel fonksiyonlarınızın (öğrenme, orientasyon, lisan fonksiyonları, kişilik değişiklikleri gibi) en az bir tanesinde daha bozukluk olmalı ve bu bozukluklar hastanın sosyal ve iş hayatını etkileyebilecek kadar şiddetli olmalıdır.

Nedenleri nelerdir?

Unutkanlığın nedenleri oldukça fazladır. Genç popülasyonda unutkanlığa yol açan nedenlerin tamamı ileri yaşlarda da unutkanlığa yol açabilir. Ancak, sadece ileri yaşlarda görülen ve unutkanlığa yol açan bazı hastalıklar (Alzheimer hastalığı, frontotemporal demans gibi) genç yaşlarda unutkanlığa yol açmaz.

Genç popülasyonda en sık unutkanlığına yol açan nedenler; depresyon, anksiyete, yoğunluk, stres, kaygılar, gerekliliğe gerekli bir çok uyarı ve bilgiye maruz kalma, uykuya bozuklukları, vitamin B12, folik asit, D3 vitamin eksiklikleri, tiroid hormon bozuklukları, kafa travmaları, düzensiz yaşam tarzi, yanlış beslenme alışkanlıkları ve çevresel toksik maddelere maruz kalma sayılabılır. Ayrıca bellek fonksiyonlarınızın tembelliğine yol

açan bilgisayar ve akıllı telefonlar gibi teknolojiler de unutkanlığın önemli nedenlerinden birisidir.

Yaşlılarda ise daha çok; Alzheimer hastalığı, vasküler (damarsal) nedenli unutkanlıklar, Lewy cisimcikli demans (bunama), parkinson hastalığı-demans kompleksi, normal basınçlı hidrosefali gibi nedenler bellek fonksiyonlarında bozukluğa neden olduğu gibi, gençlerde unutkanlığa neden olan faktörler de yaşlılarda hafıza bozukluklarına neden olabileceği unutulmamalıdır.

Depresyon ve unutkanlık

Depresyon hem gençlerde hem de yaşlılarda unutkanlığa yol açan önemli nedenlerden birisidir. Tip dilinde depresif psödodemans (depresyona bağlı yalancı demans) olarak adlandırılmaktadır. Bazen

zaman içerisinde demansa depresyon da ilave olabilir. Depresyon, bilişsel fonksiyonlarda hafif bozukluklara yol açabilecegi gibi ciddi düzeylerde de etkileyebilir. Depresyon erken tespit edilip tedavi edildiğinde "depresyona bağlı yalancı demans" da düzelmektedir.

Yaşa beraber mutluluk hormonu denilen "seratonin" azalmaktadır. Bu nedenle "depresif yalancı demanslar" yaşlılarda daha fazla görülmektedir. Mutlu bir şekilde yaşayan ve depresyondan uzak duran hastalar da unutkanlık daha az ortaya çıkmaktadır.

Uzun süre depresyonda kalan ve tedavi edilmeyenlerde yaşamın ileriki yıllarda Alzheimer hastalığına yakalanma riskleri artmaktadır. Yani depresyon Alzheimer hastalığı için risk teşkil etmektedir. Hatta uzun süre "depresif yalancı demans" nedeniyle takip edilen hastaların yaklaşık %10-15'i kalıcı demansa dönüşebilmektedir. Bu nedenle depresyonun tanısı konulduktan sonra hemen etkili tedaviye başlanmalıdır.

"Depresyona bağlı yalancı demanslı hastalar", kendileri doktora giderken, Alzheimer gibi demansi olanlar yakınları tarafından doktora götürürler. Depresif hastalar unutkanlıklarını abartılı gösterirler ve doktorun sorularına cevap verirken gayret göstermezler ve genelde "bilmiyorum" kelimesini çok kullanırlar. Oysa gerçek demansi olan hastalar sorulara doğru cevap verebilmek için olağanüstü gayret gösterirler.

Kolay fark edilebilir mi?

Bu her zaman için mümkün olmaz. Bellek bozukluğu bazen sinsi başlar ve erken dönemlerde hasta ve yakınları tarafından kolayca fark edilmeyebilir. Bellek bozukluğunun erken fark edilmesi önemlidir, çünkü bazı bellek bozuklıklarının tedavisi mümkün ve erken tespit edildiğinde tedaviye erken başlanılabilir. Bellek bozukluğunun erken dönemlerinde önce basit şeyler (isimleri hatırlamada zorlanma, evde ya da işyerinde koyduğu eşyalarını arama gibi) unutulmaya başlar. Ancak, unutkanlık ve diğer bilişsel fonksiyonlardaki bozulma günlük yaşam aktivitelerini bozmaya başladığında ya da performansı düşmeye başladığında önem kazanır.

Unutkanlık için neden check-up yapırılmalı?

Bellek fonksiyonlarınızın normal oldu-

**TOBB ETÜ Hastanesi Nöroloji Uzmanı
Doç. Dr. Erdal Eroğlu**

ğunu düşünsek bile unutkanlık check-up yaptırımızda büyük yarar vardır. Bellek check-up yaptırıldığında, normal bellek performans ölçümü yapılmış olacaktır ve bu da ilerde oluşabilecek bellek bozuklukları için referans olacaktır. Bazen de unutkanlık check-up'ı ile olası bellek bozukluğunun erken safhaları yakalanabilmektedir. Hangi yaşta olursanız olun ve özellikle 50 yaş üstündeki insanların mutlak unutkanlık check-up'ı yaptırmasında büyük fayda vardır. Bilindiği üzere 65-85 yaş arası bunama riski her 5 yılda bir iki katına çıkmaktadır. Unutmayın ki, Alzheimer hastalığı gibi nörodejeneratif bunamalarda unutkanlık belirtisi ortaya çıkmadan yaklaşık 10-15 yıl önce beyinde değişiklikler başlamaktadır. Ancak unutkanlık check-up'ı ile erken dönemde silik de olsa bazı bulgulara tespit edilebilmektedir.

Unutkanlık check-up'ı ile kişilerin ruhsal durumu, oriantasyonu, bellek fonksiyonları, anlama, kavrama, algılama, bilgileri öğrenme ve hatırlayabilme fonksiyonları tespit edilebilmektedir. Bunun yanında kan tetkikleriyle vücutta eksik-bozuk olan ve unutkanlığa yol açan parametreler ortaya konulmakta, beyin görüntüleme (Beyin MRI) ve EEG (Elektroensefalografi) ile de beyinde olabilecek anatomik ve fonksiyonel bozuklukların varlığı ya da yokluğu belirlenebilmektedir.

YENİ ENDÜSTRİ ESERİ :
MUHİTİNE, REFAH
İTÜN MEMLEKETE HAZ VE KUVVET

*16 haneli
Bük Köyü'nden
Karabük'e...*

Demir ve çelik sanayinin kurulmasına Atatürk'ün önderliğinde yapılan 1. Beş Yıllık Sanayii Planı'nda karar verildi.

Karabük Demir Çelik Fabrikaları genç Türkiye Cumhuriyeti'nin yokluklar içerisinde ortaya çıkardığı en büyük eserlerden biridir. Bu büyük eser ortaya çıkarken, ülkenin tüm imkanları kullanıldı. Memlekette sosyal siyaset anlayışının yerleşmesine çalışılırken, diğer taraftan da modernleşme sürecinin devamlılığı sağlandı.

Nazmi KAL | nazmikal@yahoo.com

Bugün ülkelerin kalkınmışlık düzeyinin tüketikleri çelik miktarı ile ölçüldüğü düşünülecek olursa, ulu önderin Cumhuriyetin kurulması ile birlikte milletimizin önüne koyduğu sanayileşme hedefi ile 3 Nisan 1937 tarihinde temeli atılan Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın, ülkemiz sanayisindeki misyonu daha iyi anlaşılacaktır.

Atatürk, Türkiye'de demir-çelik sanayii gerğini Cumhuriyetin daha ikinci yılında aklına koymuş, kurulup kurulamayacağının incelenmesi için 1925 yılında İktisat vekaletini görevlendirmiştir.

Türkiye'de demir-çelik sanayisinin kurulmasına yönelik en önemli adım ise 29 Mart 1926 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Demir Çelik Sanayisinin Tesisine Dair 786 sayılı Kanun" olmuştur.

1925 yılında, bir taraftan petrol yataklarının incelenmesi için Lüksemburg'lu Dr. Lucius, diğer taraftan kömür ve demir cevherini incelemek için de Avusturya'dan Leopen Maden Mektebi profesörlerinden Dr. Granigg getirildi.

Dr. Granigg, Türkiye'de demir-çelik sanayi kurmaya elverişli demir cevherinin bulunup bulunmadığını, maden kömürlerimizin demir-çelik sanayinde kullanılacak kok kömürü yapımına elverişli olup olmadığını, demir-çelik sanayinin ekonomik bir şekilde Türkiye'nin ne resinde kurulması gerektiğini incelemek üzere görevlendirildi.

Dr. Granigg'in çalışmaları sırasında Ticaret Vekaletinde bir Genel Müdürlüğü kurularak başka uzmanlar da getirilerek madenlerimiz inceletirildi.

Madenlerimiz inceletirildi

Belçika'da Maurice ve Almanya'da Koppers firmalarında kömürlerimizin koklaşma testleri, Lüksemburg'da Medinger'de demir cevherinin analizleri yapıldı. Ancak, bu çalışmalara devam edilmedi ve demir-çelik sanayinin kuruluşu 1928 yılına kadar gündeme gelmedi.

Türkiye'de demir-çelik sanayinin kurulması çalışmalarına 1932 yılında üçüncü kez Rus heyetinin incelemeleri ile başlandı. Heyetin verdiği raporda, 1929-1930 yılları gümrük istatistiklerine göre yılda 150 bin ton demire ihtiyaç olacağı, gelecekteki ihtiyaç da düşünüldüğünde 300 bin ton/yıl üretim yapacak yüksek fırınlara gereksinim duyulacağı, yüksek fırınların işletilmesi için kurulacak kok fabrikasından da kimya sanayii bakımından çok önemli yan ürünler elde edileceği, ağır sanayii merkezi çevresinde kurulacak sülfirik asit ve diğer yan sanayinin ekonomik olacağı saptandı.

Nihayet, ağır demir sanayinin kuruluş yerinin tespiti ve diğer sorunların incelenmesi için, Sümerbank ve Erkan-ı Harbiye birlikte incelemelerde bulunarak Birinci Sanayii Planı'nın bu en önemli kuruluşun kesin olarak kurulmasına karar verdiler ve kuruluş yeri için Karabük yörəsini uygun buldular.

Ekonominik kriz etkiledi

Mali imkansızlıklar ve 1929 dünya ekonomik krizinin de etkisiyle dönem dönem kesintiye uğrayan çalışmalarla 1932 yılından sonra yeniden hız verilmiş, kurulacak olan fabrikanın kapasitesi ve ülkenin ihtiyaçları ve imkanları yeniden incelenmiş, bunun neticesinde demir-çelik sanayinin kuruluş yeri ve diğer sorunların incelenmesi için Sümerbank ve Erkan-ı Harbiye temsilcilerinden bir kurul oluşturulmuştur. Bu kurul; demir-çelik sanayinin kurulabilmesi için gerekli koşulları her yönüyle araştırarak, Türkiye'nin ilk entegre demir-çelik sanayinin, maden kömürü havzasına ve sahile yakınlığı, demiryolu güzergahında bulunduğu ve stratejik uygunluğu nedeniyle 16 hanelik Bük Köyü'n-

de kurulmasına karar vermiş ve böylelikle 1. Beş Yıllık Sanayii Planı'nın en önemli yatırım kalemi olan demir-çelik sanayinin kurulmasına başlanmıştır. Demir Çelik sanayinin kuruluş yeri olarak Karabük'ün seçilmesinde en önemli etkenlerden birinin de askeri-siyasi nedenler olduğu görülmektedir. Kurulacak olan fabrikanın büyülüğu ve önemi beraberinde bu tesislerin korunmasını da gündeme getirmiş ve gerek ülkemizin Kurtuluş Savaşı'ndan çıkış olması ve gerekse 1.Dünya Savaşı'nın yarattığı endişeler nedeniyle fabrikanın, sahilden 100 km. kadar içerisinde kurulması uygun görülmüştür.

Sovyet heyetinin ısrarı...

Dönemin Başvekili İsmet İnönü hatırlarında Sovyet heyetinin demir-çelik fabrikasının kurulacağı yer konusundaki ısrarını şu şekilde açıklamaktadır: "Biz sahilde istemiyorduk, o zamanki silahlara göre, denizden doğrudan doğruya atış altına alınabilecek bir fabrika kurmakta mahzur görüyoruk. Fabrikanın daha içerisinde olmasını düşündüğümüzü heyet başkanı Prof. Orlof'a açıkça söyledim. O

Fabrika ilk üretmeye geçtiğinde çalıştırılacak insan bulunamadığı için mahkumlar getirilip istihdam edildi ve onlar için Adalet Bakanlığı tarafından mahkum evleri kuruldu.

da "Hakkınız var; fakat sahilden uzaklığa nihayet Karabük kadar olan bir mıntıkkada kurulacak olursa ancak o zaman iktisadi olabilir" dedi. Bundan daha içerisinde kurarsak ekonomik olamayacağını, çok sıkıntılı ekeceğimizi söyledi. Halbuki, bizim askeri yetkililerin kanaati değişikti. Onlar fabrikanın Karabük'te değil, çok daha içerisinde kurulmasına israr etmekteydi.

Karabük'te kurulacak olan demir çelik fabrikaları için yapılan ihaleye verilen teklifler içerisinde Alman Krupp firması ile İngiliz Brassert firmalarının teklifi nihai değerlendirmeye alınmış ve fabrikanın yapım işi Türkiye'nin dış politika tercihleri doğrultusunda İngiliz Brassert firmasına verilmiştir.

İlk harcı İsmet İnönü koydu

Böylece, Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın yapım ihalesini kazanan H. A. Brassert şirketi ile Londra'da anlaşma imzalamak üzere Reisi Cumhur M. Kemal Atatürk'ün onayladığı 11 Temmuz 1936 tarihli kararname ile İktisat Vekaleti Müsteşarı Faik Kurtoğlu ve Sümerbank Umum Müdürü Nurullah Esat Sümer İngiltere'ye gönderildi. 29 Eylül 1936 tarihinde Londra'da imzalanan anlaşma 30 Aralık 1936 tarihinde yine ulu önder tarafından onaylandı.

Bu tarihi anlaşmadan sonra sıra artık temel atmaya gelmişti. Atatürk, bu büyük

müessesesinin temeline ilk harcı koymak üzere Başbakan İsmet İnönü'yu görevlendirir. Bölgenin kaderini değiştirecek olan bu tarihi gün Karabük'te büyük coşku ve heyecan yaratır. Çünkü, sadece sıradan bir fabrikanın temeli değil, aslında bugün ülkemizin 78. ili olan Karabük'ün de temelleri atılmaktı idi.

Türkiye çelik endüstrisine geçmektedir. Hadisenin önemini, 3 Nisan 1937 Cumartesi günü Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın temeline ilk harcı koyan Başvekil İsmet İnönü yaptığı konuşmada şöyle dile getirir:

"Demir Çelik Fabrikaları 7 büyük fabrikadan oluşmaktadır. Bunlardan her biri memlekette başlı başına bir kıymet sahibidir. Yüksek fırınlar, çelik fırınları, kok fırını, haddehane, 20 bin KW kuvvetinde bir elektrik santrali, büyük bir atölye ve tali maddeler fabrikası. Bu fabrikada günde bine yakın ameble çalışacaktır. Amelenin azlığı kurulacak olan fabrikanın ne kadar modern ve mekanize edilmiş olduğunu göstermeye kâfidir. Bütün bu müesseselerde 22 milyondan fazla para sarf edeceğiz. Fabrikanın her gün kullanacağı madenleri 236 vagon taşıyacaktır. Bu her gün on trenin Karabük'e gelmesi demektir.

Arkadaşlar, endüstri hayatına hevesle girdikten sonra asıl endüstrinin ana kısmına, ağır endüstriye bugün başlamış bulunuyoruz. Makine endüstrisi de buradan

başlar. Bu müessesede içtimai bakımından da ayrıca dikkati celbedecek bir kıymete haizdir. Burada çalışanların ikamet, çalışma ve sıhhat şartları, mektep ihtiyaçları ayrıca hazırlanacak, bunlar için ayrı ayrı müesseseler kurulacaktır. Görüyorsunuz ki Karabük Demir Çelik fabrikaları ile memleketin her sahada çok kıymetli olan başlıca ihtiyaçlarına cevap verecek bir müesseseye kurmakla kalmıyor, Cumhuriyetçi ve milliyetçi Türkiye'nin manevi ve içtimai bir medeniyet ve kültür müessesesini de meydana getirmiş oluyoruz.

Demir ve Çelik Fabrikaları'nın endüstri bakımından, ekonomi bakımından olduğu kadar memleket müdafası için olan yüksek önemine de bilhassa dikkatinizi çekmek isterim. Bu fabrikalar her ihtiyaç için istediğimiz demir ve çeliği temin etmekte memleket müdafası bugünden sonra daha emin temellere dayanmış olacaktır."

"Paşam bize ne vereceksiniz..."

Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın temelinin atılması esnasında İsmet İnönü ile töreni izlemeye gelen Öglebeli Köyü muhtarı İbrahim Ertan arasında geçtiği rivayet edilen şu diyalog ise atılan temelin önemine yapılan bir başka vurgudur.

Tören alanına doğru ilerleyen İsmet Paşa'nın yanına gelen muhtar: "Paşam, bizim tarlalarımızı alıyzsunuz, karşılığında bize ne vereceksiniz" diye sorar. Paşa'nın cevabı nettir; "Biz şimdî buraya bir hazinе gömüyorum. Her gün gelir, bu hazineden birer altın alarak evinize gidersiniz."

Gerçekten de öyle olur. Karabük'lüler tam 76 yıldır bu hazineden beslenir, Karabük bu hazineden kazandıkları ile büyür gelişir.

Ancak Karabük'li hiçbir zaman çok partili dönemde bu hazineyi Karabük'e getiren, 16 hanelik Bük Köyü'nu il yapan İsmet İnönü'ye hiç oy vermez. Hep rakiplerine verir. Vefasızlık mı bilgisizlik mi?..

1 Mart 1938'de teknolojik montaj çalışmalarına başlanılan entegre demir çelik tesisi kurucu İngiliz firması uzmanları ile birlikte, Türk mühendis, teknisyen ve işçilerinin azımı gayretle çalışmaları sayesinde üç yıl gibi kısa bir sürede yapılarak 6 Haziran 1939'da Kuvvet Santralinin işletmeye alınmasına müteakip diğer tesiler de peyderpey işletmeye alınmışlardır.

"Gelen 15 gün çalışıyor, bırakıp gitiyor"

Gazeteci yazar Aydın Engin "75. Yılda Çarklardan Chip'lere" isimli kitapta şöyle anlatır Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın kuruluşunu;

“...Toplu iğneyi, yerli kalitesiz olduğundan ithal eden, ölülerini saracak kefen bezini Amerika'dan ithal edip adını da “Amerikan bezi” koyan, kişi başına düşen ulusal geliri 100 doların henüz ve pek az olduğu bir ülkede sanayileşme...

İlk adımın adı çok iddialı kondu; Bir demir çelik fabrikası! Demir ağlarla örülmekte olan bir yurdun raylarını, geçit vermez bilinen ırmakları aşacak köprülerin demir putrellerini, karasabanın yerini alacak pulluk demirlerini üretecek bir demir çelik fabrikası, bir ağır sanayi tesisi...

... tesis, düşman ordusunun top menziline düşmeyecek kadar içerlek, piyade-nin ulaşamayacağı kadar kuytu, süvarının dörtnala kalkamayacağı kadar sarp bir yerde kurulmalıdır!”

Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nda 45 yıl çalışıktan sonra emekli olan Hakkı Yardibi yine aynı kitapta Aydın Engin'e şöyle anlatır fabrikanın kuruluş yıllarını;

“... Şu Keptepe'den aşağı buraya yürüyerek geldim. Baktım bu civarın köylülerini toplanmış bir yere doğru gidiyorlar. Biz de fabrika kurulacak diye duymuşuz ya onların ardına takıldım. Soğanlı suyunun oraya vardık. Uşaklı Eyüp Bey diye bir adam kırın ortasına bir masa, bir iskemle kondurmuş oturuyor.

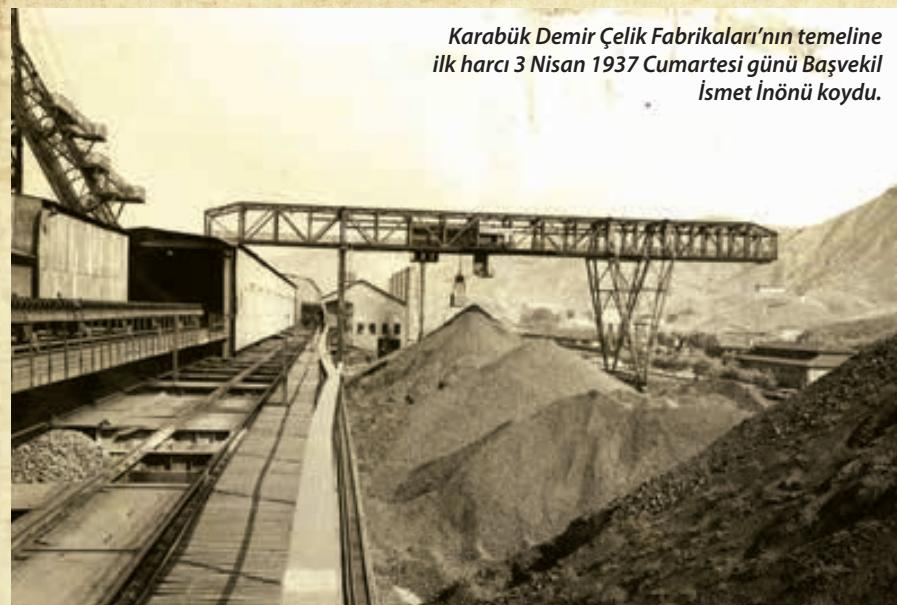
'Çocuk gel buraya' diye çağrırdı. Sordu 'Çalışır mısın?'

"Çalışırım" dedim.

Başladık işe, geleni alıyorlar biliyor musun? İşçi yok. Sinek, sıvrisinek kırıyor milleti. Sıcak kavuruyor. Gelen bir bakıyor şöyle, bir on beş gün çalışıyor, bırakıp gitiyor. Dayanması zor senin anlayacağın. Ben dayandım.

Bu arada yavaş yavaş binaların betonu atılıyor. İnce bir kalas üstünde, böyle ayaklarım yalanıyak, el arabası ile harç döküyorum. Nevinci arkadaş! Beton harç karma makinesi bile yok. İngiliz gavürü de bir titiz. Çakılı yıkamadan çimento dökmek yok. Dört amele geçiyoruz başına, kürekle bir o yana bir bu yana aktar babam aktar.

Baktım düz amele yevmiyesi düşük. 'Haa, bu iş cahillikten böyle oldu' dedim.

Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın temeline ilk harcı 3 Nisan 1937 Cumartesi günü Başvekil İsmet İnönü koydu.

Ona sora buna sora yazıyı öğrenmeye çalışıyorum. Daha fabrika kurulmadan bu Yenişehir dediğimiz yere bir ilk mektep açıldı. Duttum kaydoldum.

"Bu fabrika bizim gözümüz"

O zaman anladım dünyanın eksenini nedir, ne kadar eğiktir. 23 derece eğiktir bilyon mu?.. İngiliz gavürünün tercümanı da hoca okulda. Adam diyor ki 'Karadeniz'in ortasına bir iğne düşmüş, bunu bul. Sen şimdi 'buna imkan yoktur efendim' dersin. Paraleller, meridyenler filan bir araya getirip karşılaşlardır mı' gemi aha burda batmış, iğne aha şurda diyeceksin, elinle koymuş gibi bulacaksın. Ben burada, yani bu fabrikada öğrendim dünyanın ne olduğunu...

Bak efendi ben bu fabrikaya 45 yıl hizmet etmişim. 45 yıl ne demek bilyon musen. 45 yıl yetişkin adamda bir ölüm demek. 45 yıl bir yevmiye cezam yoktur. Bir yevmiye ceza alacak bir kusur, bir ihmäl yoktur efendi. Neden öyle peki? Bu fabrika bizim gözümüz. O cevherin ışığını bilir misin sen? 1200 derecede ermiş demir cevheri bir ışık saçar efendi. İyi bakmazsan kör eder adamı. Erimiş cevhere bakmasını bileceksin. Yoksa kör olursun. Ne demek istediğimi anlıyon mu sen?"

Hem Karabük'ü hem de ülkenin geleceğini aydınlattı

Evet, gerçekten de Hakkı Yardibi'nin

söylediği gibi o yüksek fırından çıkan cevherin ışığı hem Karabük'ü hem de ülkenin geleceğini aydınlatmıştır.

Karabük Demir Çelik Fabrikaları genç Türkiye Cumhuriyeti'nin yokluklar içерisinde ortaya çıkardığı en büyük eserlerden biridir. Bu büyük eser ortaya çıkarken, ülkenin tüm imkanları kullanıldı. Memlekette sosyal siyaset anlayışının yerleşmesine çalışılırken diğer taraftan da modernleşme sürecinin devamlılığı sağlandı.

Tarihçi - yazar Hür Kalyoncu, Karabük Belediyesi Kültür Yayınları arasında çıkan "Cumhuriyet Kenti Karabük" adlı kitabında Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın kurulması esnasında yaşanan bazı ilginç olayları şöyle anlatmaktadır:

► Fabrika ilk üretme geçtiğinde çalıştırılacak insan bulunamadığı için mahkumlar getirilip istihdam edilmiş ve onlar için Adalet Bakanlığı tarafından mahkum evleri kurulmuştur. Bu mahkumlar cezalarını fabrikada işçilik yaparak tamamlamışlar, içlerinde Karabük'te evlenen, emekli olanlar da olmuştur. Karabük'te ilk cezaevinin kurulması bu şekilde gerçekleşmiştir. 1947 tarihinde fabrikada 550 kadar mahkum işçi çalıştırılmaktaydı.

► Karabük'e ilk iş gücü 1938 yılında gerçekleşmiştir. Artvin'in Yusufeli ve Erzurum'un İspir ilçelerinden getirilen

*Karabük Demir Çelik Fabrikaları
ülkemizde nitelikli iş gücünün
oluşmasını sağlayarak, ülkemiz
sanayisinin okulu da oldu.*

400 tuğla işçi Demir Çelik tarafından iskan edilmiş, bir süre İngiltere'ye staj için gönderilen işçiler, fırınların tuğla döşeme işlerinde uzun süre işletmelere hizmet vermişlerdir.

► Demir Çelik Fabrikası'nın montajında çalışırken hayatlarını yitiren iki İngiliz vatandaşından birisi Williem Benet boru fabrikalarının çatı inşaatı sırasında buharlı vincin devrilmesi sonucu 15 Kasım 1938

tarihinde hayatını yitirmiştir. Haddehane, torna işlerinde çalışan diğer İngiliz işçi Samuel Inston 28 Kasım 1940'da hastalananarak hayatını kaybetmiş, ölümünden önce hastane personelinden ölümü halinde cenazesinin Türkler gibi kaldırılmasını istemiş ve bu isteği yerine getirilmiştir. Benet ve Inston'un mezarlari Karabük'tedir.

► Demir Çelik bünyesinde 2 Mart 1942 tarihinde çırak okulu kurulmuştur.

NOTLAR:

Bu yazı 2. baskısı yayınlanan Nazmi Kal'ın 1923-39 Kalkınma Mucizesi ATATÜRK'ÜN DİKTİĞİ AĞAÇLAR kitabından alınmıştır.
Bu bölümün yazılmasında Karabük yerel Bölgenin Sesi Gazetesi'nin Karabük'ün kuruluşunun 66. yılı nedeni ile 3 Nisan 2012'de yayınladığı özel ekinden yararlandım.

Fabrikanın üretme geçtiği ilk yıllarda İngiliz mühendis ve teknisyenler, Türk işçiler arasından kalifiye eleman yetiştirmek için çaba göstermelerine karşın dil engeliyle karşılaşmışlar, daha sonra İngiltere hükümeti 50 Türk işçisinin yetiştirilme işini üzerine almış, ilk olarak fabrikada lisans kursları açmış, bu kurslarda başarılı olan en iyi elemanlardan 28 kişi 1943 tarihinde İngiltere'ye gönderilmiştir.

Fabrikalar yapan fabrika

Fabrika, bünyesindeki yatırımlarının yanı sıra ülkenin dört bir köşesindeki tersane, liman, baraj, petrokimya tesisi, köprü, spor salonu ve en önemlisi de endüstriyel tesislerin proje, üretim ve montajını gerçekleştirmiş ve Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın ülke genelinde "Fabrikalar Yapan Fabrika" olarak ün yapmasını sağlamıştır.

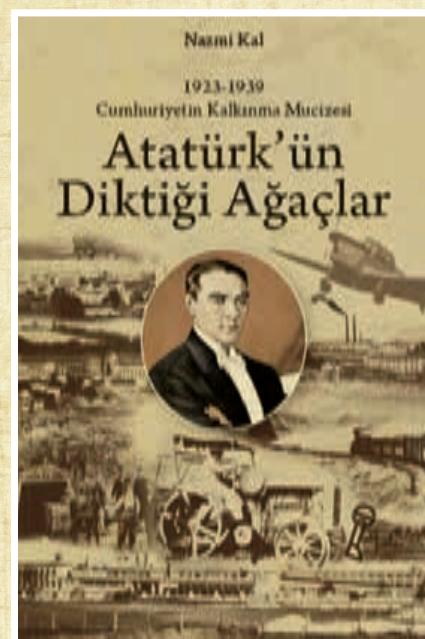
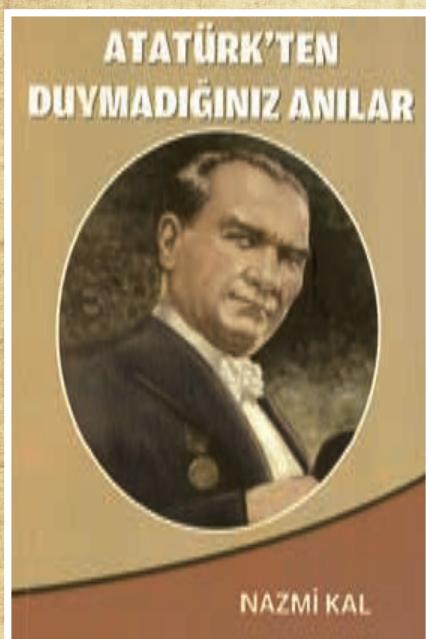
Karabük Demir Çelik Fabrikaları, bugün ülkemizin en büyük kuruluşları arasında yer alan Ereğli Demir Çelik, İskenderun Demir Çelik, Seydişehir Alüminyum gibi dev fabrikaların kurulmasında da önemli rol oynamıştır.

Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın ülke sanayisine katkıları sadece tesis kurmakla kalmamış, burada yetişen teknik kadrolar, bilgi birikim ve tecrübelerini ülkenin dört bir yanına taşıyarak, ülkemizde nitelikli iş gücünün oluşmasını sağlamış ve bu özelliği nedeniyle Karabük Demir Çelik Fabrikaları aynı zamanda ülkemiz sanayisinin okulu da olmuştur.

Karabük Demir Çelik Fabrikası hayal ötesi bir yatırıma imza atarak ülkemizde ve bölge ülkeler arasında 72 metre boyaya kadar ray ve 550 mm genişliğe kadar ağır profil üretebilen tek şirket haline gelmiş ve ülkemizde başlatılan demiryolu yapım seferberliğinde T.C.D.D.'nın en önemli stratejik ortağı olmuştur.

Bugün sadece Türkiye Devlet Demir Yolları'nın değil komşu ülkelerin de ray ihtiyacını karşılayan fabrika ihracatçı konumuya da sektör içerisindeki yerini güçlendirmiştir.

NAZMI KAL'DAN ATATÜRK'Ü EN İYİ ANLATAN İKİ KİTAP

Atatürk, övgüden uzak bir anlayışla ele alınıyor

TRT'de çalışkanlığı ve üretkenliği ile tanınan Nazmi Kal, 2005 yılında emekli oldu. Kal, emekli olduktan sonra da boş durmadı ve TRT'deki birimlerini bu kez kitap sayfalarına dökmeye başladı.

1981 yılında Atatürk'ün 100. doğum yılının ve daha önceleri Atatürk'ün yakınları ile yaptığı röportajlar, maalesef o dönemlerde TRT'de ya çok kısa yayıldı ya da birçoğu yayınlanmadı.

İlk olarak bu röportajların bir kısmını "Atatürk'le Yaşadıklarını Anlattılar" adı altında yayınladı, kalanları "Atatürk'ten Duymadığınız Anılar" adlı kitabında topladı.

Nazmi Kal son zamanlarda bazı çevrelerin Atatürk dönemi kalkınmasını eleştirmeye dayanamadı ve son eseri "1923-1939 Kalkınma Mucizesi – Atatürk'ün Dikiği Ağaçlar" kitabını yazdı.

Nazmi Kal, Atatürk'ü övgüden uzak bir anlayışla ele aldığı kitabında portakal mandalina paraları ile kurulan fabrikaları, manda arabaları ile Kayseri'ye getirilen malzeme ile kurulan uşak fabrikasını, ot bitmez denen yerlerde kurduğu çiftlikleri, kurulan fabrikaların çevreye yansımalarını, madencilikteki gelişmeler gibi pek çok konuyu anlatıyor.

TRT'de ulusal ekonomiden yana, Atatürk'ü programları ile hatırlarımızdan silinemeyen TRT duayeni Nazmi Kal'dan Atatürk'ü en iyi anlatan iki kitabıın 2. baskıları çıktı.

"Atatürk'ten Duymadığınız Anılar"da, Atatürk'ün yakın çevresinde bulunmuş şoföründen özel kalemine, garsonundan bakanına, yaverinden kültür ve sanat adamlarına yabancı uzmanlardan manevi çocuklarına kadar daha pek çok kişinin anılarında Atatürk düşüncesinin nasıl uygulamaya dönüştüğünü yalnız bir dille okuyacaklar.

Ayrıca okuyucular en çok merak edilen "Atatürk İnönü dargin miydi? Atatürk İnönü'yü öldür mü biliyor? Atatürk Türk sanat müziğini yasaklımı? Lozan Zafer mi hezimet mi?" gibi soruların cevaplarını

canlı tanıkların ağızından okuyacaklardır.

Atatürk'ten Duymadığınız Anılar:

350 sayfa 20 TL

Atatürk'ün Dikiği Ağaçlar

Atatürk'ün Dikiği Ağaçlar kitabında Osmanlı'dan bir gram altın almadan kurulan ve Osmanlı'nın borçlarını ödeyen, bir çomak kibriti, bir topak şekeri, bir yaprak kağıdı, bir kürek cimentosu, kefen bezi dahi olmayan, ununu Romanya'dan, budayını Rusya'dan alan genç cumhuriyetin 15 yılda nasıl %7.9 kalkınma hızına ulaşıp, dünyada Japonya ve Almanya'dan sonra üçüncü en çok kalkınan ülke konumuna geldiğinin öyküsünü anıllara ve belgelere dayanarak okuyacaklar.

Atatürk'ün Dikiği Ağaçlar:

427 sayfa 25 TL

Odalar ve Borsalar

- Ege Bölgesi Sanayi Odası'ndan 'su fakiri olmayalım' uyarısı
- Gemi Acenteliği Yetkili Personel Eğitimi
- Kırklareli TB öncülüğünde 'Canlı Hayvan Borsası'
- Gümüşhane TSO "5 yıldızlı " oda oldu
- Aydın TB'nin projesi desteklenmeye uygun görüldü
- Mersin TSO ev sahipliğinde MEDITOUR 2016
- Selçuk TO'da borç yapılandırma toplantısı yapıldı
- Van TSO'da girişimciler sertifikalarını aldı
- 11. Biga Fuarı büyük ilgi gördü
- Kastamonu TB'den 'gurur verici' proje
- Oda ve Borsalar Muğla TSO'da bir araya geldi
- Tarsus TB'de mesleki eğitim verildi
- Erdemli TSO'da mesleki eğitim ve istihdam seferberliği

▲ EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

▲ KIRKLARELİ TİCARET BORSASI

▲ GÜMÜŞHANE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ AYDIN TİCARET BORSASI

Ege Bölgesi Sanayi Odası'ndan 'su fakiri olmayalım' uyarısı

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 16 Ekim Dünya Gıda Günü'nde 'su savaşları' uyarısında bulundu. Yorgancılar, "Yapılan araştırmalar, dünyanın yakıtsız kalmadan önce susuz kalacağını öngörmektedir. Çok yakın bir gelecekte dünya başta su olmak üzere doğal kaynak savaşına doğru hızla ilerlemektedir. Su fakiri bir ülke olmamak için bugünden tedbirlerimizi almak zorundayız. Unutmayalım ki, su hayattır" dedi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, her sene 16 Ekim'de kutlanan Dünya Gıda Günü'nün bu yılki ana temasını "İklim değişiyor, gıda ve tarım da buna uymalı" olarak belirlendiğini ifade ederek, su fakiri bir ülke olmamak için tedbir çağrısında bulundu.

Yorgancılar, "Şöyledir baktığımızda; küresel ekonominin önündeki en büyük risklerden birisi küresel ısınmadır. Bu risk, tarımın bugünkü durumunu daha önemli kılkaren, tarım yapılacak alanların da değerini artırmaktadır. İnsanlığın yaşamını idame ettirmesi için gerekli olan tarımın ihmali edilmesinin faturasının ne kadar ağır olacağını hatırlatması açısından bugünün anlamlı son derece önemlidir" dedi.

Tarımda sürdürülebilirlik

2050 yılında dünya nüfusunun 10 milyar olacağı dikkate alındığında, tarımda her türlü değişim karşısında sürdürülebilirliğinin devam ettirilmesi gerektiğine dikkat çeken Yorgancılar, gelişmekte olan ülkelerde yaklaşık 1 milyar insanın aşırı yokluk içinde yaşadığı, 9 kişiden 1'inin açlık çektiğini vurguladı. Buna sebep olan etkenler ve gıda israfında gelinen seviyemin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini kaydeden Yorgancılar, "Bugün başta 78 milyona ulaşan nüfusumuza, her yıl ülkemizi ziyaret eden milyonlarca turistimize ve içinde bulunduğu coğrafyada yaşayan 1,5 milyar insana doğrudan gıda ve içecek arz edilmektedir. Potansiyelimiz dikkate alındığında; dünya gıda ihracatında gerileyen değil ilerleyen, tarım ürünlerini ithal eden değil ihrac eden bir ülke olmak zorunda olduğumuz da görülmeliyor. O nedenle de,

özelliğle, tarımsal hammaddeyi işleyerek soframıza getiren gıda sanayi için değişen iklim koşullarına bağlı olarak geliştirilen gıda politikalarımız dünden daha hassas bir noktaya gelmiştir” diye konuştu.

Önleyici politika ihtiyacı

Diğer yandan, dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 40'ının susuzluk riskiyle karşı karşıya olması nedeniyle yakın geleceğe dair önleyici politikaların zorunluluğuna değinen Başkan Yorgancılar şunları söyledi, “Yapılan araştırmalar, dünyanın yakıtsız kalmadan önce susuz kalacağını öngörmektedir. Bu bile başı başına özellikle de tarım ülkemizin geleceğini riske atmaktadır. Su sıkıntısı, tarım ürünlerini olumsuz etkilerken, bu dünyayı açlığa ve yoksulluğa sürükleyecektir. Doğal kaynakları süratle ve bilincsizce tüketen bir toplum haline geldik ve gelecek nesillerin de haklarını bugünden gasp ediyoruz. Gerek gıda israfında, gerekse doğal kaynak tüketiminde tasarruflu kullanım ve sağlıklı bilinçlendirme ile geleceğimize sahip çıkmalıyız. Dünya tarihi, sıcak savaşı gördü, ardından soğuk savaşa sürüklandı. Kur savaşları ile ülkeler ekonomilerini ayakta tutmaya çalışılar. Çok yakın bir gelecekte ise dünya başta su olmak üzere doğal kaynak savaşına doğru hızla ilerlemektedir. 21. yüzyılın en büyük tehlikesinin kuraklık ve susuzluk olarak gösterilmesinin ana nedeni de budur. Su fakiri bir ülke olmamak için bugünden tedbirlerimizi almak zorundayız. Unutmayalım ki, su hayattır!” ■

Gemi Acenteliği Yetkili Personel Eğitimi

MEAK Deniz Ticaret Odası Fethiye Şubesi tarafından her yıl düzenlenen Gemi Acenteliği Yetkili Personel Eğitimi bu yıl da gerçekleştirildi. Eğitimin sonunda yapılan sınavda başarı gösteren katılımcılar, Gemi Acenteliği Yetkili Personel Kartı'na, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na müracaat ederek sahip oluyorlar. Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen koşulları sağlayan en az lise mezunu, gemi acente personel kimlik kartı olmayan kişilerin katıldığı eğitim ücretsizdir.

Eğitimlerde katılımcılara Gemi Acentesi Önemi ve Acentelik Kavramları, Konteyner ve

Elleçemesi, Gemi Acenteleri Yönetmeliği ve Eğitim Yönergesi, Navlun Sözleşmeleri, Gemi Acentesi ve Türk Boğazları, Gemi Acenteliği ve Hukuk ve Gemiye Verilen Hizmetler gibi birçok alanda eğitim verildi.

İMEAK Deniz Ticaret Odası Fethiye Şubesi, Gemi acentelerinin ulusal mevzuat ve uluslararası denizcilik kurallarına uygun olarak düzenli ve verimli bir şekilde faaliyet göstermelerini sağlamak, etkin hizmet temini için gerekli olan yüksek düzeyde profesyonel eğitim gerçekleştirmek üzere planlanan çalışmaları aksatmadan yürütüyor. ■

Kırklareli TB öncülüğünde 'Canlı Hayvan Borsası'

Kırklareli Ticaret Borsası, üyelerine ve hayvan yetiştiricilerine “Canlı Hayvan Borsası” için verdiği sözü tuttu. Kırklareli Ticaret Borsası bununla ilgili olarak yoğun şekilde yürüttüğü çalışmaların meyvesini aldı ve “Trakya Kalkınma Ajansı 2015 Yılı Mali Destek Programı” kapsamında sunduğu Canlı Hayvan Borsası Projesi kabul gördü. Borsa'dan yapılan açıklamada şu ifadelere yer verdi: “Kırklareli Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve Meclis üyelerimizin katılımıyla temelini attığımız ve %50'si Trakya Kalkınma Ajansı, %50'si Borsamız bütçeinden karşılanmak üzere, yaklaşık 10 bin metrekarelik bir alanda 987 metrekaresi kapalı, idari bina ve canlı hayvan satış salonundan oluşacak inşaatımız hızla bitme aşamasına geldi.

Şu an son işlemleri yapılan Borsamızı en kısa sürede tamamlayıp görkemli bir açılışa Kırklarelimizin hizmetine sunacak olmanın gururunu yaşıyoruz.” ■

Gümüşhane TSO "5 yıldızlı" oda oldu

TÖBB Oda/Borsa Akreditasyon Sistemi çalışmaları kapsamında 11.Dönem Akreditasyon sürecinde yer alan Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası'na, 6 Ekim 2016 tarihinde Belgelendirme Denetimi gerçekleştirildi.

Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi Denetçi İlker Gür tarafından gerçekleştirilen

denetime, Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yrd. Elbeyi Gergin, Yönetim Kurulu Üyesi Süleyman Köprülü ve Meclis üyesi Adem Köse'nin yanı sıra Oda Genel Sekreteri Lütfi Kılıç, Oda Akreditasyon Sorumlusu Aydın Ayar ve Akreditasyon Sorumlusu Yrd. Cahit Bal ve Oda Bilgi İşlem Sorumlusu Zafer Ciğerci de katılım sağlayarak Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası'nın projeleri ve uygulamaları hakkında bilgi paylaşımında bulundu.

Gün boyunca devam eden belge-lendirme denetiminde başarı gösteren Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası, Akreditasyon Standardı kriterleri çerçevesinde gerçekleştirmiş olduğu uygulamalar doğrultusunda akreditasyon statüsü elde eden 226. Oda/Borsa oldu. ■

Aydın TB'nin projesi desteklenmeye uygun görüldü

Aydın Ticaret Borsası'nın “Degüstatör Eğitmenliği ve Degüstatörlük” proje teklifi, Türkiye Ulusal Ajansı tarafından 2296 proje başvurusu içerisindeki başarılı kabul edilerek desteklenmeye uygun görüldü.

Aydın Ticaret Borsası tarafından hazırlanan ve Türkiye Ulusal Ajansı tarafından desteklenmeye uygun görülen “Degüstatör Eğitmenliği ve Degüstatörlük” adlı proje kapsamında, Aydın Ticaret Borsası'nın uzman zeytinyağı tadım panelistleri, Nevvar Salih İşgören Eğitim Kampüsü Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Murat-Hale Küçükoglu Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Bornova Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Söke Ticaret Borsası Suat Orhon Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Didim Zeynep Mehmet Dönmez Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Selçuk İMKB Mesleki Teknik Anadolu Lisesi ve Zeytindostu Derneği'nden oluşan proje ortaklarına, proje hakkında bilgilendirme toplantıları yapıldı.

Aydın Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Bosnalı yaptığı açıklamada, “Bu projeye birlikte, Aydın Ticaret Borsası'nın uzman zeytinyağı tadım panelistleri İtalya'da “Degüstatör Eğitmenliği” eğitimi alacaklardır. Ayrıca bu kazanımların sürekli olması amacıyla degüstatör eğitiminde ihtiyaç duyulan eğitim metodlarının transferini ve kurumsal yapılmamayı amaçlamaktadır” dedi. ■

▲ MERSİN TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ SELÇUK TİCARET ODASI

▲ VAN TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ BİGA TİCARET VE SANAYİ ODASI

Mersin TSO ev sahipliğinde MEDITOUR 2016

Akdeniz ülkeleri arası turizm hareketini artırmak adına iki yılda bir Akdeniz Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (ASCAME) tarafından organize edilen Akdeniz Turizm Forumu – MEDITOUR 2016 yoğun programın ardından sona erdi. Forum sonunda ASCAME Yönetimi ve üyeleri ile turizm sektörünün temsilcileri, Akdeniz’i yükselen bir destinasyon haline getirmek adına atılması gereken adımlar konusunda görüş birligine vardi.

7’si bu yıl Mersin Ticaret ve Sanayi Odası ev sahipliğinde düzenlenen MEDITOUR 2016’ya 11 ülkeden 250’ye yakın kurum ve kuruluşun temsilcisi katıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından takip edilen ve Mersin Valiliği himayelerinde düzenlenen Forum'un hayata geçmesinde en büyük katkı sunan kuruluşların başında Mersin Büyükşehir Belediyesi ve Çukurova Kalkınma Ajansı geldi. Türk Havayolları organizasyonun resmi havayolu iken, destek sunan kurumlar arasında TÜRSAB, TOBB ve SKAL International yer aldı.

Kalifiye eleman sorunu

Akdeniz'in Yükselen Destinasyonları Yükselen Destinasyon Olarak Akdeniz'sloganıyla düzenlenen Forum çerçevesinde Akdeniz Bölgesi'nde turizm sektöründe kilit rol oynayan karar alıcılar Mersin'de bir araya geldi. Forum süresince özellikle turizm ve çevre konusu öne çıktı. Çevreye duyarlılığın turizm sektörüne etkisi, artırma tesislerinin önemi, üçüncü yaş turistleri için Akdeniz'de seyahatin sağlık standartı, ulaşım konaklama standartları konusuldu. Gençlerin turizm sektöründeki istihdama bakış açıları masaya yatırıldı ve kalifiye eleman sorununa çözüm önerileri arandı. Mersin'in inanç turizmindeki zenginliği öne çıkararak bu zenginliğini nasıl etkin şekilde hayatı geçirileceğini ipuçları verildi.

Ortak çalışma çağrıısı

7. Akdeniz Turizm Forumu –MEDITOUR 2016 öncesi ASCAME Lojistik Komisyonu Toplantısı düzenlendi.

Toplantının açılışında konuşan Mersin Ticaret ve Sanayi Odası ve Akdeniz Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (ASCAME) Lojistik Komisyonu Başkanı Şerafettin Aşut Akdeniz çanağındaki ticaretin hacmini arttırmadan

zenginleşen bir lojistik sektöründen bahsedilemeyeceğini söyledi. Aşut, sektörün gelişmesi için ortak yatırım ve ortak çalışma çağrısında bulundu. ■

Selçuk TO'da borç yapılandırma toplantısı yapıldı

Selçuk Ticaret Odası tarafından düzenlenen 'Bazı Borçların Yeniden Yapılandırmasına İlişkin Bilgilendirme Konferansı' Uygulama Oteli Toplantı Salonu'nda yapıldı. Konferansa Selçuk Vergi Dairesi Müdürü Osman Aydemir, Müdür Yardımcısı Ercan Çabuk, Selçuk Ticaret Odası Meclis Başkanı Yusuf Dereli, Meclis üyeleri Ümit Yolcu, Hasan Uysal ile oda üyeleri ve mali müşavirler katıldı.

Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6736 sayılı bazı alacakların yeniden yapılandırmasına ilişkin kanun hakkında Selçuk Vergi Dairesi Müdür Yardımcısı Ercan Çabuk bir sunum yaparak yasanın kapsadığı alan ve avantajları anlattı.

Büyük avantaj sağlıyor

Çabuk, yapılandırma hangi alacakları ve borçları kapsıyor, hangi durumlarda yararlanılabilir, borçlarını yapılandıranlara getirdiği avantajlar ve başvuru şekillerini anlatarak bilgi verdi. 30 Haziran 2016 tarihi itibarıyle gecikmiş vergi borçlarında Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi oranında güncellemenin bir çok avantaj getirdiğini vurgulayan Çabuk, taksit imkanı olduğunu söyledi. Ancak peşin ödemelerde Yi-ÜFE oranında hesaplanan tutardan ayrıca yüzde 50 indirim yapılacağını belirtti. Katılımcıların sorularını da yanıtlayan Çabuk, son başvuru tarihinin 31 Ekim 2016 olduğunu belirterek şimdije kadar çıkan yasalar içinde mükellefler için en avantajlı yasanın bu yasa olduğunu altını çizdi.

Katılımcılar kanunla ilgili ücretsiz rehber verildi. Ticaret Odası Meclis Başkanı Yusuf Dereli Selçuk Vergi Dairesi Müdürü ve yetkililerine konferans için teşekkür etti. Gecikmiş Oda aidatları da bu kanun kapsamında olduğunu belirten Dereli, 30 Haziran'dan önceki aidatları cezaları olmadan alacaklarını bunun için 31 Ekime kadar Oda'ya başvuruları gerektiğini hatırlattı. Konferansa katılmayan fakat kanundan yararlanmak isteyen üyeler ve mali müşavirler için Oda'da kanunla ilgili rehberler broşürler olduğunu söyledi. ■

Van TSO'da girişimciler sertifikalarını aldı

Van Ticaret ve Sanayi Odası, Genç Girişimciler Kurulu, Van Esnaf ve Sanayi Kooperatifleri Birliği ve Doğu Anadolu Aşçılar ve Pastacılar Federasyonu işbirliğinde düzenlenen KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi'ne katılan kursiyerlere, Van TSO'da yapılan törenle sertifikaları verildi.

Van TSO Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Takva yaptığı konuşmadada; 2013 yılından 2016 yılına kadar 1020 kursiyere girişimcilik eğitimi verdiklerini ve bu kursiyerlerin %12'sinin işyerlerini açtığını belirtti. Oda olarak benzer kursları yapmaya devam edeceklerini kaydeden Takva, kent ekonomisine katkı sunmak adına girişimcilerin büyük bir misyon üstlenmesi gerektiğini ifade etti.

KOSGEB'in desteği kıymetli

Takva, KOSGEB'in bu desteğinin çok kıymetli olduğunu dile getirerek KOSGEB Van İl Müdürü Emre Yörük'e özellikle teşekkürlerini ilettil. Takva, "Umuyorum ki bu gençlerimiz yarından itibaren ticari hayatımıza katkı sunacaklar. Yeni istihdam olanağı yaratarak kentteki istihdama oranını yükseltecekler" dedi.

KOSGEB Van İl Müdürü B. Emre Yörük ise aslı görevlerinin girişimciliği desteklemek olduğunu, bu noktada Van TSO gibi kurumlarla işbirliği halinde olduklarını ve kentteki ekonomik hayatın değişmesinin gençlerin elinde olduğunu belirtti.

Van Esnaf ve Sanayi Kooperatifleri Birliği (VESKOB) Başkanı Ömer Doğan da Genç Girişimciler Kurulu'na teşekkürlerini sunarak özellikle Van TSO Başkanı Sayın Takva'nın bu konuda verdiği desteği kıymetine binaen Hurdacılar ve Geri Dönüşümcüler adına kendisine müteşekkir oldukları ifade etti.

Van TSO Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Görsel Görmen ise iki yılı aşkın sürede kurul olarak 200'ü aşkın girişimci adayına eğitim düzenledikleri belirterek, 2016 ve 2017 yılları içerisinde 10'a yakın kurs planladıklarını kaydetti. Görmen Van TSO Başkanı Takva'nın girişimcilik eğitimi noktasında bütün projeleri desteklediğini ifade ederek Takva şahsında tüm yönetim kuruluna teşekkürlerini ifade etti. ■

11. Biga Fuarı büyük ilgi gördü

1 1. Biga Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı, büyük ilgi gördü. Biga TSO Başkanı Şadan Doğan fuarın açılışında yaptığı konuşmadada; "Sayın Valim, saygıdeğer misafirler, 15 Temmuz gecesi ülkemizin birliğine ve demokrasimize karşı gerçekleştirilen darbe teşebbüsü, halkımızın engin ferasetiyle geri püskürtüldü. Milletimiz, demokrasiye karşı uzanan elleri, sokağa çıkarak kırdı ve darbecilere geçit vermedi. Halkımız sandığa ve demokrasiye sahip çıktı. Bu hain kalkışmanın başarısız olması, Türk milletinin birlikte duruşu, kararlı tutumu ve demokrasiye sahip çıkma iradesiyle mümkün olmuştur. Şehitlerimiz oldu. Hepsini rahmetle anıyorum. Ruhları şâd olsun. Mekânları cennet olsun diyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Devletimiz, askerimiz ve polisimizle iç ve dış terör tehdidini önlemeye çalışırken, bizim de ekonomide savaş vermemez gerekiyor. Yatırım yapmalıyız, üretim yapmalıyız, ihracat yapmalıyız. Bunları yapabilmek için daha çok çalışmalıyız. Hiç durmadan çalışmalıyız. Atatürk'ün dediği gibi; "Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsunlar, iktisadi zaferlerle taçlandırılmasız, kalıcı ve sürekli olamaz, az zamanda sónerler." Demokrasi ve özgürlük diyoruz. Zenginlik ve refah istiyoruz. Demokrasi olursa zenginleşiriz. Zenginleşikçe özgürleşiriz. El birliği ile çalışmalıyız. Hepimiz iş üretmek ve işimizi iyi yapmak zorundayız. Biga Ticaret ve Sanayi Odası ve şahsim adına; Biga Fuarı katılımcılarını kutluyor; fuarımızın onlara daha çok çalışma hevesi ve daha bol, bereketli kazançlar diliyorum.

Satışlar yüz güldürdü

Ziyaretçilere, Biga Fuarı'ni ziyaret etmek için şimdiden teşekkür ediyorum. 11'nci Biga Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Teknoloji Fuarı açılışımızı onurlandıran siz saygıdeğer konuklarımıza ve katkı veren tüm kurum ve kişilere saygı ve şükranlarımı sunuyorum" dedi.

Fuar katılımcısı firmaların bilgiye göre, 7-9 Ekim tarihlerinde düzenlenen Biga Fuarı'nda gerçekleşen çok sayıda traktör, binek araç, tarım ve hayvancılık ile ilgili alet ekipman satışı yüzleri güldürdü. ■

▲ KASTAMONU TİCARET BORSASI

▲ MUĞLA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ TARSUS TİCARET BORSASI

▲ ERDEMLİ SANAYİ VE TİCARET ODASI

Kastamonu TB'den 'gurur verici' proje

T ürkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği mali işbirliği ile finanse edilen, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında yaklaşık 10 milyon Euro yatırımla Kastamonu'da hayata geçirilen Endüstriyel Orman Ürünleri İçin Ortak Kullanım İşleme Tesisi Kurulması projesinde sıcak gelişmeler yaşanıyor.

Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan fabrikada, Kastamonu Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve çalışanları, teknik yardım ekibi ve danışmanların katılımı ile bir etkinlik gerçekleştirildi ve fabrikada ilk işe alım süreci başladı. Program Kastamonu Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Sedat İşeri'nin yaptığı açılış konuşması ve Kastamonu CUF Projesi Teknik Yardım Takım Lideri Javier Casanova'nın yaptığı proje bilgilendirmesi ile başladı.

Kalite politikaları

Daha sonra Kastamonu Ticaret Borsası Genel Sekreteri ve Proje Direktörü Emre Uzer tarafından fabrikanın bu aşamaya gelince kadar geçen süreci ile kalite politikalarını ve Fabrika Müdürü Ömer Faruk Çakmanus tarafından ise fabrikanın bölümleri ve organizasyon şeması ile ilgili bilgi verildi. Proje danışmanları tarafından yapılan potansiyel ürünler, müşteriler ve fabrika çalışma ortamı, koşulları ile ilgili bilgilendirmelerin ardından yapılan fabrika tanıtım turunun ardından programın ilk bölümü sona erdi. Programın ikinci bölümünde yeni işe başlayan personel için fabrikada sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı temin etmek, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını azaltmak, çalışanları yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek, onların karşı karşıya bulundukları mesleki riskler ile bu risklere karşı alınması gereklili tedbirleri öğretmek ve iş sağlığı ve güvenliği bilincini oluşturmak amacıyla temel iş sağlığı güvenliği eğitimi verildi.

Mutlu sona ulaşıldı

Kastamonu Ticaret Borsası Başkanı Sedat İşeri, "Bugün tarihi bir güne tanıklık ediyoruz. 2009 yılından bu tarafa

üstün gayrette sürdürdüğümüz bu proje mutlu sona ulaşmanın heyecanı ve mutluluğunu yaşıyoruz. Bu tesis, sadece Kastamonu Ticaret Borsası'nın değil, Kastamonu'nun ve Türk milletinin bir malıdır, dolayısıyla kutsal bir yerdir. Burayı Kastamonu için yaptıktı ve Kastamonu'ya armağan ediyoruz" diye konuştu.

Tesiste neler yapılacak?

Ortak kullanım tesisi KOBİ'ler tarafından verilecek siparişler üzerinden işleyecek. Tesise sipariş veren işletmelere doğrudan hamadle temini, masif ve lamine ahşap malzemelerin birinci sınıf yarı mamullerinin üretilmesi, yarı mamul ürünler üzerindeki teknik işlemlerin yapılması gibi hizmetler sunulacak. Proje ile firinlanmış kereste, kapı pencere doğramaları, lamine masif parke, lambri döşeme, bina dış ahşap kaplama, masif mobilya ve eskitme mobilya yarı mamulleri, iskele, kamelya, veranda, havuz kenarı ahşap ve zemin döşemeleri, sauna imalatı, tomruk ev, ahşap ev, ahşap el oymacılığı yarı mamülü, çocuk ahşap oyuncak yarı mamulleri gibi üretim alanlarının desteklenmesi hedefleniyor. Proje kapsamında KOBİ'lere ayrıca yeni üretim yöntemi ve teknik çizim gibi alanlarda danışmanlık desteği verilecek, çalışanlar işletme sermayesi yönetimi, ürünlerin çeşitlendirilmesi ve rekabet konularında eğitim alacak. Projenin tamamlanmasının ardından tesisen yararlanacak mobilya üreticilerinin üretim giderlerini ortalama yüzde 10-20 arasında düşürmesi de hedefler arasında yer alıyor. Bu sayede işletmelerin rekabet gücü artırılırken istihdamın da artması ve Kastamonu'nun sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlanması bekleniyor. ■

Oda ve Borsalar Muğla TSO'da bir araya geldi

TOBB 9'uncu dönem akredite olan Oda ve Borsalar Muğla'da bir araya geldi. Muğla Ticaret ve Sanayi Odası'nda düzenlenen 'Denetim Öncesi Bilgilendirme Eğitimi'ne Kasım-Aralık aylarında akreditasyon denetimi geçirecek olan Akhisar Ticaret Borsası, Batman Ticaret ve Sanayi Odası, Burdur Ticaret Borsası, Bursa

Ticaret Borsası, Çorlu Ticaret Borsası, Erdek Ticaret Odası, Keşan Ticaret ve Sanayi Odası, Manisa Ticaret Borsası, Menemen Ticaret Odası, Tarsus Ticaret Borsası, Tire Ticaret Odası, Turgutlu Ticaret Borsası, Yalova Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreterleri ve akreditasyon temsilcileri katıldı.

Hizmet kalitesinin iyileştirilmesi

Toplantının açılış konuşmasını yapan TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve MUTSO Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Karakuş şunları kaydetti: "TOBB tarafından 2002 yılında altyapı çalışmaları başlatılan ve tüm Türkiye çapında toplam 226 Oda ve Borsa tarafından uygulanmakta olan akreditasyon sistemi ile Odalarda ve Borsalar'da sunulan hizmet türlerinin genişletilmesi ve geliştirilmesi, Hizmet kalitesinin iyileştirilmesi ve Türk Oda/Borsa sisteminin Avrupa Oda sistemine uyumunun sağlanması amaçlanmıştır. Odalar ve Borsalar o tarihten bu yana, deneyimleri ile olmuş hizmet bilincini, akreditasyon gereklilerinin de katkıyla her geçen gün iyileştirmiştir.

Sorumluluğun farkındayız

Ekonominin büyümeye ve iş dünyasının desteklenmesinde önemi giderek artan bir rol oynadıklarından, Oda ve Borsaların kapasite, yeterlilik ve profesyonelliliğini ortaya koymaları için akreditasyon standartını başarılı biçimde uygulamaları gerekmektedir. Bu gerçeğin bilinciyle 2012 yılında 9'uncu dönem Oda ve Borsaların birisi olarak dahil olduğumuz bu hizmette, 2013 yılında Odamız 'Beş Yıldızlı Hizmet Veren' A Sınıfı Oda olarak sertifikalandırılmıştır. Odamızda en üstten, en alta tüm çalışanlar bu başarının getirdiği sorumluluğun farkında olarak görevlerini yerine getirmektedirler. Yönetim Kurulu da çalışmaların her adını takip etmekte ve görüşleriyle, sürece daima aktif katılım sağlamaktadır. ■

Tarsus TB'de mesleki eğitim verildi

TOBB ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında Mesleki Eğitim

ve İstihdam Seferberliği toplantısı Tarsus Ticaret Borsası'nda yapıldı.

Toplantıda, katılımcıların 32 saatlik eğitim sürecinde KOSGEB'e sunacakları iş planını hazırlamada eksik kalmaları nedeniyle Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri'nin 70 saatçe çıkarılması konusunda fikir birliğine varıldı.

Ayrıca toplantıda, 2 adet İşbaşı Eğitim Programı sözleşmesi ilgili firma yetkilisi ve katılımcılar eşliğinde hazırlandı. İş arayan kişilerin kurum kayıtları oluşturuldu ve İŞKUR hizmetleri hakkında kişiler bilgilendirildi.

Daha önce yapılan toplantıda, ön muhasebe, büro memuru, satış temsilcisi mesleklerinde toplam yedi kişilik İşbaşı Eğitim Programı açılmasına yönelik çalışma, dış ticaret uzmanı ihtiyacı konusunda personel işlemi başlatıldı. Ayrıca, Girişimcilik Semineri'nin Ekim ayı sonunda belirlenecek tarihte yapılması kararlaştırıldı ve 2015 -2016 yıllarında yapılan UGE katılımcılara ait veri tabanı oluşturulması planlandı. ■

Erdemli TSO'da mesleki eğitim ve istihdam seferberliği

Erdemli Ticaret ve Sanayi Odası'nda (ETSO) Mesleki Eğitim ve İstihdam Seferberliği protokolü kapsamında toplantı yapıldı. Toplantıda, ETSO'dan 2 kişi ve İŞKUR İl Müdürlüğü'nden 2 kişi olmak üzere 4 kişilik bir çalışma grubu oluşturuldu. Çalışma grubu başkanlığına 1 yılliğine İŞKUR Şube Müdürü Mustafa Doğan seçildi. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Erdemli Hizmet Merkezi, ETSO binasında hizmet verecek.

Toplantıda, ETSO'nun yapmış olduğu faaliyetlere İŞKUR tarafından katılım sağlanması, ETSO'ya üye işyerlerinin eleman bulmada güçlük çektiği mesleklerin belirlenmesi ve eğitim planına alınması, yapı sektöründeki kursların başlatılması için gerekli girişimlerin yapılması, ETSO bünyesinde veya diğer kuruluşlarla girişimcilik eğitimlerinin düzenlenmesi ve ETSO'ya üye işyerlerinden gelen mesleki eğitim ve işbaşı eğitim programları taleplerinin İŞKUR'a yönlendirilmesi kararlaştırıldı. ■

TÜRKİYE'DEN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY

Türk ihraç ürünleri ve firma tekliflerinin;

- Dış pazarlardaki alıcı firmalara duyurulması
- Tekliflerden hazırlanan aylık İngilizce bültenin 2700 ekonomi ve ticaret noktasına e-posta ile gönderilmesi
- Online sorgulanabilmesi
- Takip Edilebilmesi

- Announcing Turkish export products and offers
- Online monitoring
- Online search
- Sending monthly bulletins including offers to 2700 economy and trade points abroad by e-mail.

<http://boft.tobb.org.tr>

PROJEKSİYON

ORTA VADELİ PROGRAM

Önümüzdeki üç yılın ekonomideki yol haritası belli oldu. 2017-2019 dönemine ilişkin orta vadeli programdan söz ediyoruz.

Ortaya konulan hedefler ve varsayımlar, katı birer hedef olarak görülemez elbette. Bu, yalnızca Türkiye'ye özgü bir durum da değil tabii ki. Hangi ülke örneğin ihracatını bire bir tutturma, enflasyonunu istediği düzeyde gerçekleştirmeye şansına sahip ki... Dolayısıyla açıklanan hedefler, özünde birer varsayımdır olmaktan, niyet olmaktan öteye gidemiyor, gidemez de zaten.

Dolayısıyla gelecek üç yılı okumaya çalışırken bu gerçeği hep göz önünde bulundurmakta yarar var.

Her orta vadeli programda içinde bulunan yılın gerçekleşme tahminleri de yer alır. Dolayısıyla 2017-2019 dönemine ilişkin orta vadeli programda 2016'ya ilişkin gerçekleşme tahminlerine de yer verildi. Biz de, yazımızın eki tabloda, 2016 için öngörülen rakamları da hatırlatalım istedik. Yani 2016 için ne öngördük, nasıl bir gerçekleşme oluyor ve 2017-2019 döneminde ne öngörlüyor, tüm rakamları bir araya getirdik.

Orta vadeli programlarda en çok bakılan göstergelerin başında dolar kuru gelir. Ama kurla ilgili olarak bir gerçeğin altını kalın kalın çizmek gerekiyor. Dolarda hükümetin ya da Merkez Bankası'nın bir kur hedefinden söz etmek söz konusu olamaz. Ortada hedef yoktur ama bir kur varsayımda bulunmak da kaçınılmazdır. Yoksa, Türk Lirası cinsinden belirlenen büyüklükleri dolar cinsinden ifade etmenin yolu bulunamaz ki.

2016 yılı ortalamasında dolar kuru 3 lira olarak varsayılmıştı. Ancak yeni orta vadeli programda gerçekleşmenin 2.96 olacağına yer verildi. Ne var ki, doların son dönemde hızla yükselmesi karşısında 2.96'lık bekleneniň aşılması ve yıl ortalamasının 3 dolayında oluşması beklenebilir.

Sorun, biraz 2017'ye ilişkin gibi görünüyor. Doların bir süredir 3.10 dolayında salındığı dikkate alınrsa, 2017 için öngörülen 3.18'lik yıl

ortalamasında kalabilmek hiç de kolay olmayacak gibi bir izlenim doğuyor. Ancak sunuda göz önünde bulundurmak gereklidir. Dolar 3.10 dolayına çıktı diye son haftalardaki artış temposunun aynen korunacağı elbette söylenenemez. Dolar hep yukarı doğru gitmiyor ki. Dolar kurunun geçen yılın eylül ayı ortalamasında 3.00, bu yılın ocak ayı ortalamasında 3.01 düzeyinde olduğunu hatırlayalım.

Orta gelir tuzağına fena düştük!

Ekonomide temel amaç refahı artırmak, daha iyi yaşam koşulları oluşturabilmek. Bunu izlemenin temel yollarından biri de büyümeye hızı, bu hızın en önemli göstergesi de kişi başına gelirin nasıl seyrettiği. Her yıl örneğin yüzde 10 büyüsünüz bile nüfusunuz yüzde 11 artıyorsa yoksullaşmanız demektir. Ya da ulusal paranzı, kişi başına gelirin ifade edildiği para karşısında çok değer yitiriyorsa, uluslararası

karşılaştırmalar yönyle yine yoksullaşırsınız.

Türkiye'de kişi başına gelir ilk kez 2008 yılında 10 bin dolar sınırın üstüne çıktı. Söz konusu yıl kişi başına gelir 10.444 dolar oldu. 2009, kriz yılıydı ve kişi başına gelir hızla gerileyerek 8.561 dolara indi.

Sonra toparlanmaya başladık ve kişi başına geliri yeniden 10 bin doların üstüne çıkardık. 2010'da 10.003, 2011'de 10.428, 2012'de 10.459 dolar olan kişi başına gelir, 2013'te 10.822 dolarla şimdide kadarki en yüksek düzeye ulaştı. 2014'te bir miktar gerileyen kişi başına gelir, 10.395 dolarda kaldı.

Asıl düşüş, kur artışıyla birlikte 2015'te kendini gösterdi. Gelir, artık yeniden 10 bin dolar sınırın altındaydı. 2015'te 9.257 dolarda kaldı.

Bu yılı 9.243 dolarla kapatacımızı hesaplıyoruz. 2017 için de öngörülen yine 10 bin doların altı, 9.529 dolarlık bir hedef var. Kişi

Makro büyüklüklerde ne öngördük, ne gerçekleşiyor ve önümüzdeki yıllarda ne bekleniyor?

	2015 (G)	2016 (P)	2016 (GT)	2017 (P)	2018 (P)	2019 (P)
BÜYÜME						
GSYH (Milyar TL, cari fiyatlarla)	1.953	2.207	2.148	2.404	2.686	2.987
GSYH (Milyar Dolar, cari fiyatlarla)	720	736	726	756	815	884
Ortalama dolar kuru (varsayımlı) (TL)	2,71	3,00	2,96	3,18	3,30	3,38
Kişi başına gelir (GSYH, dolar)	9.257	9.364	9.243	9.529	10.164	10.926
GSYH (SAGP, milyar dolar) (OECD tahmini)	1.543	1.669	1.602	1.696	1.817	1.949
Kişi başına gelir (SAGP GSYH, dolar) (OECD tah.)	19.917	21.24	20.396	21.367	22.666	24.077
GSYH büyümesi (%)	4,0	4,5	3,2	4,4	5,0	5,0
İSTİHDAM						
Nüfus (Yıl ortası, bin kişi)	77.738	78.559	78.559	79.366	80.159	80.936
İşgücüne katılma oranı (%)	51,3	51,7	51,8	52,3	52,9	53,5
İstihdam düzeyi (bin kişi)	26.621	27.292	27.216	27.948	28.741	29.534
İstihdam oranı (%)	46,0	46,5	46,3	46,9	47,6	48,3
İşsizlik oranı (%)	10,3	10,2	10,5	10,2	10,1	9,8
DIŞ TİCARET						
Ihracat (FOB) (Milyar dolar)	143,8	155,5	143,1	153,3	170,0	193,1
İthalat (CIF) (Milyar dolar)	207,2	210,7	198,0	214,0	236,9	261,8
Ham petrol fiyatı - Brent (Dolar/Varil)	52,5	39,7	43,3	50,7	53,5	55,6
Enerji ithalatı (Milyar dolar)	37,8	33,0	27,5	32,0	37,0	41,3
Diş ticaret dengesi (Milyar dolar)	-63,4	-55,2	-54,9	-60,7	-66,9	-68,7
Ihracat / İthalat (%)	69,4	73,8	72,3	71,6	71,8	73,7
Diş ticaret hacmi / GSYH (%)	48,8	49,8	47,0	48,6	49,9	51,4
Seyahat gelirleri (Milyar dolar)	26,6	27,0	18,6	23,5	27,0	27,7
Cari işlemler dengesi (Milyar dolar)	-32,2	-28,6	-31,3	-32,0	-31,7	-31,2
Cari işlemler dengesi / GSYH (%)	-4,5	-3,9	-4,3	-4,2	-3,9	-3,5
Altın harici cari işlemler dengesi / GSYH (%)	-5,0	-3,8	-4,8	-4,2	-3,8	-3,5
ENFLASYON						
GSYH deflatörü	7,5	7,6	6,6	7,2	6,4	5,9
TÜFE yılsonu % değişme	8,8	7,5	7,5	6,5	5,0	5,0

(G) Gerçekleşme. (GT) Gerçekleşme tahmini. (P) Program.

başına gelirde 10 bin doların üstünü ise 2018 için öngörmekteyiz, gerçekleştirebilirsek eğer.

Büyüyoruz büyümeye ama...

Türkiye'nin yıllardır dünyada en hızlı büyüyen ekonomilerden biri olduğu dile getiriliyor. Bu doğru, Türkiye tam 27 çeyrektir büyüyor, az ya da çok. Bu yılın üçüncü çeyreğinde çok az büyümeye, hatta bir küçülmeye karşı kalarıbılız. Ama bu genel eğilimi bozmaz, çünkü bu yılın üçüncü çeyreğinin kendine özgü ve bir daha pek görülmeyecek yönleri vardı. İki uzun bayram tatili ve 15 Temmuz darbe girişimi üretimi ve dolayısıyla büyümeyi sekteye uğrattı. Dolayısıyla üçüncü çeyrekte çok az büyük, hatta bir miktar küçülse bile büyümeye devam edecek. Ama yetmiyor işte. Hem bu yılın büyümeye hızı tahmini yüzde 3.2'ye çekildi, 2017 için daha önce yüzde 5 olarak öngörülen

büyüme yüzde 4.4'e revize edildi.

Kaldı ki, bu büyümeye hızıyla gelişmiş ülkeler düzeyine ulaşma şansımız yok. 27 çeyrektir büyüyoruz da gelişmiş ülkelere yaklaştık mı... İşte kişi başına gelirimiz ortada. 2007 yılında kişi başına gelir 9.247 dolar. Aradan dokuz yıl geçmiş, bu yıl beklediğimiz gelir 9.243 dolar. Yani dokuz yıl öncesiyle aynı düzeydeyiz, hatta 4 dolar da altında...

İşsizlik yüzde 10'da kemikleştı

Büyümeyen birmanın bir ölçüsü de işsizlikte gösteriyor kendini. İşsizlik oranı yüzde 10'dan aşağı indirilemiyor. Eğer varsayımlarımız gerçekleşirse işsizlik oranını ancak 2019'da tek haneye düşüreceğiz.

Kaldı ki işgücüne katılım oranı hala yüzde 50'lerin çok üstüne çıkmadığı halde bu düzeyde bir işsizliğimiz olacak. Ama şu da bir

gerçek ki, her geçen gün işgücüne katılmak isteyenlerin sayısı artacak, bu da işsizlik oranının üzerinde bir baskı unsuru oluşturacak.

Toz duman arasında harita okumak!

Hani dünya ekonomisindeki gelişmeler kolay öngörlülebilir olsa, hani sürpriz gelişmeler peki yaşanmasa, biz de çizdiğimiz haritada daha kolay yol alabileceğiz. Ama göz gözü görmenin koşullarda yola devam etmeye çalışıyoruz.

Daha beteri, etrafımızda olan bitenler ve özellikle güney sınırmızda yaşadıklarımız. Ekonominin bir anda ikinci planda kalmasına yol açabilecek olumsuzluklarla her an yüz yüze gelebiliyoruz. Bu koşullar da dikkate alındığında birakınız 2018 ve 2019'un makro hedeflerini, 2017'nin hedefleri bile, hatta 2016'nın gerçekleşme tahmini bile bir anda anlamını yitirebiliyor.

ENFLASYON:

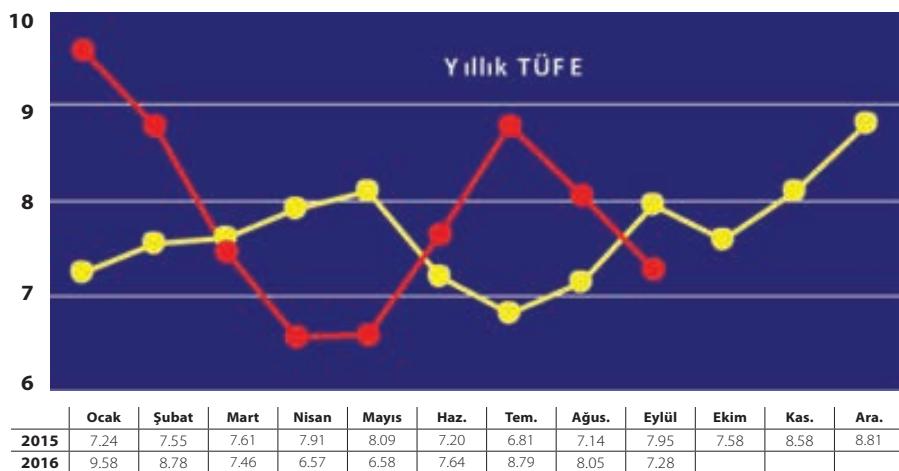
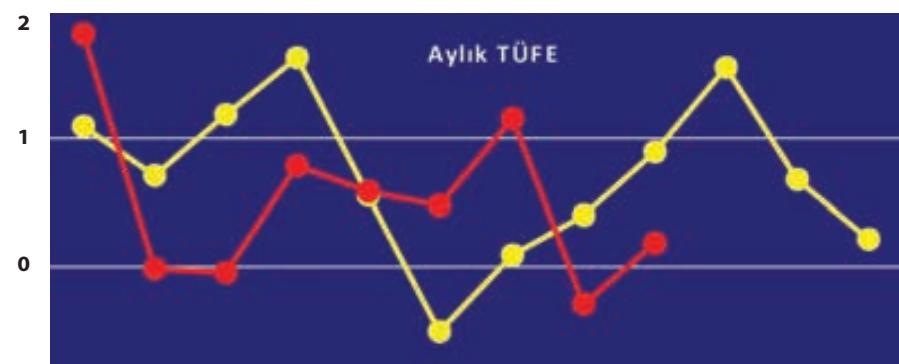
Temmuz ayında can sıkıcı ölçüde yüksek gelen TÜFE artışından sonra ağustosta fiyat gerilemesi yaşanması, eylülde de geçen yılın çok altında bir artışta kalınması 2016'ya ilişkin enflasyon kaygılarını büyük ölçüde dağıttı.

Bu yılın enflasyonu yüzde 7.5 olarak öngörülüyordu. 2017-2019 dönemi orta vadeli programı çerçevesinde ortaya konulan 2016 tahmininde hedef oran bu kez tahmin olarak yer aldı. Yani 2016'nın enflasyon tahmini hükümete göre de yüzde 7.5.

Merkez Bankası da daha önce yayımladığı enflasyon raporlarında 2016 enflasyon tahminiğini değiştirmeyerek yüzde 7.5'te tutmuştu.

2017-2019 dönemi orta vadeli programına göre öümüzdeki yıl TÜFE'nin yüzde 6.5 düzeyinde gerçekleşmesi öngörlüyor. Yüzde 5'lük enflasyon hedefleri biraz ötelenmiş durumda. Bu oranlar artık 2018 ve 2019'un hedefi.

Ancak dikkatli olmakta yarar var. Bu yılın son aylarında ve eğilim aynen sürdürdüğü takdirde 2017'de ithal enflasyon olgusuyla yeniden yüz yüze gelebiliriz. Kurdaki hızlı artış enflasyon üzerinde olumsuz etki doğurmaya aday çünkü. Ayrıca petrol fiyatlarındaki yükselme eğilimi, Irak'taki harekat yüzünden daha da güçlenebilir. Haliyle bu da lehimize olmaz.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

Higher confidence in economy improvement of investment climate needed

The Government unveiled its Medium-term Economic Program, revising its growth forecast down due to both increasing domestic and global uncertainties. It seems that the national economy will continue to struggle with this low-growth trap longer than we are expecting. Indeed, there were signs of an economic slowdown before the July 15 coup attempt, but it has become more visible as a result of what we have been through since then. The Government is working to contain the problem and has started to take certain precautions. What we need to do for recovery is to ensure higher confidence in the economy and to improve the investment climate in a bid to boost investments. A long-term and high rate of growth would only be possible if investment and consumption increase concurrently.

Road map for industry from 81 cities

Hosted by M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Chairman of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) and presided by Prime Minister Binali Yıldırım, the 9th Trade and Industry Council of Turkey was held at TOBB's conference hall. Among the participants at the Conference were Deputy-prime Minister Nurettin Canikli, Economy Minister Nihat Zeybekci, Customs and Trade Minister Bülent Tüfenkci, Food, Agriculture and Livestock Minister Faruk Çelik, and chairmen and speakers of 365 chambers and commodity exchanges.

The chairmen of 365 chambers and commodity exchanges from 81 cities expressed the challenges facing the private sector and also proposed their solutions to Prime Minister Binali Yıldırım and Ministers.

Making a speech at the Council, Prime Minister Binali Yıldırım said, "The Ministers and I have precisely noted the challenges expressed by the chairmen of 365 chambers and commodity exchanges."

Prime Minister Binali Yıldırım unveiled the government's 2017 budget and 2017-2019 Medium-term Economic Program (MEP), both foreseeing an increase in the investment segment of public spending.

What does the 2017-2019 Medium-term Economic Program offer?

According to the Program, the budget deficit is expected to increase up to 1.9% of GDP in 2017. The adjusted ratio for the end of 2016 is 1.6%.

The downward revision of economic growth expressed in the MEP

caught attention in the market. The government revised its 2016 growth forecast from 4.5% down to 3.2%. It also cut down its 2017 growth forecast from 5% in the former MEP down to 4.4%.

The Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) held its Board meeting at TOBB's Twin Towers with the participation of Finance Minister Naci Ağbal. Making a speech the meeting, TOBB Chairman

M. Rifat Hisarcıklıoğlu said, "The predicaments we experienced recently gave the Turkish private sector a remarkable opportunity to prove to the rest of the world how strong the Turkish economy actually is." Stating that the

Turkish economy is quickly recovering and going its own way, Chairman M. Rifat Hisarcıklıoğlu added, "In this period, we need to optimize the dialogue and cooperation between the public and private sectors."

TOBB's visit to Russia ending visa requirement

A recent visit to Russia by a delegation from the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) under the leadership of TOBB Chairman M. Rifat Hisarcıklıoğlu has started to bear fruit as Russia decided to lift the visa requirement for Turkish business people. Together with a delegation of business people, TOBB Chairman M. Rifat Hisarcıklıoğlu visited Hamid Mavlyanov,

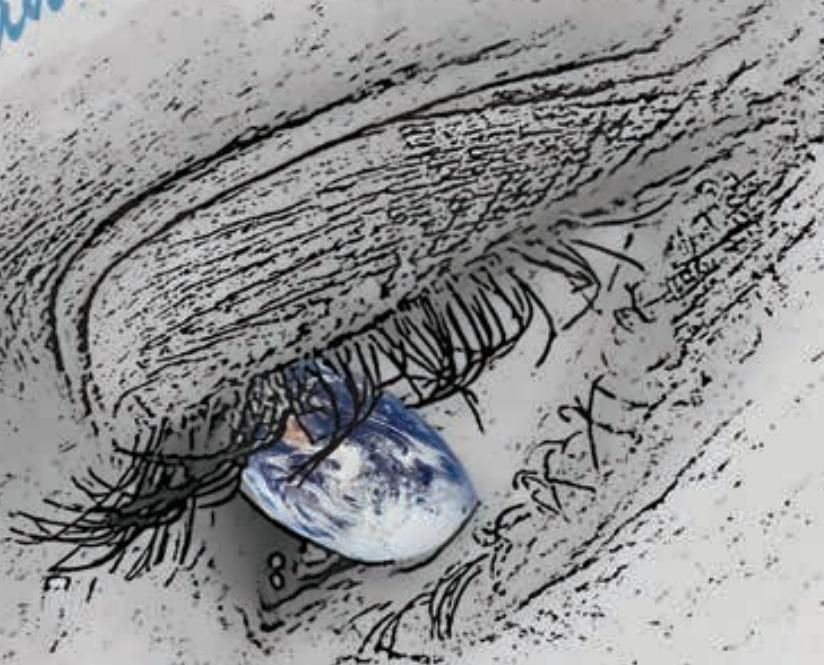
Deputy-secretary of Public Works, Housing and Public Services, in Moscow. The meeting focused mainly on business cooperation opportunities. Expressing his wish for a quick restoration of the trade relations between Turkey and Russia, Hisarcıklıoğlu said, "We have built good relations with Russian industrialists and entrepreneurs and we wish to further improve these relations."

Van, the Shining Star of Eastern Anatolia

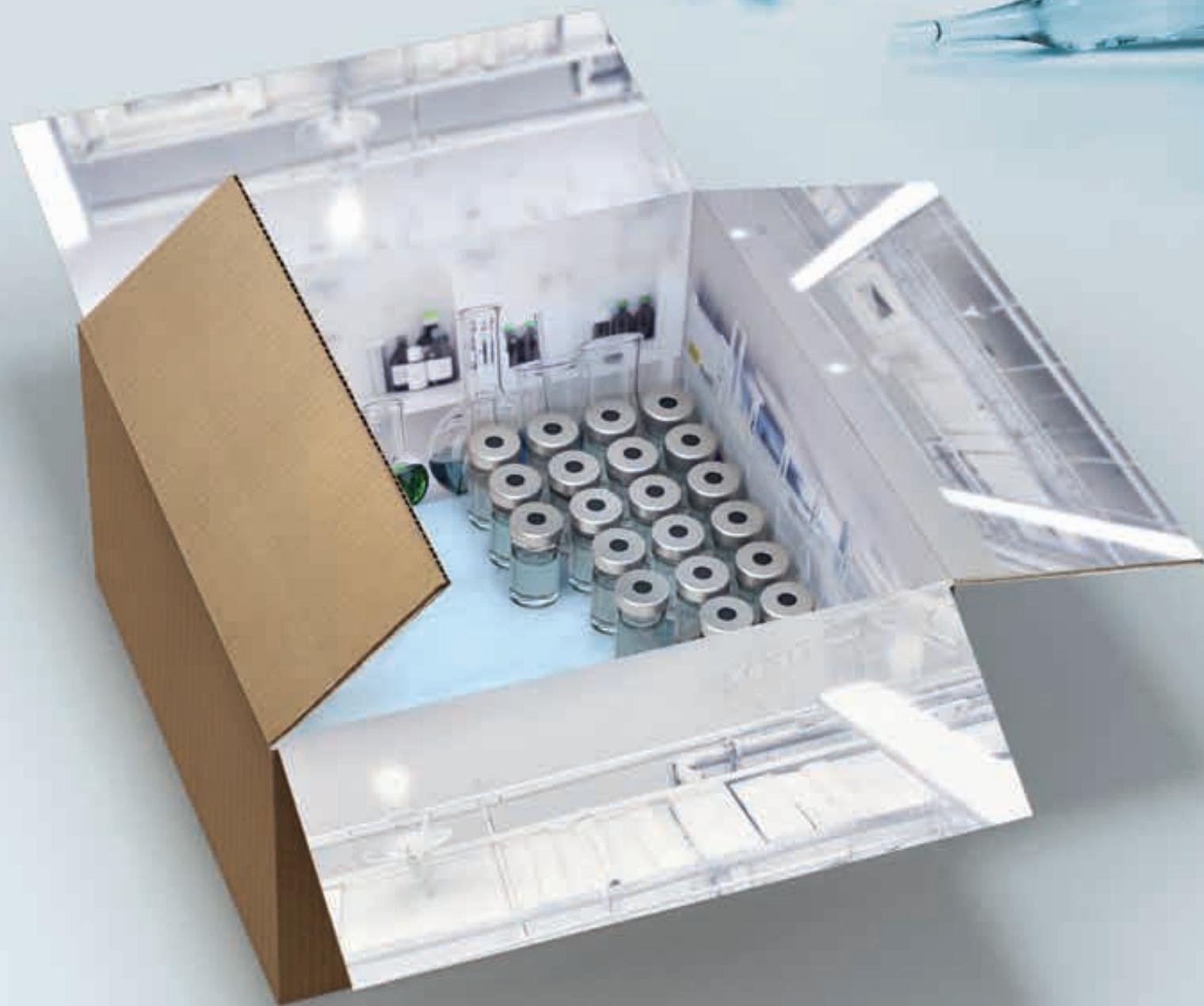
L ocated right in the center of a market, offering access to some 150 million people, Van has been leaving its mark on highly remarkable projects to become a "branded city" with the support of both the Chamber of Commerce and Industry and Commodity Exchange in Van. While the city's level of attraction has been improved through various trade shows and promotional festivals, the city has become a shining star among the other cities in the region thanks to the projects developed by the Chambers and Exchanges for industrialists and manufacturers in the city. Van Chamber of Commerce and Industry Chairman Necdet Takva says, "It is a tough and long-term task to make Van a "branded city". We need time, common sense, wider awareness and, most important of all, extensive cooperation," highlighting the need for a strong alliance. On the other hand, Van Commodity Exchange Chairman Enver Memduhoğlu comments, "Economic and social urbanization should be the highest priority for us to make Van a "branded city".

Dünyanın gözü üzerimizde...

SANKO

www.sanko.com.tr

Dünyanın Her Noktasına Sağlık Taşıyoruz

Sizin sağlığınız bizim önceliğimizdir. İşte bu yüzden aşları ve ilaçları, **ıslarıını sabit tutarak taşıyoruz***. Dünyanın en çok ülkesine uçan havayolu olarak ilaç taşımacılığı hizmetimizle dünyanın her yerine sağlık götürüyoruz.

* Aktif Sıcaklık Kontrollü Konteyneler

TURKISH CARGO

Globalize
your business

www.turkischcargo.com.tr | 0 850 333 0 777